

Knowledge grows

Finansrapport 2015

Forside, hovedbilde: På gården Finca la Cascada i Los Farallones i Colombia er Diego Moncada driftskoordinator på en kaffeplantasje. Han samarbeider nært med Yaras tekniske ingeniør, Juan Fernando Buitrago, om å forbedre og øke avlingen. Her diskuterer de kvaliteten på jordsmonnet og hvilken gjødsel de skal bruke, ettersom avlingen er i utviklingsfasen.

Forside, lite bilde: Yara leverer miljøløsninger som forbedrer luftkvaliteten i Hongkong.

Finansrapport 2015

Innhold

Innledning

- 02 Vår integrerte forretningsmodell
- 04 Resultatoversikt
- 06 Konsernsjefen har ordet
- 09 Segmentene våre
- 10 Crop Nutrition
- 11 Industrial
- 12 Production
- 13 Supply Chain

Kapittel 01

- 14 Styrets årsberetning

Kapittel 02

- 25 Selskapsledelse og risikostyring

Kapittel 03

- 45 Finansgjennomgang

Regnskap

- 58 Konsernregnskap
- 134 Regnskap for Yara International ASA

Hvem er vi?

Med kunnskapen, produktene og løsningene til Yara kan bøndernes, distributørenes og industrikundenes virksomhet utvikles på en lønnsom og ansvarlig måte, samtidig som de ivaretar jordens ressurser, mat og miljø.

Vår plantenæring og teknologi øker avlingene, bedrer produktkvaliteten og reduserer landbrukets miljøpåvirkning. Våre industri- og miljøløsninger forbedrer luftkvaliteten ved å redusere utslippene fra industri og transport. De er sentrale bestanddeler i produksjonen av en lang rekke varer. Vi fremmer en kultur som setter

sikkerheten for våre ansatte, våre leverandører og samfunnet i høysetet.

Yara ble grunnlagt i 1905 for å løse den økende hungersnøden i Europa. I dag har Yara en global tilstedeværelse med nærmere 13 000 ansatte og salg til mer enn 150 land.

Hva gjør vi?

Yara dyrker kunnskap for å gi folk et bedre liv ved å levere løsninger for et bærekraftig landbruk og for miljøet. Gjødelse- og plantenæringsproduktene våre bidrar til å produsere mat til en stadig voksende verdensbefolkning. Våre industrielle produkter og løsninger reduserer utslipp, forbedrer luftkvaliteten og muliggjør en sikker og effektiv drift.

Yaras operasjoner er basert på effektiv konvertering av energi, naturlige mineraler og nitrogen fra luften til produkter som er helt nødvendige i landbruket og industrien. Som

ledende global leverandør av nitrogengjødsel og industriprodukter skreddersyr vi lokalt tilpassede løsninger ved hjelp av erfaringen og kunnskapen vår.

Vi er global leverandør av kvalitet og pålitelighet gjennom en rekke nettverk. Vi har en sterk posisjon i Europa, og i tillegg har vi ekspandert virksomheten i Nord-Amerika, Latin-Amerika og Australia betydelig og også økt tilstedeværelsen i Afrika og Asia.

Vår historie

Pionér fra Skandinavia

Yara International ASA ble stiftet i 2004 da den tidligere landbruksavdelingen i Norsk Hydro ble fisjonert. Historien vår begynner da Norsk Hydro, verdens første produsent av nitrogengjødsel i industriell målestokk, ble grunnlagt i 1905. Ordinær produksjon tok til på Notodden i 1907, og en rekke produksjonsanlegg så dagens lys de neste førti årene. Med utgangspunkt i gjødselproduksjonen utviklet vi våre første industriprodukter i 1930-årene, herunder tungtvann og CO₂. Første gang vi ekspanderte utenlands, holdt vi oss innenfor Skandinavia, da vi åpnet salgskontorer i København i 1919 og i Stockholm i 1945.

Posisjon i Europa

Oppkjøpet av NSM i Nederland i 1979 markerte vårt første store skritt utenfor Skandinavia. Ekspansjonen i Europa skjøt fart i 1980-årene, da vi etablerte en sterk produksjons- og markedsføringsplattform gjennom nye oppkjøp i Sverige, Storbritannia, Tyskland, Nederland og Frankrike. Veksten fortsatte de påfølgende tjue årene med etablering

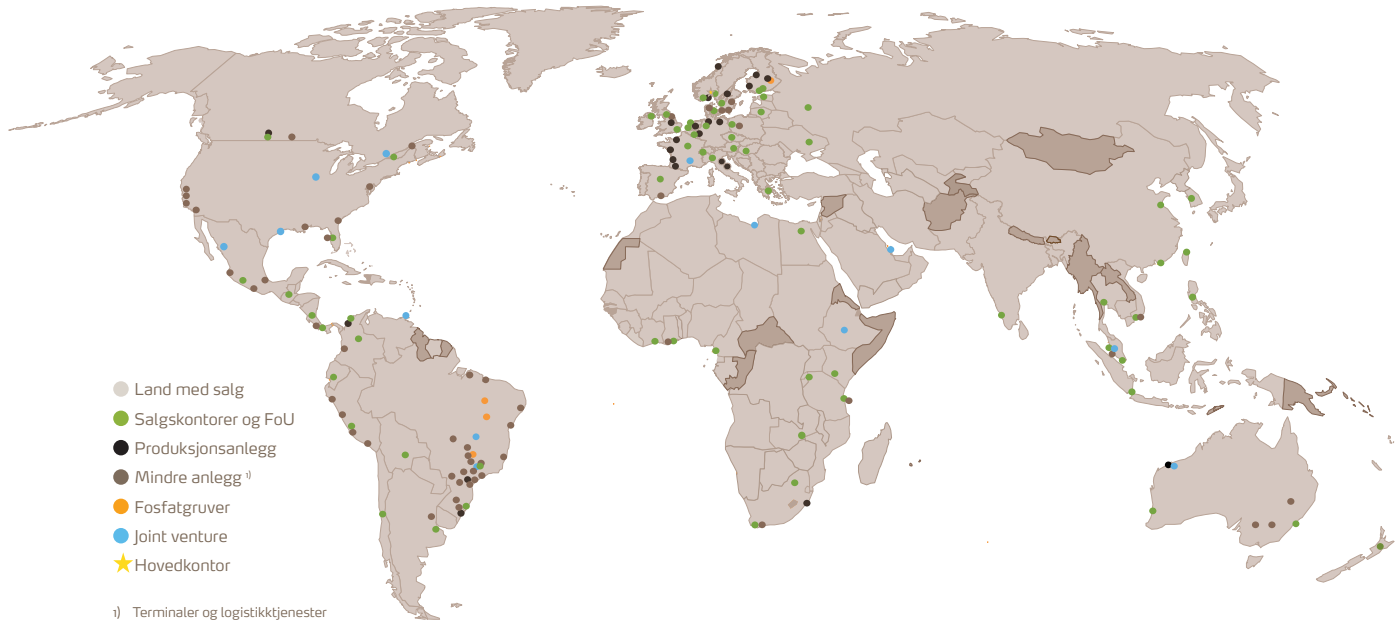
i Italia, oppkjøp av den store finske produsenten Kemira GrowHow og interesser i Russland. Samtidig kjøpte vi opp CO₂-anlegg i Norge, Sverige og Danmark i 1970-årene og åpnet et anlegg i Tyskland i 2004.

Global tilstedeværelse

Vår globale tilstedeværelse vokste med markedsføringsvirksomhet i USA fra 1949, åpningen av et salgskontor i Brasil i 1977, et salgssamarbeid i Thailand i 1982 og et kontor i Zimbabwe i 1985. Etter å ha startet med samarbeidsprosjektet Qafco i Qatar i 1969 har vi fortsatt å utvide den globale produksjonsplattformen vår gjennom oppkjøp og samarbeidsprosjekter i Australia, Canada, Libya, Trinidad og Brasil så vel som andre land i Latin-Amerika. Vi har utviklet ledende teknologier for vannforvaltning og utslippsreduksjon, både for å betjene et globalt marked og for å støtte en bærekraftig intensivring av landbruket for å møte utfordringene innen matsikkerhet og global oppvarming.

Hvor er vi?

Vi har produksjonsanlegg på seks kontinenter, egen virksomhet i 60 land og salg i mer enn 150 land.

Nøkkeltall 2015

Antall ansatte

12.883

Globalt

Samlede leveranser

35,7

Millioner tonn

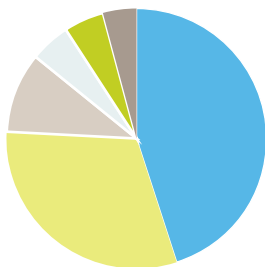
Omsetning

108

NOK milliarder

Ansatte etter region

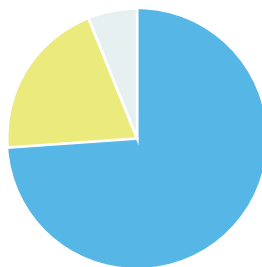
Andel av ansatte

Europa	5.806	45 %
Brasil	4.072	31 %
Latin-Amerika unntatt Brasil	1.323	10 %
Asia og Oseania	607	5 %
Nord-Amerika	595	5 %
Afrika	480	4 %

Salg etter produkt

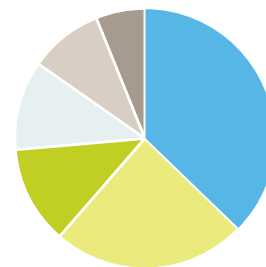
Andel av salgsvolum (i tusen tonn)

Gjødsel	26.544	74 %
Industriprodukter	7.030	20 %
Ammoniakkhandel	2.103	6 %

Omsetning etter region

Andel av omsetning (NOK millioner)

Europa	39.808	37 %
Brasil	26.401	24 %
Nord-Amerika	13.267	12 %
Asia og Oseania	12.379	11 %
Latin-Amerika unntatt Brasil	9.609	9 %
Afrika	6.548	6 %

"Kunnskap er vår fremste drivkraft for produksjon."

– Alfred Marshall

Alfred Marshall (1842–1924) var en av de mest innflytelsesrike økonomene i sin tid. Hans bok, *Principles of Economics* (1890), var i mange år den viktigste læreboken i økonomi i England. I denne boken settes idéene om tilbud og etterspørsel, marginalnytte og produksjonskostnader sammen til en logisk helhet.

Vekst gjennom kunnskap

Knowledge grows.

Yara er grunnlagt på kunnskap, og kunnskap får oss til å blomstre. Vi har investert i å utvikle og spre viktig kunnskap i over hundre år, og har skaffet oss en unik posisjon i verden ved å bygge vår forretningsmodell på industrierfaring og landbruksekspertise.

Kunnskap er en ressurs.

Vi tilbyr løsninger tuftet på institusjonell kunnskap og kompetansen til våre ansatte. Kunnskap er en av våre viktigste ressurser og hjørnesteinen i vårt markedsfortrinn. Kunnskap gjør oss forberedt på å møte utfordringene i en omskiftelig verden.

Kunnskap utvikler virksomheten.

Vi styrker vår konkurransekraft gjennom smidighet og innovasjon. Vi høster, benytter og sprer kunnskap i hele konsernet, og vi deler kunnskapen med partnere og kunder. Kunnskap er det som driver virksomheten videre gjennom partnerskap og samspill.

Kunnskap skaper verdier.

Vi har en kunnskapsdrevet selskapsstrategi som støtter bærekraftig, lønnsom og ansvarlig vekst. Vi lar oss inspirere av kunnskap i jakten på nye muligheter og god praksis, og vi deler kunnskapen vår for å skape verdier for kundene – og for samfunnet. **Knowledge grows.**

Vår integrerte forretningsmodell

Vår strategi baserer seg på en unik, integrert forretningsmodell og global tilstedeværelse, noe som gir oss et solid utgangspunkt for lønnsom vekst. Forretningsmodellen gir stordriftsfordeler, omfattende fleksibilitet og global optimalisering.

Vår forretningsmodell

Vekst gjennom kunnskap

Industriekspertise

Vi var pionerer innen produksjon av nitrogengjødsel for over hundre år siden. Siden den gang har vi fortløpende utviklet industriprosessene våre og satt standarder for klimagassutslipp og energieffektivitet.

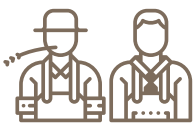
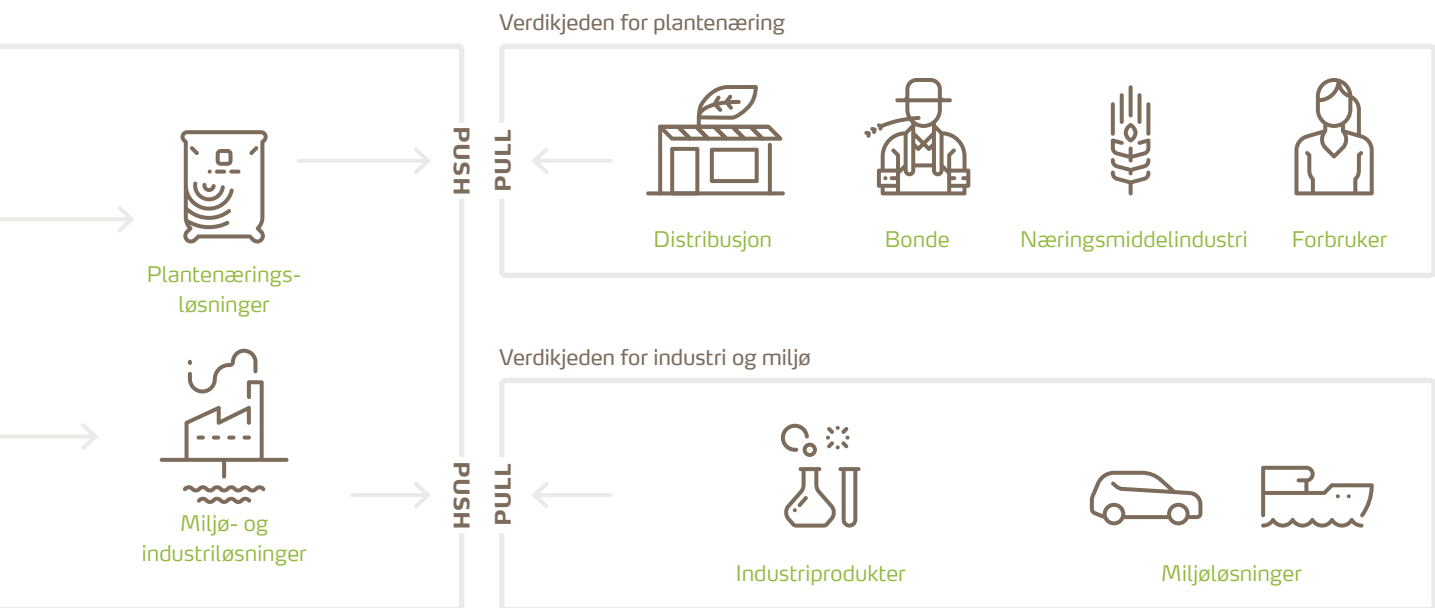
Yara har vokst – og vokser fremdeles – gjennom en kombinasjon av kommersiell dristighet, vitenskapelig forskning og markedskunnskap. Vi dyrker en kultur som verdsetter ekspertise og oppmuntrer til å lete etter forbedrede metoder og nye løsninger.

Forretningsmodell

Vi er verdens største produsent av nitrogengjødsel og vi baserer oss på en unik, integrert forretningsmodell. Gjennom fleksibel drift, understøttet av global ammoniakkhandel, søker vi å oppnå konkurransefortrinn gjennom optimalisering og stordriftsfordeler.

Yara gjennomfører konsekvent en strategi for bærekraftig, lønnsom vekst. Kunnskap er en viktig strategisk ressurs. Vi har et solid konkurransefortrinn der vår kompetansemargin spiller en viktig rolle. Dette gir oss mulighet til å betjene kundene enda bedre gjennom konkurransekraft og dyktighet.

Landbruksekspertise

Vi har utviklet plantespesifikke næringskonsepter som er tilpasset lokale forhold og bøndernes behov. Ved å bruke vår ekspertise innen presisjonslandbruk kan vi levere kunnskap og løsninger for å forbedre produktiviteten og lønnsomheten i landbruket.

Yara investerer i FoU-aktiviteter som skal gi bedre prosess teknologi, plantenæringsstrategier og miljøløsninger. I samarbeid med partnere og kunder leverer vi løsninger som setter bonden i sentrum, og som optimaliserer avkastningen og kvaliteten på landbruket og samtidig minimerer bruken av ressurser som vann og næringsstoffer.

Globalt engasjement

Vi investerer i å utvikle løsninger på globale utfordringer som klimaendringer, ressursknapphet og matsikkerhet. Ved å delta i partnersamarbeid bruker vi vår kunnskap, våre produkter og våre løsninger til å skape felles verdier for aksjonærer og for samfunnet.

Yara utvikler kunnskap og forretninger ved å dele idéer og ekspertise med et formål. Strategien vår bygger bro mellom næringsliv og globale utfordringer, slik at vi kan skape verdier for aksjonærer, kunder og samfunnet.

Våre resultater i 2015

		2015	2014
Økonomiske resultater			
Omsetning og annen inntekt	NOK millioner	111.897	95.343
Driftsresultat	NOK millioner	14.104	10.305
EBITDA ¹⁾	NOK millioner	21.361	16.407
Nettoreultat etter minoritetsinteresser	NOK millioner	8.083	7.625
Investeringer ²⁾	NOK millioner	11.316	13.411
Gjeldsgrad ³⁾		0,16	0,17
Kontantstrøm fra driften	NOK millioner	14.631	8.607
CROGI ⁴⁾	%	14,0	13,3
ROCE ⁵⁾	%	12,9	13,3
Resultat per aksje ⁶⁾	NOK	29.38	27.59
Sum egenkapital	NOK millioner	75.727	67.962
Aksjekurs på Oslo Børs	NOK ved årets utgang	383	336
Mennesker			
Ansatte	Antall ved årets utgang	12.883	12.073
Skadefrekvens ⁷⁾	Per millioner arbeidstimer	3,4	3,9
Miljø			
Utslipp av klimagasser ⁸⁾	Millioner tonn CO ₂ -ekv.	12,3	11,6
Energiforbruk ⁸⁾	Petajoule	261	258

¹⁾ EBITDA: Resultat før rente, skatt, avskrivninger og amortisering.

²⁾ Investeringer i varige driftsmidler, langsiktige verdipapirer, immaterielle eiendeler, langsiktige forskudd og investeringer i tilknyttede selskaper.

³⁾ Netto rentebærende gjeld delt på egenkapital og minoritetsinteresser.

⁴⁾ CROGI: Kontantavkastning på brutto investering (gjennomsnitt over 12 måneder).

⁵⁾ ROCE: Avkastning på anvendt kapital (gjennomsnitt over 12 måneder).

⁶⁾ Yara har for øyeblikket ingen aksjeopsjonsprogrammer med utvanningseffekt på resultat per aksje.

⁷⁾ Skadefrekvens: Antall registrerbare skader per million arbeidstimer, inkludert leverandører.

⁸⁾ Medregnet JV Pilbara og JV Lifeco.

Viktige hendelser

Økt produksjonskapasitet

Yara sikret seg fullt eierskap over ammoniakkanlegget i Pilbara i Australia, det største og mest moderne ammoniakkanlegget i Yaras portefølje, ved å kjøpe 100 % av aksjene i Apache Fertilizers Pty Ltd for USD 391 millioner. Vi initierte en investering på USD 263 millioner i Sluiskil i Nederland for å kunne øke produksjonen av granulert urea med svovel og nitrater. Anlegget skal stå ferdig i 2017. Yara og BASF begynte byggingen av et ammoniakkanlegg i verdensmålestokk ved BASF-anlegget i Freeport, Texas. Anlegget skal ha en årlig kapasitet på 750.000 tonn og forventes også å stå ferdig i 2017.

Vekst i Afrika

Vi ble enige om oppkjøp av Greenbelt Fertilizers, en ledende distributør av gjødsel i Zambia, Malawi og Mozambique, for USD 51 millioner. Oppkjøpet er nok en bekreftelse på Yaras langsiktige engasjement i Afrika og vil ytterligere

forbedre vår nedstrømsposisjon i en landbruksregion i rask vekst.

Sikker tilgang til råvarer

Yara foretok en kapitalinnsprøytning på USD 132 millioner i Salitre-fosfatprosjektet (Brasil) da forekomsten av fosfatreserver ble bekreftet. Videre har en uavhengig undersøkelse bekreftet et betydelig potensial for utvinning av kalium i Danakildepresjonen i det nordøstlige Etiopia. Prosjektet er betinget av Yaras endelige godkjenning i løpet av 2016.

Salg

Yara kunngjorde salget av den europeiske CO₂-virksomheten og sin eierandel på 34 % i Yara Praxair til Praxair, betinget av bindende avtaler og nødvendige godkjenninger som forventes å være på plass i løpet av andre kvartal 2016. Det er ventet at de to transaksjonene vil generere en totalgevinst etter skatt på EUR

150 millioner. Yara solgte også sin eierandel på 50 % i GrowHow UK Ltd. til en selskapsverdi (50 % basis) på USD 648 millioner.

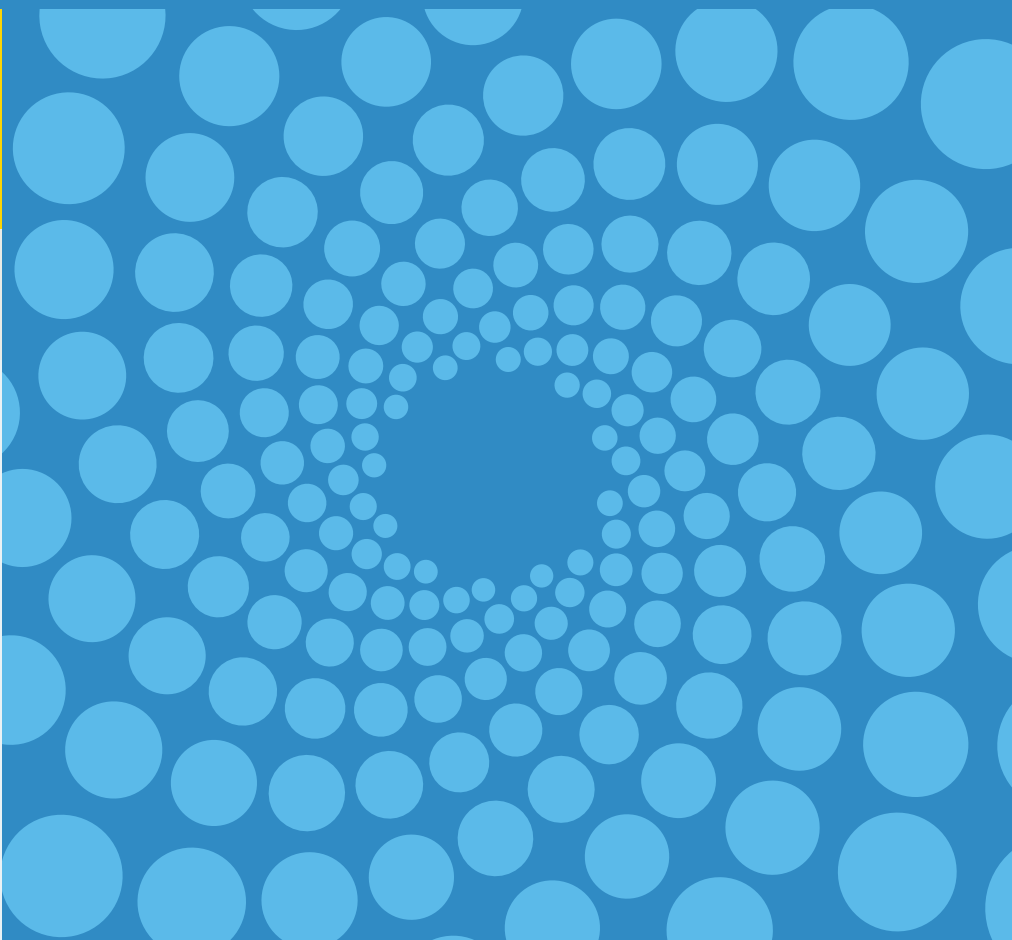
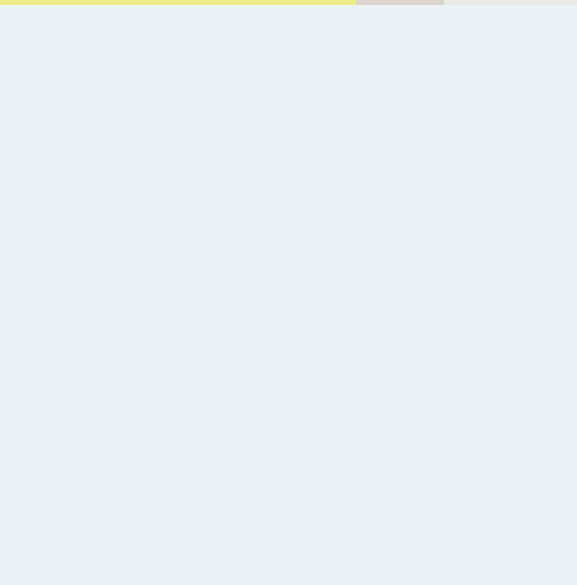
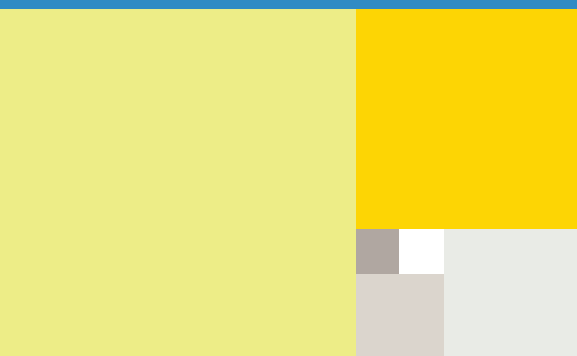
Utfordringer

Yaras 2015-resultat ble påvirket av nedskrivninger av eiendeler på NOK 2.400 millioner. Mesteparten av dette var knyttet til vår partner Lifeco (Libya) og tre heleide Yara-anlegg i Frankrike og Trinidad. Lifeco-verdifallet skyltes en forverret sikkerhets- og driftssituasjon, mens den øvrige nedskrivningen primært gjenspeiler lavere salgspriser kombinert med begrenset driftsomfang og råvareintegrasjon.

Vi stanset også utviklingen av gruveprosjektet i Sokli i Finland på grunn av redusert forventet lønnsomhet, men vi skal fullføre noen av for-studiene for prosjektet og kan komme til å ta det opp til ny vurdering i framtiden.

Selskapsoversikt 2015

- 06 Konsernsjefen har ordet
- 09 Segmentintroduksjon
- 10 Crop Nutrition
- 11 Industrial
- 12 Production
- 13 Supply Chain

Konsernsjefen har ordet

2015 var nok et begivenhetsrikt år for Yara. Vi fortsatte å investere i produksjonsanlegg og utviklingen av markedene våre for å betjene en økende global etterspørsel og hjelpe bønder med å forbedre både avkastning og kvalitet på avlingene. Vi oppnådde gode resultater med 14 % avkastning, drevet av økende salgsvolumer, lavere energikostnader og en sterkere amerikansk dollar.

Utvidelse av vår tilstedeværelse

Våre gjødselleveranser i Latin-Amerika og Brasil ble styrket gjennom oppkjøpene av OFD og Galvani, og på grunn av en økende etterspørsel etter våre premiumprodukter. I Europa var salget noe lavere som følge av tøffere markedsførhold med fallende priser.

Salget i vårt Industrial-segment økte jevnt, i takt med økende etterspørsel etter løsninger for reduksjon av luftforurensning og vond lukt i urbane strøk. Yaras miljøløsninger bidrar til å redusere skadelige utslipp

både på land og til sjøs. Leveransene av våre NO_x-reduksjonsløsninger økte med 20 % i 2015, og viser at behovet for å beskytte miljøet og forbedre luftkvaliteten er økende.

Yara gjennomførte flere viktige veksttiltak i løpet av året, herunder oppkjøpet av Greenbelt Fertilizers i Zambia og de gjenstående 49 % av Yara Pilbara i Australia. Vi fortsatte å utvide produksjonskapasiteten ved å investere USD 263 millioner i vårt anlegg i Sluiskil (Nederland) og skyte inn USD 132 millioner i

fosfatprosjektet i Salitre (Brasil). Vi signerte også en ikke-bindende intensjonsavtale for salg av vår europeiske CO₂-virksomhet til Praxair, som forventes slutført i andre kvartal 2016.

En vesentlig bekymring i 2015 er knyttet til de omfattende uplanlagte driftsstansene vi opplevde ved enkelte av våre anlegg. I tiden framover er det uhyre viktig at vi forbedrer våre prosesser og systemer for å sikre stabil drift ved samtlige anlegg.

«Å snu globale utfordringer til verdiskapende forretning er et nøkkelement i Yaras strategi. Vi ønsker å gripe forretningsmuligheter og levere felles verdier og ekte engasjement.»

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

Våre medarbeidere

Etter at jeg begynte i Yara i september, har jeg besøkt flere produksjons- og distribusjonsanlegg og møtt mange av Yaras engasjerte og motiverte medarbeidere. Min erfaring fra disse møtene er at våre medarbeidere og deres kunnskap er vår fremste styrke.

Som ansvarlig for nesten 13.000 ansatte er mitt hovedansvar de ansattes sikkerhet, og jeg er derfor glad for å se at vår samlede skadefrekvens falt med 10 % i 2015, og endte på 3,4. Bærekraftige forbedringer av sikkerhetsarbeidet krever målrettet innsats fra samtlige ledd i organisasjonen, fra operatørene i produksjonen til toppledelsen, og vår arbeidsmåte Safe by Choice er en integrert del av driften ved alle våre anlegg.

I 2016 skal de oppkjøpte enhetene OFD og Galvani inkluderes i statistikken, og disse har et høyere – men raskt synkende – antall hendelser. I Brasil har vi sett en betydelig fremgang i sikkerhetsarbeidet og -resultatene, og noen av våre anlegg der leverer nå sikkerhetsresultater på høyeste nivå. Jeg tror at alle skader kan unngås, og vi skal fortsette å forbedre sikkerhetsresultatene med null skader som vårt endelige mål.

Det var nødvendig med noen organisatoriske justeringer for å bringe fokus i selskapet enda nærmere markedet og driften. For å bedre gjenspeile Yaras operative virksomhet har jeg innlemmet Brasil i konsernledelsen, ettersom en tredjedel av våre ansatte og salg er i Brasil. De organisatoriske endringene gjenspeiler dessuten betydningen av forbedringsarbeidet i

produksjonen og forsyningskjeden, og verdien av å ivareta Yaras interesser i selskapets største fellesforetak.

Forankret i den integrerte forretningsmodellen

Jeg er overbevist om at den integrerte forretningsmodellen er vårt viktigste konkurransefortrinn, noe som understøttes av flere år med vekst og god avkastning for eierne. Det er imidlertid ingen grunn til å hvile på laurbærene selv om vi har levert bra. Hvis vi skal opprettholde fremdriften, må virksomheten forbedres ytterligere for å styrke konkurransekraften.

Vi vil tilpasse vår strategiske posisjonering fortløpende, men uten å miste forankringen i Yaras integrerte forretningsmodell. Fleksibiliteten i Yaras produksjonssystem kombinert med vår globale tilstedeværelse og evne til opti-

Resultat per aksje

29,38

NOK

Gjødselproduksjon

+2%

EBITDA

+30%

malisering gjør at vi raskt kan omstille oss hvis markedsforholdene endres.

Selv om Yara har en sterk global posisjon innenfor bransjen, er det rom for forbedringer på flere områder, og disse vil vi prioritere i årene som kommer. Jeg er helt overbevist om at sikkerhet og driftsresultater går hånd i hånd, og at selv de beste selskaper kan og bør drive frem ytterligere forbedringer. Vi skal derfor fortsette å satse på sikkerhet, prosessforbedring og standardisering gjennom et strukturert forbedringsprogram som skal omfatte hele konsernet.

Våre løsninger og vår kunnskap gir folk et bedre liv

I dag er det 800 millioner mennesker som har for lite mat, og innen 2050 vil verdens befolkning ha økt til 9,7 milliarder mennesker. Samtidig vet vi at landbruket forårsaker en fjerdedel av alle klimagassutslipp. Hvordan kan vi brødfø verdens nåværende og fremtidige befolkning og samtidig redusere den globale oppvarmingen?

Å snu globale utfordringer til verdiskapende forretning er et nøkkelement i Yaras strategi. Vi ønsker å gripe forretningsmuligheter og levere felles verdier som bidrar til å nå FN's bærekraftsmål. Vi vil bidra gjennom vår kjernevirksomhet på

områdene matsikkerhet, ressursoptimalisering og miljø, gjennom å levere innovative produkter og løsninger, partnersamarbeid og kunnskapsdeling.

Bærekraftig vekst gjør oss sterkere og posisjonerer oss som en attraktiv samarbeidspartner. Vår satsing på sikkerhet og forpliktelsen til å overholde internasjonalt anerkjente standarder som FN's Global Compact er eksempler på hvordan vi arbeider og vokser på en ansvarsbevisst måte. Vi samarbeider også på tvers av sektorer for å skape endringer. Patient Procurement Platform er et eksempel på et partnersamarbeid vi har inngått som støtter småbrukere med forbedret markedstilgang og midler til å øke avkastningen. Ambisjonen er å oppnå USD 750 millioner i kjøpekraft/etterspørsel, ved å innlemme cirka 1,5 millioner bønder i Afrika, Asia og Latin-Amerika. Avtalen er også signert av blant andre Verdens matvareprogram, Alliance for a Green Revolution in Africa (AGRA), Rabobank og Syngenta.

Landbruk er en viktig drivkraft for økonomisk vekst og har potensiale til å redusere fattigdom tre ganger raskere enn noen annen sektor. Vår ambisjon er å være bondens samarbeidspartner for plantenæring, og å forbedre lønnsomheten i landbruket samtidig som landbrukets karbonavtrykk reduseres.

Noe av det jeg liker aller best ved å arbeide i Yara, er å treffe mennesker og lokalsamfunn som har fått det bedre, takket være våre produkter og vår kunnskap. I Thailand traff jeg nylig en bonde som dyrket lime og bananer, og som hadde fått betydelig høyere avkastning og inntekter ved å samarbeide med Yara-teamet og bruke våre plantenæringsprodukter. Den positive effekten man kan se hos én bonde viser hvilket potensial forbedrede dyrkingsmetoder kan ha i et globalt perspektiv.

De globale utfordringene vi står overfor kan ikke løses av én enkelt aktør, ei heller av én enkelt sektor. Vi må arbeide både på tvers av bransjer og på tvers av privat og offentlig sektor. Yara kan spille en viktig rolle ved å tilføre landbruket ressurser og kunnskap om bærekraftig landbruk, og vi ønsker å samarbeide med andre selskaper og internasjonale organisasjoner både for å utvikle forretning og til beste for klimaet vårt.

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

Segmentintroduksjon

Yaras langsiktige strategi baserer seg på en unik forretningsmodell og global tilstedeværelse, noe som gir oss et solid utgangspunkt for lønnsom vekst. Forretningsmodellen gir stordriftsfordeler, stor fleksibilitet og global optimalisering som skaper en plattform for utvidelse av virksomheten og forbedring av marginene gjennom tre hovedkategorier: råvareprodukter, høyverdiløsninger for plantenæring samt industrielle produkter. Tre driftssegmenter støttet av en global forsyningskjedefunksjon dekker verdikjeden fra råvarer til det komplette tilbudet av produkter, løsninger, teknologier og kunnskaper:

Production

Crop Nutrition

Industrial

Supply Chain

Crop Nutrition sikrer verdensomspennende salg, markedsføring og distribusjon av et komplett utvalg av plantenæringsprodukter.

Industrial utvikler og markedsfører miljøløsninger og produkter som er helt nødvendige i industrien.

Production driver med storskalaproduksjon av nitrogenbaserte produkter, utgangspunktet for våre plantenærings- og industriløsninger.

Supply Chain er en global funksjon med ansvar for å optimalisere energi, råvarer og innkjøp fra tredjeparter.

Crop Nutrition

Crop Nutrition tilbyr bransjens mest komplette produktsortiment og har en sterk posisjon innenfor høyverdiløsninger for plantenæring. Vår målsetning er å være bondens samarbeidspartner for plantenæring og bidra med kunnskap og bærekraftige løsninger i tillegg til produkter.

"Vi ønsker å være den ledende leverandøren av plantenæringsløsninger og bidra til lønnsom drift for bøndene gjennom kunnskap, kvalitet og produktivitet."

Terje Knutsen

Konserndirektør for Crop Nutrition: Terje Knutsen

Q: Hva var de viktigste investeringene i 2015?

A: Vi fortsatte å investere i distribusjonssystemet for å øke effektiviteten, utvide kapasiteten og forbedre sikkerheten. Største enkeltinvestering var i Rondonopolis, Brasil hvor blandekapasiteten økes med 350.000 tonn.

Q: Hvilke innovasjonsområder prioriteres?

A: For å kunne tilby bonden de mest bærekraftige produktene og løsningene må vi ligge i fremste rekke når det gjelder innovasjon og produktutvikling. Vi tar derfor sikte på å finne innovative løsninger som optimaliserer produktiviteten og kvaliteten i landbruket, men med lavest mulig forbruk av ressurser som vann og næringsstoffer. Vi utvikler løsninger som

integrerer kunnskap, digitale verktøy og tjenester for å dekke bøndenes behov og ta tak i de miljømessige utfordringene som landbrukssektoren står overfor.

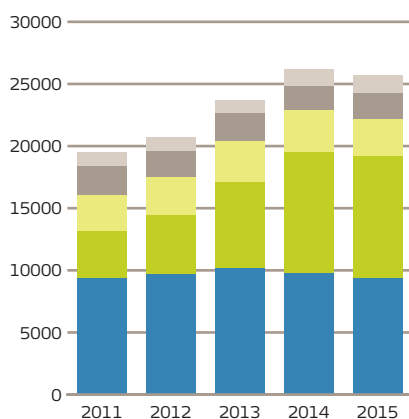
Q: Hva er det viktigste som ble oppnådd i 2015?

A: Vi økte salget av premiumprodukter med gode marginer i et utfordrende marked. Dette bekrefter forretningsmodellens styrke, og vi søker stadig nye vekstmuligheter. Vi signerte to viktige avtaler for å øke nedslagsfeltet vårt i Afrika og Nord-Amerika. Oppkjøpet av Greenbelt Fertilizer, en ledende distributør i Zambia, Malawi og Mosambik, vil åpne et nytt marked for Yara. Oppkjøpet av Sacramento-terminalen i California understreker vårt engasjement for å forsyne californiske bønder fra en forbedret distribusjonsbase.

Gjødselvolum per region

Tusen tonn, 2011–2015

Europa Latin-Amerika Nord-Amerika
Asia Afrika

Høydepunkter i 2015

Vi styrket vår posisjon som ledende leverandør av plantenærings- og gjødselvanningsløsninger:

- Økt markedsnærvær i Afrika og Nord-Amerika gjennom signering av avtaler om oppkjøp av Greenbelt Fertilizer og Sacramento-terminalen.
- Vi bygget og utvidet en rekke terminaler og blandeanlegg, det største i Rondonopolis i Brasil.
- Vi fortsatte investeringene i løsninger for presisjonslandbruk og vannknapphet.

- Det totale gjødselsalget beløp seg til 25,7 millioner tonn i 2015, en økning på 2,2 % fra 2014.
- Salget av NPK-forbindelser økte med 2,1 %.
- Salget av CN økte med 3,5 %.
- EBITDA: NOK 6.188 millioner.
- Investeringer: NOK 1.455 millioner.
- Salgskontorer i 54 land.
- Salg til mer enn 150 land.
- Ansatte: 4.287*.

*Pr. 31. desember 2015

Industrial

Industrial tilfører Yaras integrerte modell merverdi og stabilitet ved å inneha en markedsledende posisjon innenfor nitrogenprodukter til industriell bruk og miljøløsninger. Yara utvikler og tilbyr innovative produkter og løsninger basert på vår erfaring med nitrogenkjemikalier for å gjøre livet tryggere, sunnere og enklere.

"Markedet for utslippsreduksjon er i rask vekst, drevet av lokal og regional lovgivning rundt NO_x-utslipp fra biler og stasjonære utslippskilder."

Yves Bonte

Konserndirektør for Industrial: Yves Bonte

Q: Hva var de viktigste investeringene i 2015?

A: Løsninger for reduksjon av NO_x-utslipp er et område i rask vekst. I 2015 oppgraderte Yara sine anlegg for produksjon av AdBlue-reagens for å møte en økende global etterspørsel. Vi utvidet også terminal- og logistikknettverket i Nord-Amerika, Brasil og Europa for å betjene DEF/ Arla32/ AdBlue-markedene på en bedre måte. Yara kjøpte opp Evodor AB, en svensk teknologibedrift som har spesialisert seg på filtreringsprosesser for behandling av luft og skadelige gasser i avløpsvann.

Q: Hvilke innovasjonsområder prioriteres?

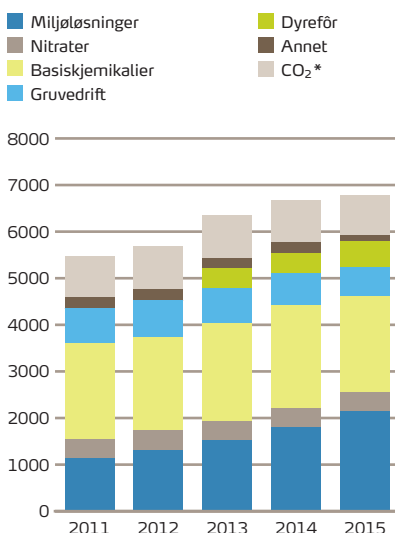
A: Vi har utvidet porteføljen vår av NO_x- og SO_x-reduksjonsteknologi til forskjellige industrisegmenter. Kalksalpeterløsninger er under utvikling til bruk i betongblandinger og biogass.

Q: Hva er det viktigste som ble oppnådd i 2015?

A: Segmentet fortsatte sin vekst gjennom en kombinasjon av forbedrede produkter, innovasjon, bruksutvikling og geografisk ekspansjon. Segmentet ble restrukturert til fire forretningsenheter: Base Chemicals, Environmental Solutions, Gas & Industrial Applications og Mining Applications for å bli bedre tilpasset vår kundefokuserte vekststrategi. Markedet reagerte positivt på Industrial Nitrates-enhetens brede produkttilbud og konseptet med totalløsninger. Mens etterspørselen etter AdBlue har presset vårt leveransesystem til yttergrensen, har våre handels- og logistikkteam gjort sitt ytterste for å sørge for at produktene kommer fram i tide. Vi signerte også en intensjonsavtale med Praxair Inc. om salg av vår europeiske CO₂-virksomhet.

Industrial salg

Tusen tonn, 2011–2015

* CO₂ og fosfat som førtilsetning

Høydepunkter i 2015

- Vi styrket vår posisjon som ledende leverandør av industrielle nitrogenprodukter og løsninger for å redusere luftforurensning.
- Vi utvidet vår NO_x- og SO_x-utslippskontrollvirksomhet for både landbasert og maritim bruk ved å integrere oppkjøpte teknologiselskaper.
- Vi utvidet i betydelig grad vårt terminal- og logistikknettverk i Nord-Amerika og Brasil for å kunne betjene markedene for reduksjon av

NO_x-utslipp fra biler med henholdsvis DEF- og Arla 32-reagens.

- Salget av produkter for reduksjon av luftforurensning økte med 20 %.
- Oppnådde sterke vekstparametre for Nutriox-virksomheten (behandling av avløpsvann) og en økende etterspørsel etter tilknyttede tjenester og overvåkingsteknologier.
- EBITDA: NOK 1.489 millioner.
- Salg til mer enn 120 land.
- Ansatte: 504*

*Pr. 31. desember 2015

Production

Yaras Production-segment er verdens ledende produsent av ammoniakk, nitrater, kalsiumnitrat, NPK og en økende portefølje av fosfater, og utgjør grunnstammen for Yaras plantenærings- og industriløsninger. Vi kombinerer sikkerhet, regularitet og produktivitet ved å satse på en solid drift av alle våre anlegg.

“Sikkerhet og driftsresultater går hånd i hånd og er viktige for å sikre at våre produksjonsanlegg er konkurransedyktige – på både kort og lang sikt.”

Petter Østbø

Konserndirektør for Production: Petter Østbø

Q: Hva var de viktigste investeringene i 2015?

A: Å gå inn i et fellesforetak med BASF om å bygge et ammoniakkanlegg i verdensskala i Texas, USA, og å sikre fullt eierskap over ammoniakkanlegget i Pilbara i Australia. Yara besluttet også å investere i Sluiskil i Nederland for å øke produksjonen av granulert urea med sovel i tillegg til nitrater. Vi videreførte også en rekke investeringer, blant utvidelsen av produksjonskapasiteten ved våre nordiske anlegg for å dekke økt markedsetterspørsel etter høyverdigjødsel, byggingen av TAN-fabrikken i Pilbara og ulike investeringer for å øke produksjonsregulariteten.

Q: Hvilke innovasjonsområder prioriteres?

A: Vi satser på råvarefleksibilitet, prosessutvikling og miljøteknologi. Vår katalysator-teknologi er under kontinu-

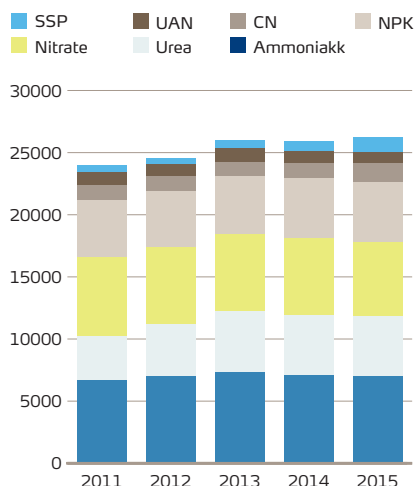
erlig utvikling for å redusere utslippene fra produksjonen, og vi har lyktes med å redusere klimagassutslippene fra produksjonen vår med 50 % sammenlignet med referansenivået i 2004.

Q: Hva er det viktigste som ble oppnådd i 2015?

A: Vi arbeider kontinuerlig med å sikre at alle ansatte og underleverandører har en sikker arbeidsplass. Dette arbeidet har ført til store forbedringer av sikkerheten, og særlig på underleverandørsiden. Denne trenden fortsatte i 2015, spesielt positivt var dette for våre nylig integrerte selskaper. Vi arbeider hardt for å levere produkter som belaster miljøet minst mulig. I 2015 lyktes vi med å forbedre energieffektiviteten ytterligere ved våre produksjonsanlegg og oppnådde en rekordstor produksjon av ferdigprodukter.

Produksjonsvolumer ¹⁾

Tusen tonn, 2011–2015

1) Inkludert Yaras andel av produksjon i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Høydepunkter i 2015

- Yara og BASF begynte byggingen av et ammoniakkanlegg i verdensskala i Freeport, USA.
- I Australia sikret Yara seg fullt eierskap over ammoniakkanlegget i Pilbara og økte sin eierandel i TAN-anlegget på samme sted.
- Bygging ble igangsatt for å utvide produksjonskapasiteten for høyverdigprodukter i Sluiskil i Nederland.
- Yara solgte sin eierandel på 50 % i GrowHow UK.
- Høy investeringsaktivitet i flere av anleggene våre i Norden for å utvide NPK-, CN- og TAN-kapasiteten.
- Totalproduksjonen endte på 26,3 millioner tonn.
- Ammoniakproduksjonen sank med 1 %.
- Ferdiggjødsel og industriprodukter økte med 2 %.
- EBITDA: NOK 14.414 millioner.
- Investeringer: NOK 9.519 millioner.
- Produksjon i 16 land.
- Ansatte: 6.648*.

*Pr. 31. desember 2015

Supply Chain

Supply Chain skaper verdier ved å realisere fordelene med Yaras kunnskap og størrelse i anskaffelser gjennom optimal bruk av anleggene våre ved hjelp av global optimalisering og en effektiv forsyningskjede.

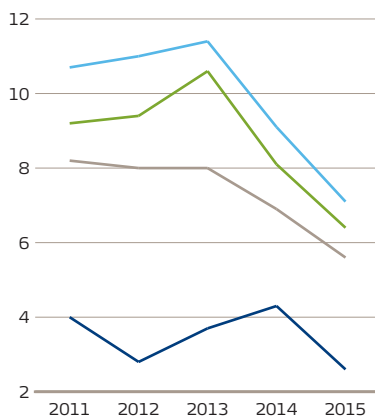
“Vårt fokus framover er å fortsette utviklingen av en førsteklasses forsyningskjede ved å sørge for friksjonsfri overføring av beste praksis og gode ideer – fra region til region.”

Tove Andersen

Forsyning & Handel

USD/MMBtu

- Europeisk gass (Zeebrugge)
- Yaras globale gass- og oljekostnader ¹⁾
- Yaras europeiske gass- og oljekostnader ¹⁾
- Amerikansk gass (Henry Hub)

1) Vektet gjennomsnitt, Yara og fellesforetak

Konserndirektør for Supply Chain: Tove Andersen

Q: Hva er det viktigste som ble oppnådd i 2015?

A: I 2015 så vi fordelene med en mer integrert, global tilnærming til anskaffelse av råvarer, planlegging, optimalisering og maritim logistikk. Vi etablerte en forsyningskjedeorganisasjon i Europa for å oppnå besparelser på innkjøp av logistikkjenester.

Q: Hva er de viktigste leveransene planlagt for 2016?

A: I 2015 startet Yara opp et prosjekt for å maksimere effektiviteten og redusere kostnadene i forsyningskjeden vår, samt å integrere Yaras IT-funksjon i Supply Chain for å tilrettelegge for effektiv forsyningskjede. I Europa skal IT-systemene og driftsprosedyrene standardiseres og gjøres mer effektive og kundevennlige. De viktigste anskaffelsesfunksjonene skal legges inn under Supply Chain-funksjonen, og i 2016 skal

vi utvikle en effektiv, global organisasjon som styrer alle utgiftskategorier. På grunn av det betydelige innsparingspotensialet skal vi fortsatt ha som mål å redusere kostnadsnivået for anskaffelser og logistikkoperasjoner.

Q: Hva er de viktigste bidragene?

A: Supply Chain har ansvaret for innkjøp av energi og råvarer. Som den største industrielle kjøperen av naturgass i Europa og av kalium på verdensbasis kan Yara kjøpe disse råvarene til konkurransedyktige priser, og dermed bidra ytterligere til å forbedre selskapets konkurranseevne. Forsyningskjeden optimaliserer Yaras integrerte forretningsmodell, planlegger flyten av materialer mellom segmenter og lokasjoner, ordner maritim transport, og har til enhver tid oversikt over hvilke produkter som produseres og hvor de skal distribueres.

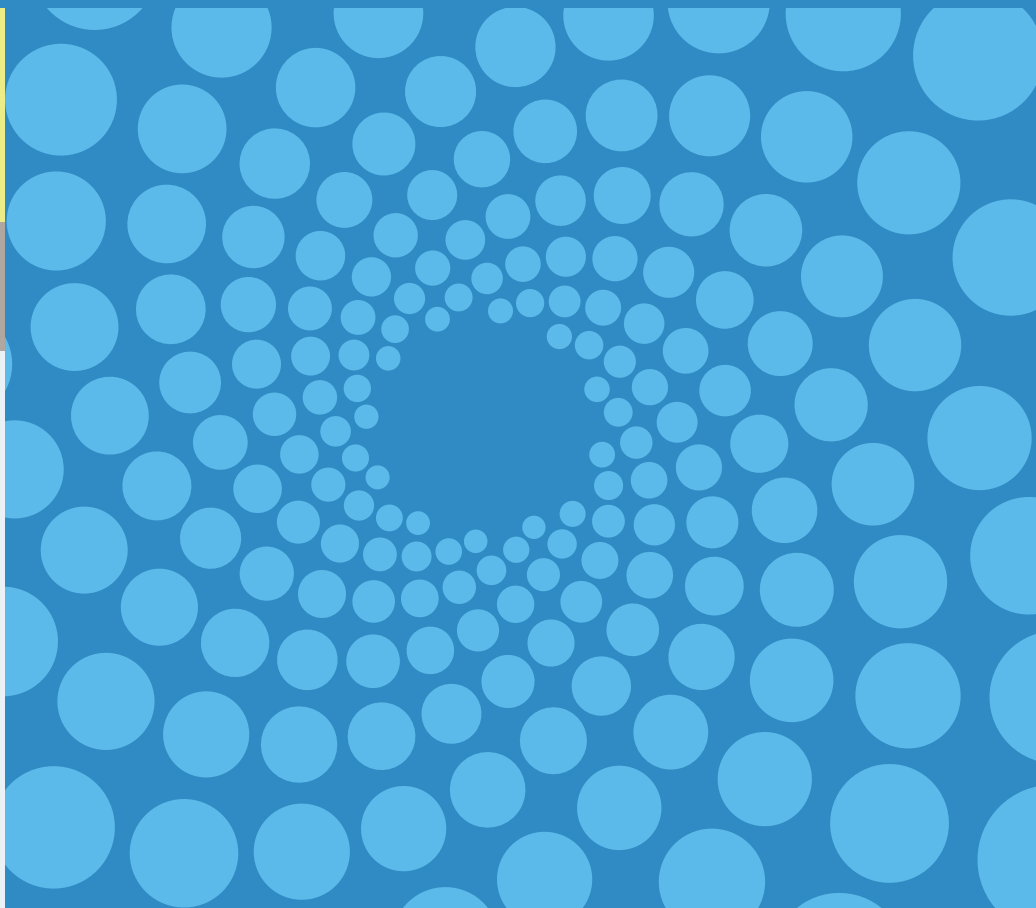
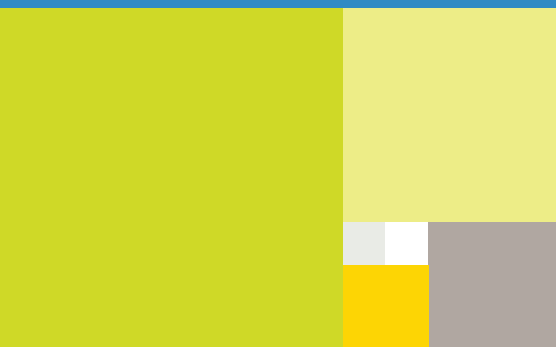
Høydepunkter i 2015

- Kjøp av energi: 289 millioner MMBtu
- Kjøp av kalium: 3.303 kilotonn (MOP-ekvivalenter)
- Kjøp av fosforsten: 997 kilotonn (70 BPL-ekvivalenter)
- Kjøp og omsetning av ammoniakk: 3.909 kilotonn
- Ansatte: 728*

*Pr. 31. desember 2015

Styrets årsberetning

- 15 Resultatoversikt
- 17 Strategioversikt
- 20 Styringsoversikt
- 23 Framtidsutsikter

Fortsatt sterke resultater

I 2015 leverte Yara fortstatt sterke resultater med høyere leveranser og en bedre konkurranseposisjon takket være lavere gasskostnader og en sterkere amerikansk dollar. Yaras sikkerhetsresultat ble forbedret i 2015, men det kreves fortsatt satsing og ytterligere forbedringer for å nå ambisjonen om null skader.

Yaras mål på kapitalavkastning etter skatt, CROGI, var på 14,0 % for 2015, opp fra 13,3 % i 2014 og over målet på minst 10 % i gjennomsnitt i løpet av en forretningscyklus. Yaras marginer gikk ned sammenlignet med 2014, ettersom prisene på gjødsel falt mer enn innsatskostnadene. Yara leverte 26,5 millioner tonn gjødsel, en økning på 1 % sammenlignet med 2014 på grunn av oppkjøpet av OFD Holding Inc. (OFD) i Latin-Amerika med virkning fra 1. oktober 2014 og Galvani i Brasil med virkning fra 1. desember 2014. Industrielle salgsvolumer økte 7 % sammenlignet med 2014. Det ble gjort betydelige framskritt i løpet av 2015 med hensyn til å levere i henhold til Yaras strategiske mål, inkludert tiltak for lønnsom og bærekraftig vekst, i tillegg til avhendelse av virksomheter hvor et salg representerte den største verdiskapingen for Yaras eiere.

Resultatoversikt

Driftsresultater

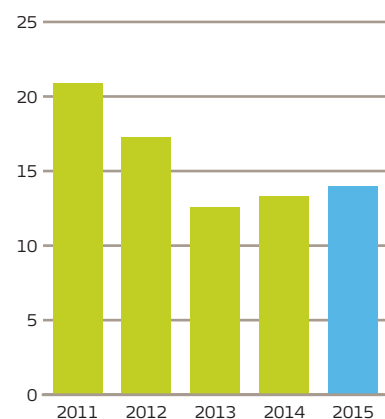
Yaras Safe by Choice-initiativ som ble lansert i 2013, har ført til et forbedret sikkerhetsresultat, med en samlet skadefrekvens på 3,4 per million arbeidstimer i 2015, ned fra 3,9 i 2014 og 4,3 i 2013.

Yaras ammoniakkproduksjon sank med 1 % sammenlignet med 2014. Med justering for avhendelsen av GrowHow UK og oppkjøpet av OFD økte produksjonen med 1 %, med høyere produksjon ved anleggene i Sluiskil og Porsgrunn, som ble oppveid av lavere produksjon hovedsakelig ved anleggene i Ferrara og Brunsbüttel. Produksjonen av ferdiggjødsel økte med 2 % sammenlignet med året før. Med justering for innlemmelsen av OFD og Galvani-anleggene og utelukkelsen av anleggene i GrowHow UK var produksjonen på linje med året

før, med høyere CN-produksjon som utligner nedgangen i produksjon for urea, nitrater og NPK-fullgjødsel. Yara leverte 1 % mer gjødsel enn i 2014, noe som hovedsakelig reflekterer oppkjøpene av OFD i Latin-Amerika og Galvani i Brasil.

CROGI

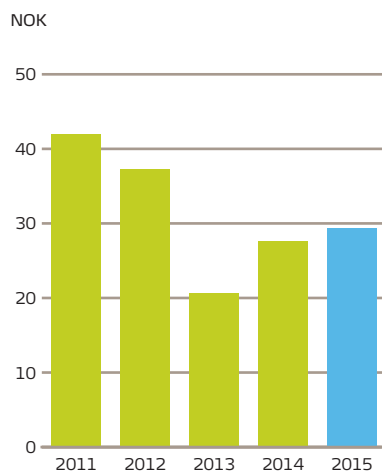
Prosent, gjennomsnitt siste 12 måneder

I Europa var gjødselleveransene 4 % lavere enn i fjor, på grunn av lavere NPK- og urealeveranser, mens nitratleveransene var på linje med 2014. Leveransene i Brasil var 4 % høyere enn i 2014. Ekskludert Galvani var Yaras leveranser i Brasil 6 % lavere enn året før, hvor lavere leveranser av råvareprodukter ble oppveid av økt salg av nitrat og NPK-fullgjødsel. Yaras leveranser i resten av Latin-Amerika nesten doblet seg sammenlignet med 2014 på grunn av oppkjøpet av OFD. Leveransene av industriprodukter økte med 7 % sammenlignet med 2014, med den sterkeste veksten fra Air1 NO_x-reducerende produkter til bruk i bilindustrien, med en økning på 20 %.

Yaras gjennomsnittlige realiserte ureapriser var 12 % lavere, realiserte nitratpriser var 14 % lavere, og prisene på NPK-fullgjødsel sank med 5 % sammenlignet med 2014. NPK-premier over blandingsgjødsel var på linje med 2014, mens marginene på blandingsgjødsel i Brasil var noe lavere i 2015. De totale industrimarginene i 2015 var litt lavere sammenlignet med 2014. Marginene for teknisk ammoniumnitrat var betydelig lavere på grunn av nedbremsing i gruvesektoren, mens marginene for NO_x- og deSO_x-teknologi forbedret seg på grunn av porteføljeeffekter som resultat av oppkjøpene i fjor. Yaras globale gjennomsnittlige olje- og gasspris var 20 % lavere enn i 2014

Resultat per aksje

på grunn av en reduksjon på 1,7 og 1,8 USD/MMBtu i henholdsvis europeiske og amerikanske spotpriser.

Driftssegmenter

Crop Nutrition-segmentet opplevde en 2 % reduksjon i gjødselsalget. Industrial-segmentet hadde en 7 % økning i salgsvolum, med noe lavere marginer. Production-segmentet opplevde en nedgang på 1 % i ammoniakproduksjonen og en økning på 2 % i produksjonen av ferdiggjødsel.

» Detaljert økonomisk informasjon per segment finnes i note 5 / side 80.

Økonomiske resultater

Markedsforhold

Etterspørselen etter gjødsel og industrielle nitrogenprodukter holdt seg samlet sett sterk i 2015, men prisene på urea falt gjennom mesteparten av året, noe som gjenspeiler tilbudsrevne markedsforhold med produksjonsvekst spesielt fra Persiabukta og Nord-Afrika. I Kina gikk eksportkostnadene ned hovedsakelig på grunn av lavere kullpriser og en svakere valuta, og den kinesiske eksporten av urea nådde 14 millioner tonn for året, noe som var på linje med 2014. De dyreste produsentene i Kina satte et prisgulv på omtrent USD 220 per tonn fob fra Kina.

Urea er det største omsatte nitrogengjødselproduktet og setter den globale råvareprisen på nitrogen, men Yara selger mesteparten av sin produksjon som mer differensiert nitrat- og NPK-gjødsel og som industriprodukter. Nitrat-premier og premier for NPK-fullgjødsel over blandingsgjødsel holdt seg sterke og på linje med det historiske gjennomsnittet.

Konsernresultater

Yara oppnådde sterke økonomiske resultater i 2015, med et nettoresultat etter minoritetsinteresser på NOK 8.083 millioner. Dette er en økning på 6 % sammenlignet med 2014 og gjenspeiler i hovedsak lavere energikostnader i Europa og en sterkere amerikansk dollar. Resultatet per aksje var NOK 29,38 i 2015, sammenlignet med

NOK 27,59 i 2014. Driftsresultatet var NOK 14.104 millioner, opp fra NOK 10.305 millioner i 2014, mens EBITDA var NOK 21.361 millioner sammenlignet med NOK 16.407 millioner i 2014. Driftsinntekter og annen inntekt var NOK 111,9 milliarder i 2015, opp fra 95,3 milliarder i 2014. Yaras resultater i 2015 ble påvirket av nedskrivning av eiendeler med NOK 2.400 millioner (NOK 415 millioner i 2014), hvorav NOK 893 millioner var relatert til det tilknyttede selskapet Lifeco (Libya), og NOK 1.070 millioner var relatert til tre heleide anlegg i Frankrike og Trinidad. Nedskrivningen av Lifeco var forbundet med en forverret sikkerhets- og driftssituasjon, mens de øvrige nedskrivningene primært gjenspeilte lavere salgspriser i kombinasjon med begrenset driftsomfang og råvareintegrasjon.

Kontantstrøm og økonomisk stilling

Netto kontantstrøm fra driften var NOK 14.631 millioner, noe som gjenspeiler sterke resultater på grunnlag av en positiv markedsituasjon for Yaras produkter i tillegg til gevinst på salget av GrowHow UK på NOK 3.199 millioner. Netto kontantstrøm fra driften i 2014 var NOK 8.607 millioner. Netto kontantstrøm benyttet til investeringsaktiviteter i 2015 var NOK 6.888 millioner, noe som gjenspeiler planlagte vedlikeholds- og produktivtetsinvesteringer i tillegg til vekstprosjekter og avhendelser.

Yaras økonomiske stilling holdt seg sterk i 2015, og gjeldsgraden holdt seg stabil på 0,16, på linje med 0,17 i 2014, noe som gjenspeiler vekstinvesteringer oppveid av sterk kontantinntjening og gevinst på salget av GrowHow UK. Netto rentebærende gjeld ved årets utgang var NOK 11.868 millioner, mens summen av eiendeler var NOK 118.863 millioner. Egenkapitalen knyttet til morselskapets aksjeeiere per 31. desember 2015 var NOK 73.890 millioner. Ved utgangen av 2015 hadde Yara NOK 3.220 millioner i kontanter og likvide midler og NOK 13.728 millioner i ubenyttede trekkfasiliteter. Vi anser

selskapets likviditet og økonomiske stilling for å være svært tilfredsstillende.

Styret er av den oppfatning at konsernregnskapet gir et rett og rimelig bilde av konsernets økonomiske resultat i 2015 og økonomiske stilling per 31. desember 2015. I henhold til paragraf 3-3 i regnskapsloven bekrefter vi at konsernregnskapet og morselskapets regnskap er utarbeidet i samsvar med forutsetningen om fortsatt drift.

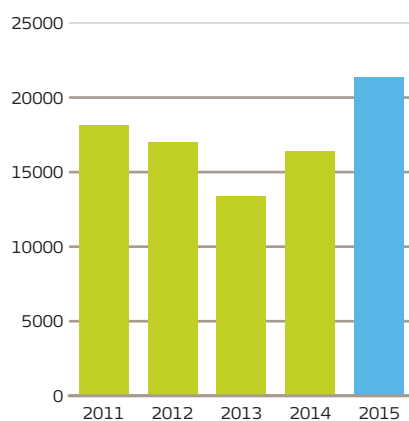
Driftssegmenter ¹⁾

Crop Nutrition-segmentet leverte en EBITDA på NOK 6.188 millioner og en CROGI på 17,5 % i 2015. EBITDA var på linje med 2014, mens CROGI var lavere hovedsakelig på grunn av lav lønnsomhet i nordre Latin-Amerika.

Industrial-segmentet leverte en EBITDA på NOK 1.489 millioner og en CROGI på 22,0 % i 2015. Leveransene økte mens marginene var litt lavere, noe som ga økning i EBITDA, men noe lavere CROGI sammenlignet med 2014.

Production-segmentet leverte en EBITDA på NOK 14.414 millioner og en CROGI på 12,1 % i 2015. Både EBITDA og CROGI økte betydelig, noe som reflekterer både en sterk reduksjon i europeiske energikostnader i forhold til foregående år, og gevinsten på avhendelsen av GrowHow UK.

EBITDA
NOK millioner

Yara International ASA
Morselskapet, Yara International ASA, er et holdingselskap med finansielle aktiviteter og kun ubetydelig driftsvirksomhet. Yara International ASA hadde et nettoresultat på NOK 9.580 millioner i 2015, opp fra NOK 5.875 millioner i 2014, etter utbetaling av utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper på NOK 11.534 millioner (NOK 7.016 millioner i 2014). Netto agiotap var NOK 1.442 millioner, sammenlignet med NOK 1.350 millioner i 2014.

Strategioversikt

Yara er et konsern med hovedfokus på produksjon, distribusjon og salg av nitrogenbaserte kjemikalier. Yaras hovedkontor ligger i Oslo, og selskapet er notert på Oslo Børs. Med kunnskapen, produktene og løsningene til Yara kan kundenes virksomhet utvikles på en lønnsom og ansvarlig måte, samtidig som de ivaretar jordens ressurser, mat og miljø. Yara videreførte strategien for lønnsom vekst i 2015 med oppkjøp av distribusjonseiendeler i USA og Afrika, og med flere tilskudd til sin portefølje av pågående kapasitetsutvidelser, noe som øker kapasiteten vesentlig både for ammoniakk og ferdigprodukter i løpet av de to neste årene.

Konkurransefortrinn

Vi tror at vi ved å gi kundene et positivt verdiforslag kan gi aksjonærene god og bærekraftig avkastning og samtidig skape verdier for samfunnet – skape felles verdier. Gjennom kunnskap, produkter og løsninger er Yara i en god posisjon for å imøtegå noen av vår tids største globale utfordringer, spesielt når det gjelder mat, miljø og ressurser. Disse utfordringene representerer forretningsmuligheter for Yara, og vi tar sikte på å utvikle virksomheten med utgangspunkt i disse. I 2015 utdypet Yara sin tilnærming til disse temaene og utviklet en bærekraftig verdimatrise som støtter langsiktige strategiprosesser og verdiskaping.

Aspektene som både er vesentlige for Yara og viktige for samfunnet, er: målet for bærekraftig utvikling og utryddelse av sult, kompetansemargin og kunnskapsdeling, klimaendringer, energi og sikkerhet samt etikk og etterlevelse. Dessuten får Yara sine konkurransefortrinn fra aspekter som ikke alltid anses som samfunnsmessig betydningsfulle: global optimalisering og stordriftsfordeler, konkurransedyktige råvarepriser og førsteklasses drift. Kombinasjonen av disse aspektene gir en helhetlig tilnærming til hvordan Yara maksimerer lønnsomhet og vekst og samtidig deler verdier på samfunnsnivå.

Innenfor disse 9 aspektene definerer Yara fire nøkkelområder hvor selskapet har som formål å styrke og opprettholde sin integrerte forretningsmodell og bli enda mer konkurransedyktig:

- Global optimalisering og stordriftsfordeler**
 Vår betydelige produksjonskapasitet innenfor både råvarer og verdiøkende nitrogenprodukter gir oss den nødvendige størrelsen og infrastrukturen for å opprettholde et globalt distribusjons- og markedsføringsnettverk, som omfatter over 200 terminaler, lagre og blandings- og pakkingsanlegg fordelt på over 50 land. Yara har også verdens største lagringskapasitet for gjødsel, noe som gjør det mulig å bygge opp varebeholdningen før høysesonger, optimalisere produktstrømmen, håndtere ujevne leveringsmønstre og dra nytte av geografiske arbitrasjemuligheter.
- Kompetansemargin**
 Gjennom våre medarbeidere, agronomisk kompetanse, førsteklasses gjødsel, innovasjon og kunnskaper om lokale markeder tilbyr Yara gårdene en løsning som vil øke avkastningen og sikre bærekraftig gjødsling av jordsmonnet. Industriporteføljen omfatter teknologi og tjenester innenfor miljøløsninger som er under kontinuerlig utvikling som svar på globale utfordringer, for eksempel for å redusere utslippene av NO_x og SO_x. Kunnskapsdeling er en viktig

1) EBITDA og CROGI per segment i henhold til ny struktur gjeldende fra 1. januar 2015. Se note 5, side 80 for gammel struktur og sammenlignbare tall for 2014.

del av Yaras virksomhet gjennom partnersamarbeid, utvidede tjenester til bønder, påvirkning av politikk og opplæring av kunder og forhandlere.

- **Konkurransedyktige råvarepriser**

Yara er Europas største industrielle naturgasskjøper, verdens nest største kjøper av kalium og tredje største kjøper av fosfat, noe som gir oss et sterkt grunnlag for å sikre konkurransedyktig forsyning av råvarer. Noen ganger kan råvaremuligheter ved å utvikle anlegg være attraktive for Yara, innenfor spesialkvaliteter slik som kaliumsulfat (SOP), og hvor det er markedsmessige synergier slik som Galvani-fosfatutvidelsen i Brasil.

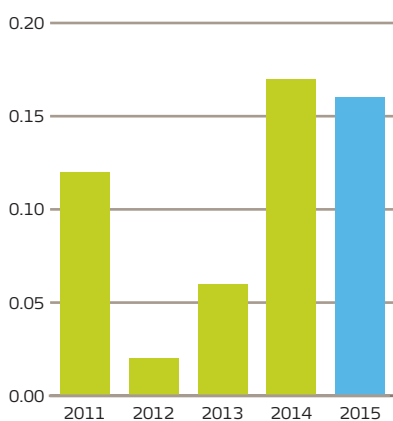
- **Førsteklasses drift**

Yaras eksisterende anlegg omfatter mer enn 20 produksjonsanlegg og mer enn 200 distribusjonssteder. Dette danner grunnlaget for Yaras ledende posisjon som en pålitelig leverandør til landbruks- og industrikunder. Ved hjelp av sammenligning og deling av beste praksis arbeider Yara kontinuerlig for å forbedre effektiviteten for utnyttelse av råvarer, leverandørkjeden og driften, samtidig som vi opprettholder en sterk disiplin for faste kostnader.

Ved å utnytte vår industrielle ekspertise har vi utviklet nye teknologier og oppgradert produksjonsprosessene, og på den måten oppnådd betydelig reduserte utslipp av klimagasser og andre stoffer. Ved å ta i bruk erfaringene

Gjeldsgrad

Prosent

vi har fra landbruket, har vi utviklet omfattende plantenæringsløsninger som øker landbrukets produktivitet og dermed også produksjonen. Det gir økt matsikkerhet samtidig som det reduserer presset for å gjøre om skog og våtmarksområder til dyrkbar mark – en av hovedkildene til klimagassutslipp.

Samtidig har vi utviklet løsninger som gir en mer effektiv ressursbruk, spesielt ved å redusere mengden av gjødsel og vann som kreves for å opprettholde produktiviteten og lønnsomheten. Gjennom å skape verdier fra eksisterende drift og framvoksende muligheter kan Yara påvirke globale problemstillinger og samtidig styrke konkurransevnen.

Yara har støttet FNs prosess med å etablere mål for bærekraftig utvikling (SDG) og var representert på CEO-nivå ved klimaforhandlingene i Paris, COP21. Selskapet har et godt utgangspunkt for å følge med på globale trender, og selskapets bærekraftsmål vil bli utviklet videre for å fremme konkurransekraft på grunnlag av sin bærekraftige verdimatrise og langsiktige strategianalyse.

Lønnsom vekst

Vi tror at vekst er viktig for å opprettholde og øke konkurransekraften og skape ytterligere verdier for aksjonærene, og vekst innen både produksjon og distribusjon har vært en grunnpilar i Yaras strategi. Siden 2004 har Yara konsekvent gjennomført sin vekststrategi og styrket sin stilling som verdens ledende produsent og leverandør av løsninger for plantenæring og industriell nitrogen.

Yara har definert strategiske prioriteringer og følger en strukturert tilnærming for å administrere en balansert vekstportefølje som består av bolt-on-oppkjøp, utvidelser og restruktureringer ved eksisterende anlegg samt potensielle nye prosjekter der forholdene ligger til rette for det. Tidsfaktoren er viktig når man skal skape verdier av oppkjøp, og Yara kombinerer et kontinuerlig søk

etter prosjekter med tålmodighet og disiplin i utførelsesfasen. Gitt den nåværende betydelige porteføljen av nye og eksisterende utbyggingsprosjekter som pågår, er vellykket gjennomføring både av bygging og markedsføringsforberedelser viktige fokusområder i framtiden.

Yaras styre opererer med et nominelt minstekrav for avkastning på 9 % etter skatt i sin vurdering av nye investeringsprosjekter. I tillegg økes det prosjektspesifikke kravet til avkastning der beliggenhet og/eller prosjektspesifikke faktorer utgjør en ekstra risiko.

Veksttiltak

I 2015 fortsatte Yara å øke både salgs- og produksjonskapasiteten, en naturlig følge av blant annet de nylige oppkjøpene av OFD og Galvani og pågående kapasitetsutvidelser og nye vekstinitiativer.

I februar 2015 kunngjorde Yara at de hadde inngått en avtale med BASF om å bygge et ammoniakkanlegg i verdensmålestokk i Texas. Yara skal eie 68 % av anlegget, og BASF skal eie 32 %. Yara investerer totalt USD 490 millioner, blant annet i en heleid ammoniakktank. Anlegget vil ha en kapasitet på ca. 750.000 metriske tonn per år, og forventes å være ferdig innen utgangen av 2017.

I juli 2015 kunngjorde Yara at selskapet vil investere USD 263 millioner i Sluiskil i Nederland for å øke granuleringskapasiteten for å kunne øke produksjonen av granulert urea med svovel og nitrater. Dette forventes å være ferdigstilt i andre halvdel av 2017.

I oktober 2015 kjøpte Yara ytterligere 49 % av Yara Pilbara Holding (Pilbara) for NOK 3.068 millioner, og økte dermed sitt eierskap fra 51 % til 100 %.

I november 2015 betalte Yara NOK 1.091 millioner (USD 132 millioner) i utsatt vederlag og kapitaltilførsel på vegne av minoritetsaksjonærene for Salitre-fosfatprosjektet, på

grunnlag av prosjektets framdrift og i henhold til avtaler som ble inngått i forbindelse med oppkjøpet av 60 % av Galvani (Brasil) 1. desember 2014.

I desember 2015 kjøpte Yara eiendelene til West Sacramento Nitrogen Operations (USA) fra Agrium for NOK 239 millioner. Transaksjonen forventes å være avsluttet innen andre kvartal 2016.

I desember 2015 kunngjorde Yara dessuten at selskapet hadde inngått en avtale om å kjøpe Greenbelt Fertilizers for USD 51 millioner. Greenbelt Fertilizers er en ledende distributør av gjødsel i Zambia, Malawi og Mosambik med en omsetning på 80 kilotonn og EBITDA på USD 5 millioner i regnskapsåret som ble avsluttet 31. mars 2015.

I juli 2015 solgte Yara sin 50 % andel i GrowHow UK Group Limited til CF Industries og fikk en skattefri fortjeneste på NOK 3.199 millioner.

I september 2015 kunngjorde Yara at selskapet hadde undertegnet en ikke-bindende intensjonsavtale med USA-baserte Praxair, Inc. om å selge sin europeiske CO₂-virksomhet for EUR 218 millioner, og samtidig selge sin gjenværende 34 % andel i fellesforetaket Yara Praxair Holding AS med Praxair for anslagsvis EUR 94 millioner. Transaksjonen forventes å sluttet i andre kvartal 2016.

I november 2015 reduserte Yara sin eierandel i Yara Dallol (Dallol) fra 69 % til 51,8 % for et totalt vederlag på NOK 308 millioner i kontanter.

Innovasjonstiltak

Yaras innovasjonsarbeid bygger på et omfattende kunnskapsgrunnlag og har til hensikt å øke forretningsmulighetene forbundet med globale utfordringer i tilknytning til matproduksjon, ressursknapphet og miljøpåvirkning. Innovative løsninger er nødvendige for å korte inn den stadig økende avstanden mellom matetterspørsel og -tilbud gjennom en vesentlig forbedret

jordbruksavkastning og miljøinnsats.

Yara har etablert målrettede innovasjonsplattformer i forbindelse med driftssegmentenes strategiske kart for å fremme næringsutvikling og lansere nye løsninger og tjenester. I 2015 har innovasjonsporteføljen levert flere løsninger som nå er integrert i forretningsenhetene, samtidig som det tas med flere prosjekter i de innledende utviklingsstadiene:

- Forskningsprogrammer som bruker vår nye NPK-pilotfabrikk i Porsgrunn, har levert nye bearbeidingsmetoder som støtter forbedret produktkvalitet og robuste driftsresultater.
- Pågående forskning på katalysatorer og tilsetningsstoffer utvider Yaras teknologi innen miljøløsninger.
- Laboratorie- og feltforsøk på gjødsel foretas innenfor plattformen vår for bærekraftig forbedring av kaffe- og kakaoproduksjon.
- Yara har lansert YaraRega i utvalgte gjødselvanningsmarkeder. Utviklingen av Yaras første sensor for måling av vannforbruk, som presist styrer det kombinerte behovet for vann og gjødsel ved vannknapphet, har gått inn i en storskalatestfase for oliven-trær ved 50 kundenlegg i Spania.

Yaras FoU-organisasjon omfatter 124 forskere fordelt på 20 nasjonaliteter, som utgjør et mangfoldig, internasjonalt team. Bruken av utviklingsteam på tvers av segmentene som jobber sammen på felles prosjekter, har vist seg å gi resultater og synergier, noe som skaper og fremmer nye produkter, bruksområder og teknologier.

Yaras FoU-kompetansesentre har utvidet sin ekspertise og rekkevidde i 2015 med åpningen av et nytt kompetansesenter for biokjemi og industrielle nitrater, samt tre lokale markedsstøtteanlegg (i Finland, Storbritannia og Nederland) i det globale FoU-rammeverket.

I 2015 nådde Yaras utgifter til FoU-funksjonen NOK 161 millioner (NOK 268 millioner iberegnet kapitali-

serte utgifter), sammenlignet med NOK 154 millioner i 2014. Yaras konkurransekraft er basert på kontinuerlig kunnskapsutvikling, fra innkjøp av råvarer til produksjon, logistikk og samhandling med distributører og bønder. Vårt innovasjons- og kunnskapsutviklingsarbeid strekker seg derfor langt utover FoU-funksjonen, for eksempel i kontinuerlige forbedringsprosjekter ved produksjonsanleggene og i tallrike, pågående avlingsforsøk i lokale markeder.

Yara tror at det å beskytte åndsverk er avgjørende for å utvikle og opprettholde virksomheten. I 2015 fortsatte Yara arbeidet med å styrke og modernisere patentporteføljen. Ved utgangen av 2015 hadde Yara mer enn 1.100 innvilgede patenter og patentsøknader. Dette utgjorde en økning på 65 nye patenter og patentsøknader i løpet av året. Yara ser ikke for seg vesentlige konsekvenser for driften eller økonomiske resultater av at noen av patentene i den nåværende porteføljen utløper.

Medarbeiderutvikling

Yaras medarbeiderstrategi ble omdefinert i 2015 for å fokusere på å tiltrekke seg, utvikle og beholde medarbeidere i henhold til Yaras behov, gjøre lederskap til et konkurransefortrinn, utvikle en kultur for høy ytelse, være en katalysator for endring og ha førsteklasses drift.

I Latin-Amerika ble det gjort en betydelig innsats i 2015 for å integrere nye medarbeidere som var en del av OFD-oppkjøpet i 2014. I Brasil ble det etablert et program for å forberede ledere til nye roller, og det ble lansert et eget initiativ for å understøtte forretningsstrategien ved å fokusere på atferd som fremmer innovasjon, kunnskapsdeling og fortreffelighet.

Yara har som mål å tiltrekke seg og beholde de riktige talentene og gi dem et karriereforløp, slik at riktig kompetanse benyttes i nøkkelroller, spesielt på grunn av den økende viktigheten av tilgang til fagkunnskap. Hittil er det utviklet tre karriererammer for

ekspertroller: FoU-medarbeidere, agronomer og ingeniører.

Yara akter å styrke kjønnsfordeling og inkludering. Per fjerde kvartal 2015 utgjorde kvinner 20 % av Yaras nesten 13.000 ansatte, men det var kun 10 % kvinner i de 198 nøkkelstillingene. Vi vil gjøre noe med denne ubalansen, ettersom vi tror fullt og helt på at bedre kjønnsfordeling vil forbedre prestasjonene i hele organisasjonen. Alle forretningssegmentene begynte å arbeide med kjønnsfordelingsstrategier i 2015, noe som videreføres i konsernets kjønnsfordelingsmål, handlingsplaner og tidslinjer, som blir sluttført innen midten av 2016.

Ved utgangen av 2015 hadde Yara 12.883 fast ansatte på verdensbasis, en økning på 810 (7 %) sammenlignet med året før. Den største økningen skjedde i Brasil (549 ansatte).

Yara hadde et globalt sykefravær på 3,3 % i 2015.

Styringsoversikt

Proaktiv, transparent eierstyring og selskapsledelse er avgjørende for å forene interessene til aksjonærene, ledelsen, de ansatte og selskapets øvrige interessenter. Styrets oppfatning er at god eierstyring og selskapsledelse danner grunnlaget for bærekraftig forretningsdrift og langsiktig verdiskaping. Yaras styre er forpliktet til å opprettholde høye standarder for etisk atferd gjennom hele organisasjonen, og har nulltoleranse for uetisk atferd og brudd på Yaras etiske retningslinjer.

Eierstyring og selskapsledelse

Prinsipper og praksis

Styret og ledelsen i Yara International ASA gjennomgår årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og legger fram årsberetning i henhold til regnskapslovens § 3–3b og Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, sist oppdatert 30.

oktober 2014. Denne anbefalingen inneholder strengere krav enn det som er nødvendig etter norsk lov.

» Se *Styring og selskapsledelse* / side 30

Styret og ledelsen

Yaras styre avholdt ti møter i 2015. Fem styremedlemmer er valgt av aksjonærene, og tre representerer de ansatte. De fem aksjonærvalgte medlemmene har bred ledererfaring fra internasjonale selskaper. Tre av åtte styremedlemmer er kvinner.

Yara har valgt å ikke ha bedriftsforsamling. Styret er følgelig direkte ansvarlig overfor generalforsamlingen og aksjonærene. Det ble nedsatt et kompensasjonsutvalg (HR-utvalg fra 2016) i april 2004 og et revisjonsutvalg i desember 2006.

Sammensetningen av Yaras konsernledelse var uforandret i 2015. Torgeir Kvidal var fungerende konsernsjef fram til september 2015, da Svein Tore Holsether ble Yaras nye konsernsjef, og Thor Gjæver var fungerende finansdirektør til Kvidal ble gjeninnsatt som finansdirektør etter at Holsether ble ansatt i selskapet. Deretter ble det foretatt en omstrukturering av Yaras konsernledelse i februar 2016.

Risikostyring

Forretningsrisikoer

Yaras styre og ledelse utfører risikoanalyser i forbindelse med forskjellige dimensjoner og aspekter ved virksomheten for å påse at tilstrekkelige systemer for risikostyring er på plass. Yaras globale tilstedeværelse og virksomhetens art gir et sammensatt risikobilde. Strategiske og driftsmessige risikoer omfatter blant annet politisk utvikling, økonomiske vilkår og lovgivningsmessige spørsmål, deriblant en risiko for ikke å overholde alle gjeldende internasjonale standarder og lokal lovgivning om menneskerettigheter, arbeiderrettigheter og korrupsjon.

Risikoer i tilknytning til lovverket styres gjennom opplæring og utdanning av

medarbeidere, en sentral og regional avdeling for etikk og etterlevelse og en rekke kanaler for dialog om dilemmaer, inkludert mulighet til anonym varsling, som finnes på 50 språk.

Yara har utarbeidet etiske retningslinjer for forretningspartnere som tar hensyn til internasjonalt anerkjente og aksepterte standarder på sentrale områder som menneskerettigheter, forretningsetikk og arbeidsforhold. En annen ordning som også er bygget inn i Yaras styringssystem, er prosessen for kontroll av forretningspartners integritet (Integrity Due Diligence, IDD). Denne prosessen bidrar til å kartlegge potensielle problemer i tilknytning til miljø, menneskerettigheter eller korrupsjon.

En rekke verdensomspennende tendenser, slik som befolkningsvekst, ressursknapphet og klimaendringer, kan forventes å påvirke Yaras virksomhet. Samtidig byr disse utfordringene på en rekke forretningsmuligheter der Yara har et godt utgangspunkt for å utvikle og tilby produkter og løsninger som dekker nye markedsbehov. Utvikling av gjødselprodukter med beskjedent klimaavtrykk og løsninger for landbruk i områder med knapphet på vann er viktige eksempler på hvordan Yara møter slike globale utfordringer.

Yaras mest betydelige markedsrisiko er forbundet med marginen mellom prisene på nitrogengjødsel og naturgass. Selv om det på lang sikt er en positiv sammenheng mellom disse prisene, påvirkes marginene av balansen mellom tilbud og etterspørsel etter mat i forhold til energi.

Yaras samlede risikoeksponering analyseres, vurderes og oppsummeres regelmessig både på segmentnivå og konsernnivå. Risikovurderinger integreres i all forretningsvirksomhet, både på konsernnivå og i de enkelte forretningsenhetene, noe som øker Yaras evne til å overvåke og dempe risikoer og identifisere nye forretningsmuligheter.

Styret fører tilsyn med risikostyringsprosessen og gjennomfører evalueringer av selskapets viktigste eksponeringsområder og interne kontrollordninger hvert annet år. En mer omfattende beskrivelse av Yaras risikostyring finnes på side 38 i denne rapporten.

Konsernets samfunnsansvar

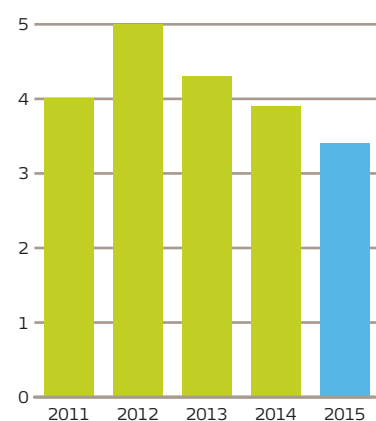
Helse og sikkerhet

Sikkerhet er av vesentlig betydning for Yara, og står øverst på prioritierungslisten ettersom sikker virksomhet er hjørnesteinen i driftslisensen vår, noe som formidles gjennom våre retningslinjer og prinsipper for sikkerhet. Overalt hvor Yara opererer, blir disse prinsippene og denne praksisen formidlet til Yaras ansatte, underleverandører ved anleggene, transportpartnere og kunder gjennom produktansvarlighetsprogrammet vårt. Vår ambisjon er å oppnå et skadefritt miljø gjennom involvering fra ledelsens side og engasjement fra medarbeidere og underleverandører. Selv om dette er vanskelig å oppnå i en dynamisk, global virksomhet, tror vi at våre systemer, kolleger og samarbeidspartnere kan få det til gjennom konsekvent bruk av sikkerhetsverktøy med et høyt kvalitetsnivå.

Siden midten av 2013 har Yara arbeidet for å forbedre sikkerhetsresultatene ytterligere ved hjelp av programmet Safe by Choice. Programmet har som mål å utvikle sikkerhetskulturen i Yaras voksende internasjonale organisasjon

Skadefrekvens

Samlet antall registrerte skader per million arbeidstimer for medarbeidere og underleverandører

gjennom både følelsesmessig, rasjonell og bærekraftig utvikling. Det har vært en jevn nedgang i skadefrekvensen (herunder fravær, medisinsk behandling og alternativt arbeid) i Yara både for medarbeidere og underleverandører. I 2013 hadde Yara en samlet skadefrekvens på 4,3. Dette ble forbedret til 3,9 i 2014 og ytterligere redusert til 3,4 i 2015. Disse tallene er ikke medregnet de nylig oppkjøpte virksomhetene OFD og Galvani. De blir inkludert i Yaras sikkerhetsstatistikk fra 2016. Vi er klar over den yrkesmessige og prosessrelaterte risikoen i vår virksomhet og strategiske retning, men har også tillit til at vårt sterke engasjement for sikkerhet vil fortsette å gi bærekraftige forbedringer.

Yara hadde ingen større ulykker med betydelig innvirkning på person-, miljø- eller prosessikkerhet i 2015.

På driftsnivå opprettholder Yara sertifiseringer for styringssystemene ISO 9001 (kvalitetsstyring), ISO 14001 (miljøstyring) og OHSAS 18001 (helse- og sikkerhetsstyring) for alle større produksjonsanlegg og for mange av sine forsyningskjede- og handelenheter. Ved utgangen av 2015 var 15 av 22 anlegg sertifisert fullt ut for disse tre standardene. Videre fortsetter vi å samarbeide med våre forretningspartnere og kunder for å oppnå høyere ytelse og mer engasjement for nedstrøms sikkerhet gjennom produktansvarlighetsprogrammet vårt. Vi bruker uavhengige organer for å sikre prosessene våre i henhold til enten Fertilizers Europes produktansvarlighetsprogram eller IFAs (International Fertilizer Industry Association) Protect & Sustain-initiativ.

Miljø, energi og klima

Energi, miljøforvaltning og klimaendringer er av vesentlig betydning for Yara. I 2015 definerte Yara sine bærekraftige verdifaktorer ved å utvikle en bærekraftig verdimatrise, som beskriver temaene selskapet anser som viktige for selskapets verdiskaping, og hvilke temaer som er viktige for samfunnet. Miljøaspektene som ble ansett som

vesentlige for Yara, er klimaendringer, energi, prosessikkerhet og miljøforvaltning, herunder produktansvarlighet og kunnskapsdeling med bønder, kunder, politiske beslutningstakere, forretningspartnere og samfunnet for øvrig.

Klimaendringer og energi

Yara har en ledende posisjon i sin bransje når det gjelder teknologier for reduksjon av klimagassutslipp og klimasmart landbruk, noe som gir konkurransefortrinn i et samfunn som er opptatt av å redusere utslipp. I dag genererer landbruket ca. en fjerdedel av verdens utslipp av klimagasser.

Produksjon av mineralgjødning bidrar til utslippet av klimagasser. Yara har gjort imponerende forbedringer på dette området ved å redusere utslipp av N₂O fra salpetersyreanleggene med 90 % ved å utvikle og bruke sin egen katalysatorteknologi. Yaras totale utslipp av klimagasser fra produksjonsanleggene er halvert siden referansepunktet i 2004, og vi har nådd 12,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2015. Denne teknologien er avgjørende for at Yara skal kunne tilby gjødning med klimagaranti. Ved å bruke Yaras dokumenterte gjødning med klimagaranti og moderne dyrkingsmetoder kan karbonavtrykket fra landbruksproduksjon reduseres betydelig, samtidig som avlingene opprettholdes. I 2015 oppdaterte Yara beregningene av karbonavtrykk for sine viktigste gjødselprodukter som produseres i Norden og Sentral-Europa, ved hjelp av et beregningsverktøy som er spesialutviklet for gjødselsektoren. Dette gjør det lett å se gjødselens innvirkning på landbruksproduktene karbonavtrykk.

Naturgass er Yaras viktigste råvare og utgjør også selskapets største variable kostnad. Rimelig tilgang til naturgass er et konkurransefortrinn, og bedre energieffektivitet bidrar til å redusere kostnadene betydelig. I 2015 var Yaras samlede energiforbruk i produksjonen 261 millioner GJ. Omtrent 90 % av energien brukes i ammoniakproduksjon.

sjonen. I de senere år har Yaras ammoniakkanlegg blitt teknisk oppgradert for å forbedre energieffektiviteten.

Regionale forskjeller i klimaendringer og implementering av energipolitikk kan imidlertid utgjøre en risiko dersom reguleringstiltak ikke sikrer rettfærdig konkurranse. Yara har engasjert seg på internasjonalt nivå for å dele kunnskap og diskutere hvordan verdenssamfunnet kan håndtere disse komplekse globale utfordringene.

Omtrent halvparten av klimagassutslippene fra landbruket kommer av endringer i bruk av land, for eksempel avskoging som følge av nybrott. Yara tror at økende etterspørsel etter mat kan møtes på eksisterende dyrkingsareal, en løsning som vil redusere klimagassutslippene i forbindelse med dyrking av mat drastisk. Større avlinger er avgjørende for å få til dette, spesielt i utviklingsøkonomier.

Landbruk kan også bli smartere på flere måter, for eksempel ved å redusere karbonavtrykket og produsere mer per mål jord, per liter vann og per kilo gjødsel. Dette må gjøres på en bærekraftig måte med økt presisjon, slik at man reduserer utslipp til miljøet og unngår utarming av jorden. Til dette formålet har Yara benyttet en rekke plattformer i 2015 for å dele sine kunnskaper og løsninger, blant annet Global Alliance for Climate Smart Agriculture og COP21-klimaforhandlingene i Paris.

Miljøforvaltning og kunnskapsdeling
Yara arbeider systematisk med å redusere driftens konsekvenser for miljøet og har som mål å bli verdensledende innen bærekraftig landbruk. Yara tilbyr kunnskapsbaserte løsninger for å forbedre landbrukets produktivitet, øke matsikkerheten og motvirke klimaendringer. Yara tilbyr også en rekke miljøløsninger som skal bidra til å redusere forurensning, herunder reduksjon av nitrogenoksid (NO_x)-utslipp, luktkontroll i forbindelse med hydrogensulfid (H₂S), vannbehandling

og forhindring av rustdannelse. I dag står Yaras kunder for en utslippsreduksjon på totalt mer enn 1 million tonn NO_x per år, sammenlignet med 9 tusen tonn NO_x-utslipp per år fra Yaras egne produksjonsanlegg. Yaras miljøproduktivitet fortsetter å vokse, også ved at den utvides til nye markedssegmenter og geografiske områder.

Yaras produksjonsanlegg drives i henhold til strenge miljøstandarder og har etablert miljø- og energistyringssystemer basert på internasjonale standarder og produktansvarlighetsprogrammer for gjødsel. Resultatene overvåkes og rapporteres regelmessig, både internt, til nasjonale myndigheter og til eksterne interessenter i den årlige GRI-rapporteringen.

Yara har en rekke anlegg som har vært i drift i en årrekke, eller som har vært stengt. Disse anleggene kan kreve utbedring eller medføre forpliktelser etter lokal rett i de områdene der de ligger. Yara undersøker slike konsekvenser etter hvert som de melder seg, og gjennomfører utbedring eller skadebegrensning i samråd med ansvarlige myndigheter. For 2016 og framover er det satt av NOK 193 millioner til rydde- og rensetiltak etter avsluttet virksomhet på flere anleggssteder.

Vann er avgjørende for landbruket, og det er et presserende behov for forbedret vannforvaltning i store deler av verden. Landbruket forbruker omtrent 70 % av alle naturlige ferskvannskilder globalt. Gjennom agronomisk forskning har Yara funnet en grunnleggende og nær sammenheng mellom plantenæring og vannforbruk, og ser et potensial i å utforske ny kunnskap og innovativ teknologi for å effektivisere vannforbruket gjennom optimal plantenæring. Ett forum som er valgt som plattform for å dele kunnskap om vannforvaltning, er FNs CEO Water Mandate-initiativ, som Yara sluttet seg til i 2014.

Yara er opptatt av samarbeid, og arbeider sammen med andre interessenter

for å fremme trygge, bærekraftige, effektive og lønnsomme løsninger, og dermed skape felles verdi samtidig som Yaras konkurranseposisjon bedres.

Forpliktelser

Ved å følge sin strategi skaper Yara felles verdier og samtidig økt virksomhet for kundene sine på en ansvarlig måte. I tillegg til å skape arbeidsplasser, skatteinntekter og nyttige produkter for bøndene, utnytter Yara sine konkurransefortrinn til å bidra til utvikling og inkluderende, bærekraftig vekst.

Deling av kunnskap og råd for å fremme god landbrukspraksis går hånd i hånd med nyskapende forretningsmodeller. Dette omfatter Verdens matvareprogram (WFP) nylige annonsering av Patient Procurement-plattformen, hvor Yara har slått seg sammen med seks andre organisasjoner for å øke produktiviteten til småbønder, og hvor WFP garanterer at de kjøper overskytende avlinger fra økt avkastning.

Andre eksempler på Yaras deltakelse i partnerskap omfatter Southern Agricultural Growth Corridor of Tanzania, Grow Africa Partnership og EU Baltic Deal.

Yara har undertegnet FNs Global Compact (UNGC) og støtter og følger UNGCs prinsipper om menneskerettigheter, arbeiderrettigheter, miljø og korrupsjonsbekjempelse. Yara har også blitt tatt inn som medlem av Global Compact LEAD og innehar en posisjon i styringskomiteen. LEAD ble lansert i 2011 for å gi kunnskap og inspirasjon i forbindelse med avanserte aspekter ved bærekraftig utvikling i bedrifter og fungere som plattform for globale problemstillinger.

Yara støttet prosessen med å etablere UNGCs forretningsprinsipper for mat og landbruk og FAOs komité for matsikkerhets ansvarlige landbruksinvesteringssprinsipper. Begge ble lansert i 2014. Under COP21-klimaforhand-

lingene i Paris i 2015 inngikk Yara et samarbeid med forskningsinstituttet CICERO og den norske frivillige organisasjonen Bellona for å understreke viktigheten av biomasseproduksjon.

Yara er videre medlem av UNGC Caring for Climate-initiativet og har forpliktet seg til å overholde FTSE4Good-kriteriene. For Yara har menneskerettigheter ikke vært identifisert som et høyrisikoområde innenfor selskapets nåværende driftsform.

Yara har identifisert etikk og etterlevelse som et vesentlig aspekt ved selskapets virksomhet og strategi og er opptatt av å utvikle og opprettholde etterlevelse som et konkurransefortrinn. Etterlevelsrisiko er integrert og videreført i Yaras etiske retningslinjer, som ble oppdatert i november 2015 og nå inneholder en nulltoleranspolicy når det gjelder bestikkløser. Etterlevelse er nedfelt i Yaras styringssystemer så som prosessen for kontroll med forretningspartners integritet og Yaras etiske retningslinjer for forretningspartnere. Etterlevelse er også en integrert del av Yaras kapitalvurderingsprosess, som omfatter alle betydelige investeringer og transaksjoner.

I 2015 har ingen av våre datterselskaper meldt at retten til forsamlingsfrihet og kollektive forhandlinger er vesentlig truet. Åpenhet omkring ledelsens strategi, tiltak og resultater i forbindelse med HMSK, etikk og etterlevelse og relaterte saker er sikret gjennom GRI-rapportering (Global Reporting Initiative) på nettet.

Yara overholder de nye rapporteringskravene som trådte i kraft fra regnskapsåret 2014 for utvinningsindustrien (inkludert gruvedrift), med basis i EU-direktiv 2013/34 og beskrevet i den norske regnskapsloven. Den fullstendige rapporteringen for hvert enkelt land og Yaras GRI-rapport kan ses på yara.com/Sustainability/Reporting.

Framtidsutsikter

Markedsutsikter

Utviklingstrekk på markedet
Styret mener at det langsiktige grunnlaget for gjødseletterspørselen vil holde seg sterkt, idet en økende og stadig rikere befolkning i verden fortsetter å drive opp etterspørselen, og det blir større knapphet på arealer som kan brukes til landbruk. Mer effektiv og balansert bruk av gjødsel globalt er avgjørende for å oppnå bærekraftig forbedring av produktiviteten i jordbruket.

Det er imidlertid et betydelig potensial for prissvingninger i markedene for jordbruksråvarer, der tilbudet er begrenset og kundene er lite følsomme for prisendringer. Klimarelaterte reduksjoner i landbruksproduksjonen kan videre øke etterspørselen etter gjødsel, samtidig som et betydelig fall i landbruksprisene, for eksempel på grunn av utsikter til bedre avlinger, kan føre til en midlertidig reduksjon i gjødselveransene. Men det trengs en vesentlig økning i avlingene bare for å unngå at beholdningene synker i framtiden.

Utvikling av markedene

Til tross for en sterk kornhøst for tredje år på rad på verdensbasis spår det amerikanske landbruksdepartementet kun to dagers økning i kornlagrene, ettersom forbruket fortsetter å øke. De globale utsiktene for marginer for gårdsbrukene og insentiver for bruk av gjødsel er fortsatt generelt støttende, spesielt for viktige korneksportregioner som Europa og Latin-Amerika, hvor lokal valuta er svekket i forhold til amerikansk dollar.

Skal man oppnå en mer rasjonell og balansert bruk av gjødsel på verdensbasis, forutsetter det en endring i gjødselprodukt- og brukspraksis på mange markeder, noe som innebærer en ytterligere økning i differensieringen og tilpasningen av gjødselteknologi og relaterte løsninger. Men i hvilken grad de enkelte markedene vil satse på og oppnå disse forbedringene, vil sannsynligvis variere sterkt og avhenge av hvor

liberalisert og konkurransepreget jordbruket er i de aktuelle markedene.

Driftsutsikter

Utviklingstrekk i bransjen

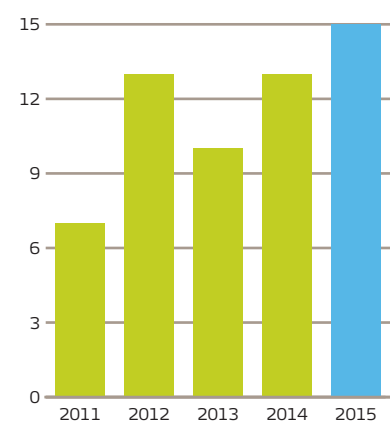
De globale nitrogenmarkedene var tilbudsdrivne i 2015, med produktionsvekst særlig fra Persiabukta og Nord-Afrika som dekket den økte etterspørselen, noe som fjernet behovet for ytterligere vekst i eksporten fra Kina. I 2016 og 2017 ser ytterligere kapasitet utenfor Kina ut til å overgå etterspørselsveksten, noe som fører til mindre behov for eksport fra Kina. I lys av de betydelige kinesiske innskrenkningene som finnes i dag, ventes gjeldende eksportpriser for prillet urea fob fra Kina (USD 200–220 per tonn) å gi en fortjeneste på rundt null for svingprodusenter. I Europa har en svakere euro og lavere gasspriser styrket den relative konkurransevnen til hjemlige gjødselprodusenter.

Utvikling av selskapet

Med sin globale tilstedeværelse i distribusjonssegmentet, differensierte produktsortiment og økende innovasjonsinnsats akter Yara både å fremme og skape lønnsomme forretningsmuligheter på grunnlag av den økte vektleggingen på rasjonell bruk av gjødsel og industriell bruk. Yara tar sikte på å oppnå dette gjennom vekst, teknologi og kompetanseutvikling.

Utbytte

NOK per aksje ¹⁾

1) Forslag for 2015 forutsetter generalforsamlingens godkjenning

Økonomiske utsikter

Kapitalstyring

Yaras mål er å opprettholde en langsiktig kredittvurdering som en solid investering, dvs. BBB ifølge Standard & Poors metode og Baa2 ifølge Moodys metode. Dette innebærer at selskapet normalt bør ha en nettogjeld under to ganger EBITDA, og at større oppkjøp normalt ville medføre utstedelse av nye aksjer.

Investeringsintensjoner

Yaras vekstambisjoner innebærer vesentlige investeringer, gjennom utbygging av eksisterende virksomhet, nye anlegg og oppkjøp. Styret understreker at fokuset på vekstmuligheter kombineres med omhyggelig evaluering og streng kapitaldisiplin, idet Yara søker muligheter der de beste relative synergieffektene kan oppnås på rett tidspunkt i konjunkturførløpet.

Yara forventer å investere i alt cirka NOK 18 milliarder i 2016, basert på kunngjorte investeringer i vekst og planlagt vedlikehold. Den investeringsgraden som trengs for å opprettholde Yaras nåværende produksjonskapasitet og produktivitet, anslås til ca. NOK 6 milliarder per år. Mesteparten av de øvrige NOK 12 milliardene er knyttet til volum- og/eller marginvekstprosjekter:

- Byggingen av en ammoniakfabrikk i verdensformat i Freeport i Texas sammen med BASF vil bli fullført i 2017. Yaras andel av investeringen i 2016 beløper seg til NOK 1,7 milliarder.
- NOK 3,5 milliarder er planlagt investert i utvidelse av Yaras eksisterende NPK-anlegg i Norge og Finland, i ureaanlegget i Sluiskil (Nederland) og Yaras TAN-anlegg i Köping i Sverige.
- Yaras anlegg for teknisk ammoniumnitrat i Pilbara skal etter planen stå ferdig i 2016, med en samlet investering på USD 800 millioner, hvorav Yaras andel på 55 % i 2016 er ca. NOK 500 millioner.
- Yara investerer NOK 1,5 milliarder i 2016 i levering av nye ammoniakkskip i 2016 og 2017.
- En ramme på NOK 2,7 milliarder er øremerket prosjekter for produktivitet- og effektivitetsforbedring ved Yaras produksjonsanlegg, i tillegg til mindre oppkjøp og investeringer i Crop Nutrition- og Industrial-segmentene.

Utbytte og tilbakekjøp av aksjer

Yaras mål er å betale gjennomsnittlig 40–45 % av nettoresultatet i form av utbytte og tilbakekjøp av aksjer. Minst 30 % av nettoresultatet

utbetales i form av utbytte, mens tilbakekjøp av aksjer utgjør resten og kan benyttes med større fleksibilitet.

Yaras styre vil foreslå for den årlige generalforsamlingen et utbytte på NOK 15 per aksje for 2015, det vil si 51 % av nettoresultatet etter minoritetsinteresser. Medregnet tilbakekjøp og innløsning av aksjer i 2015 utgjør den totale avkastningen til aksjonærene 57 % av nettoresultatet. Utbytte over målsetningen foreslås på grunn av Yaras sterke økonomiske posisjon. Imidlertid mener styret at Yaras langsiktige policy for å utbetale 40–45 % av nettoresultatet fortsatt er hensiktsmessig med tanke på Yaras forventede vekstmuligheter i framtiden og de nåværende markedsutsiktene.

Sammen med 2015-resultatet for Yara International ASA og andre effekter gir det foreslåtte utbyttet en netto økning av egenkapitalen på NOK 4.969 millioner.

Yara iverksetter tilbakekjøpsprogrammer som en integrert del av aksjonærpolitikken. Styret akter å foreslå for den årlige generalforsamlingen et nytt tilbakekjøpsprogram som ligger tett opptil det eksisterende programmet.

Styret i Yara International ASA
Oslo, 17. mars 2016

Leif Teksum
Styrets leder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Hilde Bakken
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Geir Isaksen
Styremedlem

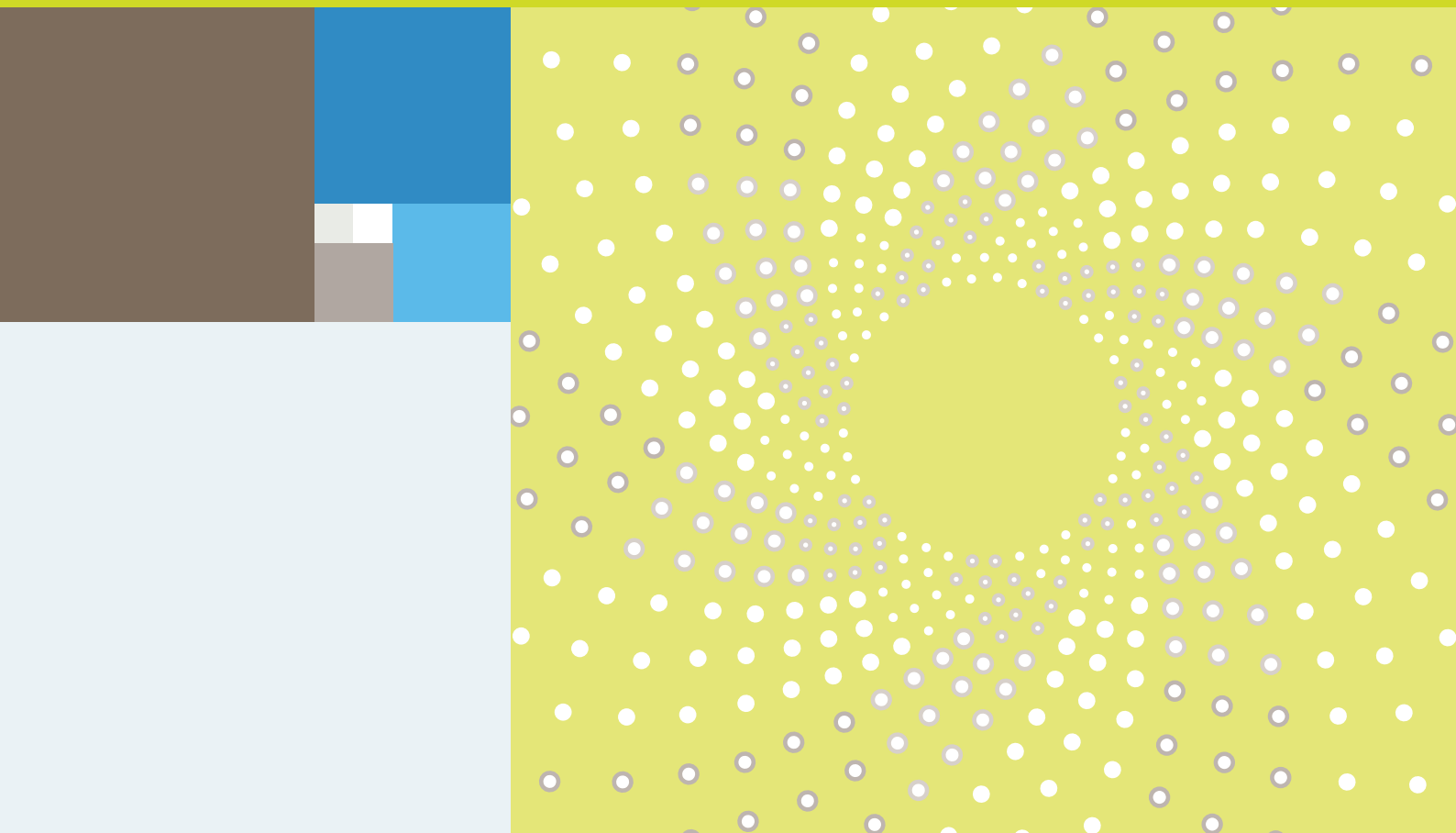
Rune Bratteberg
Styremedlem

Guro Mausest
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

Selskapsledelse og risikostyring

26	Styret
28	Ledelsen
30	Styring og selskapsledelse
38	Risikostyring
39	Risikoappetitt
40	Risikofaktorer

Styret

		
	Leif Teksum (1952)	Maria Moræus Hanssen (1965)
Stilling	Styreleder siden 2014 Leder for kompensasjonsutvalget	Nestleder Leder av revisjonsutvalget
Valgt av / år	Aksjonærer, 2014	Aksjonærer, 2015
Stilling	Profesjonelt styremedlem og uavhengig rådgiver	Konsernsjef, ENGIE E&P International SA
Utdanning	Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (NHH), Bergen	Sivilingeniør i petroleumsfag fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), mastergrad i petroleumsmøkonomi fra Institut Français du Pétrole (Paris).
Erfaring	Teksum sluttet i DnB Bank ASA i august 2014. Fra 1991 til han sluttet, hadde han forskjellige lederstillinger i DNB-konsernet. I perioden 2003–2013 var han konserndirektør med ansvar for storkunder og all internasjonal bankvirksomhet i DNB / DnB NOR. Fra 2013 var han leder med ansvar for en portefølje av kunder i Norge og Sverige. I banken hadde Teksum også ansvar for investeringsbank, kapitalforvaltning, IT og innkjøp. I perioden 1987–1989 var han leder for Bergen Banks London-filial.	Moræus Hanssen begynte i ENGIE E&P i 2014, først som administrerende direktør for E&Ps tilknyttede selskap i Norge, og som konsernsjef fra oktober 2015. I fem år før det var Moræus Hanssen investeringsdirektør i Aker ASA. Før hun ble ansatt i Aker ASA, hadde hun diverse lederroller i Norsk Hydro Olje og Energi, deretter i Statoil ASA som leder for feltutvikling NKS, leder for offshoreinstallasjoner Troll B og direktør for gassleveranser og transport.
Andre verv	Nordic Trustee ASA – styreleder Austevoll Seafood ASA – styremedlem Styremedlem i diverse familieeide selskaper Vest Corporate Advisor AS – partner	Styremedlem i Hafslund ASA
Deltakelse på styremøter	9	6 (valgt i mai)
Kompensasjonsutvalg	6	-
Revisjonsutvalg	-	3 (leder siden mai)
Aksjer i Yara ved utgangen av 2015	1.500	0

		
	Geir Isaksen (1954)	Geir O. Sundbø (1963)
Stilling	Styremedlem, Medlem av kompensasjonsutvalget	Styremedlem
Valgt av / år	Aksjonærer, 2013	Ansatte, 2010
Stilling	Konsernsjef i NSB	
Utdanning	Doktorgrad i landbruksøkonomi	Faglært kjemisk prosessoperatør
Erfaring	Fra 1996 til 2011 var Isaksen administrerende direktør for Cermaq ASA (Statkorn Holding ASA før 2002). I denne perioden ledet han en omfattende restrukturering og børsintroduksjon og bidro til betydelig vekst i Norge og utenlands. Fra 1995 til 1996 var saksen administrerende direktør for Statkorn AS, og før det hadde han lederstillinger ved Norges Bondelags kontor i Brussel og i Gartnerhallen, et matgrossist- og distribusjonsselskap.	Sundbø har vært ansatt i Yara (Hydro) siden 1987. Han har hatt en rekke tillitsverv i Porsgrunn siden 1989. Han er nestleder og kasserer i Herøya Arbeiderforening i Porsgrunn og hovedtillitsvalgt for Yara Porsgrunn. Sundbø er leder i European Works Council (EWC) i Yara.
Andre verv		Siden 2013 har han vært leder i kontrollkomiteen for LO-forbundet Industri Energi. Han er også medlem av arbeidsutvalget i IndustriCluster Grenland (ICG).
Deltakelse på styremøter	9	10
Kompensasjonsutvalg	6	-
Revisjonsutvalg	-	-
Aksjer i Yara ved utgangen av 2015	84	129

	
Hilde Bakken (1966)	John Thuestad (1960)
Styremedlem Medlem av kompensasjonsutvalget	Styremedlem Medlem av revisjonsutvalget
Aksjonærer, 2014	Aksjonærer, 2014
Konserndirektør for produksjon, Statkraft	Konserndirektør i Sapa Extrusion Europe
Sivilingeniør i petroleumsfag fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)	Metallurg fra Norges Tekniske Høgskole (i dag NTNU); MBA fra Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA.
Bakken har siden 2000 hatt flere lederstillinger i Statkraft innenfor forretningsområdene marked og produksjon. Siden 2010 har Bakken vært del av ledergruppen i Statkraft, fra 2010 til 2013 som stabssjef og siden 2013 som ansvarlig for Statkrafts produksjon i sju land. Hun er også ansvarlig for videreutvikling av Statkrafts vannkraftkonsesjoner i Nordvest-Europa. Før hun kom til Statkraft, var hun ansatt i Norsk Hydro og Conoco der hun hadde flere leder- og ingeniørstillinger innenfor drifts- og feltutvikling på den norske kontinentalsokkelen.	Thuestad har ledet Sapa Extrusions Europe siden 2013. Fra 2012 til 2013 ledet han Sapa Profiles med produksjonsanlegg i Europa, Nord-Amerika og Kina. Fra 2009 til 2012 ledet han Alcoa Global Primary Products med 40 avdelinger i Australia, Latin-Amerika, Europa og Nord-Amerika. Thuestad har tidligere vært administrerende direktør for Elkem AS og Elkem Aluminium AS. Før det var Thuestad daglig leder i Norzink AS og Fundo AS. Thuestad har vært styremedlem/styreleder i Tyssefaldene AS 1997–2000, styremedlem i Borregaard AS 2005–2007, Statkraft/Groener AS 2000–2003 og direktør i Alcoa Inc 2010–2011.
	Leder i European Aluminium Association, Extrusion Division og Overseas Trustee i American Scandinavian Foundation.
10	8
5	-
-	5
0	1.200

	
Rune Bratteberg (1960)	Guro Mauset (1968)
Styremedlem Medlem av revisjonsutvalget	Styremedlem
Ansatte, 2012	Ansatte, 2012
Sjef for Chemical Compliance	Koordinator for prosessmodellerings- og kontrollavdelingen ved Process R&D and Manufacturing Support i Porsgrunn.
Grad i informasjonsteknologi fra Universitetet i Bergen	Kjemiingeniør fra Norges Tekniske Høgskole (i dag NTNU)
Bratteberg har vært ansatt i Yara (Hydro) siden 1986. Han har hatt forskjellige lederstillinger innenfor IT og HMSK i Hydro og Yara og var CIO i perioden 2001–2009. Bratteberg har vært medlem av Chemical Industry Advisory Board ved SAP AG 2004–2009 og styreleder ved Scandinavian School of Brussels 2009–2011.	Mauset har vært ansatt i Yara siden 2009. Mauset har vært styremedlem i Norwegian Society of Chartered Scientific and Academic Professionals (Tekna) i Yara 2011–2014.
10	10
-	-
5	-
157	181

Ledelsen

		
	Svein Tore Holsether (1972)	Torgeir Kvidal (1965)
Stilling:	Konsernsjef	Konserndirektør for finans
Utnevnelsesår:	2015	2012
Ansettelsesår:	2015	1991
Utdanning:	BSc i Finance & Management fra University of Utah, USA.	Mastergrad fra Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen.
Erfaring:	Holsether var tidligere konsernsjef i Sapa AS. Før dette var han konserndirektør for fusjoner og oppkjøp i Orkla 2010–2011, sjef for forretningsområdet Sapa Asia & Middle East 2010, finansdirektør i Sapa AB 2007–2010, finansdirektør i Orkla Spesialmaterialer 2006–2007, finansdirektør i Elkem ASA 2005–2006, finansdirektør i Elkem ASA North American Division 2003–2005 samt konserncontroller og finansanalytiker i Elkem ASA 1997–2003.	Kvidal har hatt en rekke stillinger i selskapet, herunder konsernsjef 2014–2015 (midlertidig), konserndirektør for finans 2012–2014, konserndirektør for Supply & Trade 2011–2012, sjef for investorrelasjoner 2006–2011, økonomidirektør (CFO) for Industrial 2005–2006, forretningsenhetsleder for CO ₂ /Industrial-segmentet Sentral-Europa 2000–2005, økonomidirektør for Hydrogas 1997–1999 og Corporate Controller for Hydro Agri 1993–1997. Han ble ansatt i Hydro i 1991 som praktikant.
Aksjer i Yara ved utgangen av 2015:	10.393	7.137

		
	Tove Andersen (1970)	Lair Hanzen (1967)
Stilling:	Konserndirektør for Supply Chain	Konserndirektør for Yara Brasil
Utnevnelsesår:	2016	2016
Ansettelsesår:	1997	1996
Utdanning:	Mastergrad i bedriftsledelse fra Handelshøyskolen BI i Sandvika og en mastergrad i fysikk og matematikk fra Norges teknisk-vitenskapelige universitet (NTNU).	Mastergrad i Internasjonal økonomi fra Universidad de Belgrano, Argentina og en mastergrad i strategisk ledelse fra Universidade Luterana do Brasil (ULBRA).
Erfaring:	Andersen har tidligere hatt en rekke stillinger i selskapet. Hun var visedirektør for Supply Chain Europe 2014–2016, visedirektør for Marketing and New Business 2011–2013, Country Manager Yara UK/Ireland 2006–2011, direktør for Specialities and Retail Marketing 2005–2006, direktør for Business Development and Alliances 2003–2005, Manager, Business Development, Finance and Analysis Hydro Agri 2000–2003, Business Facilitator 1999–2000. Hun ble ansatt i Hydro i 1997 som praktikant.	Hanzen har hatt en rekke stillinger i selskapet. Han var leder for Downstream / direktør for Yara Brasil 2013–2016, finansdirektør for Upstream 2009–2013, konserndirektør for Yara Brasil 2006–2009, administrerende direktør for Yara Brazil 2000–2006, administrerende direktør for Yara Argentina 1996–2000. Før han begynte i Yara gjennom oppkjøpet av Adubos Trevo, hadde Hanzen flere lederstillinger i gjødselselskaper og innenfor andre sektorer.
Aksjer i Yara ved utgangen av 2015:	1.640	4.669

		
Yves Bonte (1961)	Alvin Rosvoll (1957)	Terje Knutsen (1962)
Konserndirektør for Industrial	Konserndirektør for Supply & Trade	Konserndirektør for Crop Nutrition
2010	2016	2015
2010	1981	1987
Mastergrad i bygg- og anleggsteknikk fra Universitetet i Leuven i Belgia samt en høyere grad i bedriftsledelse.	Kjemiingeniør fra Norges Tekniske Høgskole (i dag NTNU).	Mastergrad fra Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen.
Bonte jobbet 17 år for kjemisekskapet LyondellBasell og dette selskapets forløpere, i en stilling som konserndirektør for polypropylenvirksomheten i Tyskland og Nederland 2007–2009, han var konserndirektør for salg og markedsføring for Asia, Midtøsten, Afrika og Latin-Amerika, stasjonert i Hongkong 2002–2006, direktør for strategisk markedsføring 2000–2001 og hadde forskjellige stillinger innen markedsføring, forsyningskjeden og produksjonen 1992–1999. Før dette jobbet han i fem år for Exxon Chemical i Brüssel.	Rosvoll har jobbet som forretningsenhetsleder for Nord- og Øst-Europa siden 2007. Tidligere har han vært markedsdirektør ved Downstream-segmentet og visepresident ved Yara Industrial Gases. Før det igjen har han hatt en rekke stillinger innen økonomi og ledelse etter at han startet i selskapet i 1981.	Knutsen har vært konserndirektør for Crop Nutrition siden mai 2015. Hans tidligere stillinger i selskapet omfatter blant annet konserndirektør for forretningsenheten for Nord- og Øst-Europa 2012–2015, forretningsenhetsleder for Asia og direktør for Yara Asia Pte. Ltd 2006–2012, konserndirektør for Downstream Marketing 2005–2006, konserndirektør for Yara Specialties 2001–2005. I tillegg har han hatt en rekke stillinger innen økonomi og ledelse siden han begynte i selskapet i 1987 som praktikant.
9.959	5.775	3.054

	
Petter Østbø (1979)	Trygve Faksvaag (1966)
Konserndirektør for Production	Juridisk direktør
2016	2008
2010	1996
Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (NHH). I tillegg har han fullført et årskurs i historie ved Universitetet i Bergen.	Juridisk grad fra Universitetet i Oslo.
Østbø har tidligere hatt en rekke stillinger i selskapet. Han var direktør for forretningsenheten Gas and Industrial Applications 2015–2016, direktør for forretningsenheten Industrial Nitrates & CO ₂ 2014–2015, direktør for forretningsenheten Industrial Nitrates 2013–2014, leder for Product Management & Optimization 2010–2013. Før Østbø kom til Yara, arbeidet han i McKinsey & Company, 2003–2010.	Faksvaag har hatt en rekke stillinger i selskapet. Han var administrerende direktør ved Yara Switzerland Ltd. 2006–2008, direktør og juridisk rådgiver for Yara North America, Inc. 2004–2006, juridisk rådgiver og direktør for Norsk Hydro Americas, Inc. 2001–2003. Faksvaag kom til Hydro/Yara i 1996 fra advokatfirmaet Wikborg, Rein & Co.
2.087	7.907

Eierstyring og selskapsledelse

Proaktiv, transparent eierstyring og selskapsledelse er avgjørende for å forene interessene til aksjonærene, ledelsen, de ansatte og selskapets øvrige interessenter. Styrets oppfatning er at god eierstyring og selskapsledelse danner grunnlaget for bærekraftig forretningsdrift og langsiktig verdiskaping.

Styret fremmer og støtter åpen og klar kommunikasjon av selskapets sentrale styrings- og beslutningsprosesser. Yara har vedtatt å følge Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, som sist ble oppdatert 30. oktober 2014. Denne anbefalingen inneholder strengere krav enn det som er nødvendig etter norsk lov.

Yaras etterlevelse av denne anbefalingen beskrives i denne rapporten, og avsnittsnumrene viser til anbefalingens artikler. Etter styrets oppfatning oppfyller Yara alle bortsett fra ett av de femten avsnittene i anbefalingen.

Yara avviker på avsnitt 6 (Generalforsamlinger) som anbefaler at alle styre- og valgkomitémedlemmer skal være til stede ved generalforsamlingen, mens etablert praksis i Yara er at styreleder og leder for valgkomiteen er til stede. Dette anses som tilstrekkelig gitt hva som normalt sett står på dagsordenen. Andre styre- og valgkomitémedlemmer vil bli bedt om å være til stede ved behov, og i praksis er de fleste av disse normalt til stede.

1. Implementering og rapportering for eierstyring og selskapsledelse

Yara følger anbefalingene i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. Yara mener at god eierstyring og selskapsledelse fremmer verdiskaping og en bærekraftig forretningsførsel. Yara jobber for åpenhet og ansvarlighet og vil følge internasjonale avtaler og nasjonal lovgivning overalt der selskapet driver virksomhet.

- » [yara.com / Vision and strategy](#)
- » [yara.com / Corporate governance /](#)
- » [yara.com / Sustainability commitment and policy](#)

2. Virksomhet

Yara er et konsern med hovedfokus på produksjon, distribusjon og salg av nitrogenbaserte kjemikalier. Yara bruker kunnskap til å skape konkurransefortrinn og leverer førsteklasses produkter, verktøy og løsninger for optimalisert gjødselbruk og miljøløsninger – noe som skaper verdi for aksjonærer, ansatte, kunder, bønder og samfunnet i sin helhet.

Stordriftsfordeler er et av Yaras viktigste konkurransefortrinn, og derfor har vekst i både produksjonen og distribusjonen vært den viktigste bestanddelen i Yaras strategi. Siden 2004 har Yara konsekvent gjennomført en vekststrategi og styrket sin posisjon som verdens ledende produsent og leverandør av planteneringsløsninger.

I tiden framover har Yara definert strategiske prioriteringer og følger en strukturert strategi med å styre en balansert vekstportefølje bestående av «bolt-on» oppkjøp, utvidelser og rekonfigurering av eksisterende anlegg og potensielle nye prosjekter der gunstige vilkår er til stede. Tidsfaktoren er imidlertid viktig når man skal skape verdier gjennom oppkjøp, og Yara kombinerer en kontinuerlig søken etter prosjekter med tålmodighet og finansiell disiplin. Med utgangspunkt i Yaras nåværende aktivitet med både nye prosjekter og

prosjekter for å utvide eksisterende anlegg vil vellykket gjennomføring av prosjekter og markedsføring av ny tonasje til de rette markedene være de viktigste satsingsområdene i tiden framover.

Omfanget av Yaras forretningsvirksomhet er beskrevet i selskapets vedtekter, som er publisert i sin helhet på konsernets nettsted. Mer informasjon om Yaras målsettinger og strategier er presentert i styrets årsberetning.

- » [yara.com / Articles of association](#)
- » [Styrets årsberetning / side 15](#)

3. Egenkapital og utbytte

Yara har som mål å holde kredittvurderingen BBB fra Standard & Poor's. Gitt Yaras skalerbare forretningsmodell og historikk av verdiskapende oppkjøp mener styret at mer enn halvparten av Yaras overskudd bør reinvesteres i selskapet. Yaras mål er derfor å betale gjennomsnittlig 40–45 % av nettoinntekten til aksjonærer i form av utbytte og tilbakekjøp av aksjer. Innenfor denne målsettingen skal minst 30 % av nettoresultatet betales i form av utbytte, mens tilbakekjøp av aksjer utgjør resten og gjennomføres mer fleksibelt.

Hvis selskapet over tid ikke identifiserer tilstrekkelige lønnsomme investeringsmuligheter, vil styret vurdere å betale mer enn 40–45 % av nettoinntekten til aksjonærene.

Ny egenkapital vil kun utstedes i forbindelse med konkrete vekstmuligheter. Styret har ingen generell fullmakt til å øke konsernets aksjekapital.

Yara iverksetter tilbakekjøpsprogrammer som en integrert del av aksjonærpolitikken. Hvert år siden børsintroduksjonen har Yaras styre fått fullmakt fra generalforsamlingen til å kjøpe tilbake opptil 5 % av alle aksjer i konsernet det påfølgende året, for senere annullering. En forutsetning for dette årlige programmet er at det blir inngått en avtale med den norske stat der staten forplikter seg til å selge en tilsvarende andel av sin beholdning, slik at statens eierandel (36,21 %) forblir uendret. Styrets fullmakt til å kjøpe egne aksjer er tidsbegrenset til datoen for neste ordinære generalforsamling.

» Styrets årsberetning / side 15
» Yara-aksjen / side 53

4. Lik behandling av aksjonærer og transaksjoner med nærstående parter

Alle aksjonærer i Yara har like rettigheter, og konsernet har én aksjeklasse. Handel med selskapets egne aksjer, som tilbakekjøpsprogrammet, gjøres vanligvis på børsen eller til gjeldende børskurs hvis det utføres på annen måte. Aksjer som kjøpes tilbake fra den norske stat, blir også priset til markedsverdi.

I 2015 fant det ikke sted betydelige transaksjoner mellom selskapet og nærstående parter, bortsett fra vanlige handelstransaksjoner med datterselskaper og tilknyttede selskaper.

I tillegg til de obligatoriske bestemmelsene i allmennaksjeloven (§§ 3–8 og 3–9) anvender Yara IFRS-bestemmelsene for å definere nærstående parter. Medlemmer av

styret og ledelsen må informere om alle enheter som kan vurderes som "nærstående parter" etter gjeldende lover og forskrifter. Transaksjoner med slike enheter er underlagt særskilte krav til opplysningsplikt og godkjenning.

» Note 35 til konsernregnskapet
» Nærstående parter» / side 129

5. Fritt omsettelige aksjer

Konsernet setter ingen begrensninger på aksjeoverføringer. Det er ingen restriksjoner på kjøp eller salg av aksjer som foretas av styremedlemmer og personer i selskapets ledelse, så lenge reglene om innsidehandel følges. Yaras langsiktige insentivordning påbyr at en del av godtgjørelsen som ledelsen mottar, blir brukt på kjøp av Yara-aksjer, og begrenser salg av slike aksjer i tre år etter slike kjøp.

» Note 35 til konsernregnskapet
» Nærstående parter» / side 129

6. Generalforsamlinger

I henhold til Yaras vedtekter og norsk lov om aksjeselskaper regnes Yaras generalforsamling som øverste organ i konsernets styringsstruktur. Yaras vedtekter krever at det avholdes generalforsamling hvert år før utgangen av juni.

Generalforsamlingen oppnevner valgkomiteen og aksjonærenes representanter i styret og godkjenner årsregnskapet, styrets årsberetning og eventuelt forslag om utbetaling av utbytte. I henhold til norsk lov skal aksjonærene vurdere og velge ekstern revisor etter forslag fra styret og godkjenne vedkommendes godtgjørelse.

Styrelederen, konsernsjefen og finansdirektøren skal være til stede på generalforsamlingen, normalt sammen med lederen for valgkomiteen og konsernets revisor. En uavhengig, kvalifisert person skal lede møtet. Referatet fra generalforsamlingen legges ut på Yaras nettsted.

Alle aksjonærer har rett til å legge fram saker til generalforsamlingens dagsorden, møte opp, ta ordet og stemme. I henhold til norsk lov om aksjeselskaper kan aksjonærer som er registrert i Verdipapirsentralen, avgi stemme på generalforsamlingen på hvert enkelt sakspunkt og for hver enkelt kandidat, enten ved personlig frammøte eller ved fullmakt. Aksjonærene eller deres autoriserte representanter må være til stede for å kunne stemme, og stemmene kan bare avgis for aksjer som er registrert i eierens navn.

Innkalling til generalforsamlingen og andre relevante dokumenter, herunder valgkomiteens forslag, legges ut på Yaras nettsted minst tre uker før generalforsamlingen skal avholdes. Innkallingen til generalforsamlingen sendes til alle aksjonærer personlig eller til deres depotbank minst tre uker før generalforsamlingen. Innkallingen skal omfatte informasjon om aksjonærenes rettigheter og retningslinjer for registrering og stemmegivning på møtet.

» yara.com / Corporate governance / General meetings
» Yara-aksjen / side 53
» Selskapsledelse og risikostyring
Yaras finansrapport 2015

7. Valgkomité

I henhold til Yaras vedtekter skal selskapet ha en valgkomité som består av fire medlemmer valgt av generalforsamlingen. Generalforsamlingen skal godkjenne instruksjonen for valgkomiteen. Valgkomiteen foreslår aksjonærenes representanter i styret, gir relevant informasjon om kandidatene og en vurdering av deres uavhengighet, og foreslår overfor generalforsamlingen hvilken godtgjørelse styremedlemmene skal ha. Valgkomiteen gir også styret anbefaling om hvilke medlemmer styret bør velge som styreleder og nestleder.

Medlemmene i valgkomiteen velges for to år om gangen.

Valgkomiteen i Yara International ASA består av følgende medlemmer, som alle er uavhengige av styret og ledelsen:

- Tom Knoff, leder (uavhengig konsulent)
- Thorunn Kathrine Bakke (avdelingsdirektør, Nærings- og fiskeridepartementet)
- Anne Carine Tanum (styreleder i DNB ASA og DNB Bank ASA)
- Ann Kristin Brautaset (porteføljeforvalter, Folketrygdfondet)

Ifølge valgkomiteens prosedyre skal det være en rotasjon blant komitémedlemmene. Kontaktopplysningene til valgkomiteens leder er tilgjengelige på Yaras nettsted, og aksjonærer som har forslag til nye styremedlemmer, bes sende disse til komiteens leder.

Valgkomiteen avholdt 15 møter i 2015. Valgkomiteens medlemmer mottok i 2015 en godtgjørelse på NOK 5.500 for hvert møte som ble avholdt før generalforsamlingen, og NOK 5.600 for hvert møte som ble avholdt etter dette.

» yara.com / Nomination Committee procedure

8. Bedriftsforsamling og styre: sammensetning og uavhengighet

Etter avtale mellom Yara og de ansattes representanter har Yara valgt ikke å ha bedriftsforsamling. Etter Yaras oppfatning bidrar dette til en mer direkte kommunikasjon mellom aksjonærer og ledelse, gir klarere ansvarsforhold og bidrar til raskere og bedre beslutningsprosesser i selskapet.

Yaras styre består av åtte medlemmer, hvorav fem aksjonærvalgte styremedlemmer inklusive styreleder, som velges for to år om gangen av generalforsamlingen. De gjenværende tre styremedlemmene velges av selskapets ansatte, som regel for to år om gangen. Tre av styremedlemmene er kvinner. Styret velger både styreleder og nestleder etter anbefaling fra valgkomiteen.

De aksjonærvalgte styremedlemmene er uavhengige av konsernets ledelse, hovedaksjonærer og vesentlige forretningskontrakter. Dette gjelder også de styremedlemmene som representerer de ansatte, med forbehold om bestemmelsene i deres ansettelseskontrakter. Medlemmer av ledergruppen kan ikke sitte i styret.

Alle styremedlemmer oppfordres til å eie aksjer i selskapet. De aksjonærvalgte styremedlemmene Leif Teksum, Geir Isaksen og John Thuestad eide henholdsvis 1.500, 84 og 1.200 aksjer ved årets utgang. De tre ansattvalgte styremedlemmene Rune Bratteberg, Guro Mausest og Geir Sundbø eide henholdsvis 157, 181 og 129 aksjer ved årets slutt.

» yara.com / Corporate governance / Styret / side 15
» Note 35 til konsernregnskapet «Nærstående parter» / side 129

9. Styrets arbeid

Styrets arbeid følger en årsplan som evalueres og godkjennes i begynnelsen av eller før kalenderåret begynner. Styret utfører en årlig

egenevaluering av kvalifikasjoner, kompetanse og resultater, som legges fram for valgkomiteen.

Styret har opprettet skriftlige instruksjoner for sitt eget og revisjonsutvalgets, HR-komiteens og ledelsens arbeid.

Styret velger styreleder og nestleder etter anbefaling fra valgkomiteen. I tilfelle styrelederen ikke er til stede, vil nestlederen lede møtene. Hvis styreleder er eller har vært personlig involvert i en sak av viktighet for selskapet, vil styrets behandling av denne saken bli ledet av et annet styremedlem.

Styret avholdt ti møter i 2015. Ett styremedlem var fraværende fra to møter, tre styremedlemmer var fraværende fra ett møte, mens de øvrige styremedlemmene var til stede på alle styremøtene i 2015.

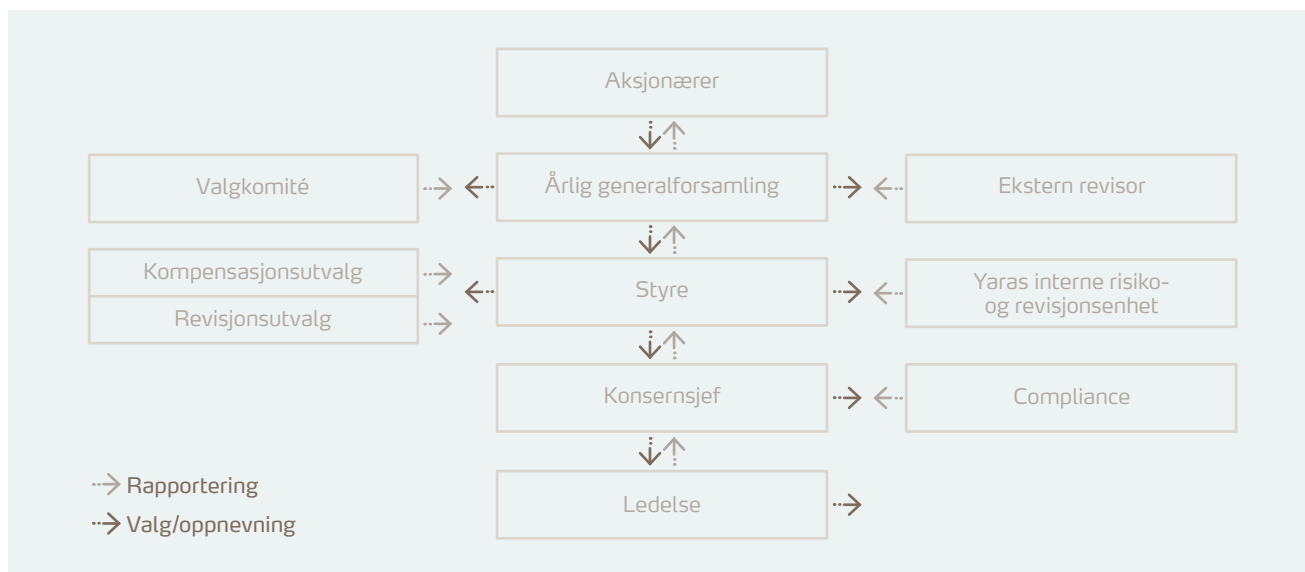
HR-komité

Yaras HR-komité vurderer konsernsjefens resultatoppnåelse og legger fram forslag for styret om konsernsjefens betingelser og kompensasjon. Komiteen vurderer og foreslår også retningslinjer for godtgjørelse til ledelsen og vesentlige ansettelsesforhold og gir konsernsjefen råd i HR-saker. HR-komiteen består av tre medlemmer som er valgt av styret, blant styrets egne medlemmer. Komiteen avholdt seks møter i 2015. Ett medlem var fraværende fra to møter, mens de øvrige medlemmene var til stede på samtlige møter i 2015.

Revisjonsutvalg

Yaras revisjonsutvalg bistår styret med å evaluere konsernregnskapet, selskapets finansielle rapporteringsprosesser og internkontroll, risikostyring og den eksterne revisors arbeid. Revisjonsutvalget evaluerer planer og interne revisjoner utført av Yaras interne risiko- og revisjonsenhet innenfor finansiell rapportering og kontroll. Utvalget foretar en årlig egenvurdering

Yara-konsernets styringsstruktur

i henhold til sitt mandat. Yaras revisjonsutvalg består av tre medlemmer av styret, hvorav to er uavhengige av selskapet og én er ansattrepresentant. Revisjonsutvalgets leder er ikke styreleder. Revisjonsutvalget avholdt seks møter i 2015. To medlemmer var fraværende fra ett møte, mens de øvrige styremedlemmene var til stede på alle møtene i 2015.

Yaras interne risiko- og revisjonsenhet støtter Yaras ledelse og styre med en systematisk, disiplinert tilnærming for å evaluere selskapsledelse, risikostyring og internkontroll.

10. Risikostyring

Yara har integrert risikostyring og internkontroll i konsernets strategi- og forretningsplanprosesser basert på prinsippet om at risikovurderinger utgjør et vesentlig element i alle forretningsaktiviteter. Risikostyring er en sentralt styrt prosess, mens ansvaret for den daglige, operative risikostyringen ligger hos forretningssegmentene og ekspertorganisasjonene.

Yaras styre og ledelse evaluerer og definerer årlig risikovillighet over sentrale driftsmessige og strategiske dimensjoner. Hovedmålet for en mer

systematisk og komplett vurdering av risikovillighet er å samkjøre risikogrensene, noe som vil føre til mer rasjonell ressursfordeling. Å definere risikovillighet er også en forutsetning for å fastsette optimal risikotoleranse med understøttende kontroller.

Styret mener at hvis Yaras risikovillighet på viktige forretningsområder uttrykkes, får investorer, kunder og samfunnet som en helhet et innblikk i hvordan Yara vurderer risiko.

Styret evaluerer hvert år konsernets viktigste risikoeksponeringer og interne kontrollsystemer.

Revisjonsutvalget foretar løpende vurderinger av risiko og kontrollsystemer knyttet til finansiell rapportering. Yaras interne risiko- og revisjonsenhet bistår konsernledelsen og styret ved å evaluere effektiviteten av konsernets internkontroll, og legger fram uavhengige vurderinger av risikostyringen.

Yaras interne risiko- og revisjonsenhet utfører uavhengige revisjoner både på konsernnivå og av datterselskaper. Videre utfører den revisjoner og evalueringer av ekspertfunksjoner knyttet til forretningsdriften, finan-

siell rapportering og risikostyring. Lederen for den interne risiko- og revisjonsenheten rapporterer funksjonelt til styret og administrativt til konsernets finansdirektør. Yaras interne risiko- og revisjonsenhet har ikke direkte driftsansvar for eller myndighet over aktivitetene den evaluerer. Den har ubegrenset adgang til alle funksjoner, systemer, fysiske eiendeler og personell som er relevante for at enheten skal kunne utføre oppgavene sine. Den har også full og ubegrenset adgang til Yaras konsernledelse, styre og revisjonsutvalg.

Ekstern revisor skal gi revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen, herunder sine observasjoner av Yaras internkontroll knyttet til den finansielle rapporteringsprosessen.

Yaras rammeverk for internkontroll er basert på rammeverket for internkontroll fra Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Dette rammeverket har fem komponenter: kontrollmiljø, risikovurdering, kontrollaktiviteter, informasjon og kommunikasjon samt overvåking. Innholdet i disse komponentene er beskrevet nedenfor.

Kontrollmiljø

Yaras politikk for samfunnsansvar og etiske regler er integrert i systemene for risikostyring og internkontroll gjennom globale opplæringsprogrammer for de ansatte og en integritetskontroll som dekker eksisterende forretningspartnere så vel som framtidsrettet forretningsutvikling.

Yaras styringssystem er en av pilarene i konsernets internkontrollsystem. Styringssystemet har til formål å sikre at alle ansatte opptrer på en konsekvent måte og i tråd med kvalitetsstandarder og forretningsmessige behov. Alle ansatte i Yara oppmuntres til å ta opp relevante problemstillinger med linjeledelsen eller gjennom andre kanaler, herunder Yaras varslersystem.

Risikovurdering

Yaras enhet for risikostyring har hovedansvaret for det interne risikostyringssystemet. Enheten skal bistå konsernledelsen med å iverksette og opprettholde et egnet rammeverk for å identifisere, analysere, styre og rapportere alle former for risiko. Enheten koordinerer videre risikostyringen i konsernet og konsoliderer risikorapporteringen.

Kontrollaktiviteter

Yara-konsernets regnskapsavdeling er ansvarlig for å utarbeide konsernets regnskap og for at dette innrapporteres i henhold til gjeldende lover og regler, og i overensstemmelse med gjeldende regnskapsprinsipper.

Konsernets controllerfunksjon har ansvaret for rapporteringen fra styret og konsernledelsen, og planlegger og koordinerer forretningsplanprosessen.

Konsernets internkontrollfunksjon regulerer styringsstrukturen for internkontroll av finansiell rapportering (ICFR), og skal samtidig håndtere og begrense risiko knyttet til finansiell rapportering.

Revisjonsutvalget evaluerer kvartals- og årsregnskapene, med spesielt fokus på transaksjonstyper, som omfatter verdivurderinger, estimater eller forhold med stor betydning for regnskapet. Intern og ekstern revisor deltar på disse møtene. I tillegg til den kvartalsvise og årlige rapporteringen får styret resultatrapporter i forkant av kvartalsrapporteringen. Informasjon og kommunikasjon

Yaras styringssystem gir alle ansatte oversikt over gjeldende regler og prosedyrer i konsernet. Yaras regnskaps håndbok beskriver konsernets regnskapsregler og oppdateres og revideres kontinuerlig med endringer i IFRS og Yaras egne regnskapsprinsipper.

Overvåking

Alle organer og funksjoner beskrevet ovenfor overvåker og vurderer behovet for eventuelle korrigerende tiltak knyttet til finansielle og operasjonelle risikofaktorer innenfor sine respektive ansvarsområder.

» Risikostyring / side 38

» yara.com / Corporate Social Responsibility policy and Code of Conduct

» yara.com / Ethics handbook

11. Styrets godtgjørelse

Styrets godtgjørelse foreslås av valgkomiteen og godkjennes av generalforsamlingen, og er ikke knyttet til selskapets resultater. Styremedlemmer gis ikke aksjeopsjoner, og aksjonærvalgte styremedlemmer har ikke særskilte oppgaver for selskapet i tillegg til sine styreverv.

Styregodtgjørelsen gjenspeiler styrets ansvar, ekspertise og tidsbruk samt konsernvirksomhetens kompleksitet.

I 2015 mottok styreleder en fast kompensasjon på NOK 500.000 per år fram til generalforsamlingen, hvorpå kompensasjonen økte til NOK 515.000 per år. Nestleder mottok NOK 330.000 per år fram

til generalforsamlingen, et beløp som ble økt til NOK 340.000 per år etter generalforsamlingen. De øvrige styremedlemmene mottok NOK 288.000 per år fram til generalforsamlingen, og deretter NOK 297.000 per år. Styremedlemmer som var bosatt utenfor Skandinavia, mottok i tillegg en godtgjørelse på NOK 10.400 per møte fram til generalforsamlingen, og deretter NOK 10.700 per møte.

I 2015 mottok lederen av revisjonsutvalget en fast kompensasjon på NOK 148.000 per år fram til generalforsamlingen, hvorpå kompensasjonen økte til NOK 152.000 per år. De øvrige medlemmene av revisjonsutvalget mottok NOK 86.000 per år fram til generalforsamlingen, og deretter NOK 88.000 per år.

Medlemmene av kompensasjonsutvalget mottok NOK 6.600 per møte fram til generalforsamlingen, og deretter NOK 6.800 per møte.

Den samlede kompensasjonen til styremedlemmene i 2015 er oppgitt i note 35 til konsernregnskapet.

» Note 35 til konsernregnskapet

» Nærstående parter» / side 129

12. Godtgjørelse til ledelsen

Styret fastsetter godtgjørelse til konsernsjefen etter forslag fra HR-komiteen og godkjenner de generelle vilkårene i selskapets insentivprogrammer for ledere og annet nøkkelpersonell. Konsernsjefen fastsetter kompensasjonen til andre medlemmer av konsernledelsen.

Styret utarbeider retningslinjer for godtgjørelse til ledelsen, som gjøres kjent på generalforsamlingen. Retningslinjene som skal legges fram på generalforsamlingen 10. mai 2016, vil bli tilgjengelige som et eget dokument i vedleggene til innkallelsen i tillegg til å bli angitt i note 35 til konsernregnskapet.

Retningslinjer for godtgjørelse til medlemmer av Yaras konsernledelse

I overensstemmelse med lov om allmennaksjeselskaper § 16-6a, utarbeider styret en egen erklæring vedrørende fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til selskapets konsernledelse. Denne erklæringen skal presenteres for generalforsamlingen for votering. Nærings- og fiskeridepartementet fastsatte nye retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel med virkning fra 13. februar 2015. I løpet av 2015 har Yara foretatt en evaluering av selskapets retningslinjer vedrørende fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til selskapets konsernledelse i henhold til de nye retningslinjene fra Nærings- og fiskeridepartementet. Som følge av dette, har reglene for medlemskap i selskapets pensjonsordning for lønn over 12 G blitt endret, og ordningen ble stengt for nye medlemmer 3. desember 2015.

Generelle retningslinjer

Yaras retningslinjer for godtgjørelse til konsernsjef og andre medlemmer av Yaras konsernledelse er å tilby en avlønning som;

- er konkurransedyktig når det gjelder å rekruttere og beholde ledere
- belønner ledernes prestasjoner, i form av deres bidrag til Yaras samlede resultater
- bidrar til å skape varige verdier for aksjonærene

Yaras godtgjørelse til medlemmer av konsernets ledergruppe består av følgende elementer: Grunnlønn, en årlig insentivlønn, langsiktig insentivplan, pensjonsordning, livs- og uføreforsikring samt andre elementer som bil, telefonutgifter etc. Ledere som arbeider på utenlandskontrakt får i tillegg dekket andre utgifter. Lønnsoppgjøret for øvrige ansatte i Yara International ASA og norske datterselskaper legges til grunn for lønnsutviklingen til ledelsen. Medlemmer av konsernledelsen

mottar ikke egen godtgjørelse for styreverv i selskaper i Yara-konsernet.

Årlig insentivlønn

Den årlige insentivlønnen fastsettes på grunnlag av prestasjoner. Den er basert på finansielle og øvrige resultater på konsern- og segmentnivå. De prestasjonsdrevne komponentene varierer med enhet og stilling og fastsettes individuelt på årlig basis. Den årlige insentivlønnen er ikke knyttet til Yaras aksjepris, men forutsetter at Yara oppnår en CROGI (cash return on gross investment), korrigert for ekstraordinære poster, på minimum 7%. Utbetalingsnivået er økende opp til høyeste nivå når CROGI overstiger 14,5%. For medlemmer av konsernets ledergruppe ansatt i Norge skal maksimal utbetaling ikke overskride 50 % av årlig grunnlønn. Bonusutbetalingen fastsettes i henhold til følgende formel:

$$\text{CROGI-multiplikator} \times \text{Individuell prestasjonsmultiplikator} \times \text{bonusmål} = \text{bonusutbetaling}$$

Individuell prestasjon

Den individuelle prestasjonen fastsettes på grunnlag av en samlet evaluering av operasjonelle og organisatoriske nøkkellindikatorer. Nøkkellindikatorerne er basert på målene i forretningsplanen for det aktuelle år, og reflekterer rollen og ansvaret til hver stilling. De dekker følgende områder:

- Sikkerhet og etterlevelse (compliance)
- Oppnåelse av produktions- og salgsvolumer
- Kostnadseffektivitet og lønnsomhet
- Prestasjoner i konkrete prosjekter

Bonusmål

Bonusmålet oppgis i prosent av grunnlønn. Prosenten fastsettes i henhold til stillingsnivå, stillingens innhold og sammenligninger med markedet. Bonusmålet for medlemmer av konsernets ledergruppe med norske ansettelseskontrakter er mellom 28% og 40%.

Langsiktig insentivplan

Selskapet har etablert en langsiktig insentivplan for å bidra til kontinuitet av nøkkelpersonell, samt at ledelsen og aksjeeiere har felles interesse av selskapets utvikling. Denne planen gir et fast kontantbeløp til berettigede ledere som må investere nettobeløpet etter skatt i Yara-aksjer innen en måned. Aksjene låses for en treårsperiode etter kjøpet. Etter denne perioden kan lederen beholde eller selge aksjen etter eget ønske. Det årlige beløpet som gis i henhold til den langsiktige insentivplanen, er ikke knyttet til Yaras økonomiske resultat og skal ikke overskride 30% av årlig grunnlønn. Tildelingen er knyttet til den enkeltes stilling, og fastsettes årlig av konsernsjefen. Tildeling til konsernsjefen fastsettes årlig av Styret i Yara International ASA.

Pensjonsplaner og

personalforsikringsordninger

Alle nye pensjonsplaner i Yara skal være innskuddsbaserte. For alle nyan-satte og intern rekruttering til konsernledelsen fra Yaras norske selskaper, er framtidig pensjonsopptjening begrenset til en lønn tilsvarende 12G.

Fra 3. desember 2015 er selskapets norske pensjonsordning som dekker andel av lønn over 12G stengt for nye medlemmer. For internt rekrutterte til konsernledelsen etter dette tidspunktet vil innskudd i planen opphøre. Medlemmer av konsernledelsen som var medlemmer av denne pensjonsplanen før 3. desember 2015 blir værende som aktive medlemmer med fremtidige innskudd.

For ansatte med norsk ansettelseskontrakt har Yara en bedriftsfastsatt aldersgrense på 67 år (70 år fra 1. juli 2016) med mulighet for førtidspensjonering fra fylte 62 år. Selskapet har en ytelsesbasert tidligpensjonsordning for ansatte på avdelingsjefsnivå eller over som dekker perioden fra fylte 65 år til

67 år, med pensjonsytelse tilsvarende 65% av sluttlønn begrenset til 12G. Denne ordningen opphørte 1. januar 2015 for ansatte under 50 år. En innskuddsbasert pensjonsordning ble etablert for å kompensere for bortfallet.

Konsernledelsen er medlemmer av personalforsikringsordningene som gjelder for øvrige Yara-ansatte. Disse er gruppelevsfor forsikring, uførepensjon, engangsutbetaling ved uførhet, yrkesskade, arbeidsulykke- og ulykkesforsikring, helseforsikring og reiseforsikring for ansatte på direktørnivå og deres familier.

Annet

Medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Norge kan ta del i det årlige tilbudet til alle faste ansatte i Norge hvor de kan kjøpe Yara-aksjer til en verdi av NOK 7.500, alternativt NOK 13.500, med en skattefri rabatt på NOK 1.500 i begge tilfeller. Dette kommer i tillegg til langsiktig insentivplan.

Fra 2015 vil nye medlemmer i konsernledelsen med norske ansettelseskontrakter inngått etter mars 2015, ha rett til et sluttvederlag på 6 måneders grunnlønn på visse vilkår. Sluttvederlaget kalkuleres fra utløpet av oppsigelsesperioden. Andre inntekter som lederen vil motta i løpet av sluttvederlagsperioden vil bli trukket ifra sluttvederlaget.

Se note 35 til konsernregnskapet for informasjon om lønn og andre ytelser opptjent i 2015. Se note 24 til konsernregnskapet for ytterligere informasjon om eksisterende pensjonsordninger.

» Note 35 til konsernregnskapet

» Nærstående parter» / side 129

13. Informasjon og kommunikasjon

Kommunikasjon med finansmarkedene bygger på prinsippene om åpenhet og likebehandling av alle aksjonærer.

For å sikre at samme informasjon er tilgjengelig for alle samtidig, er Yaras primære kommunikasjonskanal Yaras nettsted (www.yara.com). Selv om Yara holder regelmessige møter for analytikere, investorer, journalister og ansatte, offentliggjøres all vesentlig ny informasjon først på børsen og på våre nettsider. Yara vil framlegge informasjon på en konsekvent måte uavhengig av om nyhetene er positive eller negative.

Yaras nettsted (www.yara.com) inneholder en oppdatert finanskalender, finansielle rapporter og annen informasjon for investorer. Yaras styre mottar regelmessige oppdateringer fra ledelsen om hvordan selskapet oppfattes i finansmarkedet.

Yara gir ikke «guiding» om økonomiske resultater, hvilket betyr at Yara ikke vil framlegge estimater for framtidige priser, volumer eller resultater. Yara framlegger imidlertid sensitiviteter som kan brukes til å beregne de økonomiske effektene av endringer i markedspriser og valutakurser. Når det er mulig, vil Yara også anføre kilder med relevant offentlig tilgjengelig informasjon. Anførte kilder representerer imidlertid ikke nødvendigvis Yaras egen oppfatning.

Før kvartalsresultater kunngjøres, har Yara en såkalt «lukket periode», der kontakt med eksterne analytikere, investorer og journalister er begrenset.

Yara vil ikke kommentere egen virksomhet eller markedsutvikling i den perioden, for å begrense risikoen for ulik informasjon i markedet. De lukkede periodene varer fra 16. januar til fjerdekvartalsresultatene offentliggjøres, fra 1. april til førstekvartalsresultatene offentliggjøres, fra 1. juli til andrekvartalsresultatene offentliggjøres, og fra 1. oktober til tredjekvartalsresultatene offentliggjøres.

» yara.com / Investor relations

14. Overtakelser

Styret vil ikke prøve å hindre eller stoppe bud om overtakelser. I tilfelle det foreligger et bud om overtakelse av selskapet, vil Yaras styre ta sikte på å etterleve NUES-anbefalingene, herunder innhenting av en vurdering fra en uavhengig ekspert og framlegg av en anbefaling for Yaras aksjonærer vedrørende aksept av budet. Styret skal sørge for at aksjonærene får tilstrekkelig informasjon og tid til å gjøre seg opp en mening om et eventuelt tilbud.

Den norske verdipapirhandelloven regulerer forsøk på overtakelser. Aksjonærene på generalforsamlingen vil i henhold til loven ta stilling til et eventuelt overtakelsestilbud.

15. Ekstern revisjon

Ekstern revisor skal gi revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen fra det forrige regnskapsåret, herunder eventuelle betydelige svakheter avdekket i internkontrollen knyttet til den finansielle rapporteringen. Ekstern revisor skal også:

- bekrefte sin uavhengighet hvert år
- gjøre rede for eventuelle tjenester han/hun har utført for konsernet i regnskapsåret utenom de vedtektsbestemte revisjonstjenestene
- legge fram eventuelle trusler mot hans/hennes uavhengighet og dokumentere tiltakene som er truffet for å motvirke slike trusler

Bruken av den eksterne konsernrevisoren til rådgivningstjenester, skattetjenester og andre tjenester utenfor det ordinære revisjonsomfanget skal forhåndsgodkjennes av regnskapssjefen hvis det totale honoraret for lov- eller rapporteringsenheten overskrider NOK 100.000. Den eksterne konsernrevisoren er ansvarlig for å rapportere slike tjenester til revisjonskomiteen og utføre en fortløpende uavhengighetsvurdering.

Ekstern revisor deltar på revisjonsutvalgets møter der regnskapet godkjennes. I tillegg skal ekstern revisor møte styret minst én gang i året uten at

Yaras ledelse er til stede. Norske lover og forskrifter definerer hvilke typer ikke-revisjonsrelaterte tjenester ekstern revisor kan utføre for Yara. Godtgjø-

relsen til Yaras eksterne revisor framgår av note 36 til konsernregnskapet.

Styret i Yara International ASA
Oslo, 17. mars 2016

Leif Teksum
Styrets leder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Hilde Bakken
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Geir Isaksen
Styremedlem

Rune Bratteberg
Styremedlem

Guro Mauset
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

Risikostyring

Yara har mål om å redusere uønskede virkninger på virksomheten gjennom proaktiv og formålstjenlig risikostyring, og å identifisere og utnytte forretningsmuligheter. Risikostyringen bidrar i siste instans til å gjennomføre våre langsiktige strategier og nå kortsiktige mål.

Risikostyringen hos Yara skal identifisere, vurdere og styre risikofaktorer som kan påvirke prestasjonen til noen del av selskapets virksomhet. Til dette formålet har vi innført en løpende og systematisk prosess for å redusere potensielle skader og tap, og for å utnytte forretningsmuligheter.

Ansvar for risiko

Det er Yaras styre som har ansvaret for å definere risikoappetitten for alle hovedkategorier av risiko som er relevante for selskapet. Styret fører tilsyn med risikostyringsprosessen og gjennomfører annethvert år evalueringer av selskapets viktigste risikokategorier og interne kontrollordninger.

Ansvaret for å operasjonalisere den definerte risikoappetitten gjennom et risikostyringssystem for hele konsernet ligger hos Yaras ledergruppe. Konsernledelsen gjennomfører risikovurderinger, overvåker aktivt utviklingen av de største risikoene og iverksetter relevante tiltak. Risikovurderinger som gjennomføres av driftssegmentene og ekspertorganisasjonene, blir gjennomgått hvert kvartal i et ledelsesrisikoutvalg i Yara.

Mens risikostyring er en sentralstyrt prosess, er risikovurdering en integrert del av alle våre forretningsaktiviteter. Driftssegmentene og ekspertorganisasjonene er risikoeierne og gjennomfører jevnlig risikovurderinger i henhold til

etablerte prosedyrer for å identifisere, vurdere og styre risikoene som påvirker virksomheten, og analysere hvordan disse risikoene virker inn på selskapets prestasjon.

Konsernets risikostyringsfunksjon ligger i Yaras kontrollenhet, som rapporterer til finansdirektøren.

Rammeverk og prosedyrer

Yara har innført et rammeverk med klare retningslinjer og prosedyrer for å tilrettelegge for risikostyring i hele organisasjonen. Det skaper et stabilt miljø der vi kan nå våre strategiske og driftsmessige mål og systematisk identifisere og gripe forretningsmuligheter.

Yara har innført ERM-rammeverket fra Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) og standarden NS-ISO 31000:2009 Risikostyring – Prinsipper og retningslinjer og bruker disse referansepunktene som målestokk for beste praksis i vurderingen av egnetheten og effektiviteten til selskapets risikostyring.

Betydningen til de ulike risikofaktorene avgjøres ved å utarbeide individuelle risikoprofiler som vurderer sannsynligheten for, og konsekvensene av, hver enkelt risiko. I denne vurderingen benyttes en kombinasjon av kvalitative og kvantitative teknikker for risikovurdering. Hver enkelt risiko evalueres for å avgjøre

hvorvidt nivået er akseptabelt eller ikke, og for å prioritere de risikoene som har den største potensielle innvirkningen på selskapets prestasjon. Vi overvåker også den totale risikoeksponeringen innenfor hver enkelt hovedkategori av risiko.

Vi iverksetter risikostrategier og operative kontroller for å sikre at den enkelte risiko håndteres optimalt. Planer for å redusere risiko baseres på evalueringer av kostnadene for kontroll og potensiell innvirkning i forhold til fordelene ved å redusere risikoen. Våre driftssegmenter og ekspertorganisasjoner er ansvarlige for å gjøre planlegging av forretningskontinuitet til en del av sine viktigste risikostyringsaktiviteter og forberede beredskapsplaner for risikoer med stor innvirkning, men som er lite sannsynlige.

Når de viktigste risikoene er håndtert, overvåker vi kontinuerlig de gjenværende risikoene for å sikre at de blir værende på et akseptabelt nivå, og at hendelser blir fanget opp og håndtert på en riktig måte. Yara gjennomgår risikoprofilen og oppdaterer denne minst en gang hvert år, men hyppigere hvis nye muligheter eller risikoer blir identifisert. Planen for å redusere risiko blir evaluert og oppdatert hvert kvartal, slik at den gjenspeiler den gjeldende statusen for risikoer og handlingsplaner, og blir presentert for konsernledelsen ved de kvartalsvise evalueringsmøtene.

Risikoappetitt

Risikoappetitt kan defineres som graden av risiko en virksomhet anser som akseptabel for å nå overordnede mål. Ansvar for å definere Yaras risikoappetitt ligger hos Yaras styre. Styret og konsernledelsen har gjennomført en felles evaluering og definerte risikoappetitten på tvers av de viktigste operasjonelle og strategiske dimensjonene. Resultatet ble en praktisk veiviser for sentrale risikoer. Denne veiviseren for risikoappetitt fastsetter grensene for strategiske initiativer, fungerer som en veiledning for tildeling av ressurser og hjelper selskapet i dets interne beslutningsprosesser. Veiviseren forteller dessuten investorer, kunder og samfunnet som helhet hvordan vi forholder oss til og vurderer risiko.

Helse og sikkerhet

Vi har som mål at ansatte og underleverandører i minst mulig grad skal utsettes for forhold som kan ha negative konsekvenser for deres helse og sikkerhet. Vi har trygge og helsefremmende arbeidsforhold som høyeste prioritet.

Etikk og etterlevelse

Vi forplikter oss til å opprettholde høye standarder for etisk atferd gjennom hele organisasjonen overfor forretningspartnere, investorer, myndigheter og samfunnet som helhet. Vi har nulltoleranse for uetisk atferd og brudd på våre etiske retningslinjer.

Strategisk styring

Vi er opptatt av å opprettholde en formålstjenlig og effektiv styringsstruktur med god kontroll på de viktigste risikoene og har en lav risikoappetitt for å gå inn i fellesforetak uten tilstrekkelig styring.

Vekst

Vi tror på et lønnsomt risikonivå når det gjelder investeringer og operasjoner innenfor utvalgte

vekstmarkeder, såfremt vi har en god forståelse av og kan redusere den kontrollerbare risikoen.

Markedsdynamikk

Vi optimaliserer vår forretningsmodell ved å akseptere at vi utsettes for svingninger i globale markedspriser på råvaregjødsel for egenproduserte produkter. Vi har mindre risikoappetitt for åpne posisjoner på tredjepartsprodukter.

Innkjøp av energi

Sikker og stabil tilgang til prisgunstig naturgass er avgjørende for Yaras virksomhet og konkurransekraft. I regioner med et konkurransepreget gassmarked vil vi ha høyere risikovillighet for spotkontrakter for gass, selv om vi generelt søker å sikre gassforsyning gjennom langtidskontrakter i regioner der gassmarkedet er mindre drevet av konkurranse.

Innkjøp av råvarer

Det er avgjørende for virksomheten vår å sikre sentrale råvarer til gjødselproduksjonen. Etterspørselen etter råvarer dekkes av vår egen produksjon

og innkjøp fra tredjeparter. Yara har lav risikoappetitt og søker muligheter til å øke produksjonen av spesiell fosfat (P) og kalium (K). Når det gjelder råvarer som P og K, søker vi å ha langtidsavtaler med hovedleverandører.

Operasjonell produksjonspålitelighet

Yara har lav risikoappetitt for uplanlagt produksjonsstans og har som mål å produsere optimalt til enhver tid.

Finanskapitaldisiplin

Vi mener et solid finansielt fundament er grunnlaget for å etterstrebe sunne vekstmuligheter, og har lav risikovillighet for finansiell eksponering som ikke er knyttet til den underliggende virksomheten. Vi har lav risikoappetitt når det gjelder muligheten for en nedgradering av kredittverdigheten til under investeringsgrad BBB. Vi aksepterer den underliggende eksponeringen mot amerikanske dollar som er bygget inn i Yaras forretningsmodell, men holder en stor del av selskapets gjeld i amerikanske dollar som delvis sikring.

Risikofaktorer

Yara eksponeres for en rekke strategiske, operasjonelle, finansielle, helse-, miljø- og sikkerhetsmessige risikoer og kvalitetsrelaterte risikoer så vel som etterlevelsrisikoer som kan få store, negative konsekvenser for selskapets virksomhet, omdømme, driftsresultater eller finansielle stilling. Flere potensielle risikoer representerer også forretningsmuligheter, noe som understreker behovet for systematisk risikostyring knyttet til drift og økonomi.

Konsernledelsen anser for tiden følgende risikoområder og risikofaktorer som mest relevante for Yaras virksomhet.

Strategiske risikoer

Yaras virksomhet er nært knyttet til de store globale utfordringene ressursknapphet, matusikkerhet og global oppvarming. Gjennomføringen av vår strategi for bærekraftig og lønnsom vekst avhenger av i hvilken grad vi evner å håndtere strategisk viktige risikoer og muligheter som er relevante for bransjen, og som springer ut fra vårt forretningsmiljø.

Strategiske risikoer	Faktor	Risikoreducerende tiltak
Markedsdynamikk – råvarepriser for nitrogengjødsel	Vår virksomhet omfatter i stor grad salg av gjødselprodukter til landbruket. Mens den totale etterspørselen etter mat og gjødsel styres av verdens befolkningsvekst, den økonomiske veksten og endringer i kostholdet, kan vår lønnsomhet i betydelig grad påvirkes av svingninger i prisene på landbruksprodukter sammen med endringer i produksjonen av gjødsel globalt og regionalt.	Yaras forretningsmodell består av en blanding av egenproduserte produkter og tredjepartsprodukter som vår globale Crop Nutrition-organisasjon markedsfører, noe som gir oss fleksibilitet til å tilpasse oss svingninger i tilbud og etterspørsel. Vi satser i økende grad på å styrke salget av differensierte produkter der pris og etterspørsel vil være mer stabilt. Yara satser også på å utvikle løsninger for landbruk som integrerer kunnskap, digitale verktøy og tjenester med vårt produktsortiment for ytterligere å differensiere tilbudet til bonden. Yara foretar i tillegg global optimalisering med risikoreduksjon i tankene, for eksempel ved å prioritere en global tilstedeværelse, motsatte sesonger og markedsfleksibilitet i tillegg til kortsiktig lønnsomhet.
Markedsdynamikk – naturgasspriser	Naturgass er en svært viktig råvare i produksjonen av nitrogenbaserte kjemikalier og gjødselprodukter. Det betyr at pris og tilgjengelighet på naturgass på tvers av regioner er en strategisk faktor for Yara. Sikker og stabil tilgang til prisgunstig naturgass er avgjørende for Yaras virksomhet og konkurransekraft.	Yaras risikoeksponering for kjøp av energi blir minimert ved hjelp av vår globale strategi for innkjøp. Denne strategien innebærer at vi kontinuerlig overvåker muligheter for andre og alternative kilder til naturgass til gunstige priser i eksisterende og nye produksjonsområder. Alle våre europeiske gasskontrakter er hub-baserte, og vi står godt rustet til å dekke risikoen for spoteksponering. Yara har den operasjonelle fleksibiliteten til å redusere innkjøpet av gass og importere ammoniakk for gjødselproduksjon hvis gassprisene stiger. Yara drar også fordel av en naturlig sikring i den sterke korrelasjonen mellom prisene på nitrogengjødsel og de globale energiprisene. Hendelser i den senere tid har gjort europeiske nitrogenprodusenter mer konkurransedyktige, ettersom gassprisene har falt betydelig.

Strategiske risikoer	Faktor	Risikoreducerende tiltak
Råvarenes tilgjengelighet	Yara er avhengig av tredjepartsleverandører av en rekke råvarer til produksjonen av gjødsel, ikke minst fosfat og kalium. Avviklinger, vesentlige endringer eller leveringssvikt innenfor disse ordningene kan ha en negativ innvirkning på Yaras virksomhet.	Som en av verdens største innkjøpere av fosfat (P) og kalium (K) nyter vi godt av stordriftsfordeler. For å redusere risikoen for problemer med å anskaffe disse viktige råvarene, satser Yara på langsiktige relasjoner med et bredt nettverk av leverandører og prøver kontinuerlig å optimalisere selskapets fosfatbalanse. Yara vurderer for tiden en rekke alternativer for å øke selskapets grad av selvforsyning av spesial P og K gjennom vertikal integrering.
Forskrifter som gjelder produksjon / bruk av nitrogengjødsel	Det er en økende trend i retning av strengere offentlige forskrifter som påvirker både produksjonsøkonomien (handelen med utslippkvoter i Europa) og bruken av gjødsel med henblikk på så vel miljøaspekter som sikkerhetsrelaterte aspekter ved å håndtere og bruke gjødsel. Disse forskriftene kan i betydelig grad påvirke Yaras inntjening.	Yara har løpende samtaler og deltar på diverse arenaer for å følge nøye med på eksisterende og kommende forskrifter som angår nitratgjødsel. Risikoen reduseres først og fremst gjennom kontakt med offentlige organer for å sikre at balansert informasjon er tilgjengelig, og for å kunne påvirke prosessen med å finne løsninger. Yara har også en løpende dialog med EU om den framtidige strukturen for CO ₂ -utslipp fra gjødselindustrien, der vi hevder at den europeiske ammoniakkindustrien er den mest effektive på verdensbasis, noe som bør gjenspeiles i retningslinjene som innføres.
Investeringer og integrering	Yara har lønnsom vekst som ambisjon, både organisk og gjennom trinnvise vekstinitiativer. Lønnsomheten i de framtidige vekstinitiativene avhenger av langsiktige prisforutsetninger og framtidige driftsresultater. Integrering av nye selskaper innebærer en risiko for at selskapet ikke er i stand til å fange opp operasjonelle og finansielle synergier.	Yara har en veldefinert kapitalvurderingsprosess for prosjektidentifisering, vurdering av gjennomførbarhet og kontroll ved bestemte beslutningsporter. En omfattende, årlig strategiutviklingsprosess har blitt utviklet. Den inkluderer viktige kunnskapsoppdateringer, slik som prissetting av energi og global prissetting, samt strategiske vurderinger av bestemte muligheter eller problemstillinger. Integrering av nye selskaper styres og overvåkes på bakgrunn av lærdom fra flere store, vellykkede virksomhetssammenslutninger som er gjennomført i de senere år.
Politisk risiko	Våre investeringer og operasjoner kan påvirkes av endringer i politisk ledelse, endringer i lover og forskrifter og av politisk og sosial uro i et land eller en region. Slike endringer kan innebære både trusler og muligheter for Yara.	Kredittgrenser for land og valutaer er fastsatt for å sikre at selskapets eksponering er under kontroll. Disse tiltakene brukes også til å vurdere risikoprofilen for nye prosjekter, som en del av godkjenningsprosessen for kapitalutgifter.

Operasjonelle risikoer

Vi bruker betydelige ressurser på å redusere risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, mennesker eller systemer, eller som følge av eksterne hendelser. Det gjøres gjennom forebyggende kontroller og indikatorer. Vi arbeider for å håndtere årsaker og redusere potensielle konsekvenser gjennom avdekkende kontroller og tiltak.

Operasjonelle risikoer	Faktor	Risikoreducerende tiltak
Stabil produksjon	Ustabilitet og uregelmessigheter i produksjonen kan føre til tap av volumer og inntjening. Økt sikkerhet ved anleggene er imidlertid en nøkkelfaktor for organisk vekst i vårt produksjonssystem.	Vi arbeider aktivt for å øke sikkerheten ved anleggene og redusere uregelmessighetene til et minimum ved å utvikle og innføre tekniske og operasjonelle standarder i hele selskapet i tillegg til de beste rutinene for vedlikehold og ettersyn, og gjennom kontinuerlige investeringer i prosessikkerhet. Vi legger spesielt vekt på utformingen av utstyr og gjennomføringen av operasjoner som er av avgjørende betydning. Våre medarbeidere gjennomgår omfattende opplæring innen risikobevisthet, mens prosessikkerhet og effektivitet revideres ofte og regelmessig.

Operasjonelle risikoer	Faktor	Risikoreducerende tiltak
Menneskelig kapital	Yaras evne til å konkurrere effektivt og møte markedsbehovene avhenger i stor grad av de ansattes kompetanse, erfaring og innsats. Kvalifiserte, fleksible og kompetente medarbeidere har avgjørende betydning for at Yara skal lykkes.	Yaras personalpolitikk omfatter forbedringstiltak på følgende områder: (1) tiltrekke, utvikle og beholde en mangfoldig arbeidsstokk, (2) gjøre ledelse til et konkurransefortrinn, (3) fremme en prestasjonskultur, (4) framskynde endringer ved å sikre tilgjengelige ressurser for de større prosjektene og tiltakene Yara er engasjert i.
Forsyningskjeden	Vi står overfor interne og eksterne risikoer innenfor både produksjons- og plantenæringsdelen av forsyningskjeden. Flaskehals og manglende effektivitet i planlegging, innkjøp, transport, håndtering eller levering av produkter kan påvirke vår evne til å overholde kontraktsforpliktelser og kan innvirke negativt på selskapets prestasjon.	Interne risikoer i forsyningskjeden er innenfor vår direkte kontroll og er enklere å redusere enn eksterne risikoer. Det er utarbeidet beredskapsplaner for å kunne møte uventede hendelser. I 2015 videreførte vi forsyningskjedeprojektet i konsernet med en ny forsyningskjedemodell som effektiviserer prosesser og systemer for å styrke vårt konkurransefortrinn.

Finansielle risikoer

På grunn av den globale virksomheten er Yara eksponert for flere former for finansiell risiko. Yara har utarbeidet og videreutvikler stadig omfattende retningslinjer, prosedyrer og verktøy for å styre disse risikoene. I noen tilfeller kan Yara ta i bruk derivatinstrumenter, slik som terminkontrakter, opsjoner og swap-avtaler for å redusere den finansielle risikoeksponeringen.

Finansielle risikoer	Faktor	Risikoreducerende tiltak
Finansieringsrisiko	Refinansiering av utløpende lån, eller etablering av ny finansiering, kan være vanskelig eller kostbart å gjennomføre. Vanskelige finansielle markedsforhold kan føre til høyere finansieringskostnader og til utsettelse av prosjekter.	Yaras strategi for minimering av risiko ved refinansiering/oppløpsfinansiering er å opprettholde en solid finansiell posisjon og sterk kredittverdighet. Dette oppnås ved hjelp av fleksibilitet i kapitalutgifter og faste kostnadsnivåer. Yara reduserer refinansieringsrisikoen ved å basere den langsiktige finansieringen på mange ulike kilder og dermed unngå å være avhengig av individuelle markeder, og ved å planlegge utløpsdatoene til store fasiliteter slik at de ikke forfaller samtidig. Det er avsatt likviditetsreserver for å møte uforutsette kostnader. Yara har tilgang til tilstrekkelige finansierings- og lånefasiliteter, slik at selskapet kan møte krav som kan forutses for øyeblikket, kombinert med en sterk kontantposisjon som dekker kortsiktige behov.
Kredittrisiko	Kredittrisiko representerer eksponering for potensielle tap som skyldes at motparter ikke betaler.	Kredittrisikoen blir overvåket og håndtert av forretningsenheter og ekspertorganisasjonene basert på Yaras standard retningslinjer, prosedyrer og regelmessige rapportering. Yara har et veletablert system for kredittstyring, med definerte eksponeringsgrenser på kunde-, finansinstitusjons- og landsnivå. En rekke instrumenter, slik som kredittforsikring, remburs og bankgarantier, brukes for å minimere kredittrisikoen. Yaras geografisk differensierte portefølje reduserer den generelle kredittrisikoen for konsernet.
Valutarisiko	Ettersom amerikanske dollar er valutaen som hovedsakelig brukes i gjødselbransjen, er prisene på Yaras viktigste produkter og råvarer enten direkte utstedt i eller fastsatt i amerikanske dollar. I markeder utenfor USA vil de lokale prisene generelt tilpasses til variasjoner i valutakursen for amerikanske dollar, med en viss tidsforskjell.	Yara har en stor del av gjelden i amerikanske dollar, slik at den generelle økonomiske valutaeksponeringen reduseres. Yara bruker også derivatinstrumenter til å styre valutarisiko. Det finnes et veletablert system for risikostyring for valuta, med definerte eksponeringsgrenser og standardiserte verktøy for å måle eksponering. Yaras geografisk diversifiserte portefølje reduserer selskapets generelle valutarisiko.

Finansielle risikoer	Faktor	Risikoreduserende tiltak
Renterisiko	Renter for ulike valutaer varierer avhengig av økonomien og politiske handlinger, noe som vil påvirke Yaras finansieringskostnader over tid. Men gjødselvirksomhetens generelle eksponering for renteforandring regnes som lav.	Renterisikoen styres på grunnlag av en vurdering av de finansielle markedene og den makroøkonomiske utviklingen i forhold til den forventede påvirkningen en renteendring vil ha på Yaras økonomiske resultater. Som et tiltak for å redusere risikoen har Yara deler av den langsiktige gjeldsporteføljen i faste renteavtaler. Yara bruker også derivatinstrumenter til å styre renterisiko.

HMSK-risikoer

Sikkerhet kommer alltid først hos oss, og vi mener at alle skader kan unngås. Vi streber etter optimale HMSK-resultater, noe som er avgjørende for å beskytte våre ansatte og underleverandører og sørge for stabilitet og produktivitet. Vi har en systematisk metode for å overvåke og granske kvaliteten på og håndteringen av alle våre produkter. Vi sørger dermed for at det utvises nødvendig aktsomhet langs hele verdikjeden.

HMSK-risikoer	Faktor	Risikoreduserende tiltak
Helse og sikkerhet	Yaras produksjonssteder er store industrianlegg, og mange av Yaras råvarer, mellomprodukter og produkter er klassifisert som helsefarlige stoffer. Et slikt arbeidsmiljø inneholder flere potensielle helse- og sikkerhetsrisikoer for ansatte og underleverandører som arbeider på stedet. Mens Yaras råvarer ofte er farlige kjemikalier, er de ferdige gjødselproduktene vanligvis ikke klassifisert som farlige, og helse- og sikkerhetsrisikoen for arbeidere i bruksfasen er svært lav.	Yara stiller strenge krav til rapportering av hendelser, ulykker og personskader, og arbeider kontinuerlig for å bedre sikkerheten og sikkerhetskulturen ved systematisk å håndheve strenge driftsprosydurer og ved å utvikle ansattes og underleverandørers kompetanse. Yaras ambisjon er null skader, og selskapet fortsetter å sette utfordrende KPI-mål for sikkerhet på arbeidsplassen. Hovedsatsingen er på handlinger som vil videreutvikle Yaras sikkerhetskultur, for å redusere eksponeringen for skader gjennom økt bevissthet om ansvaret for en selv og andre. Initiativet Safe by Choice omfatter alle sikkerhetsaktiviteter med sikte på å utvikle en sterk sikkerhetsledelse og å lære opp medarbeidere i alltid å opptre og reagere i samsvar med våre sikkerhetsstandarder. Hvis hver ansatt er disiplinert og god til å følge våre sikkerhetsstandarder, fremmes bevissthet rundt risiko i arbeidet og i privatlivet. Yaras produksjonsanlegg er dekket av miljøtillatelser, og de drives i henhold til strenge prosedyrer og kontroller for å forebygge større ulykker relatert til prosessikkerhet.
Sikkerhetsrisiko for personell	Yaras globale virksomhet kan være eksponert for trusler fra kriminelle, terrorister, aktivister, lokalbefolkning, konkurrenter og stater som kan skade våre operasjoner og vår aktivitet, og utgjøre en sikkerhetsrisiko for vårt personell, miljøet vi arbeider i, våre eiendeler og vårt omdømme.	Vi vurderer kontinuerlig regionale og lokale trusler mot vårt personell. Yaras konserndirektør for sikkerhet har ansvar for utvikling og opprettholdelse av selskapets retningslinjer for sikkerhet og en metode for vurdering av sikkerhetsrisiko, i tillegg til å iverksette egnede tiltak som respons på potensielle trusler.
Naturkatastrofer	Yaras produksjons- og logistikkoperasjoner kan bli direkte eller indirekte rammet av naturkatastrofer.	Vi har tatt spesielle forholdsregler for operasjoner som finner sted i områder hvor det er større sannsynlighet for å bli rammet av ekstreme værforhold og naturkatastrofer. Det satses også i betydelig grad på opplæring i krisehåndtering og scenariorplanlegging for å redusere potensielle trusler mot sikkerhet, helse og operasjonelle eiendeler.

Risikoen knyttet til etikk og compliance

Vi forplikter oss til å opprettholde høye standarder for etisk atferd gjennom hele organisasjonen overfor forretningspartnere, investorer, myndigheter og samfunnet som helhet. Vi har nulltoleranse for uetisk atferd og brudd på vår Code of Conduct.

Risikoen knyttet til etikk og compliance	Faktor	Risikoreducerende tiltak
Korrupsjonsrisiko	Vi har nulltoleranse for korrupsjon og uetisk atferd, og dette gjelder alle ansatte, leverandører, underleverandører, agenter og andre mellomledd.	Denne nulltoleransen for korrupsjon har blitt systematisk innført og formidlet gjennom hele organisasjonen og overfor våre forretningspartnere. Yaras avdeling for etikk og etterlevelse koordinerer og overvåker selskapets arbeid innenfor etikk og etterlevelse, herunder utarbeidelse av retningslinjer, opplæring, rådgivningstjenester, intern etterforskning og rapportering. Prosessen for kontroll av integritet er definert til å kartlegge risikoer relatert til forretningspartnere innenfor ulike temaer, inkludert korrupsjon, menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Våre kanaler for varsling gjør det mulig for ansatte, konsulenter og tredjeparter å melde fra om problematiske hendelser anonymt.
Etisk risiko	Hvis selskapet ikke lykkes med å etterleve egne etiske prinsipper og etterleve internasjonale standarder, for eksempel når det gjelder arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og miljøvern, kan det skade Yaras merkevare og omdømme. Det kan også innvirke negativt på forholdet til nåværende og framtidige forretningspartnere og medføre både juridiske sanksjoner og økonomiske tap. På den annen side viser det at selskapet har forpliktet seg til god etisk atferd og er seg bevisst sitt miljømessige og sosiale ansvar. Dette kan utnyttes som et konkurransefortrinn for å skape verdier for forretningspartnere, medarbeidere og samfunnet som helhet.	Forretningsskikk og rapportering følger høye standarder og gjenspeiler Yaras forpliktelser. Rapporteringen er basert på Global Reporting Initiative (GRI) G4-rammeverket for rapporter, og vi sender årlig inn en framdriftsrapport (Communication on Progress COP) til FN-initiativet Global Compact. Utredninger av sosiale konsekvenser er obligatoriske elementer i større utvidelser og nye prosjekter. Yara har utarbeidet etiske retningslinjer for forretningspartnere, som tar hensyn til internasjonalt anerkjente og aksepterte standarder på sentrale områder så som universelle menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og forretningsetikk.

Finansgjennomgang

46 Økonomiske resultater

50 Definisjoner og avviksanalyse

53 Yara-aksjen

56 Utsikter, risikoer og muligheter

Økonomiske resultater

Yara oppnådde sterke resultater i 2015. Nettoresultatet etter minoritetsinteresser var NOK 8.083 millioner, en økning på 6 % fra 2014. Resultat per aksje ble NOK 29,38, sammenlignet med NOK 27,59 i 2014. EBITDA justert for spesielle poster endte på NOK 18.920 millioner, opp 14 % fra NOK 16.544 millioner i 2014, hovedsakelig på grunn av sterkere amerikansk dollar og lavere gasskostnader i Europa.

Finansielle hovedtall

NOK millioner, unntatt hvor annet er indikert	2015	2014	2013	2012	2011
Driftsinntekter og annen inntekt	111.897	95.343	85.092	84.509	80.352
Driftsresultat	14.104	10.305	8.074	11.159	13.240
Andel av resultat fra tilknyttede selskaper i felleskontrollert virksomhet	(310)	786	1.076	1.964	1.889
EBITDA	21.361	16.407	13.399	16.970	18.163
EBITDA ekskl. spesielle poster	18.920	16.544	13.834	16.850	16.010
Nettoresultat etter minoritetsinteresser	8.083	7.625	5.759	10.552	12.066
Resultat per aksje ¹⁾	29,38	27,59	20,67	37,31	41,99
Resultat per aksje unntatt netto valutagevinst/-tap ¹⁾	36,07	29,33	23,20	35,85	42,51
Resultat per aksje unntatt netto valutagevinst/-tap og spesielle poster ¹⁾	31,48	30,66	24,95	35,34	34,94
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer (i millioner)	275,11	276,39	278,65	282,82	287,32
CROGI (gjennomsnitt siste 12 måneder)	14,0%	13,3%	12,6%	17,3%	20,9%
ROCE (gjennomsnitt siste 12 måneder)	12,9%	13,3%	12,6%	19,3%	25,8%

1) NOK per aksje. Yara har for tiden ingen aksjeopsjonsprogrammer med utvanningseffekt på resultat per aksje.

Nøkkel tall

		2015	2014	2013	2012	2011
Gjennomsnittspriser						
Prillet urea (FOB Svartehavet)	USD per tonn	272	318	341	407	423
CAN (CIF Tyskland)	USD per tonn	270	329	315	337	379
Ammoniakk (FOB Svartehavet)	USD per tonn	387	496	477	545	518
DAP (FOB US Gulf)	USD per tonn	459	473	443	536	620
Fosfatstein (FOB Marokko)	USD per tonn	124	118	143	182	185
Europeisk gass (Zeebrugge)						
	USD per MMBtu	6,4	8,1	10,6	9,4	9,2
Amerikansk gass (Henry Hub)						
	USD per MMBtu	2,6	4,4	3,7	2,8	4,0
Yaras gass- og oljekostnader (vektet gjennomsnitt) ¹⁾						
	USD per MMBtu	5,5	6,9	8,0	8,0	8,2
Yaras europeiske gass- og oljekostnader (vektet gjennomsnitt) ¹⁾						
	USD per MMBtu	7,1	9,1	11,4	11,0	10,7
USD/NOK valutakurs		8,06	6,30	5,87	5,81	5,60
Produksjon (i tusen tonn) ¹⁾						
Ammoniakk		7.035	7.096	7.360	7.035	6.655
Ferdiggjødsel og industriprodukter, ekskl. bulkblandinger		19.224	18.828	18.649	17.521	17.307
Totalt		26.259	25.924	26.009	24.555	23.962
Salg (i tusen tonn)						
Ammoniakkhandel		2.103	2.041	2.203	2.566	2.856
Gjødsel		26.544	26.317	23.668	20.748	19.522
Industriprodukter ²⁾		7.030	6.593	6.255	6.008	5.784
Totalt		35.676	34.951	32.127	29.322	28.163

1) Inkludert Yaras andel av produksjon i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

2) Inkludert fosfat som førtilsetning og CO₂ som rapportert i 2014. Tallene for 2010–2013 er justert tilsvarende.

Avviksanalyse

NOK millioner	2015
EBITDA 2015	21.361
EBITDA 2014	16.407
Avvik EBITDA	4.954
Volum	786
Pris/margin	(1.567)
(hvorav gass og olje i Europa)	2.641
Spesielle poster	2.577
Annet	(2.032)
Valutaomregning	5.189
Totalt avvik forklart	4.954

Volum, margin og andre avvik i Yaras avviksanalyse inkluderer effekter av resultatene fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

Volumutvikling

Yara leverte 26,5 millioner tonn gjødsel globalt, en økning på 1 % sammenlignet med 2014 på grunn av kjøpet av OFD i Latin-Amerika med virkning fra 1. oktober 2014 og Galvani i Brasil med virkning fra 1. desember 2014.

I Europa var gjødselleveransene 4 % lavere enn i fjor på grunn av lavere NPK- og urealeveranser. Nitratleveransene var på linje med 2014. Leveransene i Brasil var 4 % høyere enn i 2014. Bortsett fra Galvani var leveransene 6 % lavere enn året før, hvor lavere leveranser av handelsprodukter ble oppveid av økt salg av nitrat og NPK-kompleksgjødsel. Yaras leveranser i resten av Latin-Amerika var nesten doblet sammenlignet med 2014 på grunn av kjøpet av OFD.

Industrielle salgsvolumer økte med 7 % sammenlignet med 2014. Salget av NO_x-reduksjonsløsninger for kjøretøy og stasjonære kilder økte med 20 % på grunn av sterk vekst i alle markeder. Salget av teknisk ammoniakk, urea og salpetersyre økte med 5 % sammenlignet med 2014, medregnet volumene fra Galvani-oppkjøpet i Brasil. Salget av teknisk ammoniumnitrat sank med 10 % på grunn av lavere etterspørsel fra gruveindustrien.

Yaras produksjon av ammoniakk sank med 1 % sammenlignet med 2014. Med justering for nedsalget av GrowHow UK og kjøpet av OFD økte produksjonen med 1 %, med høyere produksjon ved anleggene i Sluiskil og Porsgrunn, som hovedsakelig ble oppveid av lavere produksjon ved anleggene i Ferrara og Brunsbüttel.

Produksjonen av ferdiggjødsel økte med 2 % sammenlignet med året før. Med justering for innlemmelsen av Cartagena-anlegget (OFD) i Colombia og Galvani-anleggene i Brasil og utelukkelsen av anleggene i GrowHow UK var produksjonen på linje med året før, med høyere CN-produksjon som utligner nedgangen i produksjon for urea, nitrater og NPK-kompleksgjødsel.

Marginutvikling

Yaras gjennomsnittlige gass- og oljerelevante kostnader i Europa sank med 22 % sammenlignet med året før, noe som gjenspeiler lavere spotpriser for gass og spesielt oljerelevante produkter i Europa. Yaras gjennomsnittlige gass- og oljekostnader globalt sank med 20 %, noe som gjenspeiler en reduksjon både i europeiske og nordamerikanske spotpriser på gass, i tillegg til lavere ammoniakkrelaterte gasskostnader utenfor Europa.

Mens Yaras gjennomsnittlige realisererte ureapriser var 12 % lavere, var realisererte nitratpriser 14 % lavere, og prisene på NPK-kompleksgjødsel sank med 5 % sammenlignet med 2014.

Industrimarginene var noe lavere sammenlignet med 2014. TAN marginene var vesentlig lavere grunnet svakere gruveindustri. Marginene på teknisk ammonium og urea var noe lavere i Europa, mens marginene på tekniske nitrater og reagenser var stabile. Teknologi margin (NO_x og SO_x reduksjon) ble styrket grunnet porteføljeendringer etter fjorårets oppkjøp.

Andre poster

Spesielle poster for 2015 hadde et positivt nettoresultat på NOK 2.441 millioner, noe som reflekterer salget av GrowHow UK i tredje kvartal og nedskrivningen av Lifeco i første kvartal. Spesielle poster for 2014 hadde et negativt resultat på NOK 137 millioner, hovedsakelig relatert til integrasjon og transaksjonskostnader i forbindelse med kjøpet av OFD i Latin Amerika, skrotning av produksjonsutstyr etter driftsavbrudd og produksjonsstansen i Libya i første kvartal.

Størsteparten av avviket under «Annet» er knyttet til økte faste kostnader, hovedsakelig på grunn av oppkjøpet av OFD i Latin Amerika og Galvani i Brasil samt andre vekstrelaterte aktiviteter.

Amerikanske dollar styrket seg i forhold til den norske kronen, noe som resulterte i NOK 5.189 millioner positiv omregningseffekt i Yaras resultater. (Flere detaljer i Spesielle poster/Side 51)

Volum, margin og andre variasjoner i Yaras avviksanalyse inkluderer effekter av resultatene fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomhet. Nettoresultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomhet er angitt i tabell under.

Nettoresultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Nettoresultatet fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet sank med NOK 1.096 millioner sammenlignet med 2014, noe som hovedsakelig gjenspeiler nedskrivningen av verdien

av Lifeco-investeringen i første kvartal 2015. I tillegg gjenspeiler fallet i Qafco-resultatene lavere urea- og ammoniakkpriser og høyere gasskostnader, mens fallet i inntekter fra GrowHow UK forklares med at Yara solgte sin 50 % andel til CF Industries 1. juli 2015.

Finansposter

Yara baserer sin langsiktige finansiering på flere ulike kapitalkilder for å unngå avhengighet av enkeltmarkeder. Siden gjødselindustriens inntekter og råmaterialekostnader stort sett er oppgitt eller fastsatt i amerikanske dollar, er størstedelen av Yaras gjeld tatt opp i amerikanske dollar for å redusere den samlede valutaeksponeringen. Ved utgangen av 2015 var 86 % av Yaras langsiktige gjeld i amerikanske dollar eller eksponert for amerikanske dollar gjennom valutaderivater. USD 500 millioner av Yaras langsiktige gjeld var fastrentebasert med en gjennomsnittlig rente på 8,3 %.

Netto finanskostnader i 2015 var NOK 3.150 millioner, mot NOK 1.056 millioner i 2014. Avviket gjenspeiler i hovedsak et netto valutatap i 2015 på NOK 2.463 millioner, sammenlignet med NOK 698 millioner i 2014. Valutaeffekten i 2015 omfatter et tap på NOK 2.622 millioner på Yaras gjeldsposisjoner i amerikanske dollar, ettersom den amerikanske dollaren styrket seg overfor Yaras hovedvalutaer, og en gevinst på NOK 157 millioner i tilknytning til interne valutaposisjoner. I 2014 var tapet på Yaras gjeldsposisjoner i amerikanske dollar NOK 1.221 millioner, mens gevinst i tilknytning til interne posisjoner var NOK 523 millioner.

Yaras valutaeksponering som følge av gjeld i amerikanske dollar varierte mellom USD 1.500 millioner og USD 1.800 millioner i 2015, med eksponering fordelt på Yaras andre hovedvalutaer.

Rentekostnadene var NOK 142 millioner høyere enn i 2014, noe som gjenspeiler et gjennomsnittlig brutto gjeldsnivå som er rundt NOK 2.700 millioner høyere, og en noe høyere andel av gjelden i valutaer med høy rente, for eksempel BRL.

Renteinntektene fra kunder økte med NOK 130 millioner sammenlignet med 2014, noe som hovedsakelig gjenspeiler økt salg i Brasil. Øvrige renteinntekter var NOK 35 millioner lavere enn året før blant annet på grunn av redusert kontantbeholdning.

Linjen «Annet» inneholder blant annet et tap på NOK 100 millioner i 2015 som følge av avslutningen av en rentederivatportefølje som ble opprettet for å sikre renten på et planlagt obligasjonslån.

Andel av resultat fra tilknyttede selskaper i felleskontrollert virksomhet

NOK millioner	2015	2014	2013	2012	2011
Qafco	549	678	960	1.368	1.018
GrowHow UK Ltd	131	232	143	437	334
Lifeco	(1.091)	(189)	(58)	(196)	(131)
Tringen ¹⁾		-	-	250	243
Rossosh		-	-	-	112
Burrup		-	-	-	169
Annet ¹⁾	101	64	31	104	144
Totalt	(310)	786	1.076	1.964	1.889

1) Tringen og Pilbara Nitrates er fra 2014 klassifisert som «felleskontrollert drift» i tråd med IFRS 11, og regnes ikke lenger som tilknyttet selskap eller felleskontrollert virksomhet. Tallene for 2013 er justert tilsvarende.

Finansposter

NOK millioner	2015	2014	2013	2012	2011
Renteinntekter på kundef kreditter	444	314	182	124	118
Andre renteinntekter	135	170	225	266	201
Utbytte og nettogevinst/(-tap) på verdipapirer	26	66	7	14	(9)
Renteinntekter og andre finansinntekter	605	550	414	404	309
Rentekostnader	(898)	(756)	(724)	(762)	(650)
Rentekostnader Netto rentekostnader på netto pensjonsforpliktelseser	(82)	(69)	(87)	(64)	(6)
Netto valutagevinst/(-tap)	(2.463)	(698)	(949)	596	(215)
Annet	(312)	(84)	(92)	(115)	(162)
Rentekostnader og valutagevinst/(-tap)	(3.754)	(1.606)	(1.852)	(344)	(1.033)
Netto finansinntekter/(-kostnader)	(3.150)	(1.056)	(1.439)	60	(724)

Netto rentebærende gjeld

NOK millioner	2015
Netto rentebærende gjeld ved begynnelsen av perioden	(11.808)
Kontant inntjening ¹⁾	14.359
Utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	807
Endringer i netto driftskapital	(1.199)
Salg av eierandel i GrowHow	4.794
Minoritetsoppkjøp, Pilbara	(3.229)
Galvani betaling ²⁾	(793)
Salg av Dallol-aksjer	309
Investeringer (netto)	(10.269)
Tilbakekjøp/innløsning av aksjer	(492)
Yaras utbytte	(3.581)
Valutagevinst/(-tap)	(2.463)
Annet	1.697
hvorav valutajustering ³⁾	1.416
Netto rentebærende gjeld ved slutten av perioden	(11.868)

1) Driftsresultat pluss avskrivning og amortisering, minus betalt skatt, netto gevinst/(-tap) på avhendelse av virksomhet, netto rentekostnader og bankgebyrer.

2) Galvani-betalingen presenteres eksklusiv kapitalinnskudd på vegne av minoritetsseier, ettersom dette ikke har noen påvirkning på Yaras netto rentebærende gjeld.

3) Valutaeffekten som er inkludert i «Annet», er en justering av valutagevinst/-tap i resultatregnskapet etter valutaeffekten på netto rentebærende gjeld. Justeringen kan forklares hovedsakelig ved at den anvendte sikringen tilsvarer nettoinvesteringer i USD, omregningseffekten når netto rentebærende gjeld konsolideres med presentasjonsvalutaen NOK, og interne valutaposisjoner som ikke er tilknyttet netto rentebærende gjeld.

Skatt

Skattekostnad for 2015 var på NOK 2.209 millioner, noe som utgjør cirka 21 % av resultatet før skatt, på linje med 2014, med skattefri gevinst fra salget av GrowHow UK i tredje kvartal 2015 som ble oppveid av nedskrivning av skattefordel i Brasil i fjerde kvartal 2015.

Netto rentebærende gjeld

Som et supplement til konsolidert oppstilling av kontantstrømmer viser tabellen ovenfor hovedfaktorene bak utviklingen i netto rentebærende gjeld. Ved utgangen av 2015 var netto rentebærende gjeld NOK 11.868 millioner.

Netto rentebærende gjeld økte med NOK 60 millioner fra utgangen av 2014. Sterk kontantinntjening og salget av eierandelene i GrowHow og Dallol ble oppveid av utbetaling av utbytte, investeringer og minoritetsoppkjøpet i Pilbara. 53 % av resultatet etter minoritetsinteresser for 2014 ble returnert til Yaras aksjonærer i form av utbytte og tilbakekjøp av aksjer.

Investeringsnivået i 2015 var høyt, først og fremst på grunn av investeringer i planlagt vedlikehold og produktivitet samt vekstprosjekter. I tillegg økte minoritetsoppkjøpet i Pilbara og betalin-

gen av utsatt vederlag til Galvani netto rentebærende gjeld med henholdsvis NOK 3.229 millioner og 793 millioner.

Netto driftskapital ved utgangen av 2015 var NOK 19.838 millioner, en økning på NOK 573 millioner (eksklusive valutaeffekter) fra 31. desember 2014. Økningen skyldtes i hovedsak høyere lagerverdier.

Utbytte og tilbakebetaling av kapital fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet var på NOK 807 millioner, ned fra NOK 1.322 millioner i 2014. Valutaeffektene inkluderer valutaeffekt som følge av en sterkere amerikansk dollar mot norske kroner.

Yaras generalforsamling vedtok et utbytte på NOK 13,00 per aksje for 2014, noe som gav en total utbetaling av utbytte på NOK 3.581 millioner i 2015. Tilbakekjøp og innløsning av aksjer utgjorde NOK 492 millioner i 2015.

Ved utgangen av 2015 var forholdet mellom gjeld og egenkapital, som beregnes som netto rentebærende gjeld dividert med aksjonærenes egenkapital pluss minoritetsinteresser, 0,16 sammenlignet med 0,17 ved utgangen av 2014.

Definisjoner og avviksanalyse

Gjødselsesongen i Vest-Europa som det henvises til her, begynner 1. juli og slutter 30. juni.

«Tonn» i dette dokumentet refererer til metriske tonn, som er lik 1.000 kilogram.

Flere av Yaras kontrakter for kjøp og salg av råvarer er derivater, eller inneholder vilkår som i henhold til IFRS er regnet som derivater. Derivatelementene i disse kontraktene blir ført som «Råvarebaserte derivater gevinst/(tap)» i resultatregnskapet og refereres til som «Spesielle poster» i avviksanalysen (se nedenfor).

«Annet og elimineringer» består hovedsakelig av elimineringer mellom segmentene i tillegg til kostnader for Yaras hovedkontor. Gevinst på salg fra Production- til Crop Nutrition- og Industrial-segmentet blir ikke tatt med i Yaras konsoliderte resultatregnskap før produktene er solgt til eksterne kunder. Disse interne gevinstene er eliminert i «Annet og elimineringer».

Endringer i «Annet og elimineringer» EBITDA skyldes derfor normalt endringer i lager (volumer) av varer produsert i Production-segmentet på lager i Crop Nutrition og Industrial, men kan også påvirkes av endringer i Production-segmentets marginer på varer solgt til Crop Nutrition og Industrial, ettersom internprisene beveger seg i tråd med eksterne markedspriser. Hvis alle andre variabler er konstante, vil høyere lagervolumer resultere i høyere (negativ) eliminerings-effekt i Yaras resultater, og høyere marginer for Production-segmentet vil ha samme effekt. Over tid vil disse effektene normalt jevnes ut, i den grad lager-volumer og marginer normaliseres.

I drøftelsen av Yaras driftsresultat refereres det til enkelte finansielle måltall som ikke omfattes av GAAP, herunder EBITDA og CROGI. Yaras ledelse bruker disse begrepene regelmessig for å evaluere resultatene, både i absolutt forstand og komparativt fra periode til periode. Disse måltallene bidrar etter ledelsens syn til en bedre forståelse, både for ledelsen og investorene, av de underliggende driftsresultatene til forretnings-segmentene i perioden som evalueres. Yara styrer langsiktig gjeld og skatt på konsernnivå. Derfor omtales resultat etter skatt kun for konsernet som helhet.

Yaras styringsmodell, som betegnes som verdibasert ledelse, gjenspeiler ledelsens fokus på kontantstrømbaserte resultatindikatorer. EBITDA, som Yara definerer som resultat før skatt, rentekostnader, valutagevinster/-tap, avskrivninger, amortisering og nedskrivninger, er en tilnærming til kontantstrøm fra drift før skatt og endringer i netto driftskapital. EBITDA er et resultatmål som i tillegg til driftsresultat inkluderer renteinntekter, andre finansinntekter og resultater fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. EBITDA inkluderer ikke avskrivninger, nedskrivninger, amortisering, nedskrivning eller amortisering av merverdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Yaras definisjon av EBITDA kan variere fra den som brukes av andre selskaper.

EBITDA bør ikke betraktes som en erstatning for driftsresultat og resultat før skatt som indikator på resultatet for Yaras virksomhet i samsvar med god regnskapsskikk. EBITDA er heller ikke en erstatning for kontantstrøm fra driften i samsvar med god regnskapsskikk.

Yaras ledelse bruker CROGI (Cash Return On Gross Investment – kontant

avkastning på brutto investert kapital) til å måle resultater. CROGI er definert som brutto kontantstrøm delt på gjennomsnittlig brutto investert kapital beregnet på 12 måneders rullerende basis. "Brutto kontantstrøm" er definert som EBITDA minus total skattekostnad justert for skatt på netto valutagevinst/-tap. På Yara-nivå brukes faktisk skattekostnad i beregningen, mens et standardisert skattenivå på 25 % brukes på segmentnivå. "Brutto investert kapital" er definert som totale eiendeler (minus utsatt skattefordel, kontanter og bankinnskudd, andre betalingsmidler og justering av virkelig verd innregnet i egenkapitalen) pluss akkumulert avskrivning og amortisering, minus all kortsiktig rentefri gjeld, med unntak av utsatt skatt. På segmentnivå er ikke kontanter og betalingsmidler unntatt fra "Brutto investering".

ROCE (Return On Capital Employed – avkastning på anvendt kapital) er inkludert som resultatmål i tillegg til CROGI for å gjøre sammenligning med andre selskaper enklere. ROCE er definert som EBIT minus skatt dividert med gjennomsnittlig anvendt kapital beregnet på 12-måneders rullerende basis. Anvendt kapital er definert som totale eiendeler minus utsatt skattefordel minus annen kortsiktig gjeld.

For å følge opp den underliggende utviklingen i driften fra periode til periode bruker Yaras ledelse også en internt utviklet metode for avviksanalyse, som omfatter utheating av finansinformasjon fra regnskapssystemet i tillegg til statistiske og andre typer data fra interne ledelsesbaserte informasjonssystemer. Ledelsen betrakter estimatene som produseres av avviksanalysen, og identifiseringen av trender basert på en slik analyse, som tilstrekkelig nøyaktige til at de gir meningsfull informasjon

for å følge opp Yaras virksomhet. Disse estimatene må likevel ikke anses som en nøyaktig kvantifisering av endringer og trender indikert i analysene.

Avviksanalysene som presenteres i Yaras kvartalsvise og årlige finansrapporter, er utarbeidet på grunnlag av Yaras EBITDA, inkludert Yaras andel av resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Volum, margin og andre avvik som presenteres, inkluderer derfor effekter av resultatene i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

Yara definerer "spesielle poster" som viktige poster i resultatene som ikke betraktes som del av underliggende forretningsresultater i perioden. Disse deles inn i to kategorier, nemlig «engangsposter» og «kontraktderivater». «Engangsposter» omfatter poster med tilknytning til restrukturering og andre gevinster eller tap som ikke hovedsakelig har tilknytning til perioden de ble bokført, og som har en minimumsverdi på NOK 30 millioner per post innenfor en 12-måneders periode. «Kontraktderivater» er gevinster eller tap i råvarederivater (se ovenfor) som

ikke er et resultat av aktiv eksponering eller posisjonsstyring fra Yaras side.

Fordi det ikke er praktisk mulig å innhente finansrapporter på samme rapporteringsdato som Yara bruker, er resultatene til noen av Yaras tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomhet inkludert i Yaras resultater med én måneds tidsforskyvning.

Spesielle poster

NOK millioner	EBITDA-effekt		Driftsresultat, effekt	
	2015	2014	2015	2014
Bunge integreringskostnader		(26)		(26)
Nedskrivning av eiendeler			(80)	(160)
Avsetning partners oppgjør		(46)		(46)
Salg av minoritetsaksjer Baltic		56		
OFD-integreringskostnader	(101)	(133)	(101)	(133)
Oppsigelse av distribusjonsavtaler	(154)		(154)	
Totalt Crop Nutrition	(255)	(149)	(336)	(365)
Nedskrivning Pardies-anlegget				(62)
Industrial-kontraktsoppgjør		(62)		(62)
Totalt Industrial	-	(62)	-	(123)
Salg av GrowHow UK	3.199		3.199	
Nedskrivning av eiendeler			(1.368)	(38)
Nedskrivning Lifeco-anlegget	(929)			
Lifeco-resultater under stengning		(90)	(36)	
Oversvømmelse Ravenna-anlegget	(39)		(39)	
Forsikringsforlik Tertre	55		55	
Salg av energieffektivitetssertifikater	189		189	
Endringer i pensjonsordning		58		58
Skroting av produksjonsutstyr		(111)		(111)
Konvensjonalbot for gasskontrakt i Pilbara		151		151
Nedskrivning av ammoniakkunderelasjoner				(50)
Kontraktderivater	221	68	221	68
Samlet produksjon	2.696	74	2.220	77
Totalt Yara	2.441	(137)	1.884	(412)

Produksjonsvolumer ¹⁾

Tusen tonn	2015	2014	2013	2012	2011
Ammoniakk	7.035	7.096	7.360	7.035	6.655
hvorav tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	1280	1410	1488	1278	1305
Urea	4.762	4.790	4.841	4.121	3.577
hvorav tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	1.593	1.440	1.616	1.142	862
Nitrater	5.997	6.252	6.224	6.217	6.320
hvorav tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	199	389	361	375	487
NPK	4.850	4.755	4.646	4.490	4.612
hvorav tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	83	216	181	257	447
CN	1.477	1.287	1.199	1.253	1.193
UAN	925	934	1.081	953	1.049
SSP-basert gjødsel	1.212	810	659	486	556
Samlet produksjon ¹⁾	26.259	25.924	26.009	24.555	23.962

1) Inkludert Yaras andel av produksjon i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Tringen er fra 2014 klassifisert som «felleskontrollert drift» i tråd med IFRS 11, og regnes ikke lenger som et tilknyttet selskap eller en felleskontrollert virksomhet. Tallene for 2010–2013 er justert tilsvarende.

Leveranser

Tusen tonn	2015	2014	2013	2012	2011
Ammoniakk	2.859	2.859	3.050	3.398	3.731
hvorav industriprodukter ¹⁾	699	715	669	683	749
Urea	6.692	6.908	6.741	5.994	5.424
hvorav gjødsel	4.852	5.298	5.494	4.699	4.236
hvorav Yara-produsert gjødsel	1.755	1.997	1.923	2.070	1.686
hvorav Yara-produserte industriprodukter ²⁾	1.433	1.241	1.123	1.046	864
hvorav tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	2.153	2.471	3.100	1.975	1.527
Nitrater	6.247	6.249	6.489	6.383	5.921
hvorav gjødsel	5.594	5.542	5.699	5.543	5.122
hvorav Yara-produsert gjødsel	5.112	5.100	5.243	5.144	4.701
hvorav Yara-produserte industriprodukter	489	570	649	710	684
NPK	9.486	9.925	8.183	6.605	6.565
hvorav Yara-produsert kjemisk	4.479	4.386	4.391	4.233	3.849
hvorav Yara-produsert mekanisk blandet	4.600	5.139	3.546	2.004	1.937
CN	1.396	1.380	1.323	1.271	1.286
hvorav gjødsel	1.038	1.002	987	898	919
hvorav Yara-produsert gjødsel	1.021	975	971	862	884
hvorav Yara-produserte industriprodukter	326	349	309	344	340
UAN	1.295	1.332	1.290	1.222	1.158
hvorav Yara-produsert gjødsel	1.043	1.200	1.196	1.165	1.052
DAP/MAP	888	777	377	483	249
MOP/SOP	1.222	989	596	309	269
Andre produkter	5.590	4.533	4.079	3.656	3.561
hvorav industriprodukter ³⁾	3.479	3.184	3.214	2.817	2.682
Samlede leveranser ³⁾	35.676	34.951	32.127	29.322	28.163

1) 82 % ammoniakk-ekvivalenter.

2) 46 % urea-ekvivalenter.

3) Inkludert fosfat som førtilsetning og CO₂ som rapportert i 2014. Tallene for 2010–2013 er justert tilsvarende.

Gjødselvolumer per region

Tusen tonn	2015	2014	2013	2012	2011
Europa	9.381	9.755	10.199	9.706	9.367
Latin-Amerika	10.610	9.864	6.900	4.720	3.798
Nord-Amerika	3.008	3.320	3.265	3.038	2.887
Asia	2.125	2.011	2.279	2.124	2.284
Afrika	1.420	1.368	1.026	1.160	1.188
Totalt	26.544	26.317	23.668	20.748	19.522

Innkjøp av råmaterialer

Tusen tonn	2015	2014	2013	2012	2011
Fosfatstein (i 70 BPL-ekvivalenter)	997	1.040	1.059	972	916
Kalium (i MOP-ekvivalenter)	3.303	3.218	2.039	1.801	1.649

Du finner beskrivelser av de viktigste gjødselproduktene globalt i Yara Fertilizer Industry Handbook: <http://www.yara.com/investor-relations/report-presentations/index.aspx>

Yara-aksjen

Yara ønsker å levere konkurransedyktige resultater og være en attraktiv investering for aksjonærer sammenlignet med andre investeringsalternativer. Yara-aksjen skal være en likvid og attraktiv investeringsmulighet.

Vi er opptatt av å levere konsistent, åpen og hurtig informasjon om relevante forhold til alle aksjonærer og potensielle investorer. Selskapets policy er lik behandling av alle interessenter, deriblant analytikere, banker, institusjonelle investorer og private aksjonærer. Det gis tilgang til all informasjon som kan være viktig og relevant for det norske og internasjonale markedet gjennom børsmeldinger til Oslo Børs (OSE) og pressemeldinger. Yara presenterer kvartalsrapporter ved hovedkontoret i Drammensveien 131 i Oslo, med direkteoverføring av presentasjonen. I tillegg har Yara regelmessige møter med investorer både i og utenfor Europa.

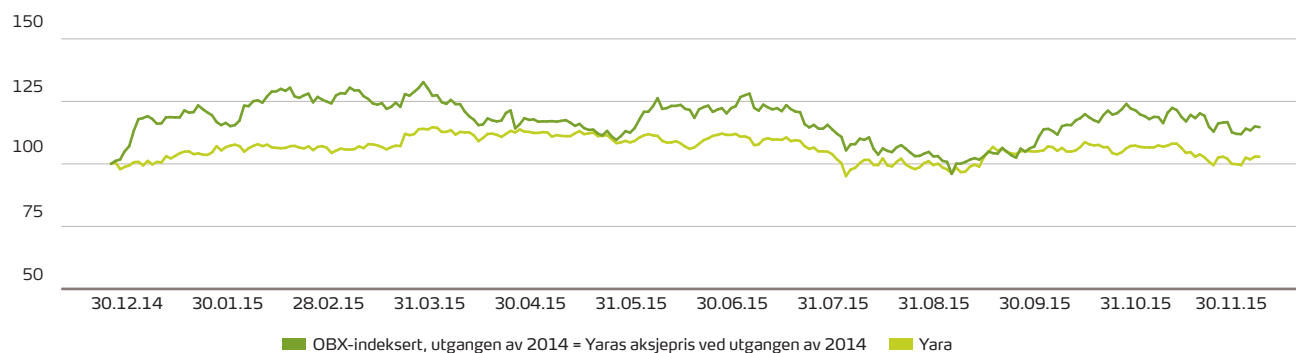
Resultater og eierfordeling

I 2015 ble i alt 602 millioner Yara-aksjer kjøpt og solgt, 179 millioner av disse ble omsatt ved Oslo Børs, med en total omsetning på NOK 70 milliarder. Dette gjør Yara til det femte mest omsatte selskapet på Oslo Børs. Gjennomsnittlig daglig volum for handel i Yara-aksjer på Oslo Børs i 2015 var 711.781. Høyeste sluttkurs i løpet av året var NOK 443, og den laveste var NOK 320,40. Aksjekursen ved årets slutt var NOK 382,90, noe som utgjør en stigning på 15 % fra 2014. Yaras markedsverdi 31. desember 2015 var NOK 105,3 milliarder, noe som gjør Yara til det fjerde største selskapet på Oslo Børs.

Ved årets slutt 2015 hadde Yara 32.894 aksjonærer. Ikke-norske investorer eide om lag 43,7 % av aksjene. 17,8 % av aksjene var eid av investorer fra USA og 6,9 % av investorer fra Storbritannia. Den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet er den største enkeltaksjonæren med 36,21 % av aksjene. Norske private aksjonærer eide om lag 20,1 % ved utgangen av 2015.

Yara-aksjen og OBX-indeksen

NOK 2015

Vanlige aksjedata

	Q1	Q2	Q3	Q4	2015	2014
Grunnleggende resultat per aksje	2,65	10,59	14,56	1,58	29,38	27,59
Gjennomsnittlig antall utestående aksjer ¹⁾	275.497.775	275.270.079	275.083.369	274.616.304	275.114.375	276.385.013
Antall utestående aksjer ved periodeslutt ¹⁾	275.497.775	275.083.369	275.083.369	274.173.369	274.173.369	275.497.775
Gjennomsnittlig volum for daglig handel ²⁾	910.822	741.346	601.062	605.696	712.835	936.372
Gjennomsnittlig aksjekurs ved børs slutt	407	398	380	382	391	288
Aksjekurs ved børs slutt (periodeslutt)	410	408	340	383	383	334
Høyeste aksjekurs ved børs slutt	436	443	428	414	443	340
Børsverdi (periodeslutt NOK milliarder)	113,0	112,3	93,4	105,3	105,3	92,2
Utbytte per aksje					15,00 ³⁾	13,00

1) Ekskludert egne aksjer

2) Omsettes bare på Oslo Børs

3) Foreslått

ADR-resultater og stemmerett

Yara har et sponset American Depository Receipt (ADR)-program på nivå 1 i USA. Andeler eid gjennom ADR er ikke børsnotert, men kjøpes og selges gjennom meklere som har lisens til å handle i amerikanske verdipapirer. En ADR representerer en vanlig Yara-aksje.

Den 31. desember 2015 ble en ADR notert til USD 42,88, en reduksjon på 3 % gjennom året. Løpende oppdatert pris for Yaras ADR er angitt på www.adr.com under betegnelsen YARIY.

Aksjer må registreres i Verdipapirsentralen i den reelle eierens navn dersom eieren ønsker å stemme for sin eierandel under generalforsamlingen. Eiere av Yaras ADR bør sjekke sine stemmerettigheter med JP Morgan, som er depotbank for Yaras ADR.

Utbyttepolitikk

Yaras mål er å betale gjennomsnittlig 40-45 % av nettoresultatet i form av utbytte og tilbakekjøp av aksjer. Innenfor denne målsettingen skal minst 30 % av nettoresultatet betales i form av utbytte, mens tilbakekjøp av aksjer utgjør resten og gjennomføres mer fleksibelt. Utbyttet for et regnskapsår kunngjøres på Yaras generalforsamling det påfølgende året.

Yara betalte totalt NOK 4.022 millioner i utbytte og tilbakekjøp av aksjer i 2015, tilsvarende 53 % av nettoinntekten i 2014. Utbyttet utgjorde NOK 3.581 millioner, eller 47 % av nettoinntekten for 2014, mens tilbakekjøp av aksjer utgjorde NOK 441 millioner, eller 6 % av nettoinntekten for 2014.

Yaras styre vil foreslå for den årlige generalforsamlingen et utbytte

på NOK 15 per aksje for 2015, dvs. 51 % av nettoresultatet etter minoritetsinteresser, og en samlet utbetaling på NOK 4.113 millioner basert på utestående aksjer på datoen for avleggelse av dette regnskapet.

Generalforsamlingen 11. mai 2015 ga styret fullmakt til tilbakekjøp av inntil 5 % av totalt antall aksjer (13.754.168 aksjer) innen generalforsamlingen 2016, til en aksjepris mellom NOK 10 og NOK 1.000. En forutsetning for programmet var at Yara og den norske stat inngikk en avtale der staten forpliktet seg til å selge en tilsvarende forholdsmessig andel av sine aksjer for å beholde en konstant eierandel i selskapet på 36,21 %.

Per 31. desember 2015 hadde Yara kjøpt 910.000 aksjer etter gitt fullmakt.

Fordeling av aksjonærer

Per 31. desember 2015

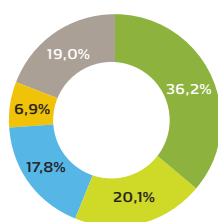
Struktur for eierskap

Antall aksjer	Antall aksjonærer	% av aksjekapital
1-100	20115	0,25
101-1000	10286	1,21
1001-10000	1779	1,99
10001-100000	483	5,96
100001-1000000	195	21,86
over 1000000	36	68,74
	32894	100,0

Fordeling av aksjonærer

Per 31. desember 2015

- Den norske stat
- Norske private aksjonærer
- USA
- Storbritannia
- Andre

Fordeling av aksjonærer ¹⁾

Per 31. desember 2015

Struktur for eierskap

Navn	Beholdning (%)
Nærings-, handels- og fiskeridepartementet	36,21
Statens pensjonsfond Norge	6,49
Fidelity Management & Research	2,36
BlackRock	1,79
SAFE Investment Company	1,66
SSGA	1,60
KLP	1,28
LSV Asset Management	1,26
Sprucegrove Investment Management	1,19
Nordea Asset Management	1,17
DNB Asset Management	1,14
Storebrand Asset Management	1,08
Vanguard Group	1,02
Danske Capital	1,01
Epoch Investment Partners	0,94
Odin Fund Management	0,85
JPMorgan Asset Management	0,82
SEB Asset Management	0,81
Investec Asset Management	0,73
GMO	0,72

1) Denne listen over aksjonærer leveres av RD:IR og VPS via tjenesten Norminee ID. Listen opprettes ved å analysere informasjon som er gitt av registrerte aksjonærer ved forespørsel fra Yara International. Verken RD:IR eller VPS garanterer at informasjonen er fullstendig. En oversikt over de 10 største registrerte aksjonærene per 31. desember 2015 er å finne i note 13 på side 152.

Generalforsamlingen 2016

Yaras generalforsamling finner sted klokken 17.00 tirsdag 10. mai 2016 ved Yaras hovedkontor i Drammensveien 131, Oslo. Aksjonærer som ønsker å delta på generalforsamlingen bes informere Yaras kontofører innen klokken 12.00 mandag 9. mai 2016.

Aksjonærer kan også registrere seg elektronisk på www.yara.com/ register eller ved Verdipapirsentralens investorservice på www.vps.no.

Mer informasjon om stemmegiving finnes på Yaras viteringsskjema eller selskapets nettsider.

Analytikerdekning

30 finansanalytikere leverer markedsoppdateringer og beregninger av Yaras økonomiske resultater. Dette inkluderer 20 analytikere utenfor Norge.

Rating

Ratingbyråene Moody's og Standard & Poor's har gradert Yara som en solid investering. Ratingen «Baa2» på Moodys verddivurderingsskala og «BBB» på Standard & Poor's gjenspeiler selskapets sterke markedsposisjon og konkurransekraft.

Adresseendring

Aksjonærer som er registrert ved Verdipapirsentralen, skal sende informasjon om adresseendringer til sin kontofører og ikke direkte til selskapet.

Informasjon om kontofører

Registrerte aksjonærer kan kontakte selskapets kontofører i Norge angående aksjeoverføringer, adresseendringer og andre spørsmål knyttet til eierskapet av Yara-aksjer. Kontaktinformasjon er angitt nedenfor.

Fakta om aksjen

Symbol: YAR

Børsnotert ved: Oslo Børs (OSE)

Yaras kontofører i Norge

DNB ASA

Verdipapirservice

Dronning Eufemias gate 30

N-0021 Oslo

Telefon: +47 23 26 80 21

Faks: +47 22 48 11 71

www.dnb.no

Yaras depotbank for ADR

JPMorgan er depotbank

for ADR i Yara:

JPMorgan Chase Bank N.A.

1 Chase Manhattan Plaza, Floor 21

New York

NY 10005

USA

Telefon (USA): 800-990-1135

Telefon (utenfor USA): +1 651-453-2128

E-post: jpmorgan.adr@wellsfargo.com

www.adr.com

Utbyttekalender for 2015

Ex-dividenddato 11. mai 2016

Utbetalingsdato 24. mai 2016

Publikasjonsdatoer i 2016

Første kvartal 21. april 2016

Andre kvartal 21. juli 2016

Tredje kvartal 21. oktober 2016

Fjerde kvartal 9. februar 2017

Utsikter, risikoer og muligheter

Globale megatrender samt lokale og regionale utviklingstrekk virker inn på bransjen og virksomheten vår. Vi vurderer fortløpende risikoer og muligheter på grunnlag av vår egen fagkunnskap, erfaring og eksterne hensyn.

I rapporten over globale risikoer fra Verdens økonomiske forum (WEF) for 2015 er en rekke globale risikoer knyttet direkte til vår bransje, deriblant vann- og matkriser, klimaendring og hyppigere forekomster av ekstreme værforhold. Vi ser forretningsmuligheter som oppstår i kjølvannet av disse utfordringene, og vi vil fortsette å tilnærme oss dem gjennom vårt globale engasjement og utvikling av innovative løsninger, herunder de som er koblet til klimasmart landbruk og utslipp til luft.

Markedsutsikter

Yara betjener to store markedssegmenter: landbruksmarkedet, der vi er ledende leverandør av nitrogenbasert plantenæring, og industrimarkedet, der våre viktigste produkter er miljøløsninger, teknisk ammoniumnitrat og kjemikalier. På grunnlag av vår forretningsmodell og konkurransedyktighet ser vi store vekstmuligheter i begge markedssegmenter.

Landbruksløsninger

Den globale etterspørselen etter landbruksprodukter drives hovedsakelig av veksten i verdens befolkning og den økonomiske veksten. Sterkere kjøpekraft fører til kostholdsendringer og høyere forbruk av kjøtt, og det krever større mengder av korn til fôr, noe som igjen driver etterspørselen etter mineralgjødsel.

I rapporten «Agricultural Projections to 2024» fra februar 2015 påpeker det amerikanske landbruksdepartementet (USDA) langsiktige økninger i forbruk, handel og priser for landbruksprodukter. En forventet internasjonal økonomisk vekst på gjennomsnittlig 3,5 % i året de neste ti årene vil underbygge økt etterspørsel etter mat i verden. USDA venter at prisene på viktige vekster skal holde seg relativt lave på kort sikt, som følge av globale produksjonsøkninger i

de senere år, for så å stige igjen på lengre sikt. Matprisindeksen til FN's organisasjon for ernæring og landbruk (FAO) for 2015 var i gjennomsnitt 19 % lavere enn i 2014, med et fall på 15 % for kornprodukter. I sin felles rapport «Agricultural Outlook 2015–2024» venter FAO og Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) at den generelle veksten i etterspørselen etter jordbruksprodukter vil holde seg sterk, og prisene vil bli bedre. Potensialet for utvidelse av dyrkingsområdene er begrenset for kornprodukter, og produksjonsveksten vil hovedsakelig drives av økt avkastning. I tillegg til prisene på såkorn utgjør jordforringelse, vannmangel og miljøsønsyn også begrensninger på produksjonsveksten. Det globale kornmarkedet kan påvirkes både positivt og negativt, der dårlig vær er en av de alvorligste risikoene.

I 2015 var det globale markedet for de tre viktigste plantenæringene fortsatt tilbuds-drevet, og produksjonsinnskrenkninger måtte til for å balansere markedet. De kommende årene forventes det stadige behovet for økt landbruksproduktivitet å drive etterspørselen, med gode utsikter for plantenæringsprogrammer av høy kvalitet. The International Fertilizer Industry Association (IFA) ser i sin vurdering «Fertilizer Outlook 2014/15–2019/20» fra 2015 en moderat etterspørselsvekst i det globale gjødselmarkedet fram mot 2019/20. Den sterkeste veksten finner vi i Øst-Europa, Asia unntatt Kina, Latin-Amerika og Afrika – mens etterspørselen etter nitrogen og fosfat i Kina har flatet ut. Verdens gjødselforbruk forventes å nå 199 millioner tonn plantenæring i 2019 (sammenlignet med anslagsvis 187 millioner tonn i 2015), hvorav nitrogen utgjør 119 millioner tonn.

Markedet for nitrogen (N) ventes fortsatt å være tilbuds-drevet på kort og mellomlang sikt, med kostnadene ved eksport fra Kina som den viktigste prissetteren i det globale markedet. Kostnadene ved eksport fra Kina avhenger av prisen på kull, og spesielt på antrasittkull av høy kvalitet, men også prisen på naturgass, transportkostnader og handelspolitiske tiltak. Strammere markedsforhold i Kina, som øker prisen på kinesisk nitrogen over kostnadene, utgjør fortsatt en fordelsrisiko. Kapasitetsinvesteringer utenfor Kina, og spesielt i Nord-Amerika, kan til en viss grad redusere avhengigheten av eksport fra Kina, men det vil fortsatt kreves betydelige mengder.

I fosfatmarkedet har en skarp økning i landbruksprisene i India etter 2011 ført til en vesentlig reduksjon i fosfatforbruk i 2014. Siden India er verdens største importør, har denne utviklingen hatt en betydelig negativ innvirkning på prisene internasjonalt. Men i 2015 tok Indias importetterspørsel etter fosfat seg kraftig opp, noe som har bidratt vesentlig til en ganske stabil pris. På samme måte som i nitrogenmarkedet er Kina en ledende leverandør også for fosfater, og kostnader ved eksport fra Kina er en viktig faktor i fastsettelsen av det globale prisnivået. Men fosfatproduksjon er mer konsolidert enn for nitrogen, og volum over prisstrategier fra de største produsentene kan fra tid til annen ses i dette markedet. Kaliummarkedet har sett en lignende utvikling i India, selv om landets andel av verdenshandelen er mindre for kalium enn for fosfat. Etter stigningen i kaliumpriser i 2007/2008 har de fleste eksisterende produsentene økt kapasiteten på jakt etter volum på bekostning av pris, noe som har ført til dramatisk reduserte kaliumpriser i 2015.

Industrielle løsninger

Økonomisk vekst er også den viktigste drivkraften bak etterspørselen etter Yaras industriprodukter. Urbanisering og en voksende middelklasse fører til økt etterspørsel etter flere kjemikalier der nitrogen er et viktig mellomprodukt, i tillegg til teknisk ammoniumnitrat til sprengstoffindustrien. Økende fokus på ren luft øker etterspørselen etter reduksjonsteknologi for NO_x og SO_x i maritim og landbasert industri, i tillegg til reagenser for NO_x-reduksjon i transportsektoren og maritim sektor.

De tre byggesteinene i nitrogengjødsel, ammoniakk, urea og salpetersyre benyttes på en rekke områder. Usikre økonomiske forhold og volatilitet har påvirket kundenes tillit de seneste årene, noe som har satt industrimarkedene under press. Nitrogenprodusenter står også overfor en forventet økning i den internasjonale ammoniakk- og ureakapasiteten. Yaras stadig større geografiske spredning og brede kundeportefølje skaper imidlertid stabilitet gjennom konjunktorene.

Bilbransjen samt bygg og anlegg er nøkkelfaktorer for vår prosesskjemikalievirksomhet. Etterspørselen etter prosesskjemikalier følger generelt BNP-utviklingen, så etter hvert som verdensøkonomien sakte kommer inn på rett spor igjen, forventes det nitrogenbaserte kjemikalie-markedet å vokse på mellomlang sikt.

Virksomheten for industrielle nitrater til bruk i rensing av avløpsvann og tilsetningsstoffer i betong forventer ytterligere markedsvekst ettersom sivilisasjon og urbanisering fører til at den stadig større andelen av befolkningen som bor i byer, ser etter bedre og sunnere leveforhold.

Miljøløsninger er en virksomhet drevet av lovgivning som har blitt et betydelig marked og forventes å vokse de kommende årene. Industriutslippsdirektivet (IED) i Europa, MATS og CAIR i Nord-Amerika og Kinas nyeste femårsplaner tar sikte på å redusere de nåværende utslippsgrensene og kreve at en rekke nye industrisegmenter overholder NO_x-grensene. Med kombinasjon av

NO_x-reduksjonsløsninger med reduksjonsmidler og tilknyttede tjenester forventer vi å oppnå en unik posisjon i miljømarkedet. Yara har fortsatt en ledende posisjon innenfor reagenser i Europa. Vår ambisjon er å bli et globalt selskap for reduksjon av utslipp til luft ved å utvikle tilbudsporteføljen utover NO_x-reduksjon.

Utsikter for gjødselindustrien

Nitrogengjødselindustrien er svært konkurransepreget, og det finnes mange produsenter. Prisene påvirkes av flere faktorer, blant annet tilbudssituasjonen, som igjen henger tett sammen med produksjonskapasitet og kostnader.

De største leveranseøkningene har i den senere tid kommet fra Kina, Saudi-Arabia og Nord-Afrika. I Kina øker kapasiteten for kullbasert urea. Men Kina er fremdeles en høykostprodusent og forventes å holde stillingen som den globale svingprodusenten i nærmeste framtid. Flere av de nye prosjektene som er kunngjort, er usikre når det gjelder tidsperspektiv og produksjonsvolum. Selv om veksten i kapasiteten skulle overstige veksten i forbruket, vil den sterke avhengigheten av nitrogeneksport fra Kina vedvare.

I Kina vil utviklingen i energiprisene og kapitalkostnader være avgjørende for de internasjonale nitrogenprisene på lengre sikt. På grunn av lavere naturgasspriser i Nord-Amerika blir det gjort betydelige investeringer i nitrogenkapasitet i denne regionen. Andre regioner der investeringer er planlagt, men der tidsperspektiv og volum er mer uklart, er hovedsakelig landene i Afrika sør for Sahara, det tidligere Sovjetunionen, Latin-Amerika og Iran. Kapasitetsøkning gjennom nye investeringer veies til en viss grad opp av redusert produksjon med eksisterende kapasitet, noe som enten skyldes politiske problemer, gassforsyningsproblemer eller gammelt utstyr.

Utsikter for konsernet

Yara leverer både råvaregjødsel og merverdiprodukter. Internasjonal etterspørsel etter premiumprodukter har økt, og vi forventer at dette markedssegmentet, der vår planteneringskunnskap gir oss et for-

trinn, skal vokse ytterligere. De seneste årene har premiumprodukter og -løsninger utgjort en stadig større andel av Yaras samlede gjødselleveranser. De står nå for mer enn 50 % av de samlede leveransene. Yaras ambisjon er å øke premiumandelen av det samlede salget ytterligere og skape en portefølje der produktene er mer differensierte, og der råvaresvingninger vil få mindre betydning. Vår satsing på innovasjon, også innenfor det voksende gjødselvanningssegmentet, fremmer denne utviklingen.

Yara vil følge opp vekststrategien og er på god vei til å nå den mellomlangsigte målsettingen om å øke de samlede salgsvolumene for egenprodusert gjødsel fra 2010-nivået på 24,5 millioner tonn til 32,5 millioner. En rekke prosjekter som vil skape vekst i organisasjonen, står på trappene. Andre er til vurdering. I tillegg til investeringer på NOK 5–6 milliarder per år i vedlikehold og oppgradering av selskapets driftssikkerhet vil Yara fortsatt søke lønnsomme vekstmuligheter, støttet av en sterk økonomisk posisjon. Sikkerheten er det viktigste satsingsområdet for hele konsernet for å beskytte ansatte og anlegg mot skader samt opprettholde og forbedre driftssikkerheten og lønnsomheten.

I 2015 konsentrerte vi oss om å oppnå synergieffekter fra nylige oppkjøp, særlig i Latin-Amerika, og om å bedre den globale optimaliseringen. Foruten Latin-Amerika ser vi lønnsomme vekstmuligheter i nedstrømssegmentet i en rekke markeder, særlig i deler av Asia og på lengre sikt også i Afrika. For miljøløsninger ser vi betydelige globale muligheter, ettersom strengere lovgivning vil drive en rekke markeder, ikke minst i Asia og Amerika.

Vårt innovasjonsarbeid tar sikte på å styrke konkurransekraften vår, når det gjelder å utvikle løsninger for nåværende og framtidige globale utfordringer, blant annet ressursknapphet og matsikkerhet.

Finansrapport

Konsernregnskap

- 59 Konsolidert resultatregnskap
- 60 Konsolidert oppstilling over totalresultat
- 61 Konsolidert oppstilling av endringer i egenkapital
- 62 Konsolidert oppstilling av finansiell stilling
- 64 Konsolidert oppstilling over kontantstrømmer
- 65 Regnskapsprinsipper
- 73 Noter til regnskapet
- 73 **Note 1:** Hovedområder med usikkerhet i estimater, vurderinger og forutsetninger
- 74 **Note 2:** Konsernets sammensetning
- 76 **Note 3:** Forretningsmessige initiativ
- 78 **Note 4:** Virksomhets sammenslutninger
- 80 **Note 5:** Segmentinformasjon
- 86 **Note 6:** Driftskostnader
- 86 **Note 7:** Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger
- 87 **Note 8:** Finansinntekter og -kostnader
- 87 **Note 9:** Skatter
- 90 **Note 10:** Resultat pr. aksje
- 91 **Note 11:** Immaterielle eiendeler
- 93 **Note 12:** Varige driftsmidler
- 95 **Note 13:** Anleggsmidler holdt for salg
- 96 **Note 14:** Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet
- 98 **Note 15:** Felles driftsordninger
- 100 **Note 16:** Andre langsiktige eiendeler
- 100 **Note 17:** Nedskrivning av anleggsmidler
- 103 **Note 18:** Varebeholdning
- 103 **Note 19:** Kundefordringer
- 104 **Note 20:** Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler
- 104 **Note 21:** Kontanter, bankinnskudd og andre likvide midler
- 105 **Note 22:** Aksjeinformasjon
- 105 **Note 23:** Ikke-kontrollerende eierinteresser
- 107 **Note 24:** Pensjonsordninger og lignende forpliktelser
- 113 **Note 25:** Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser
- 114 **Note 26:** Langsiktig gjeld
- 115 **Note 27:** Leverandørgjeld og annen gjeld
- 115 **Note 28:** Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld
- 116 **Note 29:** Risikostyring
- 120 **Note 30:** Sikringsbøkføring
- 122 **Note 31:** Finansielle instrumenter
- 126 **Note 32:** Pantstillelser og garantiansvar
- 127 **Note 33:** Kontraktsforpliktelser og fremtidige investeringer
- 128 **Note 34:** Forpliktelser relatert til operasjonelle og finansielle leieavtaler
- 129 **Note 35:** Nærstående parter
- 132 **Note 36:** Honorar til eksterne revisorer
- 132 **Note 37:** Hendelser etter balansedagen
- 134 Regnskap Yara International ASA
- 155 Ledelseserklæring
- 156 Revisors beretning
- 158 Avstemning av avkastningsmål som ikke er definert i god regnskapsskikk

» Som et resultat av avrundingsdifferanser stemmer ikke alltid tall og prosenter med summen.

Konsolidert resultatregnskap

NOK millioner, unntatt aksjeinformasjon	Noter	2015	2014
Driftsinntekter		108.011	95.047
Andre inntekter	3	3.683	293
Gevinst/(tap) fra råvarebaserte derivater		203	2
Driftsinntekter og annen inntekt	5	111.897	95.343
Råvarer, energikostnader og fraktkostnader		(79.941)	(71.581)
Beholdningsendring egentilvirkede varer		874	1.023
Lønn- og personalkostnader	6	(8.047)	(6.616)
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	7,17	(6.933)	(4.678)
Andre driftskostnader	6	(3.745)	(3.186)
Driftskostnader	5	(97.793)	(85.037)
Driftsresultat	5	14.104	10.305
Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	14,17	(310)	786
Renteinntekter og andre finansinntekter	8	605	550
Resultat før rentekostnader og skatt (EBIT)	5	14.398	11.642
Valutagevinst/(-tap)	8	(2.463)	(698)
Rentekostnader og andre finansposter	8	(1.291)	(909)
Resultat før skatt		10.644	10.035
Skattekostnad	9	(2.209)	(2.092)
Årets resultat		8.435	7.944
Henførbart til			
Aksjonærer i morselskapet	10	8.083	7.625
Minoritetsinteresser	23	351	319
Årets resultat etter minoritetsinteresser		8.435	7.944
Resultat pr. aksje ¹⁾		29.38	27.59
Vektet gjennomsnitt av antall utestående aksjer ²⁾	10	275.114.375	276.385.013

1) Yara har for tiden ikke aksjebasert avlønning med utvannende effekt på resultat pr. aksje.

2) Vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer ble redusert i andre, tredje og fjerde kvartal 2014 og 2015 på grunn av tilbakekjøp av aksjer.

Konsolidert oppstilling over totalresultat

NOK millioner, unntatt aksjeinformasjon

Noter

2015

2014

		2015	2014
Årets resultat		8.435	7.944
Øvrige resultatelementer som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder:			
Omregningsdifferanser på utenlandsk virksomhet	29	6.259	8.057
Verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	31	31	(12)
Kontantstrømsikring	30	18	(20)
Sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet	30	(796)	(682)
Andel av øvrige resultatelementer fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		64	52
Netto øvrige resultatelementer som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder		5.577	7.395
Øvrige resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder:			
Aktuarmessig gevinst/(tap) på ytelsesbaserte pensjonsordninger	24	577	(1.026)
Aktuarmessig gevinst/(tap) på ytelsesbaserte pensjonsordninger fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	14,24	11	(160)
Netto øvrige resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder		588	(1.186)
Justeringer knyttet til reklassifisering av:			
Kontantstrømsikring	30	6	13
Verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	31	-	(16)
Omregningsdifferanser på avhendet virksomhet	3	(341)	8
Netto justeringer knyttet til reklassifiseringer		(335)	4
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt		5.830	6.214
Totalresultat		14.265	14.157
Totalresultat henførbart til			
Aksjonærer i Yara International ASA		13.783	13.325
Ikke-kontrollerende eierinteresser	23	481	832
Sum		14.265	14.157

Konsolidert oppstilling av endringer i egenkapital

NOK millioner	Aksje- kapital ¹⁾	Overkurs- fond	Valuta- omregning utenlands- virksom- heter	Finansielle eiendeler til- gjengelig for salg	Kontant- strømsik- ringer	Sikring av netto inve- steringer	Sum andre reserver	Opptjent egen- kapital	Henførbart til mor- selskapet	Ikke-kon- trollerende eier- interesser	Total egen- kapital
Egenkapital pr. 31. desember 2013	471	117	1.887	30	(177)	(122)	1.618	51.415	53.621	2.152	55.773
Årets resultat	-	-	-	-	-	-	-	7.625	7.625	319	7.944
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	-	-	7.551	(28)	(7)	(682)	6.834	(1.026)	5.808	514	6.322
Andel av øvrige resultatelementer fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-	-	8	-	39	-	47	(155)	(108)	-	(108)
Sum øvrige resultatelementer, netto etter skatt	-	-	7.558	(28)	32	(682)	6.881	(1.181)	5.700	514	6.214
Langsiktig insentivprogram	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)	-	(2)
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	33	33	1.047	1.080
Kjøp av egne aksjer	(1)	-	-	-	-	-	-	(229)	(230)	-	(230)
Innløsning aksjer, Den norske stat ²⁾	(1)	-	-	-	-	-	-	(210)	(211)	-	(211)
Økning i aksjekapital, ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	180	180
Betalt utbytte	-	-	-	-	-	-	-	(2.771)	(2.771)	(15)	(2.786)
Egenkapital pr. 31. desember 2014	468	117	9.445	3	(145)	(804)	8.499	54.681	63.765	4.196	67.962
Årets resultat	-	-	-	-	-	-	-	8.083	8.083	351	8.435
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt	-	-	5.787	31	24	(796)	5.047	577	5.624	130	5.755
Andel av øvrige resultatelementer fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-	-	20	-	44	-	64	11	75	-	75
Sum øvrige resultatelementer, netto etter skatt	-	-	5.807	31	69	(796)	5.111	588	5.700	130	5.830
Langsiktig insentivprogram	-	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)	-	(4)
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser ³⁾	-	-	743	-	-	-	743	(325)	418	(2.893)	(2.475)
Kjøp av egne aksjer	(2)	-	-	-	-	-	-	(362)	(364)	-	(364)
Innløsning aksjer, Den norske stat ⁴⁾	(1)	-	-	-	-	-	-	(127)	(127)	-	(127)
Økning i aksjekapital, ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	298	298
Betalt utbytte	-	-	-	-	-	-	-	(3.581)	(3.581)	(246)	(3.827)
Egenkapital pr. 31. desember 2015	466	117	15.996	34	(76)	(1.600)	14.353	58.954	73.890	1.837	75.727

1) Pålydende verdi NOK 1,70.

2) Godkjent ved generalforsamling 5. mai 2014.

3) Se note 23 for mer informasjon.

4) Godkjent ved generalforsamling 11. mai 2015.

Konsolidert oppstilling av finansiell stilling

NOK millioner	Noter	31 des 2015	31 des 2014
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	9	2.950	2.804
Immaterielle eiendeler	11	9.583	12.008
Varige driftsmidler	12	52.424	44.584
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	14	9.769	10.934
Andre langsiktige eiendeler	16	2.956	2.729
Sum anleggsmidler		77.681	73.059
Omløpsmidler			
Varebeholdning	18	19.948	18.639
Kundefordringer	19	12.098	12.100
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	20	4.383	4.196
Kontanter og kontantekvivalenter	21	3.220	3.591
Anleggsmidler og avhendingsgrupper klassifisert som holdt for salg	13	1.533	47
Sum omløpsmidler		41.182	38.573
Sum eiendeler		118.863	111.632

Konsolidert oppstilling av finansiell stilling

NOK millioner, unntatt aksjeinformasjon	Noter	31 des 2015	31 des 2014
Egenkapital og forpliktelser			
Egenkapital			
Aksjekapital redusert for egne aksjer	22	466	468
Overskuddsfond		117	117
Sum innskutt egenkapital		583	586
Andre reserver		14.353	8.499
Opptjent egenkapital		58.954	54.681
Sum egenkapital henførbart til morselskapet		73.890	63.765
Minoritetsandel	23	1.837	4.196
Sum egenkapital		75.727	67.962
Langsiktige forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	24	3.751	3.897
Utsatt skatteforpliktelser	9	5.392	5.767
Andre langsiktige forpliktelser		1.448	989
Langsiktige avsetninger	25	773	725
Langsiktig rentebærende gjeld	26	9.354	10.609
Sum langsiktige forpliktelser		20.718	21.987
Kortsiktige forpliktelser			
Leverandørgjeld og annen gjeld	27	14.674	14.628
Skattegjeld	9	693	1.060
Kortsiktige avsetninger	25	325	348
Andre kortsiktige forpliktelser		875	843
Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld	28	3.635	4.460
Neste års avdrag på langsiktig gjeld	26	2.102	345
Forpliktelser knyttet til anleggsmidler og avhendingsgrupper klassifisert som holdt for salg	13	115	-
Sum kortsiktige forpliktelser		22.418	21.683
Sum egenkapital og forpliktelser		118.863	111.632
Antall utestående aksjer ¹⁾		274.173.369	275.497.775

1) Vektet gjennomsnittlig antall utestående aksjer ble redusert i andre, tredje og fjerde kvartal 2014 og 2015 på grunn av tilbakekjøp av aksjer.

Styret i Yara International ASA
Oslo, 17. mars 2016

Leif Teksum
Styrets leder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Hilde Bakken
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Geir Isaksen
Styremedlem

Rune Bratteberg
Styremedlem

Guro Mauseth
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

Konsolidert oppstilling over kontantstrømmer

NOK millioner	Noter	2015	2014
Operasjonelle aktiviteter			
Driftsresultat		14.104	10.305
Justeringer for å avstemme driftsresultat mot netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	7	6.933	4.678
Verdifall varebeholdning og kundefordringer		265	53
Betalte skatter		(3.380)	(2.378)
Utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	14	807	1.322
Mottatte/(betalte) renter og bankgebyrer		(40)	(384)
Tap/(gevinst) ved salg av anleggsmidler	3	(3.280)	157
Annet		(60)	(113)
Endringer i arbeidskapital			
Kundefordringer		256	(218)
Varebeholdninger		(1.520)	(2.439)
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler		1.489	(662)
Leverandørgjeld		(200)	(1.170)
Annen rentefri gjeld		(744)	(544)
Netto kontantstrøm tilført fra operasjonelle aktiviteter		14.631	8.607
Investeringsaktiviteter			
Investering i bygninger, maskiner, inventar og lignende	12	(9.631)	(7.020)
Netto kontantstrøm fra oppkjøp av datterselskap	4	(1.406)	(2.280)
Andre langsiktige investeringer	11	(904)	(524)
Netto salg/(kjøp) av kortsiktige investeringer		(132)	-
Salg av bygninger, maskiner, inventar, og lignende		138	26
Netto kontantstrøm fra salg av datterselskap		-	-
Salg av andre langsiktige investeringer	3	5.048	98
Netto kontantstrøm benyttet til investeringsaktiviteter		(6.888)	(9.700)
Finansieringsaktiviteter			
Opptak av lån		19	5.165
Nedbetaling av lån		(1.479)	(4.503)
Kjøp av egne aksjer		(364)	(230)
Innløsninger aksjer, Den Norske Stat		(127)	(211)
Betalt utbytte	22	(3.581)	(2.771)
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser	23	(2.825)	-
Kontantstrøm fra/(til) ikke-kontrollerende eierinteresser	23	54	163
Netto kontantstrøm benyttet til finansieringsaktiviteter		(8.304)	(2.387)
Valutakurseffekter på kontantstrøm			
Netto økning/(reduksjon) i kontanter og bankinnskudd		(371)	(3.233)
Kontanter og bankinnskudd 1. januar		3.591	6.824
Kontanter og bankinnskudd 31. desember	21	3.220	3.591
Bankinnskudd ikke tilgjengelig for bruk av andre selskaper i konsernet	21	436	463

1) Inntekt som kan henføres til utenlandsk aksjonær (Yara) er gjenstand for beskatning i Qatar. Skatten er betalt av Qafco, men tilbakebetales av Yara. Skatt betalt til Qatar var NOK 334 millioner i 2015 (2014: NOK 349 millioner).

2) Gevinst ved salget av GrowHow UK er inkludert med NOK 3.199 millioner i 2015.

Regnskapsprinsipper

Generelt

Yara (konsernet) består av Yara International ASA og datterselskaper. Yara International ASA er et allmennaksjeselskap hjemmehørende i Norge. Selskapets hovedkontor er i Drammensveien 131, Oslo, Norge.

Konsernregnskapet består av konsernet og konsernets interesser i tilknyttede selskaper og fellesordninger. Hovedaktivitetene til konsernet er beskrevet i note 5, 14 og 15.

Bekreftelse finansielt rammeverk

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) og tolkninger utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) som er fastsatt for bruk i EU samt krav om tilleggsinformasjon i den norske regnskapsloven.

Grunnlag for utarbeidelse

Konsernregnskapet har blitt utarbeidet basert på historisk kost; justert til å inkludere måling til virkelig verdi av finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og derivater.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet inkluderer Yara International ASA og enheter kontrollert av Yara International ASA (datterselskaper). Kontroll oppnås når selskapet har makt over investeringen, er eksponert for, eller har rettigheter til variabel avkastning fra involveringen i investeringen samt har evne til å bruke sin makt til å påvirke avkastningen. Når selskapet ikke har majoriteten av stemmeberettigede aksjer, har det kontroll over investeringen når stemmeretten er nok til å gi det den praktiske evnen til å påvirke de relevante aktivitetene til investeringen alene.

Inntekter og kostnader fra datterselskaper som er ervervet eller avhendet i løpet av året medtas eller unntas fra konsolidert oppstilling over totalresultat på det tidspunkt konsernet oppnår eller avgir kontroll. Totalresultat fra datterselskapene henføres til aksjonærer og ikke-kontrollerende eierinteresser selv om dette medfører en negativ ikke-kontrollerende eierinteresse.

Alle konserninterne transaksjoner, mellomværende, inntekter og kostnader elimineres i konsolideringen. Transaksjoner med tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet elimineres i forhold til konsernets andel i selskapet. Når et selskap i konsernet har transaksjoner med en felles drift investering hvor et selskapet i konsernet er deltaker, som salg eller bidrag av eiendeler, antas konsernet å utføre transaksjonen med den andre parten i felles drift selskapet. Gevinster eller tap for transaksjonen innregnes i konsernets konsernregnskap bare for den eksterne partens andel i felles drift selskapet. Når et selskap i konsernet har transaksjoner med en felles drift investering hvor et selskapet i konsernet er deltaker, som kjøp av eiendeler, innregnes ikke gevinster eller tap før man selger disse eiendelene til en tredje part.

Endringer i konsernets eierinteresser i datterselskaper som medfører at konsernet ikke mister kontroll over datterselskapet, regnskapsføres som en egenkapitaltransaksjon. Differansen mellom bokført verdi av den ikke-kontrollerende eierinteressen og virkelig verdi av vederlaget innregnes direkte i opptjent egenkapital.

Nye og endrede standarder – implementert

Regnskapsprinsippene som er anvendt er konsistente med forrige regnskapsperiodes anvendte prinsipper, med unntak av følgende nye og endrede IFRS gjeldende fra 1. januar 2015.

- IAS 19 Ytelser til ansatte: Ansattes bidrag – endringer til IAS 19. Ikrafttredelse 1. januar 2015.
- Forbedringer til en rekke standarder, 2010-2012 syklus og 2011-2013 syklus (desember 2013). Ikrafttredelse 1. januar 2015.

Implementeringen av disse hadde ingen vesentlig innvirkning på notene eller konsernregnskapet.

Nye og endrede standarder – ikke trådt i kraft

Ved regnskapsavleggelse var følgende standarder og fortolkninger utstedt, men ikke trådt i kraft:

- IAS 1 Note initiativ – endringer i IAS 1. Ikrafttredelse 1. januar 2016.
- Endringer til IAS 16 og IAS 41, Landbruk – planter benyttet til høsting. Ikrafttredelse 1. januar 2016.
- IAS 16 og IAS 38 Klargjøring av akseptable metoder for avskrivning og amortisering – endringer i IAS 16 og 38. Ikrafttredelse 1. januar 2016.
- IAS 27 Egenkapitalmetode i Separate finansregnskap – endringer i IAS 27. Ikrafttredelse 1. januar 2016.
- IFRS 15 Inntekt fra kontrakter med kunder (utgitt 2014). Ikrafttredelse 1. januar 2018.
- IFRS 9 Finansielle instrumenter (utgitt 2009). Forventet ikrafttredelse 1. januar 2018.
- Forbedringer til en rekke standarder, 2012-2014 syklus og 2011-2013 syklus (september 2014). Ikrafttredelse 1. januar 2016.
- IFRS 16 Leieavtaler. Forventet ikrafttredelse 1. januar 2019.

Effekter på konsernet for standarder som ikke er trådt i kraft

IFRS 9 Finansielle Instrumenter (revidert 2014) vil erstatte IAS 39 fra den er effektiv for rapporteringsperioder som begynner 1. januar 2018 eller senere. Antall kategorier for måling av finansielle eiendeler er redusert til å inkludere finansielle eiendeler målt til amortisert kost og finansielle eiendeler målt til virkelig verdi. Standarden introduserer også en kategori for «virkelig verdi gjennom totalresultat» for noen enkle gjeldsinstrumenter. IFRS 9 presenterer også en ny nedskrivningsmodell som baserer seg på forventede kreditttap i motsetning til pådratte kreditttap. Ettersom en kreditthendelse ikke er nødvendig for å innregne en nedskrivning, forventer ledelsen at det vil være en endring i tidspunktet for innregning av nedskrivningen da dette vil være tidligere enn før. Beløpene som innregnes forventes ikke å endre seg. IFRS 9 foreslår også mer fleksibilitet for sikringsbokføring ettersom den tillater enheter å sikre

en eller flere risikokomponenter for ikke-finansielle kontrakter. Det er ikke gjort en vurdering på om Yara vil benytte disse mulighetene enda. Full evaluering av virkningen har ikke blitt utført på nåværende tidspunkt.

IFRS 15 ble utgitt i mai 2014. Standarden etablerer en fullstendig modell som enheter skal benytte for regnskapsføring av inntekter som følge av kontrakter med kunder. Standarden vil erstatte IAS 18 Driftsinntekter, IAS 11 Anleggskontrakter, i tillegg til tolkningene i IFRS når den blir effektiv. Under IFRS 15 innregner en enhet inntekter når man har en leveringsforpliktelse, det vil si når kontroll over varen eller tjenesten er overført til kunden. Evaluering av virkningen av standarden vil gjøres i løpet av det neste året, men siden Yaras inntekter i all hovedsak kommer av salg av varer med bare én leveringsforpliktelse, forventer ikke ledelsen at standarden vil ha noen vesentlige innvirkning på konsernregnskapet, bortsett fra utvidede noteopplysninger.

IFRS 16 leieavtaler var utgitt i januar 2016 og gjelder for rapporteringsperioder som begynner etter 1. januar 2019. IFRS 16 spesifiserer hvordan innregne, måle og gi noteopplysninger om leieavtaler. Standarden gir leietakermodell for hvordan leietaker skal innregne eiendeler og forpliktelser for alle leieavtaler med unntak av avtaler med 12 måneders varighet eller mindre eller for avtaler der den underliggende eiendelen er av lav verdi. Evaluering av virkningen av standarden er ikke ferdigstilt, men ledelsen forventer at implementeringen av den nye standarden vil ha en isolert negativ effekt på nøkkeltall som benytter totale eiendeler som en variabel, for eksempel avkastning på anvendt kapital (ROCE). Imidlertid vil implementeringen ha en positiv effekt på EBITDA ettersom kostnadene vil bli presentert som avskrivninger og rentekostnader i resultatregnskapet og ikke operasjonelle leiekostnader. For kontant avkastning på brutto investert kapital (CROGI) vil det være en positiv effekt på brutto kontantstrøm, men en negativ effekt på brutto investert kapital. Se note 34 for mer informasjon om konsernets operasjonelle og finansielle leieavtaler.

Ledelsen anser det som sannsynlig at innføring av andre nye og reviderte standarder ikke vil påvirke regnskapet betydelig.

Valuta

Omregning til norske kroner (NOK) for utenlandske selskaper

Årsregnskapene til det enkelte selskap som inngår i konsernet er utarbeidet i selskapets funksjonelle valuta, som normalt er valutaen i landet hvor det er lokalisert. Yara International ASA benytter NOK som funksjonell valuta som også er presentasjonsvaluta for konsernregnskapet. Balanseposter blir omregnet til kursen ved årsslutt, mens resultatposter omregnes basert på månedlig gjennomsnittskurs. Valutagevinst og -tap som oppstår som følge av omregning, inkludert effekten av valutakursendringer på transaksjoner utpekt som sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk enhet, er ført som en separat del av øvrige resultatelementer innregnet i egenkapitalen. Akkumulert valutaomregning fra 1. januar 2004 ved konsolidering etter den direkte metode av datterselskap, tilknyttede selskaper og fellesordninger innregnes i resultatregnskapet som en del av gevinst/tap på det tidspunkt de utenlandske virksomhetene selges eller avvikles.

I selskapenes regnskaper blir transaksjoner i annen valuta enn selskapets funksjonelle valuta innregnet basert på valutakursen på transaksjonsdatoen. Likvide poster i utenlandsk valuta omregnes basert på balanse dagens kurs. Ikke-likvide poster som måles basert på historisk kost i en fremmed valuta omregnes ikke på nytt.

Kursgevinster og -tap innregnes i resultatet unntatt for gevinster og tap på lån i utenlandsk valuta som sikrer nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter, eller likvide poster som inkluderes i nettoinvesteringen. Disse kursgevinstene og -tapene er inkludert i øvrige resultatelementer innregnet mot egenkapital frem til det tidspunktet hvor virksomheten blir avhendet eller de likvide postene er oppgjort. Da blir gevinstene og tapene innregnet i resultatet. Skattekostnad og -fradrag som kan tilskrives kursgevinster og -tap på disse lånene inkluderes også i øvrige resultatelementer innregnet mot egenkapitalen.

Valutasikring

For å sikre konsernets valutaeksponering inngår konsernet valutabaserte finansielle derivater. Konsernets regnskapsprinsipper for slike kontrakter fremgår nedenfor, under Finansielle Instrumenter.

Virksomhetssammenslutninger

Oppkjøp av datterselskaper og virksomheter regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget overført i en virksomhetssammenslutning måles til virkelig verdi av avgitte eiendeler, pådratte forpliktelser og egenkapitalinstrumenter utstedt av konsernet i bytte for kontroll av overtatte selskap. Kostnader som er direkte henførbare til virksomhetssammenslutningen føres i resultatregnskapet etter hvert som de pådras.

På oppkjøpstidspunktet regnskapsføres identifiserte eiendeler og pådratte forpliktelser til virkelig verdi, bortsett fra utsatte skattefordeler og -forpliktelser, aksjebaserte avlønningsprogrammer samt holdt for salg eiendeler. Dersom summen av vederlaget, virkelig verdi av tidligere eierandeler og eventuell virkelig verdi av ikke-kontrollerende eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen.

Ved hver sammenslutning foretar oppkjøper en verdimåling av den ikke-kontrollerende eierandelen i det oppkjøpte selskapet enten til virkelig verdi eller til andel av identifiserbare netto eiendeler i det oppkjøpte selskapet.

Endringer i virkelig verdi av betinget vederlag som oppstår som følge av tilleggsinformasjon innhentet innen et år fra oppkjøpstidspunktet om fakta og forhold som eksisterte på oppkjøpstidspunktet, blir justert retrospektivt med tilsvarende endring i goodwill.

Betinget vederlag betalt av kjøper innregnes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betinget vederlag er klassifisert som en eiendel eller forpliktelse og er målt til virkelig verdi med endringer i virkelig verdi innregnet i resultatregnskapet eller som en endring i totalresultatet. Betinget vederlag som ikke faller inn under IAS 39 er målt i samsvar med gjeldende IFRS. Betinget vederlag som er klassifisert som egenkapital blir ikke målt på nytt i senere rapporteringsperioder og justeringer blir innregnet i egenkapitalen.

Dersom regnskapsføringen for en virksomhetssammenslutning ikke er fullstendig ved slutten av rapporteringsperioden, der sammenslutningen foretas, så rapporterer konsernet foreløpige verdier for eiendeler og gjeld der virkelig verdi er ufullstendig. Disse midlertidige verdiene justeres løpende innen de neste tolv måneder for å reflektere ny informasjon som er innhentet om forhold som eksisterte på oppkjøpsdatoen som ville ha påvirket verddivurderingen på oppkjøpsdatoen om de var kjent.

Goodwill

Dersom summen av vederlaget, virkelig verdi av tidligere eierandeler og eventuell virkelig verdi av ikke-kontrollerende eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill. Er summen lavere enn selskaps netto eiendeler, resultatføres differansen.

Etter førstegangs innregning, måles goodwill til kost redusert med akkumulerte nedskrivninger. Ved testing for verdifall allokteres goodwill til hver av konsernets kontantgenererende enheter som forventes å dra fordel av sammenslutningen.

Kontantgenererende enheter som goodwill har blitt allokert til testes for verdifall årlig eller oftere ved indikasjoner på at en enhet kan være utsatt for verdifall. Hvis gjenvinnbart beløp for den kontantgenererende enheten er mindre enn balanseført beløp for enheten, allokteres først verdifallet til goodwill allokert til enheten og deretter forholdsmessig i forhold til balanseført beløp for hver eiendel til andre eiendeler i enheten. Innregnet verdifall for goodwill reverseres ikke i en senere periode. Ved salg av et datterselskap inkluderes goodwillbeløpet ved fastsettelse av gevinst eller tap ved salget.

Konsernets regnskapsprinsipp for goodwill som oppstår ved oppkjøp av tilknyttede selskaper eller fellesordninger er beskrevet under tilknyttede selskaper og fellesordninger.

Eiendeler klassifisert som holdt for salg

Anleggsmidler og avhendingsgrupper er klassifisert som holdt for salg dersom bokført verdi i hovedsak vil bli gjenvunnet ved en salgstransaksjon enn ved fortsatt bruk. Denne betingelsen er kun oppfylt når eiendelen (eller avhendingsgruppen) er tilgjengelig for umiddelbart salg i nåværende tilstand forutsatt kun vilkår som er vanlige for salg av slike eiendeler (avhendingsgrupper) samt at salget må være svært sannsynlig. For at salget er svært sannsynlig må ledelsen være forpliktet til å gjennomføre salget og salget er forventet fullført innen et år.

Når konsernet er forpliktet til en salgsplan som inkluderer avhending av en investering, eller en del av en investering, i et tilknyttet selskap eller felleskontrollert virksomhet, er investeringen eller investeringsandelen klassifisert som holdt for salg når kriteriene ovenfor er oppfylt. Konsernet avslutter bokføring etter egenkapitalmetoden for den andelen som er klassifisert som holdt for salg.

Anleggsmidler (og avhendingsgrupper) klassifisert som holdt for salg blir målt til laveste av bokført verdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader.

Måling av virkelig verdi

Konsernet måler finansielle instrumenter, som derivater, og ikke-finansielle eiendeler til virkelig verdi på hver balansedato og alle identifiserte eiendeler og gjeld ervervet gjennom virksomhetssammenslutninger til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Alle eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi på balansedagen eller som er beskrevet i årsrapporten er kategorisert innenfor virkelig verdi hierarkiet. Basert på laveste inputnivå som er vesentlig for å målingen av virkelig verdi er disse definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av ikke-justerte noterte priser fra aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av direkte eller indirekte observerbar input annet enn laveste nivå
- Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av ikke observerbar input

Ved estimering av virkelig verdi av eiendeler og gjeld bruker konsernet observerbare markedsdata så lang det lar seg gjøre. Hvor input på nivå 1 ikke er tilgjengelig kan konsernet bruke tredjepart kvalifiserte verdsettelse for å utføre verddivurderingen. Konsernet har ikke vesentlige ikke-finansielle eiendeler og gjeld som må måles til virkelig verdi på hver balansedag.

Eiendeler og gjeld ervervet gjennom virksomhetssammenslutninger er i all hovedsak kategorisert i nivå 3 i virkelig verdi hierarkiet dersom ikke annet er nevnt i note 4. Konsernet bruker allment aksepterte verdsettelsesteknikker for relevante eiendeler og forpliktelser. Diskonteringsfaktoren som benyttes er enhetsspesifikk, inkludert ulike risikofaktorer.

For eiendeler og gjeld som innregnes i konsernregnskapet regelmessig vurderer konsernet om det har vært omklassifisering mellom de ulike nivåene i hierarkiet (basert på laveste inputnivå som er vesentlig for målingen av virkelig verdi) på hver balansedato.

Inntektsføringsprinsipper

Salg av varer

Inntekter fra salg av produkter, herunder produkter som selges i internasjonale råvaremarkeder, blir innregnet på det tidspunkt når alle følgende kriterier er oppfylt:

- konsernet har overført til kjøper de vesentlige risikoer og rettigheter knyttet til produktet
- konsernet ikke har involvering på en måte som normalt assosieres med eierskap eller effektiv kontroll på solgte produkter
- inntektsbeløpet kan måles pålitelig
- det er sannsynlig at de økonomiske fordelene knyttet til transaksjonen vil tilfalle konsernet
- kostnader som påløper ved transaksjonen kan måles pålitelig

Inntekter måles som virkelig verdi av mottatt vederlag, eller som skal mottas, og representerer beløpene som skal mottas for produktene solgt som en del av den ordinære virksomheten, netto etter rabatter og salgsrelaterte avgifter. Yaras rabattavtaler inkluderer faste rabatter, samt variable rabatter som øker med økt volum. Variable rabatter avsettes med estimert beløp ved hver inntektsføring og justeres ved slutten av hver rabattperiode som normalt er ved slutten av gjødselsesongen.

I de tilfeller der Yara er agent, for eksempel ved kommisjonssalg, er kun kommisjonsinntekten regnskapsført som driftsinntekt.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd regnskapsføres i konsernregnskapet på det tidspunkt det anses sannsynlig at konsernet vil motta tilskuddet og konsernet vil oppfylle eventuelle vilkår knyttet til det. Offentlige tilskudd som kompenserer virksomheten for kostnader inntektsføres etter hvert som kostnadene påløper. Offentlige tilskudd som kompenserer konsernet for kostprisen for en eiendel blir fratrukket eiendelens bokførte verdi og innregnes planmessig over levetiden til eiendelen som en reduksjon i avskrivninger.

Mottatt utbytte

Utbytte fra investeringer innregnes når konsernet har en ubetinget rett til å motta utbyttet.

Renteinntekter

Renteinntekter innregnes i resultatregnskapet når de avsettes i henhold til den effektive rente metoden.

Skatt

Skattekostnaden representerer summen av betalbar skatt og utsatt skatt.

Betalbar skatt

Betalbar skatt er basert på skattemessig resultat for året.

Utsatt skatt

Utsatt skatt innregnes på differanser mellom balanseført beløp for eiendeler og forpliktelse i regnskapet og det tilsvarende skattegrunnlaget benyttet for å beregne skattbar inntekt og regnskapsføres basert på balanseorientert forpliktelsesmetode. Utsatt skatteforpliktelse innregnes generelt for alle skattebare midlertidige forskjeller og utsatt skattefordel innregnes generelt for alle fradragsberettigede midlertidige forskjeller, ubenyttede fremførbare skattefradrag og fremførbare underskudd i den grad det er sannsynlig at disse kan utnyttes mot skattebare inntekter. Utsatt skatt beregnes ikke på midlertidig forskjell knyttet til goodwill som ikke er skattemessig fradragsberettiget. Dersom utsatt skatt oppstår ved førstegangs innregning av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattepliktig resultat, blir den ikke balanseført.

Utsatte skatteforpliktelse innregnes for midlertidige forskjeller som følge av investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og fellesordninger, unntatt i de tilfeller hvor konsernet er i stand til å kontrollere reversering av midlertidige forskjeller og det er sannsynlig at den midlertidige forskjell ikke vil reverseres i overskuelig fremtid. Utsatt skattefordel som oppstår fra fradragsberettigede midlertidige forskjeller for slike investeringer innregnes kun i den grad det er sannsynlig at det vil være tilstrekkelig skattbar inntekt til å utnytte fordelene av den midlertidige forskjellen og de er forventet å reverseres i overskuelig fremtid.

Betalbar skatt og utsatt skatt for perioden

Betalbar skatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er ført i øvrige resultatetelementer, hvor skatten da innregnes direkte i øvrige resultatetelementer eller i de tilfeller hvor de oppstår som følge av regnskapsføring av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutninger, tas det hensyn til skatteeffekten ved beregning av goodwill eller for å bestemme Yaras andel av netto virkelig verdi i det oppkjøpte selskapets identifiserbare eiendeler, forpliktelse og betingede forpliktelse utover anskaffelseskost.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med en angitt levetid og som anskaffes separat balanseføres til historisk kost justert for amortiseringer og nedskrivninger. Amortiseringer foretas lineært over den forventede levetiden. Estimert levetid og amortiseringsmetode gjennomgås i slutten av hver regnskapsperiode, og estimatendringer tas hensyn til i senere perioder. Immaterielle eiendeler med ikke tidsbegrenset levetid som erverves separat balanseføres til kost justert for eventuelle nedskrivninger.

Immaterielle eiendeler som anskaffes separat balanseføres til virkelig verdi på anskaffelsestidspunktet. Ved virksomhetssammenslutninger blir immaterielle eiendeler som er et resultat av kontraktmessige eller legale rettigheter, eller rettigheter som kan separeres fra den oppkjøpte enhet, innregnet til virkelig verdi.

Forskningsutgifter kostnadsføres etter hvert som de pådras. Kostnader pådratt ved utviklingen av enkelte internt utviklede immaterielle

eiendeler, for eksempel programvare, kostnadsføres inntil alle kriterier for balanseføring er oppfylt. Utgifter pådratt etter at alle kriterier for balanseføring er oppfylt blir balanseført.

Balanseførte undersøkelsesutgifter

Yara har kostnader forbundet med undersøkelse og utvinning av fosfat og kalium forekomster. Utgifter knyttet til å erverve slike mineralinteresser og til å bore og utstyre gruver balanseføres som balanseførte undersøkelsesutgifter og inngår i linjen for immaterielle eiendeler inntil prosjektet når utviklingsfasen. Hvis evaluering viser at gruva ikke har påvist sikre reserver, blir de balanseførte kostnadene vurdert for fraregning eller testet for nedskrivning.

Balanseførte undersøkelsesutgifter knyttet til gruver som påviser sikre reserver, inkludert utgifter til kjøp av andeler i undersøkelseslisenser, overføres fra balanseførte undersøkelsesutgifter (under immaterielle eiendeler) til anlegg under utførelse (under varige driftsmidler) på tidspunktet for når prosjektet når utviklingsfasen.

Varige driftsmidler

Måling

Varige driftsmidler vurderes til historisk kost etter fradrag for planmessige avskrivninger og verdifall. Ved en legal eller underforstått plikt til å fjerne driftsmiddelet, økes balanseført verdi av eiendelen med nåverdien av fjerningsforpliktelsen på det tidspunkt den oppstår.

Reparasjon og vedlikehold

Utgifter forbundet med periodisk vedlikehold og reparasjoner på driftsmidler balanseføres og avskrives planmessig frem til neste vedlikehold, dersom kriteriene for balanseføring er tilfredsstillt. Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført i resultatregnskapet. Utgifter ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, balanseføres og avskrives planmessig.

Levetid

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid. I de tilfeller hvor driftsmidler eller betydelige deler av et driftsmiddel har forskjellig levetid balanseføres og avskrives de separat. Forventet utnyttbar levetid og restverdien, med mindre den er uvesentlig, revideres årlig. En eiendels balanseførte beløp nedskrives hvis gjenvinnbart beløp er høyere enn balanseført beløp. Gevinst eller tap som følge av salg eller utrangering av varige driftsmidler fremkommer som forskjellen mellom salgssum og regnskapsført beløp og innregnes i resultatregnskapet.

Lånekostnader

Lånekostnader som er direkte henførbare til tilganger eller anlegg under oppføring blir balanseført som en del av kostprisen.

Rivnings- og opprydningskostnader

Kostnader i forbindelse med demontering, fjerning og restaurering av anleggssted balanseføres som varige driftsmidler når slike forpliktelse oppstår og kriteriene for balanseføring er tilfredsstillt. Dette gjøres når eiendelen kjøpes eller dersom forpliktelsen oppstår når eiendelen fremdeles er i bruk.

Fjerning av overskuddsmasse

Kostnader forbundet med fjerning av overskuddsmasse i produksjonsfasen av eksisterende gruver kapitaliseres som varige driftsmidler når aktiviteten gir forbedret tilgang til mineralforekomsten og når følgende kriterier er oppfylt:

- Det er sannsynlig at fremtidig økonomiske fordeler (forbedret tilgang til mineralforekomstene) som følge av fjerningsaktiviteten vil tilkomme enheten.
- Mineralforekomsten, hvor tilgang har blitt forbedret, kan enkelt identifiseres.
- Kostnadene forbundet med forbedret tilgang til mineralforekomstene kan måles pålitelig.

Tilknyttede selskap og fellesordninger

Tilknyttede selskap er investeringer i selskap hvor konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse er makt til å delta i de finansielle og operasjonelle beslutningene av investeringene, men er ikke kontroll eller felleskontroll over disse beslutningene. Betydelig innflytelse foreligger normalt når konsernet kontrollerer mellom 20% og 50% av stemmeberettiget kapital. Yara har ved utgangen av året en investering med en eierandel på under 20% klassifisert som et tilknyttet selskap. Se note 14 for mer informasjon.

En fellesordning er når to eller flere parter har felleskontroll. En fellesordning er enten en felles drift ordning eller en felleskontrollert virksomhet. Felleskontroll er en kontraktsfestet deling av kontroll av ordningen, som kun eksisterer når beslutninger om de relevante aktivitetene krever enstemmighet mellom partene som har felleskontroll. Klassifiseringen av fellesordninger i felles drift eller felleskontrollert virksomhet avhenger av rettigheter og plikter til partene i ordningen.

En felles drift ordning er en fellesordning hvor partene som har felleskontroll har rett til eiendeler og har forpliktelser for ordningen.

En felleskontrollert virksomhet er når partene som har felleskontroll har rett til netto eiendeler av ordningen.

Investeringer i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet

Andel av resultater, eiendeler og forpliktelser i de tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet innregnes i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Etter egenkapitalmetoden er investeringene medtatt i konsolidert oppstilling av finansiell stilling til kost justert for senere endringer i konsernets andel av netto eiendeler i det tilknyttede selskapet og felleskontrollerte virksomheten, redusert med eventuelt verdifall på investeringen.

Det konsoliderte resultatregnskapet reflekterer konsernets andel av resultater etter skatt fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet. Den konsoliderte oppstillingen over totalresultat inkluderer konsernets andel av inntekter og kostnader innregnet utenom resultatregnskapet i investeringen. Eventuelle merverdier ved oppkjøpet utover konsernets andel av netto virkelig verdi av identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser i investeringen på oppkjøpstidspunktet, innregnes som goodwill. Goodwill er inkludert i balanseført beløp for investeringen og er vurdert for verdifall som en del av investeringen. Yara vurderer balanseført beløp for investeringer i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet for verdifall når indikatorer for verdifall identifiseres. Indikatorer for verdifall kan være negative driftsresultater eller negative markedsforhold. Siden få av Yaras tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter er notert på børs eller omsettes regelmessig, kan vurdering for verdifall bare sjelden baseres på observerbare markedspriser. Virkelig verdi estimeres i slike tilfeller ved hjelp av verdsettelsesmodeller. Hvis det er sannsynlig at virkelig verdi for investeringen er lavere enn balanseført beløp, blir overskytende innregnet som verdifall.

Ved utarbeidelse av regnskapet for noen av de tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er det forskjeller i regnskapsprinsippene sammenlignet med Yaras valgte regnskapsprinsipper. Det gjøres derfor nødvendige justeringer for å presentere konsernregnskapet på samme grunnlag.

Investeringer i felles drift ordninger

Når en enhet i konsernet er med i en felles drift ordning, innregnes konsernet sin andel av ordningen av:

- Eiendeler, inkludert sin andel av eiendeler eid sammen
- Forpliktelser, inkludert sin andel av forpliktelser pådratt i fellesskap
- Inntekter fra salg av sin andel av produksjonen til felles drift ordningen
- Inntekter fra salg av sin andel av produksjonen solgt av felles drift ordningen
- Kostnader, inkludert sin andel av kostnader pådratt i fellesskap

Konsernet innregner sin andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader basert på eierandelen i felles drift ordningen i henhold til aktuelle IFRS standarder for de bestemte eiendelene, forpliktelsene, inntektene og kostnadene.

Varebeholdninger

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av kostpris, etter "først inn først ut"-prinsippet (FIFO), og netto salgsverdi. Netto salgsverdi er estimert salgspris redusert for kostnader til ferdigstillelse og salg. Kostpris er direkte materialer, direkte lønn, andre direkte kostnader, samt andel av indirekte tilvirkningskostnader for tilvirkede varer og anskaffelseskost for innkjøpt varebeholdning.

Verdifall på andre anleggsmidler enn goodwill

Konsernet vurderer balanseført beløp for eiendeler og identifiserbare immaterielle eiendeler årlig eller oftere hvis hendelser og endringer i forutsetninger indikerer at balanseført beløp ikke er gjenvinnbart. Indikatorer som vurderes som vesentlige av konsernet og som kan utløse testing for verdifall inkluderer:

- vesentlig resultatsvikt i forhold til historisk eller forventede fremtidige resultater, eller
- vesentlige endringer i konsernets bruk av eiendelene eller overordnet strategi for virksomheten, eller
- vesentlige negative trender for bransjen eller økonomien.

Gjenvinnbart beløp for en eiendel eller en kontantgenererende enhet er det høyeste av virkelig verdi redusert med salgskostnader eller driftsverdi. Når det er klart at balanseført beløp for eiendeler og immaterielle eiendeler ikke er gjenvinnbart basert på at en eller flere av de ovenstående indikatorer for verdifall foreligger, blir verdifall beregnet basert på neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer ved bruk av diskonteringsrente før skatt. Verdifall er innregnet i den grad balanseført beløp for en eiendel eller kontantgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp.

Tidligere foretatte verdifall, bortsett fra for goodwill, blir reversert dersom forutsetningene for verdifall ikke lenger er tilstede. Verdifall reverseres kun i den utstrekning at balanseført beløp ikke overstiger det som ville vært balanseført beløp etter avskrivninger på tidspunkt for reversering om verdifall ikke hadde blitt innregnet.

Egne aksjer

I de tilfeller egne aksjer kjøpes tilbake, blir vederlaget inkludert direkte henførbare kostnader regnskapsført som en endring i egenkapital. Tilbakekjøpte aksjer er klassifisert som egne aksjer og presentert som en

reduksjon i egenkapital. Gevinst/tap ved salg av egne aksjer innregnes som en endring i egenkapital.

Betalt utbytte

Utbytte innregnes som en forpliktelse på det tidspunkt generalforsamlingen vedtar utbytteutdelingen.

Ytelser til ansatte

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Konsernets netto forpliktelse med hensyn på ytelsesbaserte pensjonsordninger er beregnet separat for hver plan. Forpliktelsen er et estimat for fremtidige ytelser som ansatte har opptjent som følge av deres tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Ytelsene neddiskonteres til nåverdi og reduseres med virkelig verdi av pensjonsmidler og ikke opptjent pensjonskostnad fra tidligere perioder. Diskonteringsrenten er avkastning på høykvalitets foretaksobligasjoner eller hvor slike ikke er tilgjengelige statsobligasjonsrenten. I de tilfeller obligasjoner ikke har samme løpetid som forpliktelsen justeres diskonteringsrenten. Beregningene utføres av kvalifiserte aktuarer.

Når ytelsene i en ordning forbedres, innregnes den andelen av økningen i ytelsene som ansatte har opparbeidet rettighet til, som kostnad i resultatregnskapet umiddelbart. Aktuarmessige gevinster og tap innregnes i øvrige resultatelementer i den perioden de oppstår og vil ikke bli reklassifisert til resultatregnskapet på et senere tidspunkt.

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

Konsernets forpliktelser til å yte innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger innregnes som kostnader i resultatregnskapet når de ansatte har ytet tjenester som gir dem rett til innskuddet. Forskuddsbetalte innskudd er balanseført som eiendel i den grad de kan tilbakebetales eller reduserer fremtidige betalinger.

Andre langsiktige ytelser som følge av tjeneste

Konsernets forpliktelser vedrørende andre langsiktige ytelser som følge av tjeneste, utover pensjonsordninger, beregnes basert på den ansattes opptjening for inneværende og tidligere perioder. Forpliktelsen neddiskonteres basert på samme prinsipper som for ytelsesplaner.

Aksjebasert betaling

I henhold til det langsiktige incentivsystemet til konsernledelsen og andre ledende ansatte skal Yara handle aksjer på vegne av sine ansatte. Kjøpesum innregnes som en reduksjon av egenkapital og kostnaden innregnes etter hvert som opptjening skjer, se note 35. Dersom lederen ikke tilfredsstillter opptjeningskravene må nettobeløpet returneres til Yara og vil bli innregnet direkte mot egenkapitalen.

Konsernet kan også gi andre ansatte mulighet til å kjøpe aksjer i Yara til redusert pris. Kostnader knyttet til selve kjøpet føres når den ansatte velger å benytte seg av en slik mulighet.

Regnskapsmessige avsetninger

en avsetning regnskapsføres når konsernet har en eksisterende forpliktelse (legal eller underforstått) som følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at dette vil medføre utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen og et pålitelig estimat kan gjøres for forpliktelsen.

Beløpet som innregnes som regnskapsmessig avsetning er beste estimat for vederlaget som vil kreves for å gjøre opp forpliktelsen på

balansedagen, og det tas hensyn til risiko og usikkerhet knyttet til forpliktelsen. Når en regnskapsmessig avsetning måles ved å benytte kontantstrømmer nødvendig for å gjøre opp forpliktelsen, er balanseført beløp nåverdien av disse kontantstrømmene.

Restrukturering

En avsetning for restrukturering innregnes når konsernet har utarbeidet en detaljert og formell restruktureringsplan og har skapt forventninger hos de den angår om at den vil bli gjennomført ved å implementere planen eller offentliggjøre hovedtrekkene i den. Avsetningen til restrukturering inneholder kun direkte kostnader som følger av restruktureringen og er de beløpene som er nødvendige for restruktureringen og som ikke er en del av den ordinære virksomheten til enheten.

Tapskontrakter

Eksisterende forpliktelser som oppstår under tapskontrakter innregnes og måles som en avsetning. En tapskontrakt vurderes å eksistere når konsernet har en kontrakt hvor de uunngåelige kostnader ved å oppfylle kontraktsforpliktelsen overstiger de forventede økonomiske fordeler av kontrakten.

Rehabilitering av anleggssted

En avsetning for en forpliktelse til rehabilitering av et anleggssted innregnes når det foreligger enten som følge av en underforstått plikt eller en rettslig forpliktelse.

Garantier

En avsetning for garantier innregnes når de underliggende produkter eller tjenester selges. Avsetningen baseres på historisk informasjon om faktisk inntrådte garantier og sannsynlighet for at krav blir fremsatt.

Miljøinvesteringer

Miljøinvesteringer som øker anleggets levetid, kapasitet, sikkerhet eller effektivitet blir balanseført. Kostnader som kan relateres til et eksisterende forhold som har oppstått grunnet tidligere utførte aktiviteter kostnadsføres. Når miljøpålegg, opprydding eller restaurering er sannsynlig og forpliktelsen kan estimeres, blir forpliktelsen regnskapsført.

Utslippsrettigheter

Som følge av EUs regelverk vedrørende klimagasser mottar Yara årlige utslippsrettigheter. Disse rettighetene kan benyttes til å gjøre opp konsernets forpliktelse som oppstår som følge av faktiske utslipp av klimagasser. Tildelte utslippsrettigheter i perioden innregnes første gang til nominell verdi (null verdi). Kjøpte rettigheter innregnes første gang til kost (kjøpspris) som en immateriell eiendel. En avsetning gjøres når faktiske utslipp av klimagasser overstiger allokerede utslippsrettigheter.

I den grad Yaras utslipp er mindre enn de utslippsrettigheter selskapet er tildelt, kan disse selges i markedet. Gevinster som følge av dette innregnes i resultatregnskapet når transaksjonen skjer.

Finansielle instrumenter

finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser innregnes i konsernets konsolidert oppstilling av finansiell stilling når konsernet blir part i de kontraktsmessige vilkårene til instrumentet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Andre likvide midler

Andre likvide midler omfatter bankinnskudd og alle andre likvide investeringer med forfallsdato mellom tre og tolv måneder fra anskaffelse.

Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer regnskapsføres ved førstegangsregistrering til virkelig verdi og deretter til amortisert kost. Kortsiktige fordringer med løpetid kortere enn tre måneder neddiskonteres normalt ikke.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler som er tilgjengelig for salg innregnes ved førstegangsregistrering til virkelig verdi. Disse vurderes senere til virkelig verdi og endringer i virkelig verdi innregnes i konsolidert oppstilling over totalresultat, frem til eiendelen selges eller er vurdert å være gjenstand for verdifall, hvorpå akkumulerte gevinster eller tap innregnet i egenkapitalen medtas i resultatregnskapet for perioden.

Verdifall for finansielle eiendeler

Andre finansielle eiendeler hvor endringer i virkelig verdi ikke resultatføres, vurderes med hensyn på indikatorer på verdifall på hver balansedag. Finansielle eiendeler er gjenstand for verdifall når det er objektive bevis for at estimert fremtidig kontantstrøm fra investeringen har blitt påvirket som et resultat av en eller flere hendelser som har inntrådt etter førstegangsregistrering av den finansielle eiendelen. For finansielle eiendeler balanseført til amortisert kost er verdifallet forskjellen mellom eiendelens balanseførte beløp og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Balanseført beløp for finansielle eiendeler er redusert med tap som følge av verdifallet med unntak av kundefordringer hvor balanseført beløp er redusert ved bruk av egen konto for nedskrivningen. Når en kundefordring ikke kan innkreves avskrives den mot kontoen for nedskrivningen. Senere inngang på tidligere nedskrevne beløp føres mot kontoen for nedskrivningen. Endringer i balanseført beløp på kontoen for nedskrivning innregnes i resultatregnskapet. Med unntak av egenkapitalinstrumenter som er tilgjengelig for salg, skal reduksjoner i verdifall som objektivt kan relateres til en hendelse etter verdifallet ble innregnet reverseres i resultatregnskapet i den utstrekning balanseført beløp ikke overstiger amortisert kost som ville vært hadde verdifallet ikke blitt innregnet.

I tillegg til det ovenstående, kan verdifall for egenkapitalinvesteringer tilgjengelig for salg oppstå dersom fallet i virkelig verdi er vesentlig eller vedvarende over en lengre periode. For egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg skal økninger i virkelig verdi etter verdifall innregnes i øvrige resultatelementer.

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser måles ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi og deretter til amortisert kost. Kortsiktige forpliktelser som forfaller innen tre måneder neddiskonteres normalt ikke.

Rentebærende lån

Rentebærende lån innregnes ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi redusert for transaksjonskostnader. Etterfølgende regnskapsføring er til amortisert kost, hvor eventuell forskjell mellom kost og innløsningsbeløp innregnes over løpetiden som en del av den effektive renten.

Derivater

Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre eksponering mot valutarisiko, renterisiko og råvarerisiko som oppstår i operasjonelle-, finansielle- og investeringsaktiviteter. Derivater innregnes ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi den dagen kontrakten inngås og måles deretter til virkelig verdi i etterfølgende perioder. Konsernet inngår regelmessig salgs- og kjøpskontrakter for gass, ammoniakk og andre råvarer. Et betydelig antall av Yaras kontrakter er inngått og innehas med det formål å motta eller levere en ikke-finansiell gjenstand i samsvar med konsernets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov. Disse regnskapsføres ikke som finansielle instrumenter og er derfor ikke innenfor IAS 39 (unntatt eget bruk). Enkelte av kjøps- og salgskontraktene er innenfor IAS 39 som følge av at de kan gjøres opp netto eller ikke tilfredsstillende vilkårene for unntaket for eget bruk. Slike kontrakter er regnskapsmessig behandlet som derivater etter IAS 39 og innregnes i oppstilling av finansiell stilling til virkelig verdi. Gevinster og tap som oppstår ved endringer i virkelig verdi på derivatene og som ikke kvalifiserer for sikringsføring innregnes i resultatregnskapet.

Virkelig verdi for derivater måles basert på noterte markedspriser når disse er tilgjengelige. Når noterte markedspriser ikke er tilgjengelig, estimerer konsernet virkelig verdi ved bruk av verdsettelsesmodeller hvor observerbar markedsinformasjon benyttes i så stor utstrekning som mulig. Gevinst eller tap som følge av endringer i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet med mindre derivatet er utpekt og effektivt som sikringsinstrument, hvorpå tidspunktet for innregning i resultatregnskapet vil avhenge av type sikringsrelasjon.

Et derivat blir klassifisert som anleggsmidler eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid er mer enn 12 måneder og som omløpsmidler eller kortsiktige forpliktelser hvis gjenstående løpetid er mindre enn 12 måneder.

Innebygde derivater

Derivater innbygd i andre finansielle instrumenter eller i andre ikke-finansielle vertskontrakter regnskapsføres som separate derivater når risikoer og karakteristika til derivatet ikke er nært relatert til vertskontrakten og vertskontrakten ikke er målt til virkelig verdi med endringer innregnet i resultatregnskapet.

Sikringsbokføring

Konsernet utpeker enkelte derivater enten som virkelig verdi sikring av balanseførte eiendeler og forpliktelser, kontantstrømsikring av valutarisiko for balanseførte eiendeler og forpliktelser eller sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet.

Kontantstrømsikring

Endringer i virkelig verdi av finansielle instrumenter som benyttes som kontantstrømsikring innregnes direkte mot egenkapitalen inntil den underliggende transaksjonen blir regnskapsført. Den ineffektive delen av sikringen innregnes i resultatregnskapet.

Virkelig verdi sikring

Endringer i virkelig verdi på instrumenter benyttet til sikring av virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet. Balanseført verdi for sikringsobjektet justeres for endringer i virkelig verdi for den sikrede risiko.

Sikring av nettoinvestering

Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter som benyttes til sikring av nettoinvesteringer i utenlandske enheter innregnes direkte mot

egenkapitalen. Den ineffektive delen av sikringen innregnes i resultatregnskapet.

Sikringsbokføring opphører når sikringsinstrumentet utløper, utøves, selges eller sikringsrelasjonen ikke oppfyller kravene til sikringsbokføring.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og rettigheter til Yara (finansiell leasing), balanseføres som varige driftsmidler til nåverdien av minimumsleien, eventuelt virkelig verdi hvis denne er lavere. Den tilhørende forpliktelsen inngår i langsiktige rentebærende gjeld. Driftsmidlene avskrives over forventet brukstid. Forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for effektiv rentekostnad.

Øvrige leieavtaler behandles som operasjonelle leieavtaler der leiebetalinger er en driftskostnad som fordeles systematisk over leieperioden.

EU direktiv 83/349

Yara GmbH & Co. KG med forretningsadresse Dülmen/Tyskland og selskapets direkte og indirekte eide datterselskap er inkludert i Yara International ASAs konsernregnskap (jfr. sec. 291 HGB). Yara GmbH & Co. KG benytter seg av fritaket til å ikke å lage eget konsernregnskap (jfr. sec 264b HGB).

Noter til regnskapet

Note

1

Hovedområder med usikkerhet i estimater, vurderinger og forutsetninger

Generelt

Utarbeidelsen av konsernregnskapet i samsvar med IFRS og anvendelse av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelse, inntekter og kostnader. Estimater og tilhørende forutsetninger er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlige basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimater og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres, hvis endringen bare påvirker denne perioden, eller i perioden estimatene endres og fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder. De regnskapsprinsippene som benyttes av Yara hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra faktiske resultater er omtalt nedenfor.

Verdifall på eiendeler

Varige driftsmidler

Yara har balanseført vesentlige beløp knyttet til varige driftsmidler i konsolidert oppstilling av finansiell stilling. Verdien ved fortsatt bruk kan for noen av disse eiendelene bli vesentlig påvirket av endringer i markedsforhold i de markedene hvor Yara utøver sin virksomhet. Vesentlige og langvarige negative markedsforhold relatert til for eksempel økninger i kostnader for naturgass og/eller nedgang i markedspriser for produkter solgt, kan medføre midlertidige eller permanente stengninger av produksjonsanlegg. Slike stengninger vil bli vurdert som en indikator på verdifall og tester for verdifall vil bli gjennomført. Utfallet av slike tester for verdifall kan være at vesentlige tap som følge av verdifall innregnes i resultatregnskapet. Reduksjon i forventet levetid for eiendelene kan også føre til perioder med høyere avskrivningskostnader. Yara har foretatt testing av verdifall for enkelte produksjonsanlegg i 2015, hovedsakelig grunnet usikkerhet rundt økonomiske forhold i lokale markeder. Ingen av anleggene er midlertidig eller permanent stengt ved slutten av 2015. Totale innregnede nedskrivninger for varige driftsmidler er NOK 1.183 millioner i 2015. Balanseført verdi av varige driftsmidler pr. 31. desember 2015 utgjør NOK 52.424 millioner. Se note 12 og 17 for mer informasjon.

Tilknyttet selskaper og felleskontrollert virksomhet

Yara har et stort antall av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Disse innregnes etter egenkapitalmetoden. I tillegg til å bli påvirket av endringer i markedsforhold, for eksempel prisøkning på naturgass eller lavere markedspriser på produkter som lages, vil bokført verdi til en viss grad være utsatt for partnerrisiko og politisk risiko i det området de opererer. Yara foretar tester for verdifall hvis og når det er indikasjoner på dette. Totale nedskrivninger for tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet var NOK 920 millioner i 2015 hvorav NOK 893 millioner relaterer seg til Lifeco. Nedskrivning ble utløst av den forverrede sikkerhetssituasjonen i Libya og en vurdering av Lifecos driftsevne. Total bokført verdi av investeringer som innregnes etter egenkapitalmetoden er pr. 31. desember 2015 på NOK 9.769 millioner. Se note 14 og 17 for mer informasjon.

Goodwill og andre immaterielle eiendeler

For å avgjøre om det har intrådt tap ved verdifall for goodwill eller andre immaterielle eiendeler kreves det en estimering av bruksverdien for den kontantgenererende enheten som goodwill og andre immaterielle eiendeler har blitt allokert til. Beregningen av bruksverdi krever at ledelsen estimerer forventede kontantstrømmer fra den kontantgenererende enheten og en passende diskonteringsrate for å kalkulere nåverdien. Balanseført beløp av goodwill og andre immaterielle eiendeler pr. 31. desember 2015 utgjør henholdsvis NOK 7.016 millioner og NOK 2.567 millioner. Yara har nedskrevet goodwill og andre immaterielle eiendeler med NOK 308 millioner i 2015. Detaljer om goodwill er medtatt i note 11 og informasjon om testing av verdifall, inkludert sensitivitetsanalyser, er medtatt i note 17. Andre immaterielle eiendeler er i all hovedsak leverandørkontrakter, balanseførte undersøkelsesutgifter, lisenser, kundelister, programvare, patenter og varemerker som er identifisert som en del av merverdiallokeringen for virksomhetssammenslutninger eller internt utviklet. Se note 11 og 17 for mer informasjon.

Vurdering av innflytelse og kontroll og klassifisering av fellesordninger

Ledelsen har brukt skjønn i vurderingen av klassifiseringen av en ny fellesordning som bygger en ammoniakfabrikk i USA. Selskapet er eid 68% av Yara, men felleskontrollert med den andre eieren. Mer informasjon om denne investeringen og klassifiseringen finnes i note 15.

Varebeholdninger

Yara har balanseført vesentlige beløp knyttet til varelager i konsolidert oppstilling av finansiell stilling. Ettersom de fleste av Yaras produkter omsettes i markeder med begrensede observerbare markedsreferanser har dette medført skjønnsmessig vurdering ved fastsettelse av netto salgsverdi. Ledelsen har brukt beste estimat for å fastsette netto salgsverdi for varebeholdningene. Balanseført beløp for varebeholdninger pr. 31. desember 2015 utgjør NOK 19.948 millioner og nedskrivninger ved årsskiftet er NOK 152 millioner. Se note 18 for mer informasjon.

Utsatt skatt

Vurderinger er nødvendig for å bestemme konsernets utsatte skattefordel og -forpliktelse. Yara balansefører utsatt skattefordel hvis det er sannsynlig at tilstrekkelig skattepliktige inntekter vil være tilgjengelig i fremtiden hvor de midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd kan utnyttes. Ledelsen har vurdert fremtidig skattepliktig inntekt ved balanseføring av utsatt skattefordel så vel som utfall av skattesaker. Verdien av ikke regnskapsførte skattefordeler har økt fra NOK 559 millioner pr. 31. desember 2014 til NOK 1.404 millioner pr. 31. desember 2015 i hovedsak på grunn av en senere forventet utnyttelse av fremførbare underskudd. Balanseført beløp av utsatt skattefordel og utsatt skatteforpliktelse utgjør henholdsvis NOK 2.950 millioner og NOK 5.392 millioner pr. 31. desember 2015. Se note 9 for mer informasjon. Transaksjonen med minoritetsandelen i Yara Pilbara Holding (Pilbara) i 2015 resulterte i en redusert utsatt skatteforpliktelse med NOK 359 millioner for Yara. Denne er foreløpig estimert pr. 31. desember 2015. Estimater er basert på tilgjengelig informasjon og kan endre seg i fremtidige perioder. Se note 23 for mer informasjon om denne transaksjonen.

Pensjonsforpliktelse

Virkelig verdi av pensjonsforpliktelse beregnes basert på flere aktuarielle og økonomiske forutsetninger. Enhver endring i benyttede forutsetninger påvirker den beregnede forpliktelsen. Endringer i diskonteringsrenten har den mest vesentlige påvirkningen. Diskonteringsrenten og andre forutsetninger fastsettes lokalt for hver pensjonsordning basert på det økonomiske område planen er etablert i. Forutsetningene gjennomgås normalt årlig, når den aktuarielle

beregningen foretas, med mindre det er vesentlige endringer i løpet av året. Netto balanseført pensjonsforpliktelse utgjør pr. 31. desember 2015 NOK 2.971 millioner. Brutto pensjonsforpliktelse har en bokført verdi på NOK 16.805 millioner på samme tid. Detaljert informasjon, inkludert sensitivitetsanalyser kan sees i note 24.

Note 2 Konsernets sammensetning

Yaras konsernregnskap består av 160 juridiske selskaper som er kontrollert av Yara International ASA. De mest vesentlige datterselskaper er beskrevet i tabellen nedenfor, inkludert de viktigste morselskap. Listen viser også betydelige holdingselskaper.

Datterselskap	Eierandel	Forretningskontor	Morselskap
Yara Argentina S.A.	100,0%	Argentina	Yara Holdings Spain S.A.U.
Yara Australia Pty Ltd.	100,0%	Australia	Yara Technology B.V.
Yara Nipro Pty Ltd.	100,0%	Australia	Yara Australia Pty Ltd.
Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.	100,0%	Australia	Yara Pilbara Holdings Ltd.
Yara Pilbara Holdings Pty Ltd.	100,0%	Australia	Yara Australia Pty Ltd. (51%) og Chemical Holdings Pty Ltd. (49%)
Chemical Holdings Pty Ltd.	100,0%	Australia	Yara Australia Pty Ltd..
Yara Barbados Inc.	100,0%	Barbados	Fertilizer Holdings AS
Yara Belgium S.A.	100,0%	Belgia	Yara Nederland B.V.
Yara s.a.	100,0%	Belgia	Yara Belgium S.A.
Yara Tertre SA/NV	100,0%	Belgia	Yara Belgium S.A.
Yara Trinidad Ltd.	100,0%	Bermuda	Yara Caribbean Ltd.
Yara Agrofertil S.A. Indústria e Comércio de Fertilizantes Galvani Indústria, Comercio e Servicos S/A	100,0%	Brasil	Yara Brasil Fertilizantes S.A.
Yara Brasil Fertilizantes S.A.	60,0%	Brasil	Yara Agrofertil S/A Indústria e Comércio de Fertilizantes
Yara Belle Plaine Inc.	100,0%	Brasil	Yara South America Investments B.V. (72%) og Fertilizer Holdings AS (28%)
Yara Canada Holding Inc.	100,0%	Canada	Yara Canada Holding Inc.
Yara Canada Inc.	100,0%	Canada	Fertilizer Holdings AS
Yara Colombia S.A.	100,0%	Canada	Fertilizer Holdings AS
Compania Costarricense del Cafe S.A.	97,3%	Colombia	OFD Holding S. de RL (65.1%) og Yara International ASA (32.2%)
Yara Chemicals A/S	82,7%	Costa Rica	Yara Iberian S.A.U.
Yara Danmark Gødning A/S	100,0%	Danmark	Yara Chemical Holding Danmark AS
Yara Chemical Holding Danmark AS	100,0%	Danmark	Yara Holding Danmark AS
Yara Agri Trade Misr.	100,0%	Danmark	Fertilizer Holdings AS
Yara Côte d'Ivoire S.A.	51,0%	Egypt	Yara Trade Misr.
Yara Fertilizers Philippines Inc.	100,0%	Elfenbenskysten	Fertilizer Holdings AS
Yara Phosphates Oy	92,6%	Filippinene	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Suomi Oy	100,0%	Finland	Yara Suomi Oy
Yara France SAS	100,0%	Finland	Yara Nederland B.V.
Yara Ghana Ltd.	100,0%	Frankrike	Yara Nederland B.V.
Nutrientes y Nitratos Quetzales, S.A.	100,0%	Ghana	Yara Nederland B.V.
Yara Hellas S.A.	99,0%	Guatemala	Yara Guatemala S.A.
P.T. Yara Indonesia	100,0%	Hellas	Yara International ASA
	100,0%	Indonesia	Yara Asia Pte Ltd.

Tabell fortsetter >>

>> Tabell fortsetter

Datterselskap	Eierandel	Forretningskontor	Morselskap
Yara Insurance Ltd.	100,0%	Irland	Fertilizer Holdings AS
Yara Italia S.p.A.	100,0%	Italia	Yara Investment GmbH (72.3%) og Yara Nederland B.V. (27.7%)
Yara Cameroun S.A.	65,0%	Kamerun	Yara France SAS
Yara East Africa Ltd.	100,0%	Kenya	Yara Overseas Ltd.
Yara Trading (Shanghai) Co. Ltd.	100,0%	Kina	Yara Asia Pte Ltd.
Yara International (Malaysia) Sdn. Bhd.	70,0%	Malaysia	Yara Asia Pte Ltd.
Yara México S. de R.L. de C.V.	99,9%	Mexico	OFD Holding S. de R.L. der C.V. (70.7%) og Yara Nederland B.V. (29.2%)
Yara Benelux B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Dallol B.V.	51,8%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Finance Coöperatief W.A.	100,0%	Nederland	Fertilizer Holdings AS
Yara Finance Netherlands B.V.	100,0%	Nederland	Yara Finance Coöperatief W.A.
Yara Gas B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Holding Netherlands B.V.	100,0%	Nederland	Fertilizer Holdings AS
Yara Industrial B.V.	100,0%	Nederland	Yara Holding Netherlands B.V.
Yara Investments Germany B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Nederland B.V.	100,0%	Nederland	Yara Holding Netherlands B.V.
Yara Sluiskil B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara South America Investments B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Technology B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Yara Vlaardingen B.V.	100,0%	Nederland	Yara Nederland B.V.
Fertilizer Holdings AS	100,0%	Norge	Yara International ASA
Yara Marine Technologies AS	63,3%	Norge	Marine Global Norway AS
Marine Global Holding AS	63,3%	Norge	Fertilizer Holdings AS
OFD Holding S. de RL	100,0%	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara AS	100,0%	Norge	Fertilizer Holdings AS
Yara Gas Ship A.S	100,0%	Norge	Yara Norge AS
Yara Norge AS	100,0%	Norge	Yara International ASA
Yara Peru S.R.L.	100,0%	Peru	OFD Holding S. de RL
Yara Poland Sp.zo.o	100,0%	Polen	Yara Nederland B.V.
Yara Asia Pte Ltd.	100,0%	Singapore	Yara International ASA
Yara Animal Nutrition South Africa (Pty) Ltd.	100,0%	Sør-Afrika	Yara Phosphates Oy
Yara Africa Fertilizers (Pty) Limited	100,0%	Sør-Afrika	Yara Nederland B.V.
Yara Holdings Spain S.A.	100,0%	Spania	Yara Nederland B.V.
Yara Iberian S.A.U.	100,0%	Spania	Yara Holdings Spain S.A.U.
Yara Overseas Ltd.	100,0%	Storbritannia	Yara UK Ltd. - North Europe
Yara UK Ltd. - North Europe	100,0%	Storbritannia	Fertilizer Holdings AS
Yara Switzerland Ltd.	100,0%	Sveits	Yara Nederland B.V.
Yara AB	100,0%	Sverige	Yara Holding Sverige AB
Yara Holding Sverige AB	100,0%	Sverige	Fertilizer Holdings AS
Yara Tanzania Ltd.	100,0%	Tanzania	Fertilizer Holdings AS
Yara Thailand	100,0%	Thailand	Yara Asia Pte Ltd.
Yara Caribbean Ltd.	100,0%	Trinidad og Tobago	Yara Barbados Inc.
Yara Besitz GmbH	100,0%	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara Beteiligungs GmbH	100,0%	Tyskland	Yara Nederland B.V.
Yara Brunsbüttel GmbH	100,0%	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara Environmental Technologies GmbH	100,0%	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara GmbH & Co. KG	100,0%	Tyskland	Yara Investments Germany B.V.
Yara Industrial GmbH	100,0%	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara Investment GmbH	100,0%	Tyskland	Yara GmbH & Co. KG
Yara Hungaria Gyarto es Kereskedelmi KFT	100,0%	Ungarn	Yara Suomi Oy
Yara North America Inc.	100,0%	USA	Yara International ASA
Freeport Ammonia LLC	100,0%	USA	Yara North America Inc.
Yara West Sacramento Terminal LLC	100,0%	USA	Yara North America Inc.

Note 3 Forretningsmessige initiativ

Oppkjøp

Yara kjøpte i desember 2015 eiendelene til West Sacramento Nitrogen Operations i USA fra Agrium for NOK 239 millioner. Kjøpesummen er hovedsakelig relatert til varige driftsmidler. Yara vil benytte fasilitetene som importterminal for ferdigvarer for å optimalisere Yaras forretningsmodell på vestkysten av USA. Terminalen vil gi Yara større tilgang til Nord-California hvor det er et intensivt jordbruksmarked. Området vil bli benyttet som en importterminal for ferdigvarer og er et komplement til terminalene i San Diego, Stockton og Port Hueneme

Yara kunngjorde 4. desember 2015 at de hadde signert avtalen om å kjøpe Greenbelt Fertilizers for USD 51 millioner. Greenbelt Fertilizers er en ledende distributør av gjødsel i Zambia, Malawi og Mosambik. Sammen med nabolandene utgjør Zambia en jordbruksregion i rask vekst, med lav men samtidig økende gjødselkonsum. Yara forventer videre vekst i etter-spørsele etter gjødsel i regionen. Med oppstart i 2004, har Greenbelt utviklet seg til en ledende gjødseldistributør i Zambia, Malawi og Mosambik og leverte 80 kilotonn gjødsel og en EBITDA på USD 5 millioner for regnskapsåret som ble avsluttet 31. mars 2015. Greenbelt eier tre blendere og tre varehus. Transaksjonsverdien inkluderer USD 32 millioner i arbeidskapital. Transaksjonen er forventet slutført senest andre kvartal 2016, avhengig av konkurransegodkjenning og andre vilkår.

I november 2015 betalte Yara ytterligere NOK 1.091 millioner (USD 132 millioner) i utsatt vederlag og kapitalinnskudd på vegne av minoritetsaksjonærer for fosfatprosjektet Salitre. Betalingen er basert på prosjektets fremdrift og er i samsvar med inngåtte avtaler som en del av Yaras kjøp av 60% av aksjene i Galvani (Brasil) 1. desember 2014. Beløpet er presentert på linjen «Netto kontantstrøm fra oppkjøp av datterselskap» innenfor finansieringsaktiviteter i den konsoliderte oppstillingen over kontantstrømmer.

Yara kjøpte 29. oktober 2015 ytterligere 49% av aksjene i Yara Pilbara Holding (Pilbara). Mer informasjon er gitt i note 23.

Andre forretningsmessige initiativ

Den 29. juli 2015 kunngjorde Yara nye investeringer ved anlegget i Sluiskil, Nederland på USD 263 millioner for å øke granuleringskapasiteten som muliggjør økt produksjon av granulert urea med svovel og nitrater. I 2011 fullførte Yara byggingen av en verdensskala urealøsningsfabrikk i Sluiskil, som delvis forsyner en eldre prilleenhet som produserer 400.000 tonn urea årlig. Med denne investeringen vil prilleenheten bli erstattet av en ny urea granulator designet for produksjon av urea med svovel, et produkt som selges med en et påslag utover vanlig urea. Den nye granulatoren vil ha en årlig produksjonskapasitet på 660.000 tonn urea med svovel. Samtidig med økt urea produksjon vil Sluiskil redusere UAN produksjonen med anslagsvis 230.000 tonn pr. år, som frigjør salpetersyre til å øke produksjon av CAN med 130.000 tonn pr. år. Den nye fabrikk vil være

basert på teknologi utviklet av Yara. Byggingen har startet i 2016 og er forventet fullført innen andre halvdel av 2017.

19. februar 2015 ble det annonsert at Yara har inngått avtale med BASF om å bygge en verdensskala ammoniakfabrikk i Texas. Yaras eierandel i ammoniakfabrikken er 68% mens BASF eier 32%. Fabrikken vil ha en produksjonskapasitet på ca 750.000 metriske tonn pr. år. Hver av partene vil kjøpe ammoniakk fra fabrikk tilsvarende sin eierandel. Total investering for fabrikk er estimert til USD 600 millioner. Råvarekontrakten har "take-or-pay" klausuler som er delvis dekket av garantier fra Yara og BASF. Yaras andel av "take-or-pay" forpliktelser er USD 488 millioner (udiskontert). I tillegg skal Yara bygge en ammoniakktank i tilknytning til BASFs terminal som vil øke Yaras totale investering til USD 490 millioner. BASF skal oppgradere den nåværende terminalen og rørsystemene. Fabrikken forventes ferdigstilt innen utgangen av 2017. Yara er ansvarlig for byggingen av fabrikk, mens BASF vil være ansvarlig for å drifte fabrikk og eksportterminalen etter ferdigstilling. Enheten vil bli klassifisert som en felles driftsordning og Yara innregner eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader i henhold til sin 68% eierandel.

Salg

Den 30. november 2015 reduserte Yara sin eierandel i Yara Dallol (Dallo) fra 69% til 51,8%. Mer informasjon er gitt i note 23.

Yara kunngjorde den 15. september 2015 en ikke-bindende intensjonsavtale med det amerikanske selskapet Praxair Inc. om å selge Yaras europeiske CO₂ virksomhet. Mer informasjon er gitt i note 13.

Den 31. juli 2015 solgte Yara sin 50% eierandel i GrowHow UK Group Limited til CF Industries. Yara og CF Industries har begge holdt en 50% eierandel hver i GrowHow UK siden henholdsvis 2007 og 2010. GrowHow UK har to produksjonssteder, Ince og Billingham, med en samlet årlig produksjonskapasitet på tilnærmet 0,8 millioner tonn ammoniakk, 1,1 millioner tonn ammoniakknitrat og 0,5 millioner tonn sammensatt NPK. Med begrensede eksportmuligheter har GrowHow UK primært forsynt gjødselmarkedet i UK. Investeringen i GrowHow UK har blitt innregnet etter egenkapitalmetoden. Salget genererte en skattefri gevinst i 2015 rapportert som «annen inntekt» innenfor driftsresultatet på NOK 3.199 millioner. Dette inkluderer en akkumulert valutagevinst på NOK 312 millioner innregnet som øvrige resultatелеmenter i eierperioden, som på transaksjonstidspunktet er tatt over resultatregnskapet. Gevinsten er rapportert innen Production segmentet. Kontantvederlag mottatt på transaksjonstidspunktet var NOK 4.794 millioner og er presentert på linjen «salg av andre langsiktige investeringer» innenfor investeringsaktiviteter i den konsoliderte oppstillingen av kontantstrømmer.

Tabellen nedenfor viser følgende av salget av GrowHow UK på de forskjellige oppstillingene for Yara:

NOK millioner	2015	2014
Resultatregnskapet:		
Andre inntekter	3.199	-
Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	131	232
Oppstilling over totalresultat		
Omregningsdifferanser på utenlandsk virksomhet avhendet i inneværende år	(312)	-
Omregningsdifferanser på utenlandsk virksomhet	180	248
Aktuarmessig gevinst/(tap) på ytelsesbaserte pensjonsordninger fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	11	(157)
Endringer i egenkapital		
Valuta- omregning utenlands virksomheter	-	131
Oppstilling av finansiell stilling:		
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-	1.583
Oppstilling over kontantstrømmer:		
Salg av andre langsiktige investeringer	4.794	-
Utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-	285

Forretningsmessige initiativ 2014

Vesentlige oppkjøp

Yara kjøpte den 1. desember 2014 en 60% andel i Galvani Indústria, Comércio e Serviços S/A (Galvani), til en selskapsverdi på USD 318 millioner. Galvani er et privat uavhengig gjødselselskap som driver med fosfatgruver, samt produksjon (ca 1 million tonn årlig) og distribusjon av singel super fosfat (SSP) i den sentrale og nordøstlige delen av Brasil. Galvani eier i tillegg lisenser for utbygging og drift av to nye fosfatgruver i Brasil. Hovedårsaken til oppkjøpet av Galvani var å sikre fosfatgjødselpasiteten i det sentrale Brasil. Videre innehar Galvani industrikompetanse knyttet til kostnadseffektive løsninger for gruvedrift, produksjon, blanding og lagerfasiliteter. Enheten er inkludert i Production segmentet. Se note 4 for mer informasjon.

Oppkjøpet av OFD Holding Inc (OFD) ble ferdigstilt 1. oktober 2014 til en transaksjonsverdi på USD 423 millioner. OFD eide og drev en gjødselsfabrikk i Cartagena med en årlig produksjonskapasitet på ca 320 kilotonn (kt) NPK, 100 kt kalsiumnitrat (CN) og 70 kt ammoniumnitrat (AN). Anlegget har også en integrert enhet for produksjon av ammoniakk. OFD kontrollerte også 12 blandingenheter med en kapasitet på ca 700 kt NPK og 100 kt flytende gjødsel som en del av distribusjonsnettverket i Colombia, Mexico, Peru, Bolivia, Costa Rica og Panama. Hovedårsaken til OFD-oppkjøpet var videre utvikling i Latin Amerika, skape merverdi for Yaras aksjonærer samt å bidra til vekst i landbruket, industrien og gruve-sektoren i regionen. Enhetene er inkludert i Crop Nutrition segmentet. Se note 4 for mer informasjon.

Andre oppkjøp

Yara kjøpte i tredje kvartal 2014 Strabag SE sin avdeling for rensing av eksosgass etter godkjenning fra relevante tilsynsorganer til en transaksjonsverdi på EUR 2 millioner. Eiendelene er inkludert i selskapet Yara Environmental Technologies GmbH, Østerrike, som er inkludert i Industrial segmentet.

Yara kjøpte Borealis sin 52,15% andel i ureafabrikken i Le Havre i andre kvartal 2014. Yara hadde før dette en andel på 47,85%. Fabrikken produserer 320.000 metriske tonn urea og 400.000 metriske tonn ammoniakk pr. år. Transaksjonsverdien var EUR 4 millioner. Ureafabrikken i Le Havre er inkludert i Production segmentet.

Yara kjøpte i andre kvartal 2014 en majoritetsandel på 63,33% i Green Tech Marine (GTM) for NOK 47,5 millioner. I tillegg er det inngått en utsatt vederlagsavtale på minimum NOK 10 millioner. GTM tilbyr svoveloksyd scrubber til sjøfartsindustrien. Selskapet er inkludert i Industrial segmentet.

Den 1. mars 2014 kjøpte Yara Kynoch-virksomheten i Kappregionen i Sør-Afrika. Virksomheten står for salg av 140 kt gjødsel med en differensiert produktportefølje av næringsstoffer til avlingene. Transaksjonsverdien var USD 31 millioner og enheten er inkludert i Crop Nutrition segmentet.

Yara kjøpte 29. januar 2014 H+H Umwelt- und Industrietechnik GmbH. H+H spesialiserte seg på Selective Catalytic Reduction (SCR) systemer for NO_x reduksjon på skip og kraftverk. Selskapet leverer SCR systemer til shipping- og industrimarkeder med over 1.200 installerte SCR-enheter over hele verden. Transaksjonsverdien var EUR 15,4 millioner og enheten er inkludert i Industrial segmentet.

Yara kjøpte det tyske vannsensoretselskapet ZIM Plant Technology GmbH den 2. januar 2014. Selskapet har utviklet teknologi for å overvåke avlingenes vannstatus. Transaksjonsverdien var EUR 3,5 millioner og enheten er inkludert i Crop Nutrition segmentet.

Mer detaljert informasjon finnes i note 4.

Note 4 Virksomhetssammenslutninger

Virksomhetssammenslutninger gjennomført i 2015

Virksomhetssammenslutningene som ble avsluttet i 2015 er alle vurdert til være uvesentlige både individuelt og aggregert. Med bakgrunn i dette er det ikke gitt detaljert noteinformasjon. Yara betalte betydelige utsatte vederlag i 2015 knyttet til virksomhetssammenslutninger fra 2014. Disse kontantstrømmene er presentert i tabellen under.

Netto negativ kontantstrøm fra virksomhetssammenslutninger

NOK millioner	Galvani	OFD	Andre 2015
Konter overført	-	-	260
Utsatt og betinget vederlag	1.091	58	-
Beholdning av konanter og kontantekvivalenter overtatt	-	-	(3)
Sum vederlag	1.091	58	257

Virksomhetssammenslutninger 2014

Vederlag

NOK millioner	Galvani 1. des 2014	OFD 1. okt 2014	Andre 2014
Konter overført	266	1.153	404
Gjeld som gjøres opp som en del av transaksjonen	172	502	19
Utsatt og betinget vederlag ¹⁾	1.212	46	35
Sum vederlag	1.650	1.701	459

1) Utsatt vederlag relatert til Galvani kan maksimalt bli USD 186 millioner (nominell verdi), hvorav Yara betalte USD 132 millioner (NOK 1.091 millioner) i løpet av 2015.

Identifiserte eiendeler overtatt og forpliktelser innregnet på datoen for virksomhetssammenslutningen (virkelig verdi)

NOK millioner	Galvani 1. des 2014	OFD 1. okt 2014	Andre 2014
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	55	54	1
Balanseførte undersøkelseutgifter, del av immaterielle eiendeler	1.010	-	-
Merkenavn, del av immaterielle eiendeler	44	39	-
Patenter og teknologi, del av immaterielle eiendeler	-	-	43
Kunderelasjoner, del av immaterielle eiendeler	115	113	104
Annet, del av immaterielle eiendeler	12	-	-
Varige driftsmidler	1.352	1.181	66
Mineralrettigheter, del av varige driftsmidler	456	-	-
Tilknyttede selskaper	-	42	1
Andre langsiktige eiendeler	276	12	-
Varebeholdning	527	995	107
Kundefordringer	409	964	44
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	94	210	26
Konter og kontantekvivalenter	27	162	28
Sum eiendeler	4.376	3.773	420
Forpliktelser			
Langsiktige forpliktelser	91	12	14
Utsatt skatteforpliktelser	620	144	39
Langsiktig rentebærende gjeld	114	263	-
Andre langsiktige forpliktelser	-	16	-
Leverandørgjeld og annen gjeld	650	507	86
Skattegjeld	-	2	1
Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld	897	1.153	8
Andre kortsiktige forpliktelser	-	34	9
Sum forpliktelser	2.372	2.130	157
Sum identifiserte netto eiendeler (virkelig verdi)	2.004	1.643	264

Fordringene (kundefordringer og andre kortsiktige eiendeler) kjøpt som del av virksomhetssammenslutningen av Galvani hadde en brutto kontraktsverdi på NOK 718 millioner sammenlignet med en virkelig verdi på NOK 685 millioner. Fordringene kjøpt som en del av virksomhetssammenslutningen av OFD hadde en brutto kontraktsverdi på NOK 1.059 millioner sammenlignet med en virkelig verdi på NOK 976 millioner. For de øvrige virksomhetssammenslutningene samsvarte virkelig verdi med pålydende beløp.

Ikke-kontrollerende eierinteresser

NOK millioner, unntatt prosent	Galvani 1. des 2014	OFD 1. okt 2014	Andre 2014
Ikke-kontrollerende eierinteresser ¹⁾	40 %	5,2%	
Ikke-kontrollerende eierinteresser andel av identifiserte eiendeler og forpliktelser	985	66	30

1) Ikke-kontrollerende eierinteresser i "Andre" er hovedsaklig relatert til den 36.67% ikke-kontrollerende eierinteressen i Green Tech Marine.

Yara har benyttet muligheten til å velge å presentere ikke-kontrollerende eierinteresser i Galvani og OFD basert på andel av virkelig verdi.

Yaras stemmerettigheter er identisk med andel av egenkapital.

Goodwill ved virksomhetssammenslutning

NOK millioner	Galvani 1. des 2014	OFD 1. okt 2014	Andre 2014
Vederlag betalt, utsatt og betinget	1.478	1.200	440
Gjeld som gjøres opp som en del av transaksjonen	172	502	19
Ikke-kontrollerende eierinteresser	985	66	30
Virkelig verdi av overtatte identifiserte netto eiendeler	(2.004)	(1.643)	(264)
Goodwill ved virksomhetssammenslutning	632	124	225

Goodwill ved virksomhetssammenslutningen av Galvani reflekterer planer for økt oppgraderingskapasitet for fosfatgjødning, gjenanskaffelseskosten av selskapets ansatte og Yara spesifikke synergier fra balansering av oppstrøms- og nedstrømsposisjoner i Brasil. Goodwill ved virksomhetssammenslutningen av OFD reflekterer synergier gjennom økt tilstedeværelse og vekst i Latin-Amerika.

Goodwill ved virksomhetssammenslutningene er skattemessig fradragsberettiget.

Netto kontantstrøm fra oppkjøp av datterselskaper

NOK millioner	Galvani 1. des 2014	OFD 1. okt 2014	Andre 2014
Vederlag betalt på datoen for virksomhetssammenslutning	266	1.153	380
Utsatt kontantvederlag, betalt	-	-	25
Gjeld som gjøres opp som en del av transaksjonen	172	502	-
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter overtatt	(27)	(162)	(30)
Netto kontantstrøm fra oppkjøp av datterselskaper	412	1.493	375

Netto kontantstrømmer er presentert som en del av "investeringsaktiviteter" i den konsoliderte oppstillingen over kontantstrømmer.

Note 5 Segmentinformasjon

De operasjonelle segmenter som blir presentert, representerer de sentrale deler av Yaras virksomhet. Disse evalueres på jevnlig basis av Yaras ledelse basert på finansiell og operasjonell informasjon utarbeidet spesifikt for hvert segment for å evaluere resultater og allokere ressurser. Informasjonen er gitt på samme måte som den presenteres internt og slik den benyttes av Yaras ledelse for å følge opp konsernets utvikling.

Den 8. februar 2016 annonserte Yara endringer i organisasjon og ledelse, inkludert ombenevning av Downstream segmentet til "Crop Nutrition" og Upstream segmentet til "Production".

Den 1. januar 2015 overførte Yara syv produksjonsanlegg fra Crop Nutrition og Industrial segmentet til Production segmentet. Disse produksjonsanleggene har historisk blitt inkludert i Crop Nutrition og Industrial da deres produkter primært har blitt levert til kunder i nærliggende områder. Overføringen reflekterer at Production har det operasjonelle ansvaret for produksjonsanleggene.

Anleggene som er overført fra Crop Nutrition er: Montoir (Frankrike), Ambes (Frankrike), Ravenna (Italia), Rostock (Tyskland) og Glomfjord (Norge). Anleggene overført fra Industrial er: Pardies (Frankrike) og Köping (Sverige). Total bokført verdi av varige driftsmidler overført til Production er NOK 2.974 millioner, hvorav NOK 2.466 millioner er overført fra Crop Nutrition og NOK 588 millioner er overført fra Industrial.

Det har ikke vært praktisk mulig å omarbeide sammenligningstall for 2014 på segmentnivå, da dette ville kreve implementering av internprising på historiske transaksjoner. I stedet vil Yara presentere to sett av segmenttall for 2015 basert på ny og tidligere segmentstruktur. Tallene for 2015 basert på tidligere segmentstruktur vil da være sammenlignbar med forrige års tall.

Segmentstruktur

Nåværende segmentstruktur ble implementert 1. oktober 2003. Yaras segmenter styres som separate og strategiske forretningsområder. Segmentinformasjonen er presentert for operasjonelle segmenter. I tillegg gis informasjon om geografisk fordeling.

Crop Nutrition

Crop Nutrition segmentet består av Yaras verdensomspennende markedsføringsorganisasjon og globale distribusjonsnettverk for mineralgjødselprodukter og agronomiske løsninger. Med et globalt nettverk av salgskontorer, terminaler og lagerbygg, er Crop Nutrition tilstede i 54 land og selger til mer enn 150 land. Segmentet omfatter også mindre produksjonsfasiliteter som oppgraderer halvfabrikata til ferdige mineralgjødselprodukter, som hovedsakelig markedsføres i de områder der produksjonen finner sted. Etter at fem produksjonsanlegg ble overført fra Crop Nutrition til Production den 1. januar 2015, er det meste av segmentets salgsvolum kjøpt på ordinære forretningsmessige vilkår fra Production segmentet eller fra tredjepart. Crop Nutrition segmentet er i hovedsak en marginfokusert virksomhet, som over tid tilfører ytterligere og mer stabile marginer og reduserer svingninger i resultatene. Med en relativt lavere investering i kjemisk produksjonskapasitet, er Crop Nutrition virksomheten, spesielt utenfor Europa, mer fokusert på distribusjonsmarginer og styring av driftskapitalen enn på produksjonsmarginer. Segmentet karakteriseres av høy omløpshastighet på driftskapital, lav andel av varige driftsmidler i forhold til totale eiendeler sammenlignet med tradisjonell, produksjonsbasert mineralgjødselvirksomhet, og av en relativt lav EBITDA-margin i forhold til inntekter.

Industrial

Industrial segmentet skaper verdi ved å utvikle og selge kjemiske produkter og industrigasser (mest CO₂) til markeder utenfor mineralgjødselsektoren. Industrial segmentet selger nitrogenkjemikalier, inkludert ammoniakkrelaterte produkter, dyrefôr, industrielle eksplosiver og miljøapplikasjoner (teknologi og tjenester). Salg av nitrogenkjemikalier til den europeiske prosessindustrien og den globale industrielle eksplosivvirksomheten utgjør segmentets hovedmarkeder, mens salg av kjemikalier for miljøapplikasjoner er virksomhetsområdet med sterkest vekst.

Production

Production segmentet omfatter ammoniakk- og ureaproduksjon i forskjellige verdensdeler, fosfatgruver, global handel og frakt av ammoniakk, samt nitrat- og NPK-produksjonen som er samlokalisert med ammoniakkproduksjonen, og betjener både nasjonale og internasjonale markeder. Production segmentet omfatter vesentlige eierskapsinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger. Investeringer i Trinidad Nitrogen Company Ltd og Yara Pilbara Nitrates Pty Ltd er klassifisert som felleskontrollerte driftsordninger. For disse innregnes det vår andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Se note 15 for ytterligere informasjon. Investeringer i felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper er regnskapsført etter egenkapitalmetoden. På grunn av eierandelen i disse selskapene er deres driftsresultat ikke inkludert i konsernets driftsresultat. Men Yaras andel av nettoresultatene for disse selskapene er inkludert i EBITDA og resultat etter skatt. Production segmentets driftsresultater er i stor grad basert på segmentets produksjonsmarginer, som primært påvirkes av prisnivået på ammoniakk, urea, nitrater, NPK og fosforsyre, i tillegg til prisnivået på energi og råmaterialer som fosfat og kalium. Dessuten kan segmentets resultater bli sterkt påvirket av bevegelser i valutakurser. Svingningene i Production segmentets resultater er typisk for tradisjonelle produsenter av mineralgjødselprodukter, og er normalt mindre stabile enn resultatene for Yaras Crop Nutrition og Industrial segmenter.

Informasjon om operasjonelle segmenter

Yaras styringsmodell reflekterer ledelsens fokus på kontantstrømbaserte avkastningsmål, både før og etter skatt. EBITDA er en tilnærming til kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter før skatt, og anses som en viktig indikator for å måle lønnsomheten i segmentene. Yara definerer EBITDA som driftsresultat pluss renteinntekter, andre finansinntekter og resultat fra investeringer innregnet etter egenkapitalmetoden. Det utelukker avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger, herunder amortisering av merverdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. I tillegg måles segmentene på CROGI (definert som brutto kontantstrøm etter skatt i forhold til gjennomsnittlig brutto investert kapital). ROCE (avkastning på sysselsatt kapital) er inkludert som et ytterligere nøkkel-tall for å gjøre det lettere å sammenligne med andre selskaper. ROCE er definert som EBIT minus skatt, delt på gjennomsnittlig sysselsatt kapital. Se også side 50-51 for ytterligere informasjon.

Salg mellom segmentene skjer på forretningsmessige vilkår, som om salget hadde skjedd med eksterne parter. Resultater fra aktiviteter som er ansett å være tilfeldige for Yaras hovedvirksomheter samt inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld som ikke hører hjemme eller defineres som en del av Production, Crop Nutrition eller Industrial, rapporteres under «Annet og eliminerings». I prinsippet gjelder dette renteinntekter og -kostnader, realisert og urealisert valutagevinst eller -tap samt netto pensjonskostnader. Eliminering av gevinster og tap knyttet til transaksjoner mellom segmentene presenteres i «annet og eliminerings». Det samme gjelder generelle administrasjonskostnader og andre kostnader som ikke er fordelt til de operasjonelle segmentene.

Informasjon om operasjonelle segmenter, konsolidert resultatregnskap

NOK millioner	Noter	Ny segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2014
Eksterne driftsinntekter og annen inntekt				
Crop Nutrition		80.198	80.313	71.494
Industrial		17.233	17.400	14.928
Production		14.383	14.153	8.874
Annet og elimineringer		82	32	46
Sum		111.897	111.897	95.343
Interne driftsinntekter og annen inntekt				
Crop Nutrition		1.591	2.401	1.724
Industrial		113	160	164
Production		41.429	36.471	31.976
Annet og elimineringer		(43.132)	(39.031)	(33.864)
Sum		-	-	-
Driftsinntekter og annen inntekt				
Crop Nutrition		81.789	82.713	73.219
Industrial		17.346	17.560	15.092
Production		55.812	50.624	40.850
Annet og elimineringer		(43.050)	(39.000)	(33.819)
Sum		111.897	111.897	95.343
Driftskostnader eksklusive avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger				
Crop Nutrition		(76.056)	(77.260)	(67.738)
Industrial		(15.968)	(16.209)	(13.814)
Production		(41.103)	(35.537)	(31.718)
Annet og elimineringer		42.267	38.146	32.910
Sum		(90.860)	(90.860)	(80.359)
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger				
Crop Nutrition		(760)	(1.699)	(993)
Industrial		(204)	(398)	(306)
Production		(5.867)	(4.733)	(3.276)
Annet og elimineringer		(102)	(102)	(102)
Sum	7,17	(6.933)	(6.933)	(4.678)
Driftsresultat				
Crop Nutrition		4.973	3.754	4.488
Industrial		1.174	952	973
Production		8.842	10.354	5.856
Annet og elimineringer		(886)	(956)	(1.011)
Sum		14.104	14.104	10.305
Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet				
Crop Nutrition		26	26	53
Industrial		102	102	96
Production		(438)	(438)	638
Sum	14	(310)	(310)	786
Renteinntekter og andre finansinntekter				
Crop Nutrition		428	428	457
Industrial		6	6	8
Production		117	117	16
Annet og elimineringer		54	54	69
Sum	8	605	605	550
EBITDA				
Crop Nutrition		6.188	5.907	5.991
Industrial		1.489	1.461	1.385
Production		14.414	14.792	9.871
Annet og elimineringer		(729)	(800)	(840)
Sum		21.361	21.361	16.407

Informasjon om operasjonelle segmenter, Annet

NOK millioner	Noter	Ny segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2014
Avstemming av EBITDA til Resultat før skatt				
EBITDA		21.361		16.407
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger ¹⁾	7	(6.962)		(4.766)
Valutagevinst/(-tap)	8	(2.463)		(698)
Rentekostnader og andre finansielle poster	8	(1.291)		(909)
Resultat før skatt		10.644		10.035
EBIT				
Crop Nutrition		5.428	4.208	4.998
Industrial		1.282	1.060	1.076
Production		8.521	10.032	6.510
Annet og elimineringer		(832)	(902)	(942)
Sum		14.398	14.398	11.642
Investeringer ²⁾				
Crop Nutrition		1.455	2.372	3.143
Industrial		242	712	766
Production		9.519	8.132	9.326
Annet og elimineringer		101	101	176
Sum		11.316	11.316	13.411

1) Inkludert amortisering og nedskrivninger av merverdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

2) Omfatter investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og anskaffelse av aksjer i tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet og øvrige selskaper.

Informasjon om operasjonelle segmenter, andre avkastningsmål

NOK millioner, unntatt prosent	Ny segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2014
Brutto kontantstrøm etter skatt ¹⁾			
Crop Nutrition	4.837	4.862	4.755
Industrial	1.194	1.221	1.140
Production	12.174	12.174	8.403
Annet og elimineringer	323	270	(199)
Sum	18.528	18.528	14.099
Brutto investert kapital ²⁾			
Crop Nutrition	27.710	34.930	26.288
Industrial	5.464	7.886	6.756
Production	100.661	91.018	73.257
Annet og elimineringer	(1.585)	(1.584)	(621)
Sum	132.250	132.250	105.679
Kontant avkastning på brutto investering (CROGI)			
Crop Nutrition	17,5%	13,9%	18,1%
Industrial	22,0%	15,5%	16,9%
Production	12,1%	13,4%	11,5%
Sum ³⁾	14,0%	14,0%	13,3%

1) Definert som EBITDA fratrukket sum skattekostnad foruten skatt på netto valutagevinst/(-tap).

2) 12-måneders gjennomsnitt.

3) Kontanter og øvrige likvide midler er inkludert i brutto investering ved beregning av CROGI for segmentene, men er ikke inkludert for konsernet. I tillegg er det benyttet faktisk beregnet skatt ved beregning av CROGI for konsernet, mens en standardisert skattesats på 25% benyttes for segmentene. Disse to effektene forklarer hvorfor CROGI beregnet for konsernet er høyere enn for segmentene. Se side 50 "Definisjoner og avikalanalyse" for ytterligere informasjon.

NOK millioner, unntatt prosent	Ny segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2014
Resultat før rentekostnader, etter skatt			
Crop Nutrition	4.077	3.163	3.762
Industrial	987	821	831
Production	6.281	7.415	5.042
Annet og elimineringer	220	167	(301)
Sum	11.565	11.565	9.333
Sysselsatt kapital ¹⁾			
Crop Nutrition	24.607	27.685	20.284
Industrial	4.009	4.872	4.108
Production	63.202	59.287	46.886
Annet og elimineringer	(2.094)	(2.120)	(1.049)
Sum	89.723	89.723	70.229
Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE)			
Crop Nutrition	16,6%	11,4%	18,5%
Industrial	24,6%	16,8%	20,2%
Production	9,9%	12,5%	10,8%
Sum ²⁾	12,9%	12,9%	13,3%

1) Sysselsatt kapital er definert som sum eiendeler justert for utsatt skattefordel, fratrukket andre kortsiktige forpliktelser, og er beregnet på basis av 12 måneders rullerende gjennomsnitt.

2) Kontanter og øvrige likvide midler er inkludert i brutto investering ved beregning av ROCE for segmentene, men er ikke inkludert for konsernet. I tillegg er det benyttet faktisk beregnet skatt ved beregning av ROCE for konsernet, mens en standardisert skattesats på 25% benyttes for segmentene. Disse to effektene forklarer hvorfor ROCE beregnet for konsernet er høyere enn for segmentene. Se side 50 "Definisjoner og avvikanalyse" for ytterligere informasjon.

Informasjon om operasjonelle segmenter, konsolidert oppstilling av finansiell stilling

NOK millioner	Noter	Ny segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2015	Tidligere segmentstruktur 2014
Eiendeler ¹⁾				
Crop Nutrition		36.057	40.234	37.551
Industrial		6.509	7.584	6.860
Production		75.077	70.306	64.897
Annet og elimineringer		1.220	739	2.323
Sum		118.863	118.863	111.632
Omløpsmidler ¹⁾				
Crop Nutrition		26.373	28.194	25.298
Industrial		5.126	5.365	4.112
Production		12.638	11.010	10.900
Annet og elimineringer		(2.956)	(3.387)	(1.737)
Sum		41.182	41.182	38.573
Anleggsmidler ¹⁾				
Crop Nutrition		9.683	12.040	12.253
Industrial		1.383	2.220	2.748
Production		62.465	59.322	54.013
Annet og elimineringer		4.150	4.099	4.044
Sum		77.681	77.681	73.059
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet				
Crop Nutrition		357	357	453
Industrial		276	276	371
Production		9.136	9.136	10.109
Sum	14	9.769	9.769	10.934

1) Eiendeler omfatter ikke interne kontantbeholdninger og fordringer knyttet til konsernbidrag.

Informasjon om produkter og vesentlige kunder

Driftsinntekter pr. produktgruppe ¹⁾

NOK millioner	2015	2014
Ammoniakk	11.813	11.208
hvorav industrial produkter	3.435	3.245
Urea	20.394	19.168
hvorav gjødsel	14.038	13.820
hvorav Yara-produsert gjødsel	5.490	5.565
hvorav Yara-produserte industrial produkter	5.058	4.221
hvorav produsert av tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	5.695	6.093
Nitrater	15.972	14.719
hvorav gjødsel	13.746	12.525
hvorav Yara-produsert gjødsel	12.415	11.433
hvorav Yara-produserte industrial produkter	1.721	1.795
NPK	32.811	29.393
hvorav Yara-produsert kompleksgjødsel	17.887	14.744
hvorav Yara-produsert mekanisk blandet	13.560	13.457
CN	4.187	3.451
hvorav gjødsel	3.329	2.646
hvorav Yara-produsert gjødsel	3.271	2.564
hvorav Yara-produserte industrial produkter	796	749
UAN	2.803	2.540
hvorav Yara-produsert gjødsel	2.221	2.280
DAP/MAP	3.827	2.606
MOP/SOP	3.841	2.671
SSP	1.840	656
Andre produkter	10.523	8.635
hvorav industrial produkter	4.162	3.241
Sum driftsinntekter	108.011	95.047

1) Produktgruppene er presentert annerledes enn tidligere år, idet industrial produkter er inkludert i de relevante produktgruppene istedenfor å bli presentert som en separat produktgruppe.

Yara betjener et stort antall kunder. Ingen inntekter fra enkeltstående kunde overstiger ti prosent eller mer av Yaras totale driftsinntekter.

Informasjon om geografisk fordeling

NOK millioner	Driftsinntekter ¹⁾		Anleggsmidler ²⁾		Investeringer ²⁾	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Belgia	1.662	1.510	1.733	1.794	236	531
Danmark	1.687	1.469	229	250	15	10
Finland	1.950	2.017	6.590	5.502	1.395	999
Frankrike	7.506	6.549	1.387	1.876	419	599
Tyskland	4.773	4.870	2.509	2.098	699	473
Storbritannia	5.303	4.972	412	2.247	130	95
Italia	3.354	3.392	1.613	1.049	669	206
Spania	1.970	1.875	58	61	1	13
Sverige	2.189	2.219	1.213	717	500	106
Nederland	2.071	1.969	5.431	5.176	587	806
Andre	4.134	3.582	95	93	5	26
Sum EU	36.599	34.423	21.269	20.864	4.658	3.863
Norge	1.893	1.771	4.169	3.728	1.175	1.084
Øvrige Europa	1.316	997	2.181	1.648	810	1
Sum Europa	39.808	37.191	27.619	26.239	6.643	4.948
Afrika	6.548	5.189	1.974	2.599	239	340
Asia	10.809	9.365	9.163	7.508	19	10
Australia og New Zealand	1.570	1.309	11.910	10.467	419	1.538
Nord-Amerika	13.267	11.944	12.781	11.295	2.240	250
Brasil	26.401	24.103	7.601	8.587	1.195	4.372
Øvrig Sør- og Sentral-Amerika	9.609	5.946	2.586	2.769	561	1.953
Sum utenfor Europa	68.203	57.856	46.015	43.225	4.673	8.463
Sum	108.011	95.047	73.634	69.464	11.316	13.411

1) Driftsinntektene er basert på kundens lokalisering.

2) Spesifikasjonen av varige driftsmidler og langsiktige investeringer er basert på det enkelte konsensselskaps lokalisering. Varige driftsmidler inkluderer ikke finansielle instrumenter, utsatt skattefordel, overfinansierte pensjonsordninger og rettigheter fra forsikringsavtaler. Investeringer inkluderer anskaffelseskost av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, og anskaffelse av aksjer i tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet og øvrige selskaper. Investeringer i Brasil i 2014 omfattet NOK 3.620 millioner knyttet til oppkjøpet av Galvani, og øvrig Sør- og Sentral-Amerika inkluderte i 2014 NOK 1.500 millioner relatert til oppkjøp av OFD Holding.

Note 6 Driftskostnader

NOK millioner	Noter	2015	2014
Lønn og lønnsavhengige kostnader			
Lønn		(6.263)	(5.219)
Arbeidsgiveravgift		(1.075)	(889)
Andre ytelser		(68)	(65)
Netto periodisert pensjonskostnad	24	(642)	(443)
Sum		(8.047)	(6.616)
Andre driftskostnader			
Salgs- og administrasjonskostnader		(1.927)	(1.927)
Leie av bygninger o.l.		(257)	(226)
Reisekostnader		(421)	(327)
Tap og endring i nedskrivning for verdifall kundefordringer		(213)	(71)
Honorarer til revisor, advokater, konsulenter		(541)	(380)
Andre kostnader		(387)	(255)
Sum		(3.745)	(3.186)
Forskningskostnader ¹⁾		(161)	(154)

1) Yara har i løpet av de siste år lagt stor vekt på å rette forskningsressursene mot kommersiell aktivitet, både når det gjelder forbedring av prosesser og produkter og agronomisk rettede tiltak. Det er ikke praktisk mulig å vurdere hvilken lønnsomhet disse tiltakene vil ha for framtiden.

Note 7 Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger

NOK millioner	Noter	2015	2014
Avskrivninger av varige driftsmidler	12	(4.663)	(3.738)
Nedskrivninger av varige driftsmidler	12,17	(1.183)	(222)
Reversering av nedskrivninger varige driftsmidler	12,17	22	12
Sum avskrivninger og nedskrivninger av varige driftsmidler		(5.824)	(3.948)
Amortisering av immaterielle eiendeler	11	(800)	(622)
Nedskrivninger av immaterielle eiendeler	11,17	(308)	(107)
Sum amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler		(1.108)	(729)
Sum avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger		(6.933)	(4.678)

Note 8 Finansinntekter og -kostnader

NOK millioner	Noter	2015	2014
Renteinntekter på kundekreditter		444	314
Renteinntekter, øvrige		135	170
Utbytte og gevinst/(tap) på verdipapirer		26	66
Renteinntekter og andre finansinntekter		605	550
Valutagevinst/(-tap), netto	29	(2.463)	(698)
Rentekostnader		(1.001)	(739)
Kapitaliserte renter		111	1
Avkastning på pensjonsmidler	24	316	418
Rentekostnader på pensjonsforpliktelse	24	(398)	(487)
Reversering av verdi på kontantstrømsikringer ¹⁾	30,31	(7)	(18)
Andre finanskostnader		(312)	(84)
Rentekostnader og andre finansposter		(1.291)	(909)
Finansinntekter/(-kostnader), netto		(3.150)	(1.056)

1) Rentebytteavtale definert som kontantstrømsikring ført direkte mot egenkapitalen.

Note 9 Skatter

De viktigste komponentene av skattekostnaden for årene som ble avsluttet 31. desember 2015 og 2014 er:

NOK millioner	2015	2014
Konsolidert resultatregnskap		
Betalbar skatt		
Årets betalbare skatt	(2.879)	(2.306)
Korreksjoner tidligere år	83	(58)
Sum	(2.796)	(2.363)
Utsatt skatt		
Utsatt skattekostnad innregnet i inneværende år	1.519	255
Endring i skattesats eller -lovgivning	(53)	4
Reversering av tidligere nedskrivning/(nedskrivning) av utsatt skattefordel	(879)	12
Sum	587	272
Sum skattekostnad	(2.209)	(2.092)
Øvrige resultatelementer		
Betalbar skatt		
Sikring av nettoinvestering	294	252
Omregningsdifferanse på konserninternt lån behandlet som del av nettoinvestering	130	(69)
Sum skatt	425	183
Utsatt skatt		
Pensjoner	(138)	296
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	(7)	3
Kontantstrømsikring	(7)	8
Sum	(152)	307
Reklassifisert til resultatregnskapet		
Kontantstrømsikring	(1)	(5)
Sum	(1)	(5)
Sum skatt innregnet direkte i øvrige resultatelementer	272	486
Sum skattekostnad innregnet i oppstilling over totalresultat	(1.938)	(1.606)

Skattbart resultat avviker fra regnskapsmessig resultat i resultatregnskapet som en følge av at det ikke medtas inntekts- og kostnadsposter som er skattepliktige eller fradragsberettigede i kommende år (midlertidige forskjeller). Det medtas heller ikke poster som aldri vil bli skattepliktige eller fradragsberettigede (permanente forskjeller). Konsernets forpliktelse for betalbar skatt er beregnet basert på skattesatser som er vedtatt eller tilnærmet vedtatt på balansedagen.

Avstemming av norsk nominell skattesats mot effektiv skattesats

NOK millioner, unntatt prosent	2015	2015	2014
Resultat før skattekostnad		10.644	10.035
Forventet skattekostnad basert på nominell skattesats ¹⁾	27,0 %	(2.874)	(2.710)
Virkning av endring i skattelovgivning	0,7 %	(79)	6
Skattesatser i utlandet som avviker fra 27 %	(7,9 %)	845	548
Ubenyttede skattemessige tap som ikke er innregnet som utsatt skattefordel	6,5 %	(689)	(90)
Underskudd og andre skattefordeler som ikke tidligere er inntektsført	(0,4 %)	39	55
Ikke fradragsberettigede kostnader	0,9 %	(93)	(106)
Andel av resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	0,9 %	(92)	224
Ikke skattepliktig inntekt salg av GrowHow UK	(8,1 %)	864	-
Ikke skattepliktige inntekter - annet	(2,0 %)	209	153
Korrekasjoner tidligere år	(0,8 %)	82	(58)
Kildeskatt	2,1 %	(222)	(42)
Annet, netto	1,9 %	(201)	(73)
Sum skattekostnad		(2.209)	(2.092)
Effektiv skattesats		20,8%	20,8%

1) Beregnet som norsk nominell skattesats på 27 % av resultat før skatt.

Eiendeler/(forpliktelse) ved utsatt skatt

Balanseført utsatt skattefordel vurderes ved hver balansedag og nedskrives i den grad det ikke lengre er sannsynlig at tilstrekkelig skattbar inntekt vil være tilgjengelig for å sikre at hele eller deler av eiendelen er gjenvinnbar.

Utsatt skattefordel og -forpliktelse måles basert på forventede skattesatser i den perioden forpliktelsen gjøres opp eller eiendelen realiseres, som følge av vedtatte eller tilnærmet vedtatte skattesatser og -lover på balansedagen. Målingen av utsatt skattefordel og -forpliktelser reflekterer skattekonsekvensene som følge av den måten konsernet på balansedagen forventer å gjenvinne eller gjøre opp balanseførte beløp for eiendeler og forpliktelser.

2015

NOK millioner	Balanse 1. jan	Innregnet i resultatregnskapet	Reklassifisert fra egenkapital til resultatregnskapet	Endring i skattesats	Innregnet i øvrige resultat-elementer	Overføring	Kjøp/salg av virksomhet ¹⁾	Omregningsdifferanser	Balanse 31. des
Anleggsmidler og langsiktig gjeld									
Immaterielle eiendeler	(846)	513	-	(4)	-	-	28	(14)	(323)
Varige driftsmidler	(4.343)	236	-	12	-	38	282	(110)	(3.885)
Pensjoner	820	27	-	(6)	(138)	-	-	24	726
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	(4)	-	-	-	(7)	-	-	(1)	(12)
Andre langsiktige eiendeler	(967)	(1.036)	-	89	-	8	-	(12)	(1.918)
Andre langsiktige forpliktelser	471	415	(1)	(23)	(7)	-	-	32	888
Sum	(4.869)	155	(1)	68	(152)	45	310	(81)	(4.525)
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld									
Varelager	178	87	-	(12)	-	4	1	(12)	244
Periodiserte kostnader, kortsiktig	247	66	-	(11)	-	-	-	(17)	284
Eiendeler klassifisert holdt for salg	-	-	-	-	-	(49)	-	(3)	(51)
Sum	425	153	-	(24)	-	(45)	1	(33)	477
Fremførbare underskudd	2.035	1.214	-	(98)	-	-	-	(140)	3.011
Ubenyttede skattekreditter	2	(2)	-	-	-	-	-	-	1
Nedvurdering av utsatt skattefordel	(559)	(879)	-	-	-	-	-	34	(1.404)
Netto utsatt skattefordel/(-forpliktelse)	(2.963)	641	(1)	(53)	(152)	-	311	(220)	(2.442)

1) Step-up av de skattemessige verdier i Yara Pilbara og inkluderer NOK 51 millioner kroner av immaterielle eiendeler og NOK 308 millioner kroner for varige driftsmidler. Det er relatert til oppkjøpet av de resterende 49% av Yara Pilbara. Se note 23 for mer informasjon.

2014

NOK millioner	Balanse 1. jan	Innregnet i resultat- regnskapet	Reklassi- fisert fra egenkapital til resultat- regnskapet	Endring i skattesats	Innregnet i øvrige resultat- elementer	Overføring	Kjøp/salg av virksomhet	Omreg- nings- differanser	Balanse 31. des
Anleggsmidler og langsiktig gjeld									
Immaterielle eiendeler	(562)	149	-	2	-	-	(326)	(109)	(846)
Varige driftsmidler	(3.311)	(112)	-	(3)	-	-	(453)	(463)	(4.343)
Pensjoner	453	(2)	-	-	296	-	13	60	820
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	(11)	-	4	-	3	-	-	-	(4)
Andre langsiktige eiendeler	(161)	(809)	-	-	-	-	(12)	14	(967)
Andre langsiktige forpliktelser	98	302	(5)	-	8	-	21	47	471
Sum	(3.494)	(472)	(1)	(1)	307	-	(758)	(451)	(4.869)
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld									
Varelager	4	157	-	4	-	-	11	3	178
Periodiserte kostnader, kortsiktig	311	(117)	-	5	-	-	26	21	247
Sum	316	40	-	8	-	-	37	24	425
Fremførbare underskudd	1.229	698	-	1	-	-	50	56	2.035
Ubenyttede skattekreditter	11	(10)	-	-	-	-	-	-	2
Nedvurdering av utsatt skattefordel	(501)	12	-	(5)	-	-	(14)	(50)	(559)
Netto utsatt skattefordel/(-forpliktelse)	(2.439)	269	(1)	4	307	-	(685)	(421)	(2.963)

Ikke regnskapsførte fradragsberettigede midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

NOK millioner	2015	2014
Fradragsberettigede midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd hvor utsatt skattefordel ikke er innregnet, er knyttet til følgende		
Fremførbare underskudd ¹⁾	927	230
Fradragsberettigede midlertidige forskjeller	478	328
Sum	1.404	559

1) Skattermessig fremførbart underskudd i Brasil som ikke er regnskapsført, er NOK 754 millioner (2014: NOK 104 millioner). Økningen skyldes en senere forventet utnyttelse av disse tapene.

Netto utsatt skattefordel/(-forpliktelse) er presentert i oppstilling av finansiell stilling

NOK millioner	2015	2014
Utsatt skattefordel	2.950	2.804
Utsatt skatteforpliktelse	(5.392)	(5.767)
Netto utsatt skattefordel/(-forpliktelse)	(2.442)	(2.963)

Ikke utdelt overskudd i utenlandske datterselskap og utenlandske tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet er cirka NOK 85 milliarder som hovedsakelig kan bli utdelt som skattefritt utbytte. En utsatt skatteforpliktelse er innregnet på NOK 70 millioner for den forventede andelen av utbytte som ikke kan distribueres som skattefri inntekt.

Spesifikasjon av utløpstidspunktet for fremførbare underskudd

NOK millioner

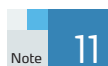
2016	24
2017	20
2018	80
2019	34
2020	66
Etter 2020	154
Uten tidsbegrensning	9.946
Sum	10.324
Skatteeffekt av fremførbare underskudd	3.011
Nedvurdering	(927)
Utsatt skattefordel innregnes i oppstillingen av finansiell stilling	2.084

Yara sine fremførbare underskudd vedrører primært virksomheten i Norge og Brasil, hvor underskuddene er uten tidsbegrensning.

Note 10 Resultat pr. aksje

NOK millioner, unntatt antall aksjer	2015	2014
Resultat		
Årsresultat som grunnlag for basisresultat pr. aksje (årsresultat allokert til eiere av aksjer i Yara International ASA)	8.083	7.625
Antall aksjer		
Vektet gjennomsnittlig antall ordinære aksjer som grunnlag for basisresultat pr. aksje	275.114.375	276.385.013

Grunnlaget for å beregne basisresultat pr. aksje har blitt justert for tilbakekjøp av aksjer eid av Den Norske Stat på tidspunktet for vedtaket i generalforsamlingen, se note 22.

Immaterielle eiendeler

2015

NOK millioner, unntatt prosent	Goodwill	Balanseførte undersøkel- sesutgifter ¹⁾	Leverandørkontrakter	Andre immaterielle eiendeler ²⁾	Sum
Anskaffelseskost					
Balanse 1. januar	6.995	2.324	1.977	3.731	15.028
Tilgang	-	418	-	247	665
Avgang	-	-	-	(32)	(32)
Tilgang nye selskap	81	-	-	2	83
Overføring til anleggsmidler holdt for salg	(32)	-	-	(51)	(83)
Andre overføringer ³⁾	(105)	(2.259)	-	60	(2.305)
Valutaomregning	229	(8)	373	93	687
Balanse 31. desember	7.168	475	2.350	4.050	14.043
Amortisering og nedskrivning					
Balanse 1. januar	(101)	-	(1.200)	(1.718)	(3.020)
Amortisering	-	-	(450)	(350)	(800)
Nedskrivning ⁴⁾	(43)	(261)	-	(4)	(308)
Avgang	-	-	-	31	31
Overføring til anleggsmidler holdt for salg	-	-	-	33	33
Valutaomregning	(7)	(5)	(267)	(116)	(396)
Balanse 31. desember	(152)	(267)	(1.918)	(2.124)	(4.460)
Balanseført verdi					
Balanse 1. januar	6.894	2.324	777	2.014	12.008
Balanse 31. desember	7.016	208	433	1.926	9.583
Levetid (år)			5	3 - 15	
Amortiseringsgrad			20 %	5 - 35 %	

1) Balanseførte undersøkel- sesutgifter er immaterielle eiendeler under utvikling. Amortisering er ikke påbegynt.

2) Andre immaterielle eiendeler er hovedsakelig knyttet til kunderelasjoner, patent/varemerker og programvare.

3) Inkludert overføringer fra Dallol og Salitre prosjektene på NOK 2.198 millioner som tidligere var klassifisert som balanseførte undersøkel- sesutgifter. Disse prosjektene har nå gått over i utviklingsfasen og er dermed blitt omklassifisert til anlegg under oppføring.

4) Se note 17 for mer informasjon.

2014

NOK millioner, unntatt prosent	Goodwill	Balanseførte undersøkel- sesutgifter ¹⁾	Leverandørkontrakter	Andre immaterielle eiendeler ²⁾	Sum
Anskaffelseskost					
Balanse 1. januar	5.267	927	1.621	2.542	10.357
Tilgang	-	173	-	348	522
Avgang	-	-	-	(13)	(13)
Tilgang nye selskap ³⁾	981	1.010	-	472 ⁴⁾	2.462
Overføring	-	-	-	98	98
Valutaomregning	748	214	356	284	1.602
Balanse 31. desember	6.995	2.324	1.977	3.731	15.028
Amortisering og nedskrivning					
Balanse 1. januar	(34)	-	(649)	(1.255)	(1.938)
Amortisering	-	-	(351)	(272)	(622)
Nedskrivning	(58)	-	-	(50)	(107)
Avgang	-	-	-	11	11
Valutaomregning	(9)	-	(201)	(152)	(363)
Balanse 31. desember	(101)	-	(1.200)	(1.718)	(3.020)
Balanseført verdi					
Balanse 1. januar	5.233	927	972	1.286	8.419
Balanse 31. desember	6.894	2.324	777	2.014	12.008
Levetid (år)			5	3 - 15	
Amortiseringssats			20 %	5 - 35 %	

1) Balanseførte undersøkel- sesutgifter er immaterielle eiendeler under utvikling. Amortisering er ikke påbegynt.

2) Andre immaterielle eiendeler er hovedsakelig knyttet til kunderelasjoner, patent/varemerker og programvare.

3) Se note 4 for mer informasjon.

4) Tilgangen består i hovedsak av kunderelasjoner i Galvani på NOK 115 millioner og i OFD-gruppen på NOK 113 millioner.

Eiendeler stilt som sikkerhet

Immaterielle eiendeler pantsatt som sikkerhet var NOK 57 millioner i 2015 (2014: NOK 46 millioner). Se note 32 for mer informasjon.

Note 12 Varige driftsmidler

2015

NOK millioner, unntatt prosent	Tomter	Maskiner og utstyr	Bygninger	Anlegg under oppføring	Annet	Sum
Anskaffelseskost						
Balanse 1. januar, ¹⁾	1.895	60.393	12.383	5.149	1.054	80.874
Tilgang	20	2.182	350	7.630	124	10.307
Avgang	(20)	(1.747)	(81)	(7)	-	(1.855)
Tilgang nye selskap ²⁾	15	196	72	-	11	295
Overføring til anleggsmidler holdt for salg	(35)	(1.564)	(505)	(53)	(345)	(2.502)
Andre overføringer	(6)	4.093	224	(2.315)	104	2.100
Valutaomregning	(82)	3.219	213	774	(67)	4.058
Balanse 31. desember	1.788	66.774	12.655	11.178	881	93.276
Avskrivning						
Balanse 1. januar, ¹⁾	(31)	(31.851)	(4.138)	(40)	(230)	(36.290)
Avskrivning	-	(4.041)	(542)	-	(80)	(4.663)
Nedskrivning	(30)	(898)	(255)	-	-	(1.183)
Reversert nedskrivning	12	2	8	-	-	22
Avgang	12	1.693	65	-	-	1.770
Overføring til anleggsmidler holdt for salg	-	1.213	206	-	88	1.507
Andre overføringer	-	(2)	2	-	-	-
Valutaomregning	(2)	(1.880)	(123)	-	(9)	(2.014)
Balanse 31. desember	(39)	(35.766)	(4.777)	(40)	(230)	(40.852)
Balansført verdi						
Balanse 1. januar, ¹⁾	1.864	28.542	8.244	5.109	825	44.584
Balanse 31. desember	1.749	31.007 ³⁾	7.878 ⁴⁾	11.138	652	52.424
Levetid (år)		4 - 20	20 - 50		5 - 10	
Avskrivningssats		5 - 25 %	2 - 5 %		10 - 20 %	

1) Overføring til anleggsmidler holdt for salg består i hovedsak av anleggsmidler tilhørende CO₂ virksomheten som skal avhendes i 2016.

2) Inkludert overføringer fra Dattol og Salitre prosjektene som tidligere var klassifisert som balansførte undersøkelsesutgifter. Disse prosjektene har nå gått over i utviklingsfasen og er dermed blitt omklassifisert til anlegg under oppføring.

3) Inkluderer netto bokført verdi knyttet til finansiell leie på NOK 164 millioner i 2015.

4) Inkluderer netto bokført verdi knyttet til finansiell leie på NOK 120 millioner i 2015.

2014

NOK millioner, unntatt prosent	Tomter	Maskiner og utstyr	Bygninger	Anlegg under oppføring	Annet	Sum
Anskaffelseskost						
Balanse 1. januar	1.059	51.389	9.358	3.305	561	65.672
Tilgang	57	2.684	917	3.597	1	7.256
Avgang	(1)	(1.250)	(163)	-	(5)	(1.419)
Tilgang nye selskap ¹⁾	623	942	775	255	460	3.055
Overføring	33	2.051	556	(2.782)	-	(141)
Valutaomregning	124	4.577	940	773	37	6.451
Balanse 31. desember	1.895	60.393	12.383	5.149	1.054	80.874
Avskrivning og nedskrivning						
Balanse 1. januar	(27)	(27.335)	(3.477)	(36)	(186)	(31.062)
Avskrivning	-	(3.284)	(421)	-	(34)	(3.738)
Nedskrivning	-	(78)	(133)	(10)	-	(222)
Reversert nedskrivning	-	5	4	3	-	12
Avgang	-	1.047	139	7	3	1.196
Overføring	-	-	3	-	-	3
Valutaomregning	(4)	(2.205)	(255)	(4)	(12)	(2.479)
Balanse 31. desember	(31)	(31.851)	(4.138)	(40)	(230)	(36.290)
Balanseført verdi						
Balanse 1. januar	1.032	24.054	5.881	3.269	375	34.611
Balanse 31. desember	1.864	28.542 ²⁾	8.244 ³⁾	5.109	825	44.584
Levetid (år)		4 - 20	20 - 50		5 - 10	
Avskrivningssats		5 - 25 %	2 - 5 %		10 - 20 %	

1) Se note 4 for mer informasjon.

2) Inkluderer netto bokført verdi knyttet til finansiell leie på NOK 219 millioner i 2014.

3) Inkluderer netto bokført verdi knyttet til finansiell leie på NOK 138 millioner i 2014.

Eiendeler stilt som sikkerhet

Varige driftsmidler pantsatt som sikkerhet var NOK 6.371 millioner i 2015 (2014: NOK 5.938 millioner). Se note 32 for mer informasjon.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd knyttet til eiendeler har blitt regnskapsført som fradrag i balanseført verdi ved å redusere tilgang til kostpris med NOK 12 millioner i 2015 (2014: NOK 20 millioner).

Kapitaliserte lånekostnader

Kapitaliserte lånekostnader beløp seg til NOK 111 millioner i 2015 (2014: NOK 1,3 millioner). Den gjennomsnittlige renten ved kapitalisering var 10,5 % i 2015.

Kompensasjoner

Kompensasjoner fra forsikringsselskap innregnet i resultatregnskapet, utgjorde NOK 144 millioner i 2015 (2014: NOK 49 millioner).

Anleggsmidler holdt for salg

Yara kunngjorde den 15. september 2015 en ikke-bindende intensjonsavtale med det amerikanske selskapet Praxair Inc om å selge Yaras europeiske CO₂ virksomhet for EUR 218 millioner. Avtalen inkluderer også salg av Yaras gjenværende 34% eierandel i Yara Praxair Holding AS, en felleskontrollert virksomhet med Praxair, for EUR 94 millioner. Den europeiske CO₂ virksomheten er definert som avhendingsgruppe, og sammen med den felleskontrollerte virksomheten Yara Praxair definert som anleggsmidler holdt for salg. Den foreslåtte transaksjonen er avhengig av endelig kjøps- og salgsavtaler, godkjenning fra konkurransemyndigheter, samt andre ordinære godkjenninger. Transaksjonen er forventet ferdigstilt innen andre kvartal 2016, med en foreløpig anslått gevinst på EUR 150 millioner før skatt, inklusiv salg av Yara Praxair.

I 2014 solgte Yaras europeiske CO₂ virksomhet mer enn 860 tusen metriske tonn flytende CO₂ og 50 tusen metriske tonn tørris, til en EBTIDA på EUR 21,5 millioner og inntekter på EUR 112 millioner, da primært ved salg til mat- og drikkevareindustrien. Virksomheten driver fem anlegg for fremstilling av flytende CO₂, tre CO₂ skip, syv skipsterminaler og seks produksjonsenheter for tørris.

Den felleskontrollerte virksomheten Yara Praxair, stiftet i 2007, har sin virksomhet i Skandinavia, hvor de i 2014 genererte en EBITDA på EUR 35 millioner og inntekter på EUR 145 millioner på 100% basis. Yaras resultatandel var NOK 46 millioner for året. Intensjonsavtalen inkluderer også en leverandøravtale hvor Yara skal forsyne Praxair med CO₂ i gassform, samt at Yara skal drive tre av anleggene for fremstilling av flytende CO₂, hvor anleggene er en integrert del av Yaras gjødsselfabriker.

CO₂ virksomheten er del av Industrial segmentet.

Følgende vesentlige grupper av eiendeler og forpliktelser er holdt for salg pr. 31. desember:

NOK millioner	CO ₂	Andre	Sum
Immaterielle eiendeler og goodwill	51	-	51
Anleggsmidler	917	108	1.025
Felleskontrollert virksomhet ¹⁾	231	-	231
Varelager	40	-	40
Kundefordringer	152	-	152
Andre kortsiktige eiendeler	33	-	33
Eiendeler holdt for salg	1.424	108	1.533
Andre langsiktige forpliktelser	2	-	2
Leverandørgjeld og andre fordringer	105	-	105
Andre kortsiktige forpliktelser	7	-	7
Forpliktelser direkte relatert til eiendeler holdt for salg	114	-	114
Netto eiendeler holdt for salg	1.310	108	1.418

1) Yara Praxair Holding AS.

Note 14 Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

2015

NOK millioner	Balanseført verdi 1. jan	Investeringer/(salg og finansielle eiendeler tilgjengelig for salg), netto og langsiktig lån	Yaras andel av årets resultat	Av- og nedskrivninger	Sum andel av netto resultat i tilknyttede- og felleskontrollert virksomhet	Utbytte mottatt/ tilbakebetalt kapital	Føring direkte i egenkapitalen	Omregningsdifferanser og annet	Balanseført verdi 31. des
Qafco	7.436	374 ¹⁾	549	-	549	(757)	44	1.370	9.016
GrowHow UK ²⁾	1.583	(1792)	131	-	131	(129)	11	195	-
Lifeco ³⁾	1.017	-	(1091)	-	(1.091)	-	-	84	10
Yara Praxair Holding ⁴⁾	172	(231)	46	-	46	-	-	14	-
IC Potash Corp	47	-	(14)	(27)	(41)	-	-	6	12
Andre	679	(115)	98	(2)	96	(42)	5	107	731
Sum	10.934	(1.764)	(281)	(29)	(310)	(928)	61	2.007	9.769

1) Inntekt som kan henføres til utenlandsk aksjonær (Yara) er gjenstand for beskatning i Qatar. Skatten betales av Qafco, men tilbakebetales av Yara.

2) Yara solgte sin 50% eierandel i GrowHow UK Group Limited til CF Industries. Se note 3 for mer informasjon.

3) Yara foretok en nedskrivning av investeringen på NOK 893 millioner. Se note 17 for mer informasjon.

4) Yara Praxair Holding er klassifisert som finansielle eiendeler holdt for salg ettersom Yara har blitt enig om å selge den europeiske CO₂ virksomheten, inkludert Yara Praxair Holding til Praxair Inc. Se note 13 for mer informasjon.

2014

NOK millioner	Balanseført verdi 1. jan	Investeringer/(salg og finansielle eiendeler tilgjengelig for salg), netto og langsiktig lån	Yaras andel av årets resultat	Av- og nedskrivninger	Sum andel av netto resultat i tilknyttede- og felleskontrollert virksomhet	Utbytte mottatt/ tilbakebetalt kapital	Føring direkte i egenkapitalen	Omregningsdifferanser og annet	Balanseført verdi 31. des
Qafco	6.006	349 ¹⁾	677	-	677	(981)	39	1.346	7.436
GrowHow UK	1.546	-	232	-	232	(285)	(157)	248	1.583
Lifeco	1.017	-	(189)	-	(189)	-	-	189	1.017
Yara Praxair Holding	127	-	42	-	42	-	(3)	6	172
IC Potash Corp ²⁾	128	-	(6)	(85)	(91)	-	5	6	47
Andre	538	32	119	(3)	116	(64)	8	49	679
Sum	9.361	381	874	(88)	786	(1.330)	(108)	1.844	10.934

1) Inntekt som kan henføres til utenlandsk aksjonær (Yara) er gjenstand for beskatning i Qatar. Skatten betales av Qafco, men tilbakebetales av Yara.

2) Yara foretok en nedskrivning av aksjene i IC Potash Corp på NOK 85 millioner i 2014. Se omtale lenger ned i noten for mer informasjon.

Som følge av praktiske problemer med å innhente finansiell rapportering på samme rapporteringsdato som Yara benytter, er det for noen tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet et etterslep på 1-3 måneder for tallene som er inkludert.

Eierandel, salg og fordringer/gjeld

NOK millioner, unntatt prosent	Forretningskontor (land)	Yaras eierandel i 2015 ¹⁾	Salg fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet til Yara ²⁾		Yaras kortsiktige fordringer/(gjeld) netto mot tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	
			2015	2014	2015	2014
Qafco ³⁾	Qatar	25,0 %	-	-	-	-
GrowHow UK Ltd ⁴⁾	Storbritannia	0,0 %	(942)	(972)	-	(116)
Lifeco	Libya	50,0 %	(1.046)	(910)	94	(112)
Yara Praxair Holding	Norge	34,0 %	(4)	(4)	(8)	6
Andre			(129)	(36)	(12)	(98)
Sum			(2.120)	(1.921)	73	(319)

1) Stemmeandel er lik eierandel.

2) Inkludert i råvarer, energi og frakt.

3) I løpet av året var det ikke noe direktesalg av varer fra Qafco til Yara. Muntajet er den legale enheten i Qatar som kjøper alle produktene til Qafco og videregir disse til Yara.

4) Yara solgte sin 50% eierandel i GrowHow UK Group Limited til CF Industries. Derfor er Yaras eierskap pr. 31. desember 2015 null. "Salg fra tilknyttede selskaper til Yara" representerer transaksjoner som fant sted før salget i tredje kvartal.

Virksomhet i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Qafco

Yara eier 25% av Qatar Fertiliser Company (S.A.Q.) ("Qafco"), som eier og driver et gjødselanlegg i Mesaieed i Qatar. De resterende 75% av Qafco eies av Industries Qatar, et selskap notert på Doha-børsen, eiet 51% av Qatar Petroleum, 19% av The General Retirement and Social Insurance Authority mens 30% er fritt omsatt. Qafco har seks ammoniakfabrikker og seks ureafabrikker. Qafco 5 og Qafco 6, de to nyeste ammoniak- og ureafabrikkene startet produksjon i 2012. Total produksjons kapasitet er omtrent 3,5 og 5,6 millioner tonn for henholdsvis ammoniak og urea. Yara samarbeider med det Qatariske selskapet Muntajat, som koordinerer salg og markedsføring av kjemiske produkter produsert i Qatar. Betydelige volumer Urea produsert av Qafco markedsføres og selges gjennom dette samarbeidet. Qafco har en eierandel på 70% i Gulf Formaldehyde Company, som produserer og selger urea formaldehyd-konsentrat, hovedsakelig brukt i produksjon av urea. I tillegg eier også Qafco 60% av Qatar Melamine Company som eier en melaminfabrikk lokalisert på Qafco produksjonsområde, med en kapasitet på 60.000 tonn pr. år. Qafco driver og yter markedsføringstjenester for dette anlegget.

GrowHow UK

I løpet av året solgte Yara sin 50% eierandel i GrowHow UK Group Limited til CF Industries. Yara og CF Industries har hver eid 50% av GrowHow UK siden henholdsvis 2007 og 2010. GrowHow UK har to produksjonssteder i Ince og Billingham med en samlet produksjonskapasitet på om lag 0,8 millioner tonn ammoniak, 1,1 millioner tonn ammoniumnitrat og 0,5 millioner tonn sammensatt NPK. GrowHow UK har begrensede eksportmuligheter og selger primært til gjødselmarkedet i Storbritannia. Salget ga en skattefri gevinst på NOK 3.199 millioner som er rapportert som "andre inntekter" i driftsinntekter. Dette inkluderer en kumulativ valutagevinst på NOK 312 millioner innregnet i totalresultatet i eierperioden og som er ført i resultatregnskapet ved tidspunktet for salg. Gevinsten er rapportert i Production segmentet. Kontantvederlaget mottatt ved tidspunktet for salg var NOK 4 794 millioner kroner og er presentert på linjen "Salg av andre langsiktige investeringer" i investeringsaktiviteter i oppstillingen av kontantstrømmer.

Finansiell stilling

NOK millioner (på 100% basis; ikke revidert)	31. des 2015			31. des 2014			
	Qafco	Lifeco	Andre	Qafco	Lifeco	Grow How UK	Andre
Kontanter og kontantekvivalenter	6.505	952	384	3.955	679	141	212
Omløpsmidler (foruten kontanter og kontantekvivalenter)	3.872	942	1.860	3.851	1.074	1.352	2.386
Anleggsmidler	37.119	298 ³⁾	2.533	32.719	2.012	3.531	2.324
Kortsiktige forpliktelse	(2.890)	(2.172)	(1.658)	(2.545)	(1.737)	(513)	(1.928)
Langsiktige forpliktelser ¹⁾	(6.150)	-	(809)	(5.857)	-	(1.777)	(769)
Ikke-kontrollerende eierinteresser	(1.117)	-	(25)	(979)	-	-	(21)
Netto eiendeler	37.339	20	2.285	31.144	2.028	2.734	2.204
Yaras prosentandel	25 %	50 %		25 %	50 %	50%	
Yaras andel av egenkapital (iht. eierandel)	9.335	10		7.786	1.017	1.367	
Skatteeffekt Qafco ²⁾	(319)			(350)			
Yaras andel av egenkapital (bokført verdi) ³⁾	9.016	10	965	7.436	1.017	1.367	927

1) Yaras goodwill og merverdier knyttet til investeringer i Grow How UK og "andre" er ikke inkludert i netto eiendeler i tabellen.

2) Skatteeffekten er skatt på overskudd henført til Yara fra Qafco. Skatten betales av Qafco, men blir refundert av Yara.

3) Inkludert nedskrivning av Lifeco på 100% basis.

Lifeco

Yara eier 50% i Libyan Norwegian Fertilizer Company (Lifeco), mens Libyas National Oil Corporation (NOC) og Libyan Investment Authority (LIA) hver har en 25% eierandel. Lifeco eier og driver to urea og to ammoniakfabrikker med nominell kapasitet på ca 900.000 tonn urea og 150.000 tonn ammoniak pr. år. Mer enn 90% av ammoniak og urea fra Lifeco blir eksportert, og Yara er Lifeco sin eksklusive globale distributør for eksportprodukter. I løpet av året har Yara gjort en nedskrivning av investeringen i Lifeco med NOK 893 millioner og skrevet ned fordringene mot samme selskap med NOK 36 millioner, alt er rapportert i Production segmentet. Nedskrivningene ble utløst av den forverrede sikkerhetsutsiktene i Libya, ettersom Yara så høy sannsynlighet for en ytterligere forverring i 2015 for Lifeco's evne til drift. Anlegget har operert gjennom hele 2015, men med mindre enn 50% kapasitet på grunn av høyt utilstrekkelig gasstilførsel. Yara vurderer sikkerheten i driften av anleggene på fortløpende basis i samarbeid med ledelsen og de andre partnerne, med sikte på å beskytte sikkerheten for de ansatte så vel som for eiendeler.

Yara Praxair Holding

Yara Praxair Holding er klassifisert som holdt for salg ettersom Yara har blitt enig med Praxair Inc. om å selge den europeiske CO₂ virksomheten inkludert Yara Praxair Holding. Se note 13 for mer informasjon.

Balanseført verdi og andel av resultat etter skatt pr. segment for tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er beskrevet i note 5.

Finansiell informasjon

Følgende tabell fremstiller oppsummert, ikke revidert finansiell informasjon av Yaras tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet på 100% basis. Yaras andel av disse investeringene, som også er angitt ovenfor, er regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Qafco, Lifeco, ICP og andre er alle klassifisert som tilknyttede selskaper.

Resultatregnskap

NOK millioner (på 100% basis; ikke revidert)	2015				2014			
	Qafco	Lifeco	GrowHow UK ¹⁾	Andre	Qafco	Lifeco	GrowHow UK	Andre
Driftsinntekter og annen inntekt	14.576	-	2.818	6.658	12.594	847	4.535	7.149
Renteinntekter	-	-	62	39	112	1	121	11
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	(47)	(2.013) ⁴⁾	(196)	(176)	(29)	(150)	(352)	(165)
Driftsresultat	3.155	(485)	370	445	4.141	(386)	629	560
Rentekostnader	(315)	-	(89)	(55)	(270)	(1)	(164)	(41)
Skattekostnad	-	-	(67)	(127)	-	-	(125)	(139)
Ikke-kontrollerende eierinteresser	43	-	-	(15)	4	-	-	(10)
Årets resultat	3.217	(2.199)	277	297	3.992	(375)	460	382
Yaras prosentandel	25%	50%	50%	-	25%	50%	50%	-
Yaras andel av årets resultat (iht. eierandel)	804	(1.100)	139	-	998	(188)	230	-
Skatteeffekt Qafco ²⁾	(374)	-	-	-	(299)	-	-	-
Valutaomregningseffekt av årlig frekvens på rapportering ³⁾	119	8	(7)	-	(22)	(1)	2	-
Yaras andel av årets resultat (bokført)	549	(1.091)	131	-	677	(189)	232	-
Øvrige resultatelementer som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder	184	-	-	45	175	-	-	23
Øvrige resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet i senere perioder	-	-	-	(1)	-	-	(296)	24
Øvrige resultatelementer netto etter skatt	184	-	-	44	175	-	(296)	47
Totalresultat	3.401	(2.199)	277	341	4.167	(375)	164	430

1) Yara solgte sin 50% eierandel i GrowHow UK Group Limited til CF Industries. Tallene som vises i resultatregnskap var for perioder inntil salget.

2) Skatteeffekten er skatt på overskudd henført til Yara fra Qafco. Skatten betales av Qafco, men blir refundert av Yara.

3) Fullstendig finansiell informasjon fra enheter innregnet etter egenkapitalmetoden hentes kun inn ved årsslutt og omregnes til gjennomsnittskursen for året. Avvik mot tall som hentes inn og omregnes på månedlig basis kan dermed forekomme.

4) Inkludert nedskrivning av Lifeco på 100% basis.

Note 15 Felles driftsordninger

Yara har tre investeringer klassifisert som felles driftsordninger:

Yara Pilbara Nitrates

Byggingen av TAN anlegget går fremover og anlegget er mer enn 99% ferdigstilt ved utgangen av 2015. Selskapet er 55% eid av Yara etter kjøpet av Apaches 10% andel og 45% av Orica. Anlegget forventes å være i kommersiell drift i løpet av andre halvår 2016.

Tringen

Tringen eier et produksjonskompleks som består av to separate ammoniakkanlegg som styres og driftes av Yara i henhold til en ledelse- og driftsavtale. I tillegg yter Yara markedsføringstjenester gjennom en salgsvtale. Yara har 49% eierandel i Tringen, og de resterende 51% eies av National Enterprises Limited som er et børsnotert selskap, der staten Trinidad og Tobago har majoriteten av aksjene.

Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia

I løpet av året har Yara og BASF Group blitt enige om å bygge en ammoniakfabrikk på BASF sitt område i Freeport, Texas, USA. Byggingen startet i juli og ledes av Yara i samarbeid med Kellogg Brown & Root LLC (KBR). Anlegget er 30% ferdigstilt og forventes å starte kommersiell drift i slutten av 2017. BASF styrer byggingen av produksjonsstedets nødvendige infrastruktur og vil drifte fabrikkene. Selskapet er 68% eid av Yara og 32% av BASF. Grunnen til at investeringen har blitt klassifisert som en felles driftsordning er at de relevante aktivitetene som påvirker avkastning på investeringen må gjøres av styret enstemmig. I styret nominerer hvert selskap tre medlemmer. Hver av partene har avtak av ammoniakk fra anlegget i samsvar med sin eierandel.

Tabellen under viser effekten på Yaras finansielle rapport av å konsolidere inn felles driftsordninger i henhold til IFRS 11. Pilbara Nitrates konsolideres til 55%, Tringen til 49% og Yara Freeport til 68% (tilsvarende Yaras eierskapsprosent). Tabellen under er basert på ikke revidert, finansiell informasjon fra Yaras felles driftsordningers resultatregnskap i henhold til IFRS.

Finansiell stilling

NOK millioner (ikke revidert)	31. des 2015				31. des 2014		
	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia	Yaras konsoliderte andel av felles driftsordninger	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yaras konsoliderte andel av felles driftsordninger
Eiendeler							
Utsatt skattefordel	38	-	-	38	20	-	20
Immaterielle eiendeler	3	-	-	3	-	-	-
Varige driftsmidler	3.938	705	825	5.467	2.976	685	3.662
Andre langsiktige eiendeler	-	2	-	2	6	-	6
Sum anleggsmidler	3.978	706	825	5.509	3.003	685	3.688
Varebeholdning	-	143	-	143	-	76	76
Kundefordringer	2	-	-	2	-	-	-
Interne kundefordringer	-	41	-	41	-	54	54
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	15	140	4	159	7	144	151
Kontanter og kontantekvivalenter	21	2	187	211	20	16	36
Sum omløpsmidler	38	326	191	554	28	289	317
Sum eiendeler	4.016	1.032	1.016	6.063	3.030	974	4.005
Sum egenkapital	921	465	745	2.131	799	409	1.208
Forpliktelser							
Pensjonsforpliktelser	-	126	-	126	-	120	120
Utsatt skatteforpliktelse	-	63	5	68	-	44	44
Andre langsiktige forpliktelser	(12)	-	72	60	-	-	-
Langsiktige avsetninger	158	-	-	158	145	-	145
Langsiktig rentebærende gjeld	2.907	-	-	2.907	1.960	-	1.960
Sum langsiktige forpliktelser	3.054	189	77	3.319	2.105	164	2.270
Ekstern leverandørgjeld og annen gjeld	31	155	184	371	104	215	318
Intern leverandørgjeld og annen gjeld	11	20	10	41	23	32	55
Andre kortsiktige forpliktelser	-	-	-	-	-	2	2
Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld	-	202	-	202	-	153	153
Sum kortsiktige forpliktelser	42	378	194	614	126	401	528
Sum egenkapital og forpliktelser	4.016	1.032	1.016	6.064	3.030	974	4.005

Resultatregnskap

NOK millioner (ikke revidert)	2015				2014		
	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia	Yaras konsoliderte andel av felles driftsordninger	Yara Pilbara Nitrates	Tringen	Yaras konsoliderte andel av felles driftsordninger
Driftsinntekter og annen inntekt	-	1.276	-	1.276	-	1.116	1.116
Driftskostnader	(53)	(993)	(9)	(1.055)	(14)	(840)	(854)
Driftsresultat	(53)	283	(9)	221	(14)	275	261
Resultat før rentekostnader og skatt (EBIT)	(53)	284	(9)	222	(14)	275	262
Resultat før skatt	(39)	274	5	240	(13)	269	256
Skattekostnad	12	(93)	(5)	(85)	11	(84)	(73)
Ikke-kontrollerende eierinteresser	6	-	-	6	-	-	-
Årets resultat	(21)	181	-	161	(3)	186	183

Note 16 Andre langsiktige eiendeler

NOK millioner	Noter	2015	2014
Forskuddsbetalt for andre langsiktige ytelser til ansatte	24	780	426
Egenkapitalinvesteringer tilgjengelig for salg	31	223	176
Rentebytteavtale definert som sikringsinstrument	31	70	81
Forskuddsbetalt for varige driftsmidler		-	498
Langsiktige utlån og fordringer ¹⁾		1.883	1.548
Sum		2.956	2.729

1) I hovedsak relatert til skatte- og merverdiavgiftskreditter.

Note 17 Nedskrivning av anleggsmidler

Regnskapsførte nedskrivninger

NOK millioner	2015	2014
Etter eiendelsklasse		
Goodwill	43	58
Andre immaterielle eiendeler	265	50
Varige driftsmidler	1.183	222
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet ¹⁾	909	85
Total nedskrivning av anleggsmidler	2.400	415
Reversering av nedskrivning av anleggsmidler	(22)	(12)
Netto nedskrivninger av anleggsmidler	2.378	403

1) Presentert som en del av "Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet" i konsolidert resultatregnskap.

NOK millioner	2015	2014
Fordeling på segmenter		
Production	2.273	169
Crop Nutrition	104	167
Industrial	1	62
Annet	-	5
Netto nedskrivninger av anleggsmidler	2.378	403

Nedskrivningen av goodwill i 2015 er relatert til Crop Nutrition Australia og reflekterer lavere inntjening enn forventet fra virksomhetsområdet for flytende gjødsel.

Nedskrivning av andre immaterielle eiendeler er relatert til gruveprosjektet i Sokli, Finland, og til fosfatgruveprosjektet Mine Arnaud in Quebec, Canada. Nedskrivningen av Sokliprosjektet utgjorde NOK 166 millioner og kom som en følge av en beslutning om å stanse utviklingen inntil videre da lønnsomheten ikke oppfyller Yaras krav. Yara bestemte også å begrense ytterligere investeringer i Mine Arnaud prosjektet på grunn av for lav lønnsomhet i forhold til Yaras krav, noe som medførte regnskapsmessig nedskrivning på NOK 95 millioner.

Nedskrivning av varige driftsmidler i 2015 utgjør NOK 1.183 millioner, hvorav NOK 1.070 millioner relaterer seg til tre fabrikker i Production segmentet. Nedskrivning knyttet til fabrikkene i Montoir (Frankrike) utgjør NOK 544 millioner. Dette er en av Yaras minste gjødselprodusjonsfabrikker, med en årlig produksjonskapasitet på 300.000 tonn nitrater og 300.000 tonn NPK.

I tillegg til småskala produksjon så har fabrikkene begrensede eksportmuligheter og er eksponert for lavere lønnsomhet i lokalmarkedet når det er lavere kornpriser og lavere etterspørsel etter fosfat og kali. Nedskrivning av Yaras anlegg på Trinidad utgjorde NOK 414 millioner. Dette er en av Yaras minste ammoniakkfabrikker med en årlig produksjonskapasitet på rundt 270.000 tonn ammoniakk. Fabrikkens lønnsomhet er påvirket av lavere ammoniakkpriser. I tillegg til småskala så er fabrikkene påvirket av gjentakende begrensninger av gassleveranser samt lavere energieffektivitet enn snittet blant Yaras anlegg. En regnskapsmessig nedskrivning på NOK 112 millioner er relatert til fabrikkene i Pardies (Frankrike) og reflekterer lavere lønnsomhet innenfor TAN markedet. Gjenvinnbar verdi for disse tre produksjonsfabrikkene er NOK 521 millioner, inkludert normalisert arbeidskapital, og diskonteringsrenten før skatt ligger i intervallet mellom 8% og 11,5%. Total regnskapsmessig nedskrivning av Yaras investeringer som blir regnskapsført etter egenkapitalmetoden utgjør NOK 909 millioner i 2015, hvorav NOK 893 millioner er relatert til Lifeco (Libya) innenfor Production segmentet. Nedskrivningen kom som en følge av en forverring av sikkerhetsutsiktene i Libya og en vurdering av Lifecos driftsevne. Lifeco

produserte mindre enn 50% av kapasitet gjennom året og Yaras andel av nettoresultat (ekskludert nedskrivning) var negativt med NOK 198 millioner. Gjenværende bokført verdi ved utgangen av 2015 er NOK 10 millioner. Dersom Yara ser forbedringer i den politiske situasjonen og sikkerhetsutsiktene i Libya samt Lifecos driftsforutsetninger, så vil hele eller deler av nedskrivningen bli reversert.

Testing for verdifall

Den obligatoriske testingen for verdifall for kontantgenererende enheter med allokert goodwill eller med eiendeler med uendelig levetid blir utført i fjerde kvartal hvert år. Yara har hovedsakelig benyttet "bruksverdi" til å bestemme gjenvinnbart beløp for de kontantgenererende enhetene. Yara foretar også testing av andre kontantgenererende enheter i de tilfeller der det foreligger forskjellige indikatorer for verdifall. Sentrale forutsetninger brukt i beregningen av bruksverdi er:

- EBITDA
- Vekstrater
- Investeringskostnader
- Diskonteringsrente

EBITDA

EBITDA representerer driftsmargin før avskrivninger og amortiseringer og er estimert basert på forventet fremtidig utvikling i markedet. Det er tatt hensyn til forpliktete effektivitetsprogrammer i kontantstrømmene. Endringer i utfallet av disse initiativene kan påvirke fremtidig estimert EBITDA-margin. EBITDA for det første året er basert på siste godkjente forretningsplan for den kontantgenererende enheten. De to viktigste forutsetningene som ligger til grunn for de sentrale premisene for konsernets forretningsplan er forventede råvarepriser innenfor landbruksprodukter og den globale tilbuds- og etterspørselsbalansen for urea. Yara benytter tilgjengelig intern

og ekstern informasjon for å fastsette disse forutsetningene. De påfølgende fire årene er i hovedsak bygget på ledelsens prognoser, basert på tilgjengelige anslag for volum, salgspriser, energi og andre kostnadskomponenter. For enkelte nedstrømsenheter har det blitt benyttet en stabil vekstrate.

Vekstrater

Yara benytter en stabil vekstrate som normalt ikke overstiger 2,0% (inkludert inflasjon) i perioder som ikke er basert på ledelsesprognoser. For Latin-Amerika er det blitt brukt høyere vekstrater grunnet markedsforventninger. Den stabile vekstperioden starter senest etter år fem. Yara utarbeider også kontantstrømestimer for fabrikkene i Production segmentet etter år fem, basert på langsiktige råvare- og energipriser, og dette benyttes som underlag for terminalleddet. Yara mener de anvendte ratene ikke overstiger forventet vekst for produktene, bransjen eller landene hvor enhetene driver sin virksomhet.

Investeringskostnader

Ledelsen er av den oppfatning at investeringer som forbedrer eiendelenes ytelse ikke er tatt med, bortsett fra forpliktende prosjekter som i det vesentlige har startet opp. Utgående og inngående kontantstrøm har blitt behandlet konsistent.

Diskonteringsrente

Diskonteringsrenten reflekterer markedets vurdering av risiko knyttet til hver enkelt av de kontantgenererende enhetene. Diskonteringsrenten har blitt fastsatt basert på snitt vektet kapitalavkastningskrav for bransjen. Denne satsen har blitt ytterligere justert for å reflektere valutaen som virksomhetene opererer innenfor og spesifikke risikoforhold knyttet til enheten som ikke er reflektert i kontantstrømmene.

Kontantgenererende enheter med allokert goodwill

Goodwill regnskapsført ved virksomhetssammenslutninger har blitt allokert til følgende kontantgenererende enheter for testing av nedskrivningsbehov, presentert sammen med gjeldende diskonteringssetter anvendt i testingen:

NOK millioner, unntatt prosent	Goodwill		Diskonteringsrente før skatt	
	2015	2014	2015	2014
Production				
Belle Plaine (Canada)	2.231	2.248	9,3%	8,6%
Pilbara Ammoniakk (Australia)	974	819	10,3%	9,5%
Finland	760	713	8,3%	8,4%
Galvani (Brasil)	424	647	15,1%	13,5%
Ammoniakkhandel (Sveits)	486	409	10,3%	8,5%
Yara Dallol (Etiopia)	147	124	15,5%	15,3%
Annen Production ¹⁾	104	53		
Sum Production	5.126	5.013		
Crop Nutrition				
Crop Nutrition segmentallokering	729	613	10,4%	8,6%
Brasil	310	388	17,0%	12,4%
Belle Plaine (Canada)	125	126	9,6%	9,4%
Latin-Amerika	132	124	14,8%	11,4%
Annen Crop Nutrition ¹⁾	275	313		
Sum Crop Nutrition	1.571	1.564		
Industrial				
Miljøløsninger Industrial og Maritim	229	217	9,4%	8,1%
Annen Industrial ¹⁾	90	100		
Sum Industrial	319	317		
Sum	7.016	6.894		

1) Goodwill som er presentert innenfor "Annen" for hvert segment er allokert til forskjellige kontantgenererende enheter, men presentert sammen grunnet vesentlighet.

Ytterligere informasjon om kontantgenererende enheter med allokert goodwill

Production og Crop Nutrition Belle Plaine

Goodwill som følge av oppkjøpet av Saskferco i 2008 ble allokert til to kontantgenererende enheter; Production Belle Plaine og Crop Nutrition Canada. Produksjonsanlegget består av en ammoniakkfabrikk, en salpetersyrefabrikk og en ureafabrikk for granulering. Den produserer i snitt 3.000 tonn urea, 700 tonn UAN og 1.900 tonn ammoniakk pr. dag. Størstedelen av produsert ammoniakk anvendes til produksjon av UAN og granulert urea, bortsett fra noe volum som selges for landbruksformål når det er høysesong. Endring i bokførte verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning (CAD/NOK).

Production Yara Pilbara Fertilisers

Yara økte sin eierandel i Yara Pilbara Holdings (tidligere Burrup Holdings) fra 34% til en kontrollerende eierpost på 51% i 2012. Yara kjøpte de gjenværende 49% i 2015. Yara Pilbara Holdings eier 100% av Yara Pilbara Fertilisers som eier og drifter en ammoniakkfabrikk i Vest-Australia med en årlig produksjonskapasitet på rundt 850.000 tonn. Endring i bokført verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning (USD/NOK).

Production Finland

Goodwill som følge av oppkjøpet av Kemira GrowHow i 2007 ble allokert til fem kontantgenererende enheter, hvorav Production Finland er den største (resterende enheter er inkludert i "Annen Crop Nutrition" og "Annen Industrial"). Production Finland består av flere produksjonsanlegg. Anlegget i Siilinjärvi består av flere fabrikker og en gruve og produserer hovedsakelig mineralgjødsel og fosforsyre men også noen andre industri-kjemikalier. Uusikaupunki har tre salpetersyrefabrikker og to mineralgjødsel-fabrikker som produserer varer for det finske markedet og for eksport. Kokkola produserer hovedsakelig kaliumsulfat for Middelhavsregionen og for det kinesiske markedet samt förfosfater for eksport over hele verden. Endring av bokført verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning (EUR/NOK).

Production Galvani

Yara kjøpte en kontrollerende eierandel på 60% i Galvani i 2014. Selskapet driver virksomhet innenfor gruveutvinning av fosfat, produksjon av singel super fosfat (SSP) og distribusjon av mineralgjødsel i Brasil. Total SSP produksjon er rundt 1 million tonn pr. år. Galvani har også lisenser for to utvikling av to nye fosfatgruver i Brasil. Endringen i bokført verdi av goodwill er hovedsakelig forklart med valutaomregning (BRL/NOK).

Production Ammoniakkhandel og Crop Nutrition Mineralgjødselhandel

Goodwill som følge av oppkjøpet av Balderton i 2010 er allokert til to kontantgenererende enheter og er fullt ut integrert i Yaras globale forsynings- og handelsvirksomhet innenfor ammoniakk og mineralgjødsel. Goodwill knyttet til handel og forsyning av mineralgjødsel er testet på Crop Nutrition segment nivå da organisasjonen leverer tjenester til alle forretningsområdene innenfor segmentet. Ammoniakk handel og forsyning er testet som en egen kontantgenererende enhet. Endring i bokførte verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning (USD/NOK).

Production Yara Dallol

Yara økte sin eierandel i Yara Dallol (tidligere Ethiopotash) til en kontrollerende eierandel på 51% i 2012. Yara har gjort etterfølgende kapitalinnskudd som økte eierandelen til 69%. Denne eierandelen ble så redusert til 51,8% i 2015 da en ny partner kom inn i prosjektet. Selskapet utvikler

en kalikilde i Dallol som ligger i Danakildistriktet i Etiopia. Yara annonserte i februar 2015 at en uavhengig studie identifiserte årlig produksjonsvolum på 600.000 tonn kaliumsulfat (SOP) over 23 år fra disse reservene. Selskapet planlegger å starte utvinning fra gruva mot slutten av 2018. Endring i bokført verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning (USD/NOK).

Crop Nutrition Brasil

Goodwill allokert til Crop Nutrition Brasil er hovedsakelig knyttet til oppkjøpet av Bunge Fertilizers i 2013. Enheten driver virksomhet innen produksjon av singel super fosfat (SSP), blanding av mineralgjødsel og distribusjon gjennom 21 lokasjoner og leverer rundt 8 millioner tonn mineralgjødsel, noe som utgjør rundt en fjerdedel av markedsetterspørselen i Brasil. Endring i bokført verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning (BRL/NOK).

Crop Nutrition Latin-Amerika

Yara kjøpte OFD i fjerde kvartal 2014 med produksjonsanlegg i Cartagena, Colombia, samt distribusjonsselskaper i flere land i Latin-Amerika. Forretningsområdet Crop Nutrition Latin-Amerika inkluderer 18 blendingsanlegg med total kapasitet på 1,6 millioner tonn og distribusjonsnett som omfatter Mexico, Guatemala, Costa Rica, Panama, Colombia, Ecuador, Peru, Bolivia, Chile og Argentina. Produksjonsanlegget i Cartagena har en ammoniakkfabrikk, tre salpetersyrefabrikker, en NPK fabrikk, tre enheter for oppløsning av ammoniumnitrat og en kalksalpeterfabrikk.

Miljøløsninger Industrial og Maritim

Goodwill knyttet til denne enheten innenfor Industrial segmentet består av oppkjøpene av H+H Umwelt- und Industrietechnik, Green Tech Marine og avgassenseffektiviteten til Strabag, i tillegg til goodwill som oppsto ved oppkjøpet av Yara Miljø (tidligere Petromiljø) i 2011. Denne kontantgenererende enheten markedsfører renseanlegg basert på urea og ammoniakk, i tillegg til en bred portefolje av teknologi for reduksjon av luftforurensning fra industrianlegg og skipsfartøy. Endring i bokført verdi av goodwill skyldes utelukkende valutaomregning.

Sensitivitet overfor endringer i forutsetningene

Det foretas sensitivetsberegninger for samtlige kontantgenererende enheter som er testet for verdifall. Som grunnlag for sensitivetsvurderingene benytter Yara følgende endrede forutsetninger:

- En økning av diskonteringsrenten med 1,0% poeng (etter skatt)
- En reduksjon av ledelsens estimater for EBITDA med 10% hvert år i den første femårsperioden.
- En reduksjon av nominell vekst etter år fem med 1,0% poeng

En kombinert endring av alle tre forutsetningene ville medført en total nedskrivning på rundt NOK 5 milliarder, hvorav NOK 2 milliarder er relatert til ammoniakkfabrikken i Pilbara og NOK 1,2 milliarder er relatert til Yara Pilbara Nitrates (TAN fabrikk under bygging). Gjenværende sensitivitet er hovedsakelig relatert til enkelte gjødsel-fabrikker i Europa. En isolert endring av diskonteringsrenten, EBITDA og nominell vekstrate ville gitt nedskrivninger på henholdsvis NOK 1,5 milliarder, NOK 1,5 milliarder og NOK 650 millioner. Total bokført verdi av kontantgenererende enheter som er sensitive for verdifall utgjør rundt NOK 27 milliarder og disse har et gjenvinnbart beløp som er totalt NOK 7 milliarder høyere. Bokført verdi inkluderer nødvendig arbeidskapital i tillegg til anleggsmidlene. I tillegg til sensitivetsinformasjonen som er angitt over anser Yara investeringene i gruveprosjektene som sensitive for verdifall grunnet enkelte andre usikkerhetsfaktorer. Disse usikkerhetsfaktorene er nærmere angitt nedenfor.

Gruveprosjekter

I tillegg til de sensitive eiendeler som er beskrevet over så fortsetter Yara å anse sine gruveprosjekter med en total bokført verdi på NOK 3.045 millioner som sensitive for nedskrivning. Den positive kontantstrømmen for disse prosjektene ligger flere år inn i fremtiden og det er flere usikkerhets-

faktorer knyttet til prosjektenes lønnsomhet, muligheter for en vellykket utvikling av reservene, finansiering, nødvendig infrastruktur og nødvendige myndighetsgodkjenninger. Enhver negativ utvikling i forutsetningene kan utløse en beslutning om å stoppe ett eller flere prosjekter og resultere i en nedskrivningskostnad.

Note 18 Varebeholdning

NOK millioner	2015	2014
Ferdigvarer	11.425	10.085
Varer i arbeid	637	707
Råmaterialer	7.885	7.847
Sum	19.948	18.639
Nedskrivning		
Balanse 1.januar	(92)	(103)
Nye nedskrivninger innregnet gjennom året	(122)	(46)
Nedskrivninger reversert grunnet solgt vare	41	52
Nedskrivninger reversert, andre årsaker	29	11
Omregningsdifferanser	(8)	(7)
Balanse 31.desember	(152)	(92)

Varebeholdning pantsatt som sikkerhet var NOK 164 millioner i 2015 (2014: NOK 592 millioner). Se note 32 for mer informasjon.

Note 19 Kundefordringer

NOK millioner	Noter	2015	2014
Kundefordringer		12.809	12.614
Nedskrivning		(711)	(514)
Sum	31	12.098	12.100

Bevegelse i nedskrivning for verdifall

NOK millioner	2015	2014
Balanse 1. januar	(514)	(421)
Nedskrivning innregnet i året	(262)	(80)
Kundefordringer skrevet av som endelig tapt	40	20
Nedskrivning reversert	31	20
Valutaomregning	13	(52)
Andre endringer (inkludert tilgang/salg av selskaper)	(19)	-
Balanse 31. desember	(711)	(514)

Aldersfordeling for kundefordringer pr. 31. desember

Brutto kundefordringer

NOK millioner	Sum	Ikke forfalte brutto kundefordringer	Forfalte brutto kundefordringer			
			< 30 dager	30 - 90 dager	91 - 180 dager	> 180 dager
2015	12.809	10.710	834	337	137	791
2014	12.614	10.472	869	311	286	676

Netto kundefordringer

NOK millioner	Sum	Ikke forfalte brutto kundefordringer	Forfalt, men ikke gjenstand for verdifall			
			< 30 dager	30 - 90 dager	91 - 180 dager	> 180 dager
2015	12.098	10.696	833	329	118	123
2014	12.100	10.466	865	297	281	191

Nedskrivning på kundefordringer

NOK millioner	Sum	Ikke forfalte brutto kundefordringer	Nedskrivning på forfalte kundefordringer			
			< 30 dager	30 - 90 dager	91 - 180 dager	> 180 dager
2015	(711)	(14)	(1)	(8)	(19)	(668)
2014	(514)	(6)	(4)	(14)	(5)	(485)

Note 20 Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler

NOK millioner	2015	2014
Merverdiavgift og salgsrelaterte avgifter	1.263	1.322
Finansielle derivater	133	86
Råvarederivater og innebygde derivater	-	21
Forskuddsbetalt skatt	729	565
Forskuddsbetalte kostnader	1.263	1.128
Andre kortsiktige eiendeler	995	1.074
Sum	4.383	4.196

Note 21 Kontanter, bankinnskudd og andre likvide midler

NOK millioner	Noter	2015	2014
Kontanter og bankinnskudd	31	3.220	3.591
Andre likvide midler	31	3	15

Eksterne bankinnskudd som ikke fritt kan disponeres av konsernet utgjør pr. 31. desember 2015 NOK 436 millioner (2014: NOK 463 millioner), og dette er hovedsakelig relatert til sikkerhet for forsikringstekniske avsetninger i Yara Insurance som er pålagt av myndighetene. Informasjon om bankinnskudd og forhold rundt utbyttebeslutninger i datterselskaper med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser, er medtatt i note 23.

Andre likvide midler består av bankinnskudd med bindingstid mellom tre måneder og ett år.

Gjennomsnittlig rente for kontanter, bankinnskudd og andre likvide midler utgjør cirka 4,5 % pr. 31. desember 2015 (2014: 1,8 %).

Yara begrenser motpartsrisiko ved å fordele bankinnskudd mellom ulike nordiske og internasjonale banker med etablerte rammer for eksponering mot enkeltbanker.

Note 22 Aksjeinformasjon

11. mai 2015 vedtok Yaras generalforsamling et tilbakekjøpsprogram for egne aksjer, og ga styret fullmakt for en periode på 12 måneder å kjøpe inntil 5% av totalt antall aksjer i det åpne markedet og fra Den norske stat. Pris pr. aksje skal ikke være lavere enn 10 kroner og ikke høyere enn 1.000 kroner. De kjøpte aksjene kan enten brukes til sletting, eller, i henhold til beslutning fra styret, som vederlag i forretningsmessige transaksjoner. Tilbakekjøpsprogrammet for 2015 er lik tidligere års program.

Yaras største eier, Den norske stat, har forpliktet seg til å selge en forholdsvis andel av sine aksjer, slik at statens eierandel forblir uendret på 36,21%. Statens kompensasjon vil være lik den gjennomsnittlige prisen i markedet for tilbakekjøp av aksjer, pluss et tillegg på NIBOR + 1% rente, beregnet fra datoen for kjøpet av de korresponderende aksjene.

I løpet av 2015 kjøpte Yara 910.000 aksjer for et samlet vederlag på NOK 363,8 millioner under tilbakekjøpsprogrammet for 2015. Aksjene vil bli slettet.

I løpet av 2014 kjøpte Yara 730.000 aksjer for et samlet vederlag på NOK 229,8 millioner under tilbakekjøpsprogrammet for 2014. Aksjene har blitt slettet.

Det er foreslått utbytte med NOK 15,00 pr. aksje for 2015, totalt NOK 4,113 millioner. Godkjent utbytte for 2014 som ble utbetalt i 2014 var NOK 3,581 millioner.

Yara har én aksjeklasse, der hver aksje gir lik stemmerett og lik rett til utbytte.

	Ordinære aksjer	Egne aksjer
Sum 31. desember 2013	278.500.910	(1.450.000)
Innløste aksjer, Den norske stat ¹⁾	(823.135)	
Sletting av aksjer ¹⁾	(1.450.000)	1.450.000
Egne aksjer - Tilbakekjøpsprogram ¹⁾	-	(730.000)
Sum 31. desember 2014	276.227.775	(730.000)
Innløste aksjer, Den norske stat ²⁾	(414.406)	
Sletting av aksjer ²⁾	(730.000)	730.000
Egne aksjer - Tilbakekjøpsprogram ²⁾		(910.000)
Sum 31. desember 2015	275.083.369	(910.000)

1) Godkjent av Generalforsamling 5. mai 2014.
2) Godkjent av Generalforsamling 11. mai 2015.

Note 23 Ikke-kontrollerende eierinteresser

Tabellen under gir oppsummert finansiell informasjon om hvert av konsernets datterselskaper som har vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

2015

NOK millioner	Sum 1. jan	Andel av årets resultat	Utbetalt dividende	Tilgang	Avgang	Kapitalforhøyelse	Ervervede selskaper	Omregningsdifferanse	Sum 31. des
Yara Pilbara Holdings Ltd ¹⁾	2.570	412	(235)	-	(3.057)	-	-	310	-
Galvani Industria, Comercio e Servicos S.A.	1.181	(10)	-	-	-	298	(2)	(222)	1.245
Yara Dallol B.V.	166	(8)	-	203	-	-	-	33	394
Andre	279	(43)	(11)	-	(36)	-	-	9	197
Sum	4.196	351	(246)	203	(3.094)	298	(2)	130	1.837

1) Inkludert Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.

2014

NOK millioner	Sum 1. jan	Andel av årets resultat	Utbetalt dividende	Tilganger	Avganger	Kapitalforhøyelse	Ervervede selskaper	Omregningsdifferanse	Sum 31. des
Yara Pilbara Holdings Ltd ¹⁾	1.845	291	-	-	-	-	-	434	2.570
Galvani Industria, Comercio e Servicios S.A.	-	(10)	-	-	-	180	1.001	10	1.181
Yara Dallol B.V.	161	23	-	-	(47)	-	-	30	166
Andre	146	15	(15)	-	13	-	98	23	279
Sum	2.152	319	(15)	-	(35)	180	1.099	497	4.196

1) Inkludert Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.

Hovedkontor og prosentandel av ikke-kontrollerende eierinteresser

Foretaksnavn	Hovedkontor	Ikke-kontrollerende eierinteresser ¹⁾ 2015	Ikke-kontrollerende eierinteresser ¹⁾ 2014
Yara Pilbara Holdings Ltd ²⁾	Australia	-	49,0 %
Galvani Industria, Comercio e Servicios S.A.	Brasil	40,0 %	40,0 %
Yara Dallol B.V. ³⁾	Nederland	48,2 %	33,4 %

1) Prosentandel er lik stemmerett.

2) Inkludert Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.

3) Landet der virksomhet drives er Ethiopia. Etter flere kapitalinnskudd gjennom året 2015 har Yara styrket sin eierandel i Yara Dallol B.V. til 69% i november 2015 før en reduksjon til 51,8% den 30. november 2015.

I løpet av 2015 gjennomførte Yara to betydelige transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser. Den 29. oktober 2015 ervervet Yara ytterligere 49% eierandel i det 51% eide datterselskapet Yara Pilbara Holding (Pilbara) for NOK 3.068 millioner, og selskapet er nå 100% eiet. Bokført verdi av Pilbaras netto eiendeler i konsernregnskapet var NOK 7.482 millioner på oppkjøpstidspunktet. Transaksjonen gjorde det mulig for Yara å inkludere Pilbara i den australske skattegruppen, og dermed en oppjustering av skattemessige verdier. Effektene er foreløpig estimert og kan endres i fremtiden. Den positive effekten vises som en endring i egenkapitalen ettersom det er en egenkapitaltransaksjon som utløser skatteeffekten. Påfølgende justeringer relatert til dette medfører en tilsvarende endringer i egenkapitalen. Den 30. november 2015 reduserte Yara sin eierandel i Yara Dallol (Dallo) fra 69% til 51,8% for et kontantvederlag av NOK 308 millioner. Bokført verdi av Dallols netto eiendeler i konsernregnskapet var NOK 1.161 millioner på oppkjøpstidspunktet. Aksjonærene i Yara Dallol er

enige om at det ikke utdeles utbytte fra selskapet før produksjonsstart. Etter det skal selskapet betale ut så mye som er tillatt etter gjeldende lov og eventuelle restriksjoner i fremtidige finansieringsavtaler. Den 31. desember 2015 hadde Yara Dallol NOK 44 millioner kroner i kontanter og kontantekvivalenter. Mens Yara har overordnet styring og kontroll av prosjektutviklingen, innehar den ikke-kontrollerende eierinteressen rettigheter som beskytter ikke-kontrollerende eierinteresser. Et vedtak om utbytte fra Galvani krever godkjenning fra 75% av stemmeberettigede aksjer, og gir således den ikke-kontrollerende eierinteressen beskyttende rettigheter. Den 31. desember 2015 hadde Galvani NOK 773 millioner i kontanter og kontantekvivalenter. Budsjett og forretningsplan for gruveutviklingsprosjekter krever samtykke fra minst ett styremedlem som representerer den ikke-kontrollerende eierinteresse, mens godkjenning av budsjett og forretningsplan for den pågående virksomheten er kontrollert av Yara. Den ikke-kontrollerende eierinteresse er også sikret gjennom andre beskyttende rettigheter.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser

NOK millioner	Yara Pilbara	Yara Dallol	Andre	Sum 2015
Bokført verdi av ikke-kontrollerende eierinteresser overtatt/(avhendet)	3.052	(203)	45	2.893
Vederlag mottatt/(betalt) ¹⁾	(3.068)	308	(76)	(2.836)
Oppjustering skatteverdier	359	-	-	359
Økning/(reduksjon) i egenkapitalen henførbart til morselskapet	344	105	(31)	418
Presentert i konsolidert oppstilling av endringer i egenkapitalen:				
Økning/(reduksjon) i valutaomregning utenlandsvirksomheter	813	(70)	-	743
Økning/(reduksjon) i opptjent egenkapital	(469)	175	(31)	(325)
Sum	344	105	(31)	418

1) Betalt netto kontantvederlag utgjør NOK 2,825 millioner.

Finansiell stilling for selskap med betydelige ikke-kontrollerende eierinteresser

NOK millioner	2015			2014		
	Yara Dallol	Galvani	Yara Pilbara ¹⁾	Yara Dallol	Galvani	
Omløpsmidler	46	1.756	1.598	24	1.161	
Anleggsmidler	1.588	3.571	8.461	1.175	4.045	
Kortsiktige forpliktelser	(116)	(1.613)	(1.224)	(62)	(1.440)	
Langsiktige forpliktelser	(289)	(603)	(2.723)	(268)	(813)	
Egenkapital henførbart til morselskapet	(835)	(1.866)	(3.542)	(702)	(1.772)	
Ikke-kontrollerende eierinteresser	(394)	(1.245)	(2.570)	(166)	(1.181)	

1) Inkludert Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd.

Resultatregnskap og kontantstrøm henførbart til morselskapet og ikke-kontrollerende eierinteresser

NOK millioner	2015			2014		
	Yara Pilbara ¹⁾	Yara Dallol	Galvani	Yara Pilbara ¹⁾	Yara Dallol	Galvani
Driftsinntekter	2.590	-	1.765	2.183	-	47
Driftskostnader og andre kostnader	(1.878)	(38)	(1.790)	(1.594)	(10)	(71)
Netto gevinst/(tap)	712	(37)	(26)	589	(10)	(24)
Årets resultat henførbart til morselskapet	318	(29)	(16)	311	(33)	(14)
Årets resultat henførbart til ikke-kontrollerende eierinteresser	394	(8)	(10)	278	23	(10)
Netto gevinst/(tap)	712	(37)	(26)	589	(10)	(24)
Øvrige resultatелеmenter henførbart til morselskapet	889	146	(333)	600	118	15
Øvrige resultatелеmenter henførbart til ikke-kontrollerende eierinteresser	310	33	(222)	434	30	10
Sum årets øvrige resultatелеmenter gevinst/(tap)	1.199	179	(555)	1.034	148	25
Totalresultat henførbart til morselskapet	1.207	117	(349)	911	85	1
Totalresultat henførbart til ikke-kontrollerende eierinteresser	704	25	(232)	712	53	-
Årets totalresultat gevinst/(tap)	1.911	142	(581)	1.623	138	1
Netto kontantstrøm henførbart til operasjonelle aktiviteter	1.390	(70)	83	962	7	(88)
Nettokontantstrøm henførbart til investeringsaktiviteter ²⁾	(254)	(135)	(568)	(750)	(157)	(15)
Nettokontantstrøm henførbart til finansieringsaktiviteter	(479)	220	457	(4)	158	(55)
Nettokontantstrøm	657	14	(28)	208	8	(158)

1) Yara Pilbara Fertilisers Pty Ltd. viser fullt regnskapsår, mens ikke-kontrollerende eierinteresser bare er hensyntatt til oktober 2015.

2) Nettokontantstrøm henførbart til investeringsaktiviteter i Yara Pilbara inkluderer finansiering av felleskontrollert virksomhet i Yara Pilbara Nitrates, der Yara Pilbara Holdings eierinteresser er 20,4%.

Note 24

Pensjonsordninger og lignende forpliktelser

Konsernets selskaper tilbyr ulike pensjonsordninger i samsvar med lokale regelverk og praksis i de landene de opererer.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger er som regel basert på antall opptjeningsår og lønnsnivå ved pensjonsalder, og tilbyr pensjonsytelser utover det som tilbys av statlige pensjonsordninger. De fleste av de ytelsesbaserte ordningenes forpliktelser er dekket av eksterne forsikringsselskaper eller av pensjonskasser som er juridisk adskilt fra selskapene. Pr. definisjon bærer konsernets selskaper både investeringsrisiko og aktuariemessig risiko (dvs. det faktiske nivået av ytelser som skal betales i fremtiden).

Innskuddsbaserte pensjonsordninger forplikter selskapene til å gjøre avtalte innskudd til et separat fond når de ansatte har utført tjenester som gir dem rett til ytelser. Selskapene har ingen juridisk eller underforstått plikt til å gjøre innskudd ut over dette.

Noen selskaper gjør innskudd til flerforetaksordninger som inngår i en felles ordning sammen med andre arbeidsgivere. Alle flerforetaksplaner er regnskapsført som innskuddsbaserte ordninger.

Enkelte selskaper har regnskapsført avsetninger for jubileumsgratiale, som er klassifisert som andre langsiktige ytelser til ansatte.

Langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte presentert i konsolidert oppstilling over finansiell stilling.

NOK millioner	Noter	2015	2014
Pensjonsforpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger		(3.622)	(3.736)
Forskuddsbetalt pensjon for ytelsesbaserte pensjonsordninger		779	425
Netto forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger		(2.842)	(3.312)
Sluttvederlagsytelser		(31)	(46)
Forskuddsbetalt for andre langsiktige ytelser til ansatte		1	1
Andre langsiktige ytelser til ansatte		(99)	(115)
Sum pensjonsordninger presentert i konsolidert oppstilling av finansiell stilling		(2.971)	(3.471)
Av dette er følgende klassifisert som forskuddsbetaling for langsiktige ytelser til ansatte	16	780	426
Av dette er følgende klassifisert som pensjonsforpliktelser		(3.751)	(3.897)

Kostnader ved langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte presentert i resultatregnskapet

NOK millioner	Noter	2015	2014
Ytelsesbaserte pensjonsordninger		(416)	(189)
Innskuddsbaserte pensjonsordninger		(173)	(148)
Flerforetaksordninger		(65)	(56)
Sluttvederlagsytelser		(19)	(29)
Andre langsiktige ytelser til ansatte		(52)	(91)
Netto kostnader presentert i resultatregnskapet		(725)	(513)
Av dette er følgende klassifisert som lønn og lønnsavhengige kostnader	6	(643)	(443)
Av dette er følgende klassifisert som rentekostnader og andre finansielle poster	8	(82)	(69)

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Yara International ASA og norske datterselskaper har pådratt seg forpliktelser for en fondert ytelsesbasert pensjonsordning. Pensjonsordningen ble lukket for nye deltakere i 2006 og ansatte under 55 år på det tidspunkt mottok fripoliser for tidligere opptjente rettigheter. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble erstattet av en innskuddsbasert pensjonsordning fra samme dato. Øvrige pensjonsforpliktelser i Norge omfatter visse ikke-fondsbaserte pensjonsordninger samt førtidspensjonsordninger. Pensjonsalder er fleksibel fra 62 til 67 år.

Mer enn halvparten av Yaras forpliktelser ved ytelsesbaserte pensjonsordninger er knyttet til datterselskaper innenfor euroområdet.

Ansatte i Yaras nederlandske datterselskaper som var ansatt før 1. august 2014 er medlemmer av en ytelsesbasert pensjonsordning. Ansatte født før 1950 og som var i tjeneste før 2006 har rett til en pensjonsordning basert på lønnsnivå ved pensjonsalder. Øvrige ansatte er medlemmer av en ordning basert på gjennomsnittslønn. Normal pensjonsalder er 67 år. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble lukket for nye deltakere i 2014. Nyansatte tilbys istedet en innskuddsbasert pensjonsordning fra samme dato.

Forpliktelser i Finland omfatter den lovfestede TyEL pensjonsordningen samt ytterligere en ytelsesbasert ordning som er lukket for nye medlemmer. Begge ordningene er dekket av pensjonskasser. TyEL pensjonsordning

gir en fleksibel pensjonsalder fra 63 til 68 år, basert på den ansattes lønn hvert år og med akselerert opptjening av pensjonsytelser utover fylte 63 år. Det er også en mulighet for førtidspensjon ved fylte 62 år med en permanent reduksjon av ytelser.

Datterselskaper av Yara er også ansvarlig for pensjonsytelser i Frankrike, Tyskland, Belgia og Italia innenfor euroområdet.

Pensjonsordningen i Storbritannia er fondsbasert og gir pensjonsytelser basert på lønn ved pensjonsalder. Normal pensjonsalder er 62 år, med unntak av noen kontrakter med pensjonsalder på 65 år.

Andre ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser omfatter ansatte i datterselskaper i Sverige, Trinidad og Sør-Afrika.

De fleste ytelsesbaserte pensjonsordninger omfatter ytelser ved uførhet, dødsfall i tjeneste og død etter pensjonsalder, som inngår i verdsettelsen av forpliktelser.

Avsetningen for ytelsesbaserte pensjonsordninger inkluderer også forpliktelser ved helseforsikringsordninger i Storbritannia, Trinidad og Sør-Afrika med til sammen NOK 87 millioner (2014: NOK 46 millioner).

Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelses og -eiendeler etter geografisk tilhørighet:

NOK millioner	2015		2014	
	Forpliktelses	Eiendeler	Forpliktelses	Eiendeler
Finland	(2.678)	3.034	(2.795)	2.713
Nederland	(5.087)	4.575	(4.730)	4.170
Øvrig EU	(1.835)	494	(1.696)	446
Storbritannia	(3.870)	3.504	(3.677)	3.114
Norge	(2.261)	1.731	(2.134)	1.699
Andre	(944)	495	(818)	395
Sum	(16.675)	13.833	(15.849)	12.538

Verdsettelse av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelses

Ytelsesplanene er verdsatt pr. 31. desember ved hjelp av oppdaterte økonomiske og demografiske forutsetninger og tar hensyn til relevante økonomiske faktorer for hver pensjonsordning.

Diskonteringsrenten er et vektet gjennomsnitt av avkastningen på balansedagen på høykvalitets foretaksobligasjoner, eller statsobligasjoner i de tilfeller hvor det ikke er et dypt marked for høykvalitets foretaksobligasjoner. I den grad obligasjonene ikke har samme forfalltid som forpliktelsen, justeres diskonteringsrenten ved ekstrapolering.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn ved verdsettelse av forpliktelsene

Diskonteringsrente (i %)	2015	2014
Finland	2,4	1,9
Nederland	2,1	2,1
Storbritannia	3,7	3,4
Norge	2,5	2,4
Sum 1)	2,7	2,5

1) Vektet gjennomsnitt.

Forventet lønnsvekst (i %)	2015	2014
Finland	2,3	2,3
Nederland	2,8	2,8
Storbritannia	3,7	3,7
Norge	2,4	2,8
Sum 1)	2,9	3,0

1) Vektet gjennomsnitt.

Forventet pensjonsregulering (i %)	2015	2014
Finland	1,5	1,9
Nederland	1,4	1,4
Storbritannia	3,0	3,0
Norge	0,2	0,3
Total 1)	1,7	1,8

1) Vektet gjennomsnitt.

Følgende tabell indikerer levetidsforventning fra dødelighetstabellene som er anvendt for verdsettelse av forpliktelsene og hvordan levetid forventes å øke, ved å vise forventet levetid for en nåværende ansatt som er 45 år fra datoen han eller hun når 65 år, og forventet levetid for en som har nådd pensjonsalder på 65 år:

Forventet levetid (i år)	Forventet levetid for nåværende ansatt	Forventet levetid for pensjonist
Finland	25,9	23,4
Nederland	24,6	22,4
Storbritannia	26,1	23,7
Norge	24,9	22,6

Aktuarberegninger ga følgende resultat

NOK millioner	2015	2014
Nåverdi av forpliktelse i sikrede ytelsesordninger	(14.552)	(13.921)
Nåverdi av forpliktelse i usikrede ytelsesordninger	(2.005)	(1.873)
Sum nåverdi av forpliktelser for ytelsesordninger	(16.557)	(15.794)
Virkelig verdi av pensjonsmidler	13.833	12.538
Arbeidsgiveravgift	(118)	(55)
Netto forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger	(2.842)	(3.312)

Forpliktelsesenes durasjon ved slutten av året

Forpliktelsesenes durasjon (i år)	2015
Finland	14
Nederland	18
Storbritannia	16
Norge	15
Sum ¹⁾	16

1) Vektet gjennomsnitt.

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Forutsetningene som ble benyttet ved verdsettelse av de ytelsesbaserte forpliktelsene pr. 31. desember er benyttet i det påfølgende året for å fastsette netto pensjonskostnad. Diskonteringsrenten er benyttet for å kalkulere renteinntekten fra pensjonsmidlene.

Følgende kostnadselementer er innregnet i resultatregnskapet:

NOK millioner	2015	2014
Årets pensjonsopptjening ¹⁾	(303)	(240)
Bidrag fra ansatte	28	26
Effekt av planendring ²⁾	(29)	99
Oppgjør ³⁾	(19)	2
Arbeidsgiveravgift	(11)	(8)
Lønn og lønnsavhengige kostnader	(334)	(120)
Rentekostnad for pensjonsforpliktelsen	(398)	(487)
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	316	418
Rentekostnader og andre finansielle poster	(82)	(69)
Netto pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	(416)	(189)

1) Økningen i årets pensjonsopptjening skyldes hovedsaklig den betydelige reduksjonen i diskonteringsrenter fastsatt ved årsslutt 2014, spesielt innenfor euroområdet, noe som påvirker resultatregnskapet i det etterfølgende året. I tillegg medfører svekkelse av NOK mot EUR og GBP en økning i årets pensjonsopptjening målt i NOK.

2) Effekt av planendringer i 2015 knytter seg til endringer i vilkår for pensjonsopptjening i Finland, Storbritannia og Frankrike. I 2014 ble det innregnet en gevinst på NOK 94 millioner i resultatregnskapet som følge av endringer i den nederlandske pensjonsordningen. En kompensasjon på NOK 37 millioner ble balanseført som andre langsiktige ytelser til ansatte.

3) I 2015 ble det innregnet et tap på NOK 19 millioner i resultatregnskapet som følge av endringer i norske tidligpensjonsordninger.

NOK millioner	2015	2014
Lønn og lønnsavhengige kostnader		
Finland	(64)	(37)
Nederland	(104)	25
Storbritannia	(28)	(21)
Norge	(74)	(49)
Finansinntekter/(-kostnader) netto		
Finland	(2)	10
Nederland	(11)	(3)
Storbritannia	(19)	(17)
Norge	(9)	(12)

Sensitivitet i forutsetninger

Måling av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader krever bruk av en rekke forutsetninger og estimater. Tabellen nedenfor viser følsomheten for de vesentligste finansielle forutsetningene til den ytelsesbaserte forpliktelsen (DBO), ved å vise resultatet som ville følge av en rimelig økning eller reduksjon i en av de benyttede forutsetningene. Det å holde øvrige forutsetninger konstant representerer en begrensning på analysen, idet noen av forventningene kan være korrelert. Metodene som er benyttet for å utarbeide analysen er konsistent med tidligere år.

NOK millioner	2015	2014
Faktisk beregnede verdier	(16.557)	(15.794)
Diskonteringsrente +0,5%	(15.349)	(14.570)
Diskonteringsrente -0,5%	(17.917)	(17.100)
Forventet lønnsregulering +0,5%	(16.714)	(15.954)
Forventet lønnsregulering -0,5%	(16.403)	(15.640)
Forventet pensjonsregulering +0,5%	(17.296)	(16.513)
Forventet pensjonsregulering -0,5%	(15.979)	(15.098)
Forventet levetid +1 år	(17.101)	(16.340)
Forventet levetid -1 år	(16.012)	(15.252)

Endring i forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger

NOK millioner	2015	2014
Forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger pr. 1. januar	(15.794)	(12.798)
Årets pensjonsopptjening	(291)	(228)
Rentekostnad for pensjonsforpliktelsen	(398)	(487)
Estimatavvik	(53)	171
Virkning av endringer i finansielle forutsetninger	622	(1.996)
Virkning av endringer i demografiske forutsetninger	(13)	15
Effekt av planendring	(29)	99
Oppgjør 1)	(19)	2
Utbetalte ytelser	662	559
Overføring av forpliktelse (inn)/ut	-	(6)
Annet	-	1
Valutaeffekt på utenlandske pensjonsordninger	(1.245)	(1.127)
Forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger pr. 31. desember	(16.557)	(15.794)

1) I 2015 ble det innregnet et tap på NOK 19 millioner i resultatregnskapet som følge av endringer i norske tidligpensjonsordninger.

Endring i virkelig verdi av pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

NOK millioner	2015	2014
Virkelig verdi av pensjonsmidler pr. 1. januar	12.538	10.953
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	304	406
Avkastning på pensjonsmidlene (eksklusiv beregnet renteinntekt)	253	469
Bidrag fra arbeidsgiver	275	194
Bidrag fra ansatte	28	26
Utbetalte ytelser	(563)	(477)
Overføring av pensjonsmidler inn/(ut)	-	5
Valutaeffekt på pensjonsmidler i utenlandske pensjonsordninger	998	961
Virkelig verdi av pensjonsmidler pr. 31. desember	13.833	12.538

Faktisk avkastning på pensjonsmidler i 2015 var positiv med NOK 557 millioner (2014: positiv med NOK 875 millioner).

Avhengig av lokale lovkrav og avtaleforhold, kan Yara være pålagt å sikre en viss finansieringsgrad for pensjonsordningene. I Storbritannia betaler Yara et årlig bidrag frem til 2018 for å veie opp for en underfinansiering som ble identifisert i 2014. I Nederland har man en avtale der Yara skal sikre en viss finansieringsgrad hvert år, ved å eventuelt betale tilleggsbidrag til pensjonskassen. På den annen side vil Yara kunne få tilbakebetalt noe av sine tidligere bidrag til pensjonskassen dersom finansieringsgraden overstiger et visst nivå. I Norge kan Yara bli pålagt å øke kapitalbufferen i pensjonskassen.

Pensjonskassene er innrettet som stiftelser eller tilsvarende, med et uavhengig styre. Det er styrets ansvar å beslutte investeringsstrategien,

og overvåke administrasjonen av pensjonsmidlene og finansieringsgraden for pensjonskassene.

Yaras ytelsesordninger er i sin natur eksponert mot inflasjonsrisiko, renterisiko og levetidsrisiko. Investeringsstrategien for pensjonsmidlene skal sikre diversifisering av investeringene for å holde markedsrisikoen på et ønsket nivå. Et unntak er pensjonskassen i Finland som har investert cirka 1/3 av pensjonsmidlene i aksjer i noterte Pohjolan Voima Oy, et selskap som produserer elektrisitet og varme. De direkte fordelene av den genererte elektrisiteten tilfaller Yara i Finland, mens pensjonskassen kompenseres av Yara gjennom en kombinasjon av faste og variable honorar. Pensjonskassenes styre søker å oppnå et tilfredsstillende nivå på risiko og avkastning som er tilpasset de forventede fremtidige pensjonsutbetalingene.

Ved årets slutt var pensjonsmidlene investert som følger

NOK millioner, unntatt prosent	2015	2015	2014	2014
Kontanter og kontantekvivalenter	318	2 %	255	2 %
Aksjer	3.994	29 %	3.625	29 %
Andre egenkapitalinstrumenter	58	-	51	-
High yield obligasjoner	226	2 %	347	3 %
Investment grade obligasjoner	6.363	46 %	5.963	48 %
Eiendom	529	4 %	275	2 %
Renteswapderivater	4	-	3	-
Øvrige pensjonsmidler ¹⁾	1.018	7 %	960	8 %
Sum investeringer som er notert i aktive markeder	12.510	90 %	11.479	92 %
Aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	1.143	8 %	890	7 %
Øvrige pensjonsmidler ²⁾	180	1 %	169	1 %
Sum investeringer som ikke er notert i aktive markeder	1.323	10 %	1.059	8 %
Sum pensjonsmidler	13.833		12.538	

1) Øvrige pensjonsmidler inkluderer livforsikringspoliser, kombinasjonsfond og andre fondsinvesteringer.

2) Øvrige unoterte pensjonsmidler er hovedsakelig et lån til Yara Suomi Oy.

Det er forventet å betale NOK 386 millioner i bidrag til de ytelsesbaserte ordningene i 2016 (inkludert ytelser som betales for usikrede ordninger). Betalte bidrag i 2015 var NOK 373 millioner.

Aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet i øvrige resultatelementer

NOK millioner	2015	2014
Aktuarmessig gevinst/(tap) på forpliktelse for ytelsesbaserte ordninger	557	(1,810)
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsmidler for ytelsesbaserte ordninger	253	469
(Økning)/reduksjon i arbeidsgiveravgift på ytelsesbaserte ordninger (kun Norge)	(56)	(4)
Netto endring i aktuarmessig gevinst/(tap) for ytelsesbaserte ordninger	754	(1,345)
Endring i utsatt skatt knyttet til aktuarmessig gevinst/(tap) for ytelsesbaserte ordninger ¹⁾	(177)	319
Aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet fra tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	11	(160)
Sum aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet i øvrige resultatelementer	588	(1,186)

1) 2015 inkluderer effekt av redusert skattesats i Frankrike, Norge og Storbritannia.

Aktuarmessige gevinster og tap omfatter estimatavvik, som reflekterer forskjellen mellom forventede og faktiske endringer i forpliktelse og pensjonsmidler gjennom året, samt virkningen av endrede forutsetninger som oppstår ved verdsettelse av pensjonsforpliktelsen ved årsslutt med oppdaterte forutsetninger.

Aktuarmessige gevinster og tap innregnes permanent direkte i opptjent egenkapital i perioden de oppstår. Det akkumulerte beløpet av aktuarmessige tap som er innregnet i øvrige resultatelementer er NOK 2.700 millioner (2014: NOK 3.288 millioner).

Note 25 Avsetninger, betingede eiendeler og forpliktelser

2015

NOK millioner	Miljøforpliktelser	Restrukturering	Legale forpliktelser	Rivningsforpliktelser	Annet	Sum
Balanse 1.januar	165	19	178	548	162	1.072
Avsetninger i løpet av året	48	6	59	37	70	220
Rentekostnader på forpliktelsen	1	-	1	17	-	19
Ikke anvendt avsetning	(1)	(2)	(36)	(3)	(33)	(75)
Anvendt avsetning	(41)	(16)	(21)	(51)	(35)	(164)
Kjøp/salg av selskaper	18	-	-	-	-	18
Omregningsdifferanser	3	-	(33)	28	9	8
Balanse 31.desember	193	7	148	576	173	1.098

2014

NOK millioner	Miljøforpliktelser	Restrukturering	Legale forpliktelser	Rivningsforpliktelser	Annet	Sum
Balanse 1.januar	169	14	135	297	240	856
Avsetninger i løpet av året	33	17	33	189	96	368
Rentekostnader på forpliktelsen	1	-	3	11	-	15
Ikke anvendt avsetning	(37)	(2)	(26)	(12)	(41)	(118)
Anvendt avsetning	(18)	(10)	(23)	(30)	(160)	(242)
Kjøp/salg av selskaper	-	-	47	45	12	104
Omregningsdifferanser	17	-	9	48	16	90
Balanse 31.desember	165	19	178	548	162	1.072

Avsetninger og betingende forpliktelser presentert i konsolidert oppstilling av finansiell stilling

NOK millioner	2015	2014
Kortsiktige forpliktelser	325	348
Langsiktige forpliktelser	773	725
Sum	1.098	1.072

Miljøforpliktelser

Yaras fremtidige miljøkostnader blir påvirket av en rekke usikre faktorer, blant annet omfanget av og type oppryddingstiltak. På grunn av de iboende usikkerhetsfaktorene i estimeringsprosessen er det mulig at avsetningen vil måtte endres i nær fremtid. I tillegg kan det være forhold som eksisterer som kan kreve at ytterligere miljøkostnader pådras ved Yaras produksjonsanlegg og lager. På grunn av ukjent tidshorisont og omfang av nødvendige tiltak som kan være påkrevd, er det ikke mulig å beregne slike eventuelle kostnader.

Yaras forretningsvirksomhet er omfattet av miljølover og regler. Disse lovene er gjenstand for endringer og slike endringer kan medføre at konsernet gjør investeringer eller pådrar kostnader for å møte strengere utslippskrav eller utføre nødvendige tiltak f.eks. ved forensninger i grunnen.

Restrukturering

Restrukturering relaterer seg i hovedsak til nedleggelse eller betydelig reorganisering av virksomhet i land eller regioner. Avsetningen er beste estimat basert på formelle detaljerte planer for virksomheten det angår.

Legale forpliktelser

Yara er part i juridiske, skattemessige og miljømessige saker som et resultat av den ordinære forretningsdrift. Yara mener at eventuelle forpliktelser i denne sammenheng ikke vil være vesentlige i forhold til konsernets resultat, likviditet eller finansielle stilling.

Rivningsforpliktelser

Det er gjort avsetninger for rivningsforpliktelser der hvor Yara har forpliktelser som et resultat av tidligere hendelser.

Annet

Annet består av tapskontrakter og avsetninger som følge av andre underforståtte plikter som et resultat av tidligere hendelser.

Betingede eiendeler og forpliktelser

Yara er involvert i en rekke søksmål gjennom sin ordinære virksomhet. Samtidig som man erkjenner usikkerhet knyttet til søksmålene, mener Yara, basert på tilgjengelig informasjon, at disse sakene vil bli løst uten noen vesentlig negativ effekt på Yaras konsoliderte driftsresultat, likviditet eller finansielle stilling. I august 2015 startet to leverandører rettssak mot Yara Norge AS ved voldgiftsinstituttet ved Stockholms handelskammer. Kravene er knyttet til tidligere kontrakter for levering av apatittkonsentrat. Kravene

er i størrelsesorden USD 140 millioner. Voldgiftshøringene forventes å finne sted i løpet av andre kvartal 2017, og en voldgiftsdom er forventet mot slutten av 2017. Yara mener påstandene er grunnløse, og vil forsvare seg sterkt.

Flere datterselskaper er engasjert i rettslig og administrativ saksbehandling knyttet til ulike skattesaker. Flertallet av disse sakene er knyttet til

indirekte skatter i Brasil og beløper seg til om lag NOK 675 millioner, inkludert tilfeller der sannsynligheten for utbetalinger anses som lite sannsynlig. Slike saker har varierende risiko for tap, og de endelige avgjørelsene er normalt flere år frem i tiden. Yara følger utviklingen på sak-til-sak basis, og avsetter for eventuelle forpliktelser når utbetalinger vurderes til å være sannsynlig.

Note 26 Langsiktig gjeld

NOK millioner, unntatt prosent og beløp i valuta	Vektet gjennomsnittrente	Beløp i valuta 2015	2015	2014
NOK (kupongrente 8,80%) ¹⁾	8,9%	1.000	1.007	1.033
NOK (kupongrente NIBOR + 0,70%) ²⁾	1,8%	2.200	2.197	2.196
NOK (kupongrente 2,55%) ³⁾	2,6%	700	705	696
NOK (kupongrente 3,00%) ⁴⁾	3,0%	600	604	596
USD (kupongrente 7,88%) ⁵⁾	8,3%	500	4.381	3.676
Sum usikrede obligasjonslån			8.893	8.198
USD	1,4%	125	1.099	1.045
BRL (Brasil)	19,2%	27	60	
COP (Colombia)	-	-	-	241
MYR (Malaysia)	2,5%	-	1	1
Sum usikrede banklån ²⁾			1.160	1.286
Leasingforpliktelser			290	300
Pantelån			1.093	1.146
Andre langsiktige lån			19	24
Sum			1.402	1.470
Brutto langsiktig gjeld			11.456	10.954
Fradrag for første års avdrag			(2.102)	(345)
Sum langsiktige lån			9.354	10.609

1) Fast rente til 2016. Blir sikret gjennom virkelig verdi sikring, se note 30.

2) Reprising innen ett år.

3) Fast rente til 2021. Blir sikret gjennom virkelig verdi sikring, se note 30.

4) Fast rente til 2024. Blir sikret gjennom virkelig verdi sikring, se note 30.

5) Fast rente til 2019.

Balanseførte verdier inkluderer underkurs, aktiverte transaksjonskostnader og justeringer relatert til virkelig verdi sikring som indikert ovenfor (se også note 31 for mer informasjon om virkelig verdi for finansielle instrumenter).

Pr. 31. desember 2015 var virkelig verdi på langsiktige lån, inkludert første års avdrag, NOK 12.043 millioner mens balanseført verdi var NOK 11.456 millioner.

Yaras finansiering er basert på prinsippet om negativ pant hvor den vesentligste delen av gjelden rangerer pari passu. De usikrede obligasjonslånene og de fleste banklånene inneholder derfor klausuler som begrenser selskapets muligheter til å gi pant ved fremtidige låneopptak.

Av selskapets langsiktige gjeld ved utgangen av 2015 stammer USD 500 millioner fra Yaras internasjonale obligasjonsutstedelser i juni 2009 i henhold til 144A/Regulation S-bestemmelsene i USA. Videre stammer NOK 1.000 millioner fra Yaras norske obligasjonsutstedelse i mars 2009 og NOK 3.500 millioner fra Yaras norske obligasjonsutstedelser i desem-

ber 2014. Obligasjongjelden fra 2014 er konvertert til USD gjennom flervaluta rentebytteavtaler.

Yaras øvrige langsiktige finansiering er basert på banklån. Yaras serielån fra Den nordiske investeringsbank (NIB) er redusert til USD 120 millioner i tråd med avdragsprofilen og vil bli nedbetalt lineært frem til desember 2023. I tillegg utgjør lokale banklån i vekstmarkeder en mindre andel av den langsiktige gjelden. Yara Pilbaras banklån med forfall i 2016 utgjorde USD 100 millioner ved årsslutt og er inkludert under pantelån.

Yara hadde ved årsskiftet en ubenyttet langsiktig bankfasilitet på USD 1.250 millioner som forfaller i 2020. Tre ubenyttede bankfasiliteter på USD 485 millioner, USD 300 millioner og USD 60 millioner forfalt i 2015 og ble ikke fornyet.

Av fastrenteobligasjonene er NOK 2.300 millioner eksponert for flytende rente gjennom rentebytteavtaler.

Kontraktsmessige avdrag på langsiktige lån

NOK millioner	Obligasjonslån	Banklån	Leasingforpliktelser og øvrige langsiktige lån	Sum ¹⁾
2016	1.007	172	923	2.102
2017	-	161	58	219
2018	-	161	51	213
2019	6.577	138	46	6.761
2020	-	133	53	186
Deretter	1.309	395	270	1.975
Sum	8.893 ²⁾	1.160	1.402	11.456

1) Inkludert første års avdrag.

2) Yara International ASA er ansvarlig for hele beløpet.

Note 27 Leverandørgjeld og annen gjeld

NOK millioner	2015	2014
Leverandørgjeld	9.826	9.504
Lønnsrelatert gjeld og merverdiavgift	1.882	1.778
Forskuddsbetalinger fra kunder	2.382	1.970
Andre	584	1.377
Sum	14.674	14.628

Vilkår og betingelser for ovennevnte gjeld:

Leverandørgjeld er ikke rentebærende og har en gjennomsnittlig løpetid på 60 dager. Lønn og merverdiavgift gjøres hovedsakelig opp på basis av termin eller kvartal. Annen kortsiktig gjeld er ikke rentebærende og gjøres normalt sett opp innenfor 12 måneder.

Note 28 Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld

NOK millioner, unntatt prosent	Noter	2015	2014
Banklån og kassekreditter		3.472	4.336
Andre		163	124
Sum	31	3.635	4.460
Vektet gjennomsnittrente ¹⁾			
Banklån og kassekreditter		6,9%	4,9%
Andre		2,6%	5,1%

1) Reprising minimum årlig.

Pr. 31. desember 2015 hadde Yara ubenyttede kortsiktige lånerammer med forskjellige banker på til sammen om lag NOK 2,7 milliarder.

Note 29 Risikostyring

Retningslinjer for risikostyring

Risikostyring i Yara er basert på prinsippet om at risikovurdering er en integrert del av all forretningsaktivitet. Yara har etablert prosedyrer for å fastsette passende risikonivåer eller grenseverdier for vesentlige risiko og for å overvåke denne eksponeringen. Basert på en samlet vurdering av risiko kan Yara benytte forsikringspoliser, handelsfinansiering, garantier eller derivater som terminkontrakter, opsjoner og bytteavtaler (swaps) for å redusere eksponering.

Yaras forretningsmodell og posisjoner gir naturlige sikringer som reduserer iboende forretningsrisiko i markedene. Den viktigste er kvaliteten og effektiviteten på Yaras produksjonsanlegg som sikrer konsernet en konkurransedyktig posisjon. I tillegg bidrar Yaras geografiske spredning til en diversifisert tilgang på gass, reduksjon i eksponering mot regionale prisendringer og redusert eksponering mot gjødselbransjens naturlige sesongvariasjoner. Et betydelig salg av differensierte produkter, blant annet spesialgjødsel og industrial produkter, bidrar til mer stabile marginer for hele virksomheten sett under ett. I tillegg bidrar en viss korrelasjon mellom energipriser og gjødselpriser til å redusere volatiliteten i Yaras resultater.

Det var ingen prinsipielle endringer i konsernets kapitalforvaltning i løpet av årene som ble avsluttet 31. desember 2015 og 31. desember 2014.

En sterk kontantstrøm har ført til at konsernet gjennom årene har samlet opp et likviditetsoverskudd som har stått som bankinnskudd. Gjennomsnittlig bankinnskudd gjennom året 2015 har vært lavere enn i 2014, men volumet av bankinnskudd ved årsslutt 2015 er tilnærmet likt nivået ved årsslutt 2014.

Finansiell struktur

Yara prioriterer å opprettholde en sunn finansieringsstruktur. Et hovedelement i finansieringsstrategien er å basere finansieringen av Yara på langsiktige låneavtaler med forskjellige kapitalkilder for på den måten å unngå avhengighet av enkeltmarkeder.

Forholdet gjeld/egenkapital ved slutten av 2015, kalkulert som netto rentebærende gjeld dividert med egenkapital og ikke-kontrollerende eierinteresser, var 0,16 sammenlignet med 0,17 ved slutten av 2014. Yara er ikke underlagt noen eksternt pålagte kapitalkrav.

Yara opprettholdt Baa2 rating fra Moody's og BBB fra Standard & Poor's gjennom hele 2015.

Yaras finansielle struktur skal gi nødvendig fleksibilitet til å gripe de gode industrielle mulighetene når de dukker opp. Siden slike muligheter ofte viser seg i tider med lavere marginer og inntjening, vil Yara søke å opprettholde finansiell kapasitet gjennom hele forretningscyklusen. Yaras mål er en kredittrating som investeringsobjekt, dvs. minimum BBB etter Standard & Poor's metode og Baa2 etter Moody's metode.

Yaras finansfunksjon yter tjenester til virksomheten og koordinerer tilgang til lokale og internasjonale finansmarkeder. Den overvåker og styrer finansielle risiko relatert til konsernets virksomhet gjennom intern risikorapportering som analyserer graden av eksponering og størrelsen på risiko. Disse risiko inkluderer markedsrisiko som valuta- og renterisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Finansfunksjonen rapporterer regelmessig til konsernledelsen.

Konsernet kan søke å redusere eksponeringen mot slike risiko ved å bruke derivater som sikring av iboende eksponering. Bruk av finansielle derivater styres ut fra konsernets styregodkjente skriftlige retningslinjer for valutarisiko, renterisiko, kredittrisiko, bruk av finansielle derivater og ikke-finansielle derivater samt investering av overskuddslikviditet.

Valutarisiko

Risikofaktor

Prisene på Yaras viktigste produkter måles eller fastsettes i US dollar. I markeder utenfor USA vil lokale priser i hovedsak endre seg i samsvar med endringer i dollarkursen, dog med en viss tidsforskyvning. Yaras råvarekostnader, som for eksempel naturgass benyttet i produksjonen av ammoniakk, blir enten fastsatt i US dollar eller er nært korrelert med endringer i US dollar. Yara har det meste av sin gjeld i US dollar for å redusere langtidsvirkningen av svingninger i dollarkursen. Gjennom året har den delen av Yaras gjeld som er holdt i US dollar for å sikre fremtidige inntekter, ligget rundt USD 900 millioner (2014: USD 830-900 millioner). En viss andel av den totale gjelden holdes imidlertid i ulike valutaer for å finansiere forretningsposisjoner eksponert mot lokal valuta.

Risikoreduserende tiltak

Yara styrer valutaeksponeringen ved å tilpasse sammensetningen av gjelds- eller likviditetsporteføljen til endringer i Yaras totale risikoeksponering. Finansielle derivater kan også benyttes for å håndtere valutarisiko relatert til forventede kjøp og salg eller for å balansere kortsiktig likviditetsbehov i en valuta mot likviditetsoverskudd i en annen valuta. Regnskapsmessig blir slike instrumenter ikke klassifisert som sikringsinstrumenter. Endringer i virkelig verdi innregnes derfor i resultatregnskapet.

Valutagevinst/(-tap) innregnet i resultatoppstillingen

NOK millioner	2015	2014
Valutagevinst/(-tap)	(2.463)	(698)
hvorav relatert til interne posisjoner	157	523

Valutagevinst/(-tap) innregnet i øvrige resultatelementer

NOK millioner, unntatt prosent	2015	2014
Omregningsdifferanser knyttet til utenlandsk virksomhet minus sikring av nettoinvesteringer	6.259	8.057
Sum omregningsdifferanser knyttet til utenlandsk virksomhet, inkludert sikring av nettoinvesteringer	5.463	7.372
Eksposeringen skriver seg hovedsakelig fra datterselskaper med funksjonell valuta i US dollar, euro, kanadiske dollar og qatariske rial		
US dollar	29 %	27 %
Euro	17 %	19 %
Kanadiske dollar	13 %	16 %
Qatariske rial ¹⁾	12 %	11 %

1) Qatariske rial er låst mot US dollar.

Sensitivitet - resultatoppstilling

En 10 % svekkelse av US dollar eller euro mot norske kroner og øvrige funksjonelle valutaer 31. desember ville ha økt/(reduisert) resultatet med beløpene vist nedenfor.

NOK millioner	2015	2014
USD - 10 % gevinst/(tap)	1.131	659
EUR - 10 % gevinst/(tap)	(602)	(391)

Denne analysen er kun gitt for opplysningsformål og tar kun hensyn til effekten på verdien av finansielle instrumenter i konsolidert oppstilling av finansiell stilling ved årets slutt. Siden alle andre variabler holdes konstant, vises ikke påfølgende effekter på driftsresultat, EBITDA eller egenkapital i analysen. Analysen ble utført på samme grunnlag i 2014.

En 10 % svekkelse av norske kroner pr. 31. desember mot valutaene ovenfor ville ha tilsvarende, men motsatt effekt i forhold til beløpene ovenfor.

Sensitivitet - øvrige resultatelementer

En 10 % svekkelse av US dollar, kanadiske dollar eller euro mot norske kroner og øvrige funksjonelle valutaer 31. desember ville ha økt/(reduisert) øvrige resultatelementer med beløpene vist nedenfor.

NOK millioner	2015	2014
USD -10% økning/(reduksjon) i øvrige resultatelementer	(2.191)	(1.266)
EUR -10% økning/(reduksjon) i øvrige resultatelementer	(1.254)	(1.849)
CAD -10% økning/(reduksjon) i øvrige resultatelementer	(979)	(1.072)

Denne analysen er kun gitt for opplysningsformål og tar kun hensyn til effekten av egenkapital i utenlandske virksomheter ved årets slutt. Siden alle andre variabler holdes konstant, vises ikke påfølgende effekter på egenkapital i analysen. Analysen ble utført på samme grunnlag i 2014.

Renterisiko**Risikofaktor**

Yara er eksponert for risiko knyttet til endringer i virkelig verdi og kontantstrømmer fra gjeldsporteføljen som fremgår av note 26. Yara har valgt å beholde en signifikant del av gjelden til fast rente.

Risikoreducerende tiltak

Yara holdt hele fastrenteobligasjonen på USD 500 millioner utstedt i 2009 til fast rente gjennom 2015. Informasjon om finansielle instrumenter utpekt til å være sikringsinstrumenter er presentert i derivatavsnittet nedenfor.

På rapporteringsdato var renteprofilen på konsernets rentebærende finansielle instrumenter:

NOK millioner	2015	2014
Netto rentebærende gjeld 31. desember	11.868	11.808
Andel obligasjonslån med fast rente	4.381	3.676
Netto rentebærende gjeld/(bankinnskudd) fratrukket andel obligasjonslån med fast rente	7.488	8.132

NOK millioner	2015	2014
En økning i USD-rentesatsen på 100 basispunkter ved utgangen av året ville forbedret/(redusert) resultatet med	(65)	(59)
En økning i NOK-rentesatsen på 100 basispunkter ved utgangen av året ville forbedret/(redusert) resultatet med	(7)	(8)

Alle andre variabler er holdt konstante. Denne analysen er kun gitt for opplysningsformål og tar kun hensyn til effekten av finansielle instrumenter i konsolidert oppstilling av finansiell stilling ved årets slutt. Analysen ble utført på samme grunnlag i 2014. En nedgang i nevnte rentesatser på 100 basispunkter ved utgangen av året ville økt resultatet med samme beløp.

Råvarerisiko

Risikofaktor

En stor andel av Yaras driftsinntekter kommer fra salg av ammoniakk, urea og andre gjødselprodukter som generelt kan klassifiseres som råvarer. Yara kjøper også naturgass, elektrisitet og andre råvarer. Prisen på disse råvarene kan svinge og dermed føre til variasjoner i Yaras inntjening.

Risikoreducerende tiltak

For å håndtere disse risikoene prioriterer Yara finansiell styrke gjennom en lav gjeldsgrad og god likviditet. Yara benytter derivater for å sikre enkelte eksponeringer mot prisisiko. I tillegg benyttes råvaderivater i begrenset grad for posisjonstaking innenfor rammer etablert i henhold til Yaras retningslinjer for risikostyring. Et begrenset antall ordinære salgs- og kjøpskontrakter inneholder koblinger til priser på andre produkter som blir ansett å være innebygde derivater som innregnes til virkelig verdi. Årsaken til at slike priskoblinger inkluderes i kontraktene er normalt å sikre en margin for Yara. Nærmere informasjon om råvaderivater er gitt i avsnittet om derivater nedenfor. Utover dette er det ingen andre finansielle instrumenter som er eksponert for råvarerisiko.

Kredittrisiko

Risikofaktor

Yara har et veletablert system for kreditstyring med etablerte grenser både på kunde- og landnivå.

Kredittrisiko relatert til motpartens manglende evne til å oppfylle betingelsene i Yaras kontrakter knyttet til finansielle instrumenter er normalt begrenset til det beløpet som motpartens forpliktelser eventuelt overskrider Yaras forpliktelser med.

Eksponering for kredittrisiko tilsvarer bokført verdi for hver gruppe av finansielle eiendeler, inkludert derivater, som er innregnet i konsolidert oppstilling av finansiell stilling.

Risikoreducerende tiltak

Yaras policy er å inngå kontrakter med ulike internasjonale finansinstitusjoner innenfor fastlagte beløpsgrenser for den enkelte finansinstitusjon. Yara har i tillegg fastsatte beløpsgrenser for kreditteksponering mot de fleste av finansinstitusjonene som konsernet bruker. Som følge av Yaras geografiske utbredelse og høye antall kunder er det ingen vesentlige konsentrasjoner av kredittrisiko. Selskapet forventer derfor ikke vesentlige tap relatert til kredittrisiko hverken på kundeporteføljen eller på finansielle instrumenter.

Yara kan bruke ulike metoder for å redusere kredittrisiko for utvalgte fordringer. Disse metodene inkluderer bruk av remburser, bankgarantier og forsikringsavtaler. Effekten av reduksjon i kredittrisiko anses ikke for å være vesentlig for konsernet.

Finansiering- og likviditetsrisiko

Risikofaktor

Kapitalstrukturen i konsernet består av gjeld fra låneopptak som vist i notene 26 og 28, kontanter og kontantekvivalenter samt egenkapital tilhørende aksjeeiere i morselskapet, bestående av innskutt egenkapital og opptjent egenkapital som vist i notene 22, 23 og oppstilling av endringer i egenkapital.

Risikoreducerende tiltak

Et hovedelement i finansieringsstrategien er at finansieringen av Yara skal bestå av langsiktige låneavtaler basert på ulike kapitalmarkedskilder for å unngå avhengighet av enkeltinstitusjoner eller enkeltmarkeder. Yara styrer likviditetsrisiko ved å ha tilstrekkelige reserver og kommitterte banklån samt ved løpende overvåkning av fremtidige og faktiske kontantstrømmer. Yara vil søke å oppnå en jevn avdragsprofil og har sikret kommitterte, ubenyttede kredittfasiliteter som gir finansiell fleksibilitet.

Inkludert i notene 26 og 28 er oversikt over utrukne fasiliteter som konsernet har for å redusere likviditetsrisiko.

Forfall i henhold til kontrakter for finansielle forpliktelse, inkludert rentebetalinger og uten effekten av avregningsordninger

31. desember 2015

NOK millioner	Bokført verdi	Kontraktmessige kontantstrømmer	Ved påkrav	6 måneder eller mindre	6-12 måneder	1-2 år	2-5 år	Mer enn 5 år
Ikke-derivat finansielle forpliktelser								
Kortsiktig rentebærende gjeld	(3.635)	(3.822)	(288)	(2.806)	(729)	-	-	-
Langsiktig rentebærende gjeld ¹⁾	(11.456)	(13.311)	-	(1.330)	(1.299)	(664)	(8.878)	(2.076)
Påløpte rentekostnader	(92)	(92)	-	(92)	-	-	-	-
Leverandørgjeld	(9.826)	(9.782)	(112)	(9.618)	(43)	(3)	(4)	(1)
Lønnsrelatert gjeld og merverdiavgift	(1.882)	(1.863)	(115)	(1.673)	(73)	-	(1)	-
Andre kortsiktige forpliktelser	(510)	(481)	(1)	(295)	(185)	-	-	-
Andre langsiktige forpliktelser	(414)	(416)	-	-	(1)	(203)	(203)	(9)
Derivative finansielle instrumenter								
Frittstående finansielle derivater	(544)							
Utgående kontantstrøm		(9.174)	-	(4.584)	(20)	(85)	(2.841)	(1.644)
Inngående kontantstrøm		8.494	-	4.615	34	54	2.384	1.407
Råvarederivater	(294)							
Utgående kontantstrøm		(294)	-	(1)	(6)	(21)	(199)	(67)
Inngående kontantstrøm		-	-	-	-	-	-	-
Derivater utpekt som sikringsinstrument	70							
Utgående kontantstrøm		(285)	-	(42)	(14)	(23)	(98)	(107)
Inngående kontantstrøm		357	-	88	36	36	108	90
Sum	(28.582)	(30.669)	(516)	(15.738)	(2.300)	(909)	(9.732)	(2.407)

1) Inkludert første års avdrag av langsiktig gjeld som beløper seg til NOK 2.012 millioner.

31. desember 2014

NOK millioner	Bokført verdi	Kontraktmessige kontantstrømmer	Ved påkrav	6 måneder eller mindre	6-12 måneder	1-2 år	2-5 år	Mer enn 5 år
Ikke-derivat finansielle forpliktelser								
Kortsiktig rentebærende gjeld	(4.460)	(4.461)	(7)	(3.866)	(569)	(11)	(8)	-
Langsiktig rentebærende gjeld ¹⁾	(10.954)	(13.063)	-	(333)	(323)	(1.907)	(8.179)	(2.322)
Påløpte rentekostnader	(92)	(92)	-	(92)	-	-	-	-
Leverandørgjeld	(9.504)	(9.483)	(50)	(9.210)	(224)	-	-	-
Lønnsrelatert gjeld og merverdiavgift	(1.778)	(1.787)	(38)	(1.644)	(105)	(1)	-	-
Andre kortsiktige forpliktelser	(1.261)	(1.260)	-	(1.086)	(175)	-	-	-
Andre langsiktige forpliktelser	(431)	(487)	-	(1)	(1)	(267)	(201)	(18)
Derivative finansielle instrumenter								
Frittstående finansielle derivater	113							
Utgående kontantstrøm		(5.856)	-	(1.838)	(36)	(58)	(2.483)	(1.441)
Inngående kontantstrøm		5.922	-	1.923	39	65	2.445	1.451
Råvarederivater	(425)							
Utgående kontantstrøm		(446)	-	(22)	(32)	(111)	(282)	-
Inngående kontantstrøm		21	-	21	-	-	-	-
Derivater utpekt som sikringsinstrument	49							
Utgående kontantstrøm		(494)	-	(76)	(46)	(58)	(100)	(214)
Inngående kontantstrøm		481	-	88	36	124	107	126
Sum	(28.744)	(31.005)	(95)	(16.136)	(1.436)	(2.224)	(8.701)	(2.418)

1) Inkludert første års avdrag av langsiktig gjeld som beløper seg til NOK 345 millioner.

Derivater

NOK millioner	2015	2014
Virkelig verdi derivater		
Valutaterminkontrakter	65	19
Rentebytteavtaler	(609)	62
Rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrument	70	81
Innebygde derivater i kjøps- og salgskontrakter	(294)	(423)
Råvarederivater	-	(2)
Balanse 31. desember	(768)	(264)
Derivater presentert i oppstilling av finansiell stilling		
Anleggsmidler	70	144
Omløpsmidler	133	107
Langsiktige forpliktelser	(896)	(399)
Kortsiktige forpliktelser	(74)	(115)
Balanse 31. desember	(768)	(264)

Yara har forpliktelser i følgende åpne valutaterminkontrakter:

NOK millioner	2015	2014
Valutaterminkontrakter, nominelt beløp	8.027	3.763

Alle åpne valutaterminkontrakter pr. 31. desember 2015 har forfall i 2016. Kjøpsposisjoner er hovedsakelig i norske kroner mot US dollar og US dollar mot brasilianske reals. Salgsposisjoner er i operasjonelle valutaer mot norske kroner.

Note 30 Sikringsbokføring

Virkelig verdi-sikring

NOK obligasjonsgjeld

To langsiktige NOK rentebytteavtaler har vært utpekt som sikringsinstrument siden 2011. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi grunnet endring i risikofri rente (NIBOR) på NOK 1.000 millioner obligasjonsutstedelsen fra 2009. Rentebytteavtalene har avvikende rentebetalingsdatoer (halvårlig kontra årlig), men identisk rentegrunnlag og forfall i forhold til sikret gjeld og forventes å være svært effektive.

I desember 2014 utpekte Yara en ny portefølje av langsiktige NOK rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi grunnet endring i risikofri rente (NIBOR) på NOK 1.300 millioner obligasjonsutstedelsene fra 2014. Rentebytteavtalene har avvikende rentebetalingsdatoer (kvartalsvis kontra årlig), men identisk rentegrunnlag og forfall og forventes å være svært effektive.

USD obligasjonsgjeld

Pr. 31. desember 2015 er det ingen virkelig verdi sikringsinstrumenter knyttet til utestående USD gjeld.

NOK millioner	2015	2014
Virkelig verdi-sikring av USD obligasjonsgjeld		
Endring i virkelig verdi av rentebytteavtaler	-	(1)
Endring i virkelig verdi av obligasjoner	-	1
Ineffektivitet	-	-
Tap på virkelig verdi-sikring inkludert i bokført verdi av fastrentegjeld	-	-
Virkelig verdi-sikring av NOK obligasjonsgjeld		
Endring i virkelig verdi av rentebytteavtaler	8	13
Endring i virkelig verdi av obligasjoner	(11)	(10)
Ineffektivitet	(2)	3
Tap på virkelig verdi-sikring inkludert i bokført verdi av fastrentegjeld	(18)	(29)

Kontantstrømsikring

I 2004 benyttet Yara rentebytteavtaler til å sikre fremtidige kontantstrømmer på inntil USD 300 millioner av obligasjonen utstedt i desember 2004. I 2007 benyttet Yara fremtidige treasuryrente-avtaler til å sikre fremtidige kontantstrømmer på inntil USD 300 millioner av obligasjonen utstedt i juni 2009. Tap på disse kontraktene ble innregnet direkte mot egenkapitalen og blir reklassifisert som rentekostnad og utsatt skattefordel over obligasjonenes varighet. Kontantstrømsikringen av 2004-obligasjonene utløp i 2014, mens Kontantstrømsikringen av 2009-obligasjonene utløper i 2019.

I andre halvår 2014 og første halvår 2015 benyttet Yara fremtidige treasuryrente-avtaler til å sikre en fremtidig kontantstrøm fra en planlagt obligasjonsutstedelse. Utover i 2015 gjorde økt likviditet etter salg av eienheter og en gjennomgang av Yaras rentesikringsstrategi at den planlagte obligasjonsutstedelsen ble utsatt, og kriteriene for sikringsbokføring var ikke lenger oppfylt. Sikringsforholdet ble dermed avsluttet i løpet av tredje kvartal 2015 og tap på NOK 100 millioner ble innregnet i resultatet.

Effekter bokført i resultatregnskapet

NOK millioner	2015	2014
Rentekostnad		
Kontantstrømsikring av 2004-obligasjonen	-	13
Kontantstrømsikring av 2009-obligasjonen	5	5
2014-kontantstrømsikring av fremtidig obligasjonsutstedelse ¹⁾	2	-
Sum	7	18
Utsatt skatt	(1)	(5)
Netto effekt bokført i resultatregnskapet	6	13

1) Avsluttet i Q3 2015

Effekter bokført i øvrige resultatelementer

NOK millioner	2015	2014
Periodens gevinst/(tap)		
Kontantstrømsikring av 2004-obligasjonen	-	-
Kontantstrømsikring av 2009-obligasjonen	-	-
2014-kontantstrømsikring av fremtidig obligasjonsutstedelse	25	(28)
Sum	25	(28)
Utsatt skatt	(7)	8
Netto effekt bokført i øvrige resultatelementer	18	(20)

Sikring av nettoinvestering

Den 31. desember 2015 hadde konsernet totalt USD 780 millioner (2014: USD 780 millioner) av gjelden klassifisert som sikring av nettoinvesteringer i utenlandske foretak. Sikringene anses å være svært effektive. Pr. 31. desember 2015 hadde sikringene en negativ virkelig verdi på NOK 1.600 millioner innregnet i øvrige resultatelementer (2014: negativ verdi NOK 804 millioner), netto endring etter skatt på NOK 796 millioner. Det er ikke påvist noen ineffektiviteter i 2015 eller 2014.

Note 31 Finansielle instrumenter

Nedenfor er en oversikt over gevinster og tap fra finansielle instrumenter regnskapsført i konsolidert resultatregnskap og konsolidert oppstilling over totalresultat, herunder beløp som er innregnet ved avhending av finansielle instrumenter:

NOK millioner	Noter	Derivater målt til virkelig verdi i resultatregnskap	Derivater klassifisert som sikringsinstrument	Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	Sum
2015						
Konsolidert resultatregnskap						
Gevinst/(tap) fra råvarebaserte derivater	29	203	-	-	-	203
Renteinntekter/(-tap) og andre finansinntekter/(-tap)	29	(99)	34	5	-	(60)
Valutagevinst/(-tap)	29	(539)	-	-	-	(539)
Konsolidert oppstilling over totalresultat ¹⁾						
Investeringer tilgjengelig for salg - endring i virkelig verdi		-	-	38	-	38
Sikring av netto investeringer i utenlandsk virksomhet	30	-	-	-	(1.090)	(1.090)
Justeringer knyttet til reklassifisering av:						
- sikring av fremtidig kontantstrøm ²⁾	30	-	7	-	-	7
- Investeringer tilgjengelige for salg avhendiget i løpet av året ²⁾		-	-	-	-	-
Sum		(435)	41	43	(1.090)	(1.441)
2014						
Konsolidert resultatregnskap						
Gevinst/(tap) fra råvarebaserte derivater	29	2	-	-	-	2
Renteinntekter/(-tap) og andre finansinntekter/(-tap)	29	-	17	56	-	73
Valutagevinst/(-tap)	29	23	-	-	-	23
Konsolidert oppstilling over totalresultat ¹⁾						
Investeringer tilgjengelig for salg - endring i virkelig verdi		-	-	(16)	-	(16)
Sikring av netto investeringer i utenlandsk virksomhet	30	-	-	-	(934)	(934)
Justeringer knyttet til reklassifisering av:						
- sikring av fremtidig kontantstrøm ²⁾	30	-	18	-	-	18
- Investeringer tilgjengelige for salg avhendiget i løpet av året ²⁾		-	-	(20)	-	(20)
Sum		26	35	21	(934)	(853)

1) Verdier er rapportert før skatt.

2) Effekten av valutaveksling for andre finansielle instrumenter enn derivater er ikke inkludert i oversikten.

Bokførte verdier i oppstilling av finansiell stilling, presentert med virkelig verdi pr. kategori

31. desember 2015

NOK millioner	Noter	Derivater målt til virkelig verdi i resultatregnskap	Derivater klassifisert som sikringsinstrument	Utlån og fordringer	Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	Ikke-finansielle eiendeler og gjeld	Sum
Anleggsmidler								
Andre langsiktige eiendeler	16	-	70	1.883	223		780	2.956
Langsiktig lån til felleskontrollert virksomhet	14	-	-	-				0
Omløpsmidler								
Kundefordringer	19	-	-	12.098	-		-	12.098
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	20	133	-	2.256	-		1.992	4.380
Andre likvide midler	21	-	-	3	-		-	3
Kontanter og bankinnskudd	21	-	-	3.220	-		-	3.220
Langsiktige forpliktelser								
Andre langsiktige forpliktelser		(896)	-	-	-	(414)	(138)	(1.448)
Langsiktig rentebærende gjeld	26	-	-	-	-	(9.354)	-	(9.354)
Kortsiktige forpliktelser								
Leverandørgjeld og annen gjeld	27	(74)	-	-	-	(12.217)	(2.382)	(14.674)
Andre kortsiktige forpliktelser		-	-	-	-	(92)	(782)	(875)
Banklån og annen rentebærende gjeld	28	-	-	-	-	(3.635)	-	(3.635)
Første års avdrag på langsiktig gjeld	26	-	-	-	-	(2.102)	-	(2.102)
Sum		(837)	70	19.460	223	(27.815)	(531)	(9.430)
Virkelig verdi ¹⁾		(837)	70	19.460	223	(28.401)		
Ikke resultatført gevinst/(tap)		-	-	1	-	(586)		

1) Ikke resultatført tap på finansielle eiendeler målt til amortisert kost skyldes hovedsakelig langsiktig rentebærende gjeld med fastrente. Se note 26.

31. desember 2014

NOK millioner	Noter	Derivater målt til virkelig verdi i resultatregnskap	Derivater klassifisert som sikringsinstrument	Utlån og fordringer	Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	Ikke-finansielle eiendeler og gjeld	Sum
Anleggsmidler								
Andre langsiktige eiendeler	16	62	81	1.984	176	-	425	2.729
Langsiktig lån til felleskontrollert virksomhet	14	-	-	8	-	-	-	8
Omløpsmidler								
Kundefordringer	19	-	-	12.100	-	-	-	12.100
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	20	107	-	2.381	-	-	1.693	4.181
Andre likvide midler	21	-	-	15	-	-	-	15
Kontanter og bankinnskudd	21	-	-	3.591	-	-	-	3.591
Langsiktige forpliktelser								
Andre langsiktige forpliktelser		(393)	-	-	-	(431)	(165)	(989)
Langsiktig rentebærende gjeld	26	-	-	-	-	(10.609)	-	(10.609)
Kortsiktige forpliktelser								
Leverandørgjeld og annen gjeld	27	(88)	-	-	-	(12.542)	(1.998)	(14.628)
Andre kortsiktige forpliktelser		-	-	-	-	(92)	(750)	(843)
Banklån og annen rentebærende gjeld	28	-	-	-	-	(4.460)	-	(4.460)
Første års avdrag på langsiktig gjeld	26	-	-	-	-	(345)	-	(345)
Sum		(311)	81	20.079	176	(28.480)	(795)	(9.250)
Virkelig verdi ¹⁾		(311)	81	20.079	176	(29.599)		
Ikke resultatført gevinst/(tap)		-	-	-	-	(1.119)		

1) Ikke resultatført tap på finansielle eiendeler målt til amortisert kost skyldes hovedsakelig langsiktig rentebærende gjeld med fastrente. Se note 26.

Prinsipper for beregning av virkelig verdi

Nedenstående oppsummerer metoder og forutsetninger benyttet ved beregning av virkelig verdi for finansielle instrumenter.

Egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg

Virkelig verdi på investeringer i børsnoterte selskaper er basert på sist noterte markedspriser ved årsskiftet. Instrumenter tilgjengelig for salg som ikke er handlet i aktive markeder er verdsatt basert på nylige markedstransaksjoner og verdsettelsesteknikker. Ved bruk av verdsettelsesteknikker blir det benyttet en tilnærming med mest mulig bruk av markedspriser og minst mulig bruk av enhetsspesifikk input.

Kundefordringer og andre fordringer

Rentefrie kortsiktige fordringer neddiskonteres hvis det har vesentlig betydning for virkelig verdi. Balanseført beløp er redusert for verdifall på fordringer og reflekterer et rimelig anslag for virkelig verdi.

Kontanter og kontantekvivalenter

Virkelig verdi er antatt å tilsvare balanseført verdi.

Langsiktig rentebærende gjeld og andre langsiktige forpliktelser

Siden det ikke er noe aktivt marked med kursnoteringer har Yara brukt verdsettelsesmetoder for å estimere virkelig verdi. Virkelig verdi, som er fastsatt for noteopplysningsformål, er beregnet basert på nåverdien av fremtidige kontantstrømmer fra hovedstol og renter. Den er estimert ved å bruke LIBOR med forskjellige forfall som en referanserente og legge til en kredittmargin utledet fra nylig gjennomførte transaksjoner eller annen informasjon tilgjengelig.

Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser

Rentefrie kortsiktige forpliktelser neddiskonteres hvis dette har vesentlig betydning for virkelig verdi. Virkelig verdi er vurdert å tilsvare balanseført beløp.

Valutakontrakter og rentebytteavtaler

Virkelig verdi av valutakontrakter og rentebytteavtaler er basert på noterte markedspriser, hvis tilgjengelig. Hvis noterte markedspriser ikke er tilgjengelig, estimeres virkelig verdi som differansen mellom kontraktuell forwardpris og dagens forwardpris for kontraktens gjenværende løpetid neddiskontert med risikofri rente (basert på statsobligasjoner).

Råvarederivater og innebygde derivater

Enkelte av konsernets kjøps- og salgskontrakter er derivater eller inneholder innebygde derivater som er innenfor IAS 39. Derivater er etter IAS 39 innregnet i oppstilling av finansiell stilling til virkelig verdi med verdiendringer innregnet i det konsoliderte resultatregnskapet. Kategorien råvarederivater omfatter derivater med en rekke forskjellige karakteristikk og omfatter både råvarebaserte finansielle kontrakter og ikke-finansielle kjøps og salgskontrakter med løpetid hovedsakelig fra 3 måneder til 8 år.

Virkelig verdi av råvarekontrakter er urealiserte gevinster og tap representert ved nåverdi av fremtidige gevinster og tap hvor prisen er fastsatt før levering. Virkelig verdi av innebygde derivater er beregnet som nåverdi av differansen mellom pris av en ikke nært relatert råvare (innebygd derivat) og en prismodell som på beste måte reflekterer markedspris for råvare i kontrakten. Alle råvarekontrakter er bilaterale kontrakter eller innebygde derivater i bilaterale kontrakter som det ikke eksisterer et aktivt marked for. Virkelig verdi for alle poster i denne kategorien er derfor beregnet ved bruk av verdsettelsesteknikker hvor det i så stor utstrekning som mulig benyttes markedsinformasjon og forutsetninger som reflekterer de faktorer en markedsaktør ville vurdert for å fastsette en pris, og foretakspesifikk informasjon i så liten grad som mulig. Virkelig verdi av råvarekontrakter er spesielt sensitiv for endringer i fremtidige råvarepriser. Ingen av derivatene i denne kategorien er utpekt i sikringsrelasjoner.

Verdsettelseshierarkiet

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode pr. 31. desember 2015. De forskjellige nivåene har blitt definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering av disse prisene foretas.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).
- Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

2015

NOK millioner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	-	-	223	223
Valutakontrakter	-	133	-	133
Rentebytteavtaler	-	-	-	-
Rentebytteavtale klassifisert som sikringsinstrument	-	70	-	70
Råvarederivater og innebygde derivater	-	-	-	-
Sum eiendeler til virkelig verdi	-	202	223	426
Valutakontrakter	-	(67)	-	(67)
Rentebytteavtaler	-	(609)	-	(609)
Råvarederivater og innebygde derivater	-	-	(294)	(294)
Sum forpliktelser til virkelig verdi	-	(676)	(294)	(970)

I perioden har det ikke vært noen overføringer mellom nivåer.

Tabellen nedenfor viser en avstemming mellom inngående balanse og utgående balanse for virkelig verdi vurderinger i Nivå 3 i verdsettelseshierarkiet:

2015

NOK millioner	Egenkapital-instrumenter tilgjengelig for salg	Derivater - eiendeler	Derivater - forpliktelser	Sum
Balanse 1. januar	176	18	(448)	(255)
Totale gevinster og (tap):				
I resultatregnskapet	-	(20)	221	201
I øvrige resultatelementer	38	-	-	38
Valutaomregning	9	2	(66)	(55)
Balanse 31. desember	223	-	(294)	(71)

2014

NOK millioner	Egenkapital-instrumenter tilgjengelig for salg	Derivater - eiendeler	Derivater - forpliktelser	Sum
Balanse 1. januar	227	80	(416)	(110)
Totale gevinster og (tap):				
I resultatregnskapet	56	(60)	24	20
I øvrige resultatelementer	(35)	-	-	(35)
Salg	(82)	-	-	(82)
Valutaomregning	10	(2)	(57)	(48)
Balanse 31. desember	176	18	(448)	(255)

Selv om Yara mener at estimatene av virkelig verdi er riktige, kan bruk av forskjellige forutsetninger medføre måling av en annen virkelig verdi. For måling av virkelig verdi på Nivå 3 av verdsettelseshierarkiet ville en endring fra en eller flere av de brukte forutsetningene til alternative forutsetninger innenfor et rimelig mulighetsområde gitt følgende effekter:

Sensitivitetseffekter ved måling av virkelig verdi for nivå 3, finansielle instrumenter

NOK millioner	Effekt på gevinst eller tap		Effekt på andre resultatelementer	
	Gunstig	(Ugunstig)	Gunstig	(Ugunstig)
Innebygd derivat i energikontrakt (20% reduksjon/økning i pris for ammoniakk)	176	(246)	-	-
Ikke-børsnotert egenkapitalinstrument (20% økning/reduksjon i elektrisitetspris)	-	-	44	(44)
Sum	176	(246)	44	(44)

De gunstige og ugunstige effektene på innebygd derivat i energikontrakt er kalkulert ved å øke/reducere input av forward-priser for ammoniakk med 20 prosent for hele kontraktens løpetid, også for langsiktige kontrakter. Alle andre variabler er holdt konstant.

De gunstige og ugunstige effektene på virkelig verdi av de ikke-børsnoterte egenkapitalinstrumentene er kalkulert ved å bruke samme modell, men øke/reducere forward elektrisitetsprisene i modellen med 20 prosent. Alle andre variabler er holdt konstant.

Note 32 Pantstillelser og garantiansvar

NOK millioner	2015	2014
Balanseført gjeld som er sikret ved pant o.l.	1.144	2.163
Balanseført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet		
Maskiner og utstyr	4.849	3.806
Bygninger og fabrikker	1.428	1.988
Varelagre ¹⁾	164	592
Andre eiendeler (inkludert tomter og aksjer) ¹⁾	298	1.029
Sum	6.739	7.415
Garantier o.l. i konsernet (ikke balanseført)		
Ansvar for diskonterte vekslar	13	1
Garantier for gjeld i tilknyttede selskaper	-	11
Ikke-finansielle morselskapsgarantier	9.941	8.490
Ikke-finansielle bankgarantier	1.155	1.019
Sum	11.109	9.521

1) Nedgang i varelageret og andre eiendeler skyldes hovedsakelig forfall av arbeidskapitallån i Galvani.

Balanseført gjeld sikret ved pant har blitt redusert med NOK 1.019 millioner i løpet av 2015 i takt med integreringen av latinamerikanske selskaper oppkjøpt i 2014. Verdien av eiendeler stilt som sikkerhet har blitt redusert tilsvarende.

Garantier for gjeld i tilknyttede selskaper omfatter morselskapsgarantier utstedt til banker som har gitt lån eller andre kredittfasiliteter til slike selskaper. Ved eventuelt mislighold av kredittforpliktelsene kan Yara bli bedt om å dekke den garanterte utestående gjeld. Lånegarantier utstedt på vegne av konsoliderte selskaper er ikke inkludert siden denne gjelden vil være inkludert i Yaras konsoliderte oppstilling av finansiell stilling. Garantiforpliktelsene under disse garantiene vil til enhver tid være begrenset til lånesaldo.

Ikke-finansielle garantier består av kommersielle garantier relatert til kontraktsforpliktelse (anbudsgarantier, leveringsgarantier og betalingsgarantier) som ikke er inkludert som gjeld i Yaras konsoliderte oppstilling av finansiell stilling, samt garantier stilt overfor offentlige myndigheter (hovedsakelig i forbindelse med toll og refusjon av merverdiavgift). Disse garantiene er utstedt på vegne av morselskapet, datterselskaper og tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Ved eventuelt mislighold av forpliktelsene i henhold til en kontrakt eller et offentlig påbud, kan Yara bli bedt om å dekke tapet begrenset til garantisummen.

Garantier utstedt for å dekke pensjonsforpliktelser er inkludert i den utstrekning garantibeløpet overskrider forpliktelsen inkludert i Yaras konsoliderte oppstilling av finansiell stilling.

Garantier utstedt til offentlige myndigheter for å dekke skyldig merverdiavgift og skattegjeld er ikke inkludert siden disse beløpene er inkludert i Yaras konsoliderte oppstilling av finansiell stilling.

Volumet av ikke-finansielle garantier økte med NOK 1.588 millioner sammenlignet med 2014. Økningen er hovedsakelig relatert til utbyggings- og energikontrakter. Økningen reflekterer også svekkelsen av norske kroner mot de fleste av Yaras øvrige hovedvalutaer.

Betinget ansvar for forpliktelser oppstått før utfisjoneringen fra Norsk Hydro ASA

I henhold til norsk lov er Yara solidarisk ansvarlig for udekkede pensjonsforpliktelser i Norsk Hydro ASA (Hydro) i den utstrekning disse forpliktelsene oppstod før fisjonstidspunktet. Hydros udekkede pensjonsforpliktelser, beregnet etter Hydros regnskapsprinsipper, utgjorde omlag NOK 2 milliarder på fisjonstidspunktet 24. mars 2004 og er redusert med utbetalinger gjort etter dette tidspunkt.

Note 33 Kontraktsforpliktelser og fremtidige investeringer

NOK millioner	Investeringer 2016	Investeringer deretter	Sum investeringer
Kontraktsforpliktelser for investeringer i varige driftsmidler	9.235	2.148	11.383
Kontraktsforpliktelser for andre fremtidige investeringer	-	-	-
Kontraktsforpliktelser for investeringer i eller egenutvikling av immaterielle eiendeler	25	-	25
Sum	9.260	2.148	11.408

Yara har kommunisert utad vekstinvesteringer på NOK 11,7 milliarder i tidsrommet 2016-2018. Disse investeringene er knyttet til prosjekter ved anleggene i Porsgrunn, Köping, Uusikaupunki, Sluiskil, Pilbara TAN anlegget, bygging av ammoniakk-skip, ett felles prosjekt med BASF for å bygge ammoniakkanlegg i Texas og gruveprosjektet Salitre (Galvani). Av denne summen er NOK 9.9 milliarder inkludert i tabellen over som kontraktsmessige forpliktelser.

Kontraktsforpliktelser i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden

NOK millioner	Investeringer 2016	Investeringer deretter	Sum investeringer
Kontraktsforpliktelser for investeringer i varige driftsmidler	1.400	-	1.400
Sum	1.400	-	1.400

Tallene i tabellen over er presentert på 100% basis. Yaras andel av kontraktsforpliktelser i selskaper innregnet etter egenkapitalmetoden er i 2016 NOK 350 millioner. Forpliktelsene er i hovedsak relatert til investeringer i Qafco.

"Take-or-pay" og andre langsiktige kontrakter

Yara har inngått langsiktige kontrakter med faste betalingsforpliktelser for å sikre transportkapasitet, råvarer og tilgang på energi. Yara har markedsførings og "off-take"-avtaler med flere av datterselskapene, se note 14.

Ikke-kansellerbare forpliktelser pr. 31. desember 2015 (ikke diskonterte beløp)

NOK millioner	Sum
2016	5.532
2017	4.060
2018	3.451
2019	3.387
2020	2.163
Deretter	4.773
Sum	23.366

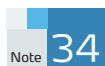
Ikke-kansellerbare forpliktelser er i hovedsak relatert til gass- og råvarekontrakter. Beløpene er beregnet basert på minimum kontraktsfestet volum og markedspriser i henhold til betingelsene i hver enkelt kontrakt

Yara betalte ingen vesentlige beløp for å tilfredsstille "take-or-pay"-klausuler i 2015.

NOK millioner	2016	2017	2018	2019	2020	Sum
Salgsforpliktelser ¹⁾	720	219	193	193	-	1.325

1) Salgsforpliktelser er i hovedsak relatert til industrial segmentet.

For mer informasjon angående fremtidige forpliktelser, se note 24 for fremtidige forpliktelser relatert til pensjoner, note 25 for avsetninger og betingede forpliktelser og note 34 for fremtidige forpliktelser knyttet til leieavtaler.

Forpliktelser relatert til operasjonelle og finansielle leieavtaler

Operasjonelle leieavtaler

Leasing av driftsmidler som bygninger, kontorer, utstyr og fartøy. Totale fremtidige leieavtaler som er ikke-kansellerbare er:

NOK millioner	2015	2014
Innen år 1	1.424	1.388
Innen år 2	785	850
Innen år 3	608	505
Innen år 4	440	350
Innen år 5	279	261
Etter 5 år	1.151	1.049
Sum	4.688	4.403

Det er ingen restriksjoner som følge av leieavtalene vedrørende utbytte eller økning av gjeld. For noen av avtalene er det i leieavtalen fornyelsesopsjoner som Yara kan utøve.

Operasjonelle leiekostnader inkludert i driftskostnader

NOK millioner	2015	2014
Operasjonelle leiekostnader	(1.900)	(1.493)

Av de operasjonelle leiekostnadene er NOK 1.643 millioner (2014: NOK 1.257 millioner) inkludert i råmaterialer, energi- og fraktkostnader i det konsoliderte resultatregnskapet. Resterende beløp er presentert som en del av andre driftskostnader.

Finansielle leieavtaler

Leasing av driftsmidler som bygninger, kontorer, maskiner og utstyr. Minimum fremtidige leiebetalinger (nominell og nåverdi) som er ikke-kansellerbare er:

NOK millioner	2015		2014	
	Nominell verdi	Nåverdi	Nominell verdi	Nåverdi
Innen år 1	47	40	55	51
Innen år 2	57	50	43	39
Innen år 3	58	50	55	48
Innen år 4	55	47	52	44
Innen år 5	66	56	50	39
Etter år 5	114	60	164	69
Sum	397	303	419	290

Det er ingen restriksjoner knytte til leieavtaler, hverken relatert til dividende eller andre forpliktelser. Forlengelse- eller kjøpsopsjoner er vanlig blant Yaras finansielle leieavtaler.

Se note 12 for informasjon knyttet til bokført verdi av eiendeler som inngår i finansielle leieavtaler.

Note 35 Nærstående parter

Den Norske Stat

Pr. 31. desember 2015 eide Den Norske Stat 99.611.727 aksjer i Yara International, tilsvarende en eierandel på 36,21% av det samlede antall utstedte aksjer. På samme dato eide Folketrygdfondet 16.099.877 aksjer, tilsvarende en eierandel på 5,85% av det samlede utstedte aksjer.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Transaksjoner med tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er beskrevet i note 14.

Yara Pensjonskasse

En av Yara International ASAs pensjonsordninger inngår i Yaras pensjonskasse. Denne ordningen er stengt for nye medlemmer fra juli 2006. I løpet av 2015 har Yara bidratt til pensjonskassen gjennom bruk av midler fra premiefond i pensjonskassen.

Styret

Styrets medlemmer velges for to år av gangen. Deres rettigheter og forpliktelser som styremedlemmer fremgår av selskapets vedtekter og norsk lov. Selskapet har ingen vesentlige avtaler hvor et styremedlem har betydelig interesse.

Styremedlemmers godtgjørelse 2015 og aksjeinnehav 31. desember 2015

NOK tusen, unntatt antall aksjer	Godtgjørelse opptjent i 2015	Antall aksjer
Leif Teksum, Styreformann ¹⁾	550	1.500
Maria Moræus Hanssen (fra 11. mai 2015) ²⁾	336	-
Hilde Merete Aasheim (til 11. mai 2015) ²⁾	200	-
Geir Isaksen ¹⁾	334	84
Hilde Bakken ¹⁾	327	-
John Gabriel Thuestad ²⁾	445	1.200
Rune Asle Bratteberg ^{2) 3)}	381	157
Guro Mausset ³⁾	294	181
Geir O. Sundbø ³⁾	294	129

1) Medlemmer av kompensasjonsutvalget i 2015.

2) Medlemmer av revisjonsutvalget i 2015.

3) Rentefritt lån på NOK 11.794 gitt gjennom en stiftelse i forbindelse med aksjekjøpsprogrammet.

Godtgjørelse til styremedlemmer var NOK 3.161 tusen i 2015 sammenlignet med NOK 3.072 tusen i 2014.

Det foreligger ingen avtale for styreleder eller styremedlemmer om ytterligere godtgjørelse ved et eventuelt opphør av eller endring i stilling.

Varamedlemmers godtgjørelse 2015 og aksjeinnehav 31. desember 2015

	Godtgjørelse opptjent i 2015	Antall aksjer
Per Rosenberg ¹⁾	-	276
Kari Marie Nøstberg ²⁾	-	278
Inge Stabæk ¹⁾	-	314
Vigleik Heimdal ¹⁾	-	458

1) Rentefritt lån på NOK 11.794 gitt gjennom en stiftelse i forbindelse med aksjekjøpsprogrammet.

2) Rentefritt lån på NOK 5.790 gitt gjennom en stiftelse i forbindelse med aksjekjøpsprogrammet.

Konsernledelsen: Godtgjørelse og antall aksjer 31. desember 2015

NOK tusen unntatt antall aksjer	Lønn ²⁾	Resultat- avhengig lønn ³⁾	Langsiktig insentivplan ¹⁾	Andre ytelser	Pensjons- ytelser	Antall aksjer	Påløpt ikke utbetalt kompensasjon ⁵⁾
Svein Tore Holsether (fra 9. september 2015)	1.869	-	1.800	6.057	438	10.393	1.421
Torgeir Kvidal (CEO til 9. september 2015) ⁴⁾	4.166	1.505	715	296	1.160	7.137	1.602
Gerd Löbbert	6.120	2.713	1.551	712	799	7.274	2.203
Egil Hogna (til 1. mai 2015)	1.128	1.692	-	83	324	8.418	-
Terje Knutsen (fra 1. mai 2015)	1.896	-	667	238	426	3.054	1.003
Yves Bonte	5.642	2.636	1.429	374	731	9.959	3.306
Thor Giæver (til 9. september 2015) ⁴⁾	1.500	504	-	145	301	2.864	418
Trygve Faksvaag	2.413	985	482	342	614	7.907	1.042
Kaija Korolainen	2.543	805	513	226	588	1.651	804
Bente Slaatten	2.258	917	448	286	550	5.053	1.055
Alvin Rosvoll	2.700	1.370	684	371	879	5.775	1.208

1) Fast kontantbeløp som en del av langsiktig incentivplan (se beskrivelse av ordningen på side 131)

2) Grunnlønnen til medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Norge økte i snitt med 2,6 %. For medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Belgia økte lønnen med 6,4 %. Tallene i tabellen for medlemmer av konsernledelsen ansatt i Belgia er påvirket av valutaeffekter. Utviklingen i grunnlønn og faktisk utbetalt lønn kan variere fra et år til et annet på grunn av ordningen med utbetaling av norske feriepenger. En endring i benyttede antall feriedager og/eller årlig feriekvotepåvirkning påvirker utbetalt lønn.

3) Bonus opptjent i 2014, utbetalt i 2015.

4) Torgeir Kvidal var konstituert konsernsjef til 9. september 2015 og Thor Giæver var konstituert økonomidirektør til 9. september 2015.

5) Estimert bonus (inkludert feriepenger) opptjent i 2015, til utbetaling i 2016.

Konsernledelsen: Godtgjørelse og antall aksjer 31. desember 2014

NOK tusen unntatt antall aksjer	Lønn ²⁾	Resultat- avhengig lønn ³⁾	Langsiktig insentivplan ¹⁾	Andre ytelser	Pensjons- ytelser	Antall aksjer	Påløpt ikke utbetalt kompensasjon ⁵⁾
Torgeir Kvidal (CEO fra 7. oktober 2014)	3.228	1.074	697	234	906	6.168	1.561
Jørgen Ole Haslestad (til 7. oktober 2014)	4.570	1.633	1.739	190	1.386	25.413	1.552
Gerd Löbbert	5.104	2.338	1.278	274	649	4.992	2.380
Egil Hogna	3.393	1.363	846	266	984	14.318	1.895
Yves Bonte	4.705	2.140	1.178	95	593	8.441	2.633
Thor Giæver (fra 13. oktober 2014) ⁴⁾	467	-	-	51	53	2.478	528
Trygve Faksvaag	2.363	757	469	280	658	7.258	1.016
Elin Tvedt (til 31. mai 2014) ⁴⁾	643	209	-	76	113	1.627	213
Kaija Korolainen (fra 1. juni 2014) ⁴⁾	1.458	-	500	375	336	946	902
Bente Slaatten	2.194	698	437	282	599	4.433	946
Alvin Rosvoll	2.620	1.020	653	324	1.179	4.946	1.413

1) Fast kontantbeløp som en del av langsiktig incentivplan, se beskrivelse av ordningen på side 130.

2) Grunnlønnen til medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Norge økte i snitt med 3 %. For medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Belgia, økte lønnen med kun 2% på grunn av lønnsmoderasjon i Belgia. Tallene i tabellen for medlemmer av konsernledelsen ansatt i Belgia er påvirket av valutaeffekter med 7%. Utviklingen i grunnlønn og faktisk utbetalt lønn kan variere fra et år til et annet på grunn av ordningen med utbetaling av norske feriepenger. En endring i benyttede antall feriedager og/eller årlig feriekvotepåvirkning påvirker utbetalt lønn.

3) Bonus opptjent i 2013, utbetalt i 2014.

4) Elin Tvedt var konstituert personaldirektør fra 1. januar til 1. juni 2014 da Kaija Korolainen startet som permanent personaldirektør. Torgeir Kvidal var konstituert konsernsjef fra 7. oktober 2014 og Thor Giæver er konstituert økonomidirektør fra 13. oktober 2014.

5) Estimert bonus (inkludert feriepenger) opptjent i 2014, til utbetaling i 2015.

Torgeir Kvidal ble konstituert som konsernsjef fra 7. oktober 2014 inntil Svein Tore Holsether tiltrådte 9. september 2015. I denne perioden fratrådte han midlertidig stillingen som økonomidirektør i Yara. Under perioden han var konstituert som konsernsjef, har han hatt rett til en månedlig kompensasjon på NOK 175.000 i tillegg til kompensasjon og fordeler som følger hans ansettelsesavtale som økonomidirektør.

Svein Tore Holsethers årlige grunnlønn er NOK 6.000.000. Som en delvis kompensasjon for tap av ulike ytelser fra sin tidligere arbeidsgiver, ble han innvilget en skattepliktig ytelse på NOK 6.000.000 ved oppstart i Yara (se "Andre ytelser" i tabellen over). Han er forpliktet til å bruke netto beløp etter skatt til å kjøpe aksjer i Yara International ASA med en bindingstid på 1, 2 og 3 år for hver tredjedel av nettobeløpet.

Den 8. februar 2016 gikk Gerd Löbbert, Kaija Korolainen og Bente Slaatten ut av konsernledelsen og vil fratse selskapet med sluttpakker. Gerd Löbbert har fått en sluttpakke på NOK 5.971.465. Kaija Korolainen og Bente Slaatten har fått sluttpakker på henholdsvis NOK 2.047.500 og 1.805.090, noe som representerer 9 måneders lønn. For Kaija Korolainen

og Bente Slaatten kommer sluttpakkene i tillegg til 3 måneders oppsigelsesperiode.

Pensjonsytelser og avtaler vedrørende avslutning av arbeidsforhold

Yves Bonte og Gerd Löbbert er med i Yaras belgiske pensjonsplan. Denne planen er en innskuddsbasert ordning og gir medlemmene en engangsutbetaling ved 65 år. Arbeidsgivers tilskudd blir beregnet årlig basert på grunnlønn og beløper seg til 4,79 % opp til en fastsatt grense og 15 % av beløp over dette.

De andre medlemmene av konsernledelsen er inkludert i Yara International ASAs ordinære pensjonsordninger for norske ansatte. Det er en innskuddsbasert pensjonsordning med en innbetaling på 5% av lønn mellom 1G (folketrygdens grunnbeløp) og 6G, samt 8% av lønn mellom 6G og 12G. Alle norske Yara-ansatte inkludert konsernledelsen er medlemmer av en ufondert innskuddsordning for pensjongivende lønn over 12G med innskudd tilsvarende 25 % av eventuell pensjongivende lønn over 12G. Denne ordningen ble stengt for nye medlemmer fra 3. desember 2015. Egil Hogna, Terje Knutsen, Kaija Korolainen, Bente Slaatten og Alvin

Rosvoll er medlemmer av en ufondert førtidspensjonsplan. Ordningen dekker perioden fra 65 til 67 år med en ytelsespensjon lik 65% av sluttlønn. Fra 2006 har pensjonsopptjening i denne planen vært begrenset til en lønn på 12G. For Torgeir Kvidal, Thor Giæver og Trygve Faksvaag opphørte medlemskapet i førtidspensjonsplanen 1. januar 2015. Som en kompensasjon er de medlemmer i en ufondert innskuddsordning med innbetaling på 2,5% av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G, og 11,5% av lønn mellom 7,1G og 12G.

Svein Tore Holsether er medlem av følgende av Yaras ordinære pensjonsordninger for ansatte i Norge: En innskuddsbasert pensjonsordning med innbetaling på 5% av lønn mellom 1G og 6G, og 8% av lønn mellom 6G og 12G, en ufondert innskuddsordning med innbetaling på 2,5% av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G, og 11,5% av lønn mellom 7,1G og 12G og en ufondert innskuddsordning for lønn over 12G med innskudd berettiget til 25 % av pensjonsgivende lønn over 12G.

Retningslinjer for godtgjørelse til medlemmer av Yaras konsernledelse

I overensstemmelse med lov om allmennaksjeselskaper § 16-6a, utarbeider styret en egen erklæring vedrørende fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til selskapets konsernledelse. Denne erklæringen skal presenteres for generalforsamlingen for votering. Nærings- og fiskeridepartementet fastsatte nye retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel med virkning fra 13. februar 2015. I løpet av 2015 har Yara foretatt en evaluering av selskapets retningslinjer vedrørende fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til selskapets konsernledelse i henhold til de nye retningslinjene fra Nærings- og fiskeridepartementet. Som følge av dette, har reglene for medlemskap i selskapets pensjonsordning for lønn over 12 G blitt endret, og ordningen ble stengt for nye medlemmer 3. desember 2015.

Generelle retningslinjer

Yaras retningslinjer for godtgjørelse til konsernsjef og andre medlemmer av Yaras konsernledelse er å tilby en avlønning som:

- er konkurransedyktig når det gjelder å rekruttere og beholde ledere
- belønner lederens prestasjoner, i form av deres bidrag til Yaras samlede resultater
- bidrar til å skape varige verdier for aksjonærene

Yaras godtgjørelse til medlemmer av konsernets ledergruppe består av følgende elementer: Grunnlønn, en årlig insentivlønn, langsiktig insentivplan, pensjonsordning, livs- og uføreforsikring samt andre elementer som bil, telefonutgifter etc. Ledere som arbeider på utenlandskontrakt får i tillegg dekket andre utgifter. Lønnsoppjøret for øvrige ansatte i Yara International ASA og norske datterselskaper legges til grunn for lønnsutviklingen til ledelsen. Medlemmer av konsernledelsen mottar ikke egen godtgjørelse for styreverv i selskaper i Yara-konsernet.

Årlig insentivlønn

Den årlige insentivlønnen fastsettes på grunnlag av prestasjoner. Den er basert på finansielle og øvrige resultater på konsern- og segmentnivå. De prestasjonsdrevne komponentene varierer med enhet og stilling og fastsettes individuelt på årlig basis. Den årlige insentivlønnen er ikke knyttet til Yaras aksjepris, men forutsetter at Yara oppnår en CROGI (cash return on gross investment), korrigeret for ekstraordinære poster, på minimum 7%. Utbetalingsnivået er økende opp til høyeste nivå når CROGI overstiger 14,5%. For medlemmer av konsernets ledergruppe ansatt i Norge skal maksimal utbetaling ikke overskride 50 % av årlig grunnlønn. Bonusutbetalingen fastsettes i henhold til følgende formel:

CROGI-multiplikator x Individuell prestasjonsmultiplikator x bonusmål = bonusutbetaling

Individuell prestasjon

Den individuelle prestasjonen fastsettes på grunnlag av en samlet evaluering av operasjonelle og organisatoriske nøkkelindikatorer. Nøkkelindikatorerne er basert på målene i forretningsplanen for det aktuelle år, og reflekterer rollen og ansvaret til hver stilling. De dekker følgende områder:

- Sikkerhet og etterlevelse (compliance)
- Oppnåelse av produksjons- og salgsvolumer
- Kostnadseffektivitet og lønnsomhet
- Prestasjoner i konkrete prosjekter

Bonusmål

Bonusmålet oppgis i prosent av grunnlønn. Prosenten fastsettes i henhold til stillingsnivå, stillingens innhold og sammenligninger med markedet. Bonusmålet for medlemmer av konsernets ledergruppe med norske ansettelseskontrakter er mellom 28% og 40%.

Langsiktig insentivplan

Selskapet har etablert en langsiktig insentivplan for å bidra til kontinuitet av nøkkelpersonell, samt at ledelsen og aksjeeiere har felles interesse av selskapets utvikling. Denne planen gir et fast kontantbeløp til berettigede ledere som må investere nettobeløpet etter skatt i Yara-aksjer innen en måned. Aksjene låses for en treårsperiode etter kjøpet. Etter denne perioden kan lederen beholde eller selge aksjen etter eget ønske. Det årlige beløpet som gis i henhold til den langsiktige insentivplanen, er ikke knyttet til Yaras økonomiske resultat og skal ikke overskride 30% av årlig grunnlønn. Tildelingen er knyttet til den enkeltes stilling, og fastsettes årlig av konsernsjefen. Tildeling til konsernsjefen fastsettes årlig av Styret i Yara International ASA.

Pensjonsplaner og personalforsikringsordninger

Alle nye pensjonsplaner i Yara skal være innskuddsbaserte. For alle nyansatte og intern rekruttering til konsernledelsen fra Yaras norske selskaper, er framtidig pensjonsopptjening begrenset til en lønn tilsvarende 12G.

Fra 3. desember 2015 er selskapets norske pensjonsordning som dekker andel av lønn over 12G stengt for nye medlemmer. For internt rekrutterte til konsernledelsen etter dette tidspunktet vil innskudd i planen opphøre. Medlemmer av konsernledelsen som var medlemmer av denne pensjonsplanen før 3. desember 2015 blir værende som aktive medlemmer med fremtidige innskudd.

For ansatte med norsk ansettelseskontrakt har Yara en bedriftsfastsatt aldersgrense på 67 år (70 år fra 1. juli 2016) med mulighet for førtidspensjonering fra fylte 62 år. Selskapet har en ytelsesbasert tidligpensjonsordning for ansatte på avdelingsjefsnivå eller over som dekker perioden fra fylte 65 år til 67 år, med pensjonsytelse tilsvarende 65% av sluttlønn begrenset til 12G. Denne ordningen opphørte 1. januar 2015 for ansatte under 50 år. En innskuddsbasert pensjonsordning ble etablert for å kompensere for bortfallet.

Konsernledelsen er medlemmer av personalforsikringsordningene som gjelder for øvrige Yara-ansatte. Disse er gruppelevsforssikring, uførepensjon, engangsutbetaling ved uførhet, yrkesskade, arbeidsulykke- og ulykkesforsikring, helseforsikring og reiseforsikring for ansatte på direktørnivå og deres familier.

Annet

Medlemmer av konsernledelsen som er ansatt i Norge kan ta del i det årlige tilbudet til alle faste ansatte i Norge hvor de kan kjøpe Yara-aksjer til en verdi av NOK 7.500, alternativt NOK 13.500, med en skattefri rabatt på NOK 1.500 i begge tilfeller. Dette kommer i tillegg til langsiktig insentivplan.

Frå 2015 vil nye medlemmer i konsernledelsen med norske ansettelseskontrakter inngått etter mars 2015, ha rett til et sluttvederlag på 6 måneders grunnlønn på visse vilkår. Sluttvederlaget kalkuleres fra utløpet av oppsigelsesperioden. Andre inntekter som lederen vil motta i løpet av sluttvederlagsperioden vil bli trukket ifra sluttvederlaget.

Lønn og godtgjørelse opptjent i 2015 fremgår ovenfor. For ytterligere informasjon om eksisterende pensjonsordninger, se note 24.

Note 36 Honorar til eksterne revisorer

Deloitte AS (Deloitte) er Yaras revisor. Enkelte av Yara International ASAs datterselskaper har oppnevnt annen revisor. Tabellene nedenfor viser totalt honorar for revisjon og andre revisjonstjenester utført av oppnevnt revisor.

NOK tusen	Revisjons-honorarer	Attestasjons-tjenester	Skattemessige tjenester	Andre revisjonstjenester	Sum
2015					
Deloitte i Norge	4.602	808	28	106	5.544
Deloitte utenfor Norge	33.244	460	1.788	781	36.273
Sum Deloitte	37.846	1.268	1.816	887	41.817
Andre	2.216	48	918	289	3.471
Sum	40.062	1.316	2.734	1.176	45.288
2014					
Deloitte i Norge	5.015	911	346	91	6.363
Deloitte utenfor Norge	25.550	868	2.507	174	29.098
Sum Deloitte	30.565	1.779	2.853	265	35.461
Andre	3.633	275	1.629	369	5.906
Sum	34.198	2.054	4.482	634	41.367

Note 37 Hendelser etter balansedagen

Styret forslår for den årlige generalforsamlingen en utbyttebetaling på NOK 15 pr. aksje for 2015. Utbyttebetalingen vil være NOK 4.113 millioner basert på nåværende utestående aksjer.

Regnskap Yara International ASA

Regnskap Yara International ASA

- 135 Yara International ASA Resultatregnskap
- 136 Yara International ASA Balanse
- 138 Yara International ASA Kontantstrømoppstilling
- 139 Noter til regnskapet
- 139 **Note 1:** Regnskapsprinsipper
- 140 **Note 2:** Pensjonsforpliktelser og andre langsiktige ytelser til ansatte
- 144 **Note 3:** Opplysninger godtgjørelser, m.v.
- 145 **Note 4:** Varige driftsmidler
- 146 **Note 5:** Immaterielle eiendeler
- 147 **Note 6:** Spesifikasjon av poster i resultatregnskapet
- 147 **Note 7:** Finansinntekter og -kostnader
- 148 **Note 8:** Resultatskatt
- 149 **Note 9:** Eierinteresser i datterselskap
- 149 **Note 10:** Spesifikasjoner til balanseposter
- 150 **Note 11:** Garantiansvar
- 150 **Note 12:** Risikostyring og sikringsbokføring
- 152 **Note 13:** Antall aksjer, aksjeeiere, egenkapitalavstemming m.v.
- 153 **Note 14:** Langsiktig gjeld
- 154 **Note 15:** Transaksjoner med nærstående parter

- 155 Ledelseserklæring
- 156 Revisors beretning
- 158 Avstemning av avkastningsmål som ikke er definert i god regnskapsskikk

» Som et resultat av avrundingsdifferanser stemmer ikke alltid tall og prosenter med summen.

YARA INTERNATIONAL ASA

Resultatregnskap

NOK millioner	Noter	2015	2014
Driftsinntekter	6	1.921	1.134
Andre inntekter		11	-
Driftsinntekter og annen inntekt		1.931	1.134
Råmaterialer, energi- og fraktkostnad		(25)	(8)
Beholdningsendring egen produksjon		6	(12)
Lønn og lønnsavhengige kostnader	3	(685)	(574)
Avskrivninger og amortisering	4,5	(34)	(23)
Andre driftskostnader	6	(1.665)	(1.004)
Driftskostnader		(2.402)	(1.623)
Driftsresultat		(471)	(488)
Finansinntekter/(-kostnader) netto	7	9.986	5.989
Resultat før skatt		9.515	5.501
Skattekostnad	8	65	374
Årets resultat		9.580	5.875
Disponeringer			
Avsatt utbytte		4.113	3.581
Annen egenkapital		5.466	2.294
Sum disponeringer	13	9.580	5.875

YARA INTERNATIONAL ASA

Balanse

NOK millioner	Noter	31. des 2015	31. des 2014
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	8	1.000	929
Immaterielle eiendeler	5	320	204
Varige driftsmidler	4	103	105
Aksjer i datterselskaper	9	19.426	19.424
Konserninterne fordringer	15	16.455	14.560
Aksjer i tilknyttede selskaper		-	18
Andre anleggsmidler	10	465	542
Sum anleggsmidler		37.769	35.782
Omløpsmidler			
Varebeholdning	10	25	19
Kundefordringer		16	18
Konserninterne fordringer	15	20.856	20.477
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler	12	665	503
Kontanter og bankinnskudd		808	1.141
Sum omløpsmidler		22.371	22.158
Sum eiendeler		60.140	57.940

YARA INTERNATIONAL ASA

Balanse

NOK millioner	Noter	31. des 2015	31. des 2014
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Aksjekapital redusert for egne aksjer		466	468
Overkursfond		117	117
Sum innskutt egenkapital		583	586
Opptjent egenkapital		10.321	5.216
- Egne aksjer		(362)	(229)
Sum egenkapital	13	10.542	5.573
Langsiktige forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	2	798	723
Langsiktig rentebærende gjeld	14	7.887	8.198
Andre langsiktige forpliktelser		609	6
Sum langsiktige forpliktelser		9.293	8.927
Kortsiktige forpliktelser			
Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld	10	1.929	2.207
Neste års avdrag på langsiktig gjeld	14	1.007	-
Avsatt utbytte	13	4.113	3.581
Konsernintern gjeld	15	32.699	37.088
Skattegjeld	8	20	20
Andre kortsiktige forpliktelser	12	537	543
Sum kortsiktige forpliktelser		40.305	43.440
Sum gjeld og egenkapital		60.140	57.940

Styret i Yara International ASA
Oslo, 17. mars 2016

Leif Teksum
Styrets leder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Hilde Bakken
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Geir Isaksen
Styremedlem

Rune Bratteberg
Styremedlem

Guro Mausset
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

YARA INTERNATIONAL ASA

Kontantstrømoppstilling

NOK millioner	Noter	31. des 2015	31. des 2014
Operasjonelle aktiviteter			
Driftsresultat		(471)	(488)
Justeringer for å avstemme driftsresultat mot netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Avskrivninger og amortiseringer	4,5	34	23
Verdifall varebeholdning og kundefordringer		11	2
Mottatte/(betalte) skatter	8	(5)	(55)
Utbytte fra datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-	27
Mottatte konsernbidrag		7.000	-
Mottatte/(betalte) renter og bankgebyrer		618	354
Annet		19	21
Endringer i arbeidskapital			
Kundefordringer		(17)	(13)
Kortsiktige konsernmellomværende		(1.984)	(6.625)
Forskuddsbetalte kostnader og andre omløpsmidler		(522)	(144)
Leverandørgjeld		(35)	105
Annen kortsiktig gjeld		(649)	(360)
Netto kontantstrøm tilført/(benyttet til) fra operasjonelle aktiviteter		3.997	(7.153)
Investeringsaktiviteter			
Investering i bygninger, maskiner, inventar og lignende	4	(7)	(84)
Andre langsiktige investeringer	5	(144)	(141)
Netto kontantstrøm fra/(til) langsiktige lån til konsernselskaper	15	277	5.604
Salg av andre langsiktige investeringer		88	2
Netto kontantstrøm tilført/(benyttet til) fra investeringsaktiviteter		214	5.381
Finansieringsaktiviteter			
Opptak av lån		-	3.500
Nedbetaling av lån		(472)	(2.431)
Kjøp av egne aksjer	13	(364)	(230)
Innløste aksjer, Den Norske Stat	13	(127)	(211)
Betalt utbytte	13	(3.581)	(2.771)
Netto kontantstrøm benyttet til finansieringsaktiviteter		(4.545)	(2.142)
Netto økning/(reduksjon) i kontanter og bankinnskudd			
Kontanter og bankinnskudd 1. januar		1.141	5.056
Kontanter og bankinnskudd 31. desember		808	1.141

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

Generelt

Årsregnskapet for Yara International ASA er utarbeidet i henhold til Regnskapsloven og god regnskapskikk i Norge (NGAAP). Ved utarbeidelsen av regnskapet må ledelsen bygge på forutsetninger og estimater som vil påvirke regnskapsført verdi av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader, samt noteopplysninger vedrørende betingede forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Yara International ASA ble stiftet 10. november 2003, for å gjennomføre utfisjoneringen av Hydro Agri fra Norsk Hydro ASA. Inntil ikrafttredelsestidspunktet for fisjonen var det ingen datterselskaper eller virksomhet i Yara International ASA.

For informasjon om risikostyring henvises det til note 12 i regnskapet til Yara International ASA og note 29 til konsernregnskapet.

Yara International ASA yter finansiering til de fleste datterselskaper både i Norge og i utlandet, se note 15. Opplysninger gitt i note 26 i konsernregnskapet vedrørende langsiktig gjeld gjelder også for Yara International ASA.

De tilhørende noter er en integrert del av årsregnskapet.

Valuta

Realiserte og urealiserte kursgevinster og -tap som oppstår på transaksjoner, eiendeler og gjeld i annen valuta enn funksjonell valuta i Yara International ASA er inkludert i årets resultat, med unntak av kursgevinster og -tap som oppstår på transaksjoner som anses som valutasikring.

Inntektsføringsprinsipper

Salg av varer

Inntekter fra salg av produkter, herunder produkter som selges i internasjonale råvaremarkeder, blir regnskapsført på det tidspunktet produktene blir levert til kunden, forutsatt at kunden har overtatt risiko og rettigheter til produktet.

Salg av tjenester

Inntekter fra salg av konserninterne tjenester resultatføres når tjenestene er levert.

Mottatt utbytte og konsernbidrag

Utbytte og konsernbidrag fra datterselskapet innregnes når datterselskap har avsatt dette.

Renteinntekter

Renteinntekter innregnes ettersom de opptjenes basert på effektiv rentes metode.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller der ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Resultatskatt

Utsatt skatt er beregnet basert på gjeldsmetoden i henhold til Norsk Regnskapsstandard (NRS). Ifølge gjeldsmetoden beregnes utsatt skatt/utsatt skattefordel på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier av eiendeler og gjeld. Årets resultateffekt fremkommer som årets endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel i balansen med unntak av utsatt skatt knyttet til poster som føres direkte mot egenkapitalen. Effekten av endring i skatteregler og skattesatser resultatføres når endringen er vedtatt.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som anskaffes separat eller som gruppe balanseføres til virkelig verdi på anskaffelsestidspunktet. Immaterielle eiendeler avskrives lineært over antatt økonomisk levetid.

Forskningsutgifter kostnadsføres etter hvert som de pådras. Kostnader pådratt ved utviklingen av enkelte internt utviklede immaterielle eiendeler, for eksempel programvare, kostnadsføres inntil alle kriterier for balanseføring er oppfylt. Utgifter pådratt etter at alle kriterier for balanseføring er oppfylt blir balanseført.

Varige driftsmidler

Bygninger, maskiner, inventar o.l. vurderes til historisk kost etter fradrag for planmessige avskrivninger. Anleggsmidler vurderes med hensyn på verdifall som følge av hendelser eller endringer i forhold som indikerer at balanseført beløp ikke er gjenvinnbart. Avskrivninger foretas på lineær basis.

Aksjer i datterselskap og tilknyttede selskaper

Aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper er i Yara International ASAs regnskap behandlet etter kostmetoden. Mottatt konsernbidrag er inkludert i utbytte fra datterselskaper. Yara vurderer eierandeler i datterselskaper og tilknyttede selskaper for nedskrivning dersom det finnes indikasjoner på verdifall. Indikasjoner på verdifall kan være negativt driftsresultat eller svekkede markedsforhold. Virkelig verdi estimeres i slike tilfeller ved hjelp av verdsettelsesmodeller. Dersom estimert virkelig verdi er lavere enn Yaras balanseførte verdi for eierandelen skrives andelen ned. Nedskrivningen reverseres dersom indikasjon på verdifall ikke lenger er tilstede.

Varebeholdninger

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av kostpris, etter "først inn-først ut" (FIFO)-prinsippet og netto salgsverdi. Kostpris inkluderer direkte materialer, direkte lønn, andre direkte kostnader samt en andel av indirekte tilvirkningskostnader for tilvirkede varer og anskaffelseskost for innkjøpte varer.

Konter og bankinnskudd

Konter og bankinnskudd inkluderer konter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Størrelsen på kontantbeholdningen hos Yara International ASA reflekterer at de fleste eksterne bankkonti er tilknyttet morselskapet som videre fordele konter til selskapene som inngår i konsernet, og bør derfor sees i sammenheng med mellomværende fordringer og gjeld.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til Yara (finansiell leasing) balanseføres som varige driftsmidler til nåverdien av minimumsleien, eventuelt virkelig verdi hvis denne er lavere. Forpliktelsen inngår i langsiktige rentebærende gjeld. Driftsmidlene avskrives i henhold til plan, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. For øvrige leieavtaler er leiebetalingen en driftskostnad som fordeles systematisk over leieperioden.

Finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler, foruten derivater, innregnes ved førstegangsregistrering til virkelig verdi (kost) og senere til laveste verdis prinsipp. Finansiell gjeld innregnes ved førstegangsregistrering til virkelig verdi (kost) og senere til amortisert kost.

Valutaterminkontrakter

Valutaterminkontrakter verdsettes til markedsverdien på balansedagen. Urealiserte valutagevinst eller valutatap inngår i posten valutagevinst/(-tap) i resultatregnskapet.

Rentebytteavtaler og valutabytteavtaler

Netto resultateffekt av renteinntekter og rentekostnader som er knyttet til bytteavtaler hvor sikringsbokføring ikke blir anvendt, periodiseres over kontraktens løpetid. Valutabytteavtaler er omregnet til NOK til balansedagens kurs. Urealiserte gevinster eller tap som oppstår, inngår i posten rentekostnader og valutagevinst/(-tap).

Aksjebasert betaling

Gjennom det langsiktige insentivprogrammet mottar konsernledelsen og andre ledere et fast beløp hvor de er pålagt å investere dette beløpet i Yara-aksjer innen en måned etter tildelingen. De kjøpte aksjene er sperret for en periode på tre år etter kjøpet. Etter denne perioden står lederen fritt til å beholde eller selge aksjene. Dersom en leder ikke møter opptjeningskriteriene må nettobeløpet returneres til Yara. Kostnadene vedrørende det langsiktige insentivprogrammet kostnadsføres i det året aksjene tildeles. Kostnadene viderefaktureres innen samme år til andre Yara enheter globalt som en del av en delt kostnadsmodell.

Selskapet gir også de ansatte mulighet til å kjøpe aksjer i Yara til en rabattert pris. Kostnaden knyttet til denne ordningen innregnes etter hvert som den ansatte utøver tilbudet.

Pensjonsplaner

Pensjonsforpliktelser måles i samsvar med IAS 19, slik det er tillatt av NRS 6. Virkning av planendringer innregnes umiddelbart i resultatregnskapet, tilsvarende som for gevinst eller tap som måtte oppstå ved avkorting eller oppgjør av en pensjonsordning. Aktuarielle gevinster og tap innregnes direkte i annen egenkapital.

Note

2

Pensjonsforpliktelser og andre langsiktige ytelser til ansatte

Yara International ASA har forpliktelser knyttet til en sikret ytelsesbasert pensjonsordning. Pensjonsordningen ble lukket for nye deltakere i 2006 og alle ansatte under 55 år på det tidspunktet mottok fripoliser for tidligere opptjente rettigheter. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble erstattet av en innskuddsbasert pensjonsordning fra samme dato, som forplikter Yara International ASA til å gjøre avtalte innskudd etter hvert som ansatte utfører tjenester som gir rett til innskudd. Yara International ASA har ingen legal eller underforstått plikt til å gjøre avtalte innskudd

utover dette. Denne nye ordningen gjelder den fremtidige pensjonsopptjeningen for ansatte under 55 år i 2006 og alle nyansatte.

Andre langsiktige ytelser til ansatte inkluderer en avsetning for jubileumsgratiale.

Yara International ASA er forpliktet til, og tilfredsstillere kravene i Lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i oppstilling over finansiell stilling

NOK millioner	2015	2014
Forpliktelser for ytelsesplaner	(790)	(716)
Sluttvederlagsytelser og andre langsiktige ytelser til ansatte	(7)	(8)
Overfinansiering av ytelsesplaner	349	342
Netto forpliktelse for langsiktige ytelser til ansatte	(448)	(381)

Kostnader ved langsiktige forpliktelser for ytelser til ansatte innregnet i resultatregnskapet

NOK millioner	2015	2014
Ytellesbaserte pensjonsordninger	(57)	(49)
Innskuddsbaserte pensjonsordninger	(22)	(17)
Sluttvederlagsytelser og andre langsiktige ytelser til ansatte	(6)	(5)
Netto kostnad innregnet i resultatregnskapet	(85)	(71)

Ytellesbaserte pensjonsordninger

Yara International ASA er sponsor av Yara Pensjonskasse, en sikret pensjonsordning som også dekker ansatte i datterselskapene Yara Norge AS og Yaraship Service AS. Ytelserne er avhengig av antall års tjeneste og den ansattes sluttlønn. Fastsettelse av årlig bidrag til pensjonsfondet fra hver av de tre deltagende selskapene er definert i pensjonsfondets vedtekter, og er basert på aktuarielle beregninger. Fordelingen av pensjonskostnader til de deltagende selskapene følger av de samme beregningene. Pr. 31. desember 2015 var det 8 aktive medlemmer og 149 pensjonister i den sikrede ordningen. I tillegg har 312 nåværende og tidligere ansatte i Yara International ASA mottatt fripoliser.

Yara International ASA deltar i en flerforetaksordning (AFP - Avtalefestet pensjon) som gir de fleste ansatte mulighet til å gå av med pensjon fra 62 år. Deltagende selskap må bidra med en årlig premie for hver av sine aktive medlemmer. Siden nødvendig informasjon for å beregne og innregne denne ordningen som en ytelsesordning ikke foreligger, er ordningen isteden innregnet som om den var en innskuddsordning. Innregnet forpliktelse for ytelsesordninger omfatter imidlertid den beregnede forpliktelsen for de medlemmer som har valgt å gå av med førtidspensjon under denne ordningen. I tillegg er det innregnet en tilleggsforpliktelse for den gavepensjon som Yara International ASA yter til de medlemmer som velger å gå av med AFP.

Norske ansatte på avdelingsledernivå eller høyere er medlemmer av en usikret tidligpensjonsordning. Ordningen dekker perioden fra fylte 65 år til 67 år med en ytelse tilsvarende 65 % av sluttlønn. Fra 2006 har opptjening av pensjon i denne ordningen vært begrenset til en lønn på 12G .

Med virkning fra 1. januar 2015 implementerte Yara International ASA endringer i tidligpensjonsordningene, både AFP gavepensjon og tidligpensjonsordning fra 65 til 67 år for avdelingsledere eller høyere stillingsnivå. Endringene innebærer at alle ansatte under 50 år ble overført til nye innskuddsbaserte ordninger som tilbyr høyere innskuddsrate enn den ordinære innskuddsordningen, i tillegg til kompensasjonsinnkudd i visse

tilfeller. Ansatte som hadde fylt 50 år beholdt sine opprinnelige rettigheter, dog med mulighet for å velge å overføres til de nye innskuddsbaserte ordningene. Siden Yara International ASA beholder investeringsrisiko for de nye innskuddsbaserte ordningene, har de blitt innregnet som ytelsesbaserte ordninger.

Alle norske ansatte med lønn over 12G (dvs. 12 ganger norsk grunnbeløp, som fra 1. mai 2015 var NOK 90.068) er medlemmer av en usikret ordning som krever at Yara International ASA bidrar med et beløp tilsvarende 25% av pensjonsgivende inntekt over 12G for hvert år i tjeneste, med tillegg av årlig avkastning på den akkumulerte balanse. Ordningen ble stengt for nye medlemmer fra 3. desember 2015. Yara International ASA beholder investeringsrisiko og ordningen er derfor en del av pensjonsforpliktelsen for ytelsesplaner.

Verdsettelse av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser

Ytellesplanene er verdsatt pr. 31. desember 2015 ved hjelp av oppdaterte økonomiske og demografiske forutsetninger og tar hensyn til relevante økonomiske faktorer.

Ledelsen for Yara International ASA har konkludert med at det foreligger et tilstrekkelig dypt marked for høykvalitets foretaksobligasjoner i Norge, som medfører at en høyere diskonteringsrente er benyttet for å beregne pensjonsforpliktelser i Norge. Normale forutsetninger for demografiske faktorer og frivillig avgang er benyttet av aktuaren ved verdsettelse av forpliktelsen. Forventet fremtidig dødelighet er basert på tilgjengelig statistikk og dødelighetstabeller. Aktuaren har benyttet dødelighetstabellen K2013. I henhold til K2013 vil en 45 år gammel kvinnelig ansatt forventes å leve 25,8 år etter nådd pensjonsalder ved 65 år, mens en kvinnelig ansatt som går av med pensjon ved 65 år idag vil forventes å leve 24,1 år. Tilsvarende forventninger for en nåværende mannlig ansatt er 22,6, og 21,0 år dersom han går av med pensjon ved 65 år idag.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn ved verdsettelse av forpliktelsene (i %):

I prosent	2015	2014
Diskonteringsrente	2,5	2,4
Forventet lønnsvekst	2,4	2,8
Forventet fremtidig pensjonsregulering	0,2	0,2

Aktuarberegning ga følgende resultat

NOK millioner	2015	2014
Nåverdi av forpliktelse i usikrede ytelsesordninger	(693)	(627)
Nåverdi av forpliktelse i sikrede ytelsesordninger	(640)	(648)
Sum nåverdi av forpliktelser for ytelsesordninger	(1.333)	(1.275)
Virkelig verdi av pensjonsmidler	990	948
Arbeidsgiveravgift	(98)	(46)
Netto forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger	(441)	(374)

Forpliktelsesenes durasjon ved årsslutt:

Durasjon (i år)	2015
Sikret ordning	15
Usikrede ordninger	13
AFP gavepensjon	6

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Forutsetningene som ble benyttet ved verdsettelse av de ytelsesbaserte forpliktelsene pr. 31. desember er benyttet i det påfølgende året for å fastsette netto pensjonskostnad. Diskonteringsrenten er benyttet for å beregne renteinntekt fra pensjonsmidlene.

Følgende kostnadselementer er innregnet i resultatregnskapet:

NOK millioner	2015	2014
Årets pensjonsopptjening	(31)	(31)
Administrasjonskostnader	(2)	(1)
Oppgjør ¹⁾	(9)	-
Arbeidsgiveravgift	(8)	(6)
Lønn og lønnsavhengige kostnader	(50)	(38)
Rentekostnad for pensjonsforpliktelsen	(30)	(46)
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	23	35
Rentekostnader og andre finansielle poster	(8)	(11)
Netto pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	(57)	(49)

1) Et tap ved oppgjør på NOK 9 millioner er innregnet i 2015 knyttet til endringer i tidligpensjonsordninger.

Sensitivitet i forutsetninger

Måling av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader krever bruk av en rekke forutsetninger og estimater. Tabellen nedenfor viser følsomheten av de vesentligste finansielle forutsetningene til den ytelsesbaserte forpliktelsen (DBO), ved å vise resultatet som ville følge av en økning eller reduksjon i en av de benyttede forutsetningene (alle andre forutsetninger holdes konstant).

NOK millioner	2015	2014
Faktisk beregnede verdier	(1.333)	(1.275)
Diskonteringsrente +0,5%	(1.246)	(1.203)
Diskonteringsrente -0,5%	(1.429)	(1.356)
Forventet lønnsvekst +0,5%	(1.341)	(1.281)
Forventet lønnsvekst -0,5%	(1.325)	(1.270)
Forventet pensjonsregulering +0,5%	(1.402)	(1.353)
Forventet pensjonsregulering -0,5%	(1.303)	(1.204)
Forventet levetid + 1 år	(1.369)	(1.322)
Forventet levetid - 1 år	(1.297)	(1.229)

Endring i forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger

NOK millioner	2015	2014
Forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger pr. 1. januar	(1.275)	(1.213)
Årets pensjonsopptjening	(31)	(31)
Rentekostnad for pensjonsforpliktelsen	(30)	(46)
Estimatavvik	(49)	20
Virkning av endring i finansielle forutsetninger	15	(46)
Aktuarmessig gevinst/(tap) på forpliktelsen	(35)	(26)
Oppgjør ¹⁾	(9)	-
Utbetalte ytelser	48	41
Forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger pr. 31. desember	(1.333)	(1.275)

1) Et tap ved oppgjør på NOK 9 millioner er innregnet i 2015 knyttet til endringer i tidligpensjonsordninger.

Endring i virkelig verdi av pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

NOK millioner	2015	2014
Virkelig verdi av pensjonsmidler pr. 1. januar	948	915
Renteinntekt fra pensjonsmidlene	23	35
Administrasjonskostnader	(2)	(1)
Avkastning på pensjonsmidlene (foruten beregnet renteinntekt)	41	15
Utbetalte ytelser	(20)	(17)
Virkelig verdi av pensjonsmidler pr. 31. desember	990	948

Faktisk avkastning på pensjonsmidler i 2015 var positiv med NOK 64 millioner (2014: positiv med NOK 50 millioner).

Yara Pensjonskasse er et selvstendig juridisk subjekt med eget styre. Det er styrets ansvar å beslutte investeringsstrategi, samt å kontrollere hvordan pensjonsmidlene blir administrert og overvåke pensjonskassens finansieringsgrad. Ved behov kan Yara beslutte å øke kapitalbufferen for å kunne opprettholde investeringsstrategien.

Yara International ASAs ytelsesbaserte pensjonsordninger er eksponert mot inflasjonsrisiko, renterisiko og levetidsrisiko. Investeringsstrategien for pensjonsmidlene skal sikre diversifisering av investeringene for å holde markedsrisikoen på et ønsket nivå. Pensjonskassens styre søker å oppnå et tilfredsstillende nivå på risiko og avkastning som er tilpasset de forventede fremtidige pensjonsutbetalingene.

Ved slutten av året var pensjonsmidlene investert slik

NOK millioner, unntatt prosent	2015	2015	2014	2014
Konter og kontantekvivalenter	34	3 %	3	-
Aksjer	393	40 %	390	41 %
Andre egenkapitalinstrumenter	33	3 %	28	3 %
High yield obligasjoner	42	4 %	98	10 %
Investment grade obligasjoner	464	47 %	405	43 %
Eiendom	21	2 %	21	2 %
Renteswapderivater	2	-	2	-
Sum pensjonsmidler	990		948	

Yara Pensjonskasse har ingen investeringer som ikke har en notert markedspris i et aktivt marked. Den besitter heller ingen finansielle instrumenter utstedt av andre konsernselskap.

Det er forventet å betale NOK 25 millioner i bidrag til de ytelsesbaserte ordningene i 2016 (inkludert ytelser som betales for usikrede ordninger).

Endring i aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet direkte i opptjent egenkapital

NOK millioner	2015	2014
Akkumulert beløp før skatt innregnet direkte i opptjent egenkapital pr. 1. januar	(27)	(14)
Aktuarmessig gevinst/(tap) på ytelsespensjonsforpliktelsene	(35)	(26)
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsmidlene	41	15
Arbeidsgiveravgift på aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet direkte i opptjent egenkapital	(47)	(2)
Aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet i perioden	(41)	(12)
Akkumulert beløp før skatt innregnet direkte i opptjent egenkapital pr. 31. desember	(67)	(27)
Utsatt skattefordel knyttet til aktuarmessig gevinst/(tap) innregnet direkte i opptjent egenkapital	17	7
Akkumulert beløp etter skatt innregnet direkte i opptjent egenkapital pr. 31. desember	(50)	(19)

Note 3 Opplysninger godtgjørelser, m.v.

Godtgjørelse til styrets leder og styret, samt styremedlemmers aksjeinnehav fremgår av note 35 i konsernregnskapet.

Godtgjørelse til konsernsjef og ledelsen i Yara, samt aksjeinnehav og langsiktig insentivprogram fremgår av note 35 i konsernregnskapet.

Partnere og medarbeidere i Deloitte AS, Yaras valgte revisor, eier ingen aksjer i Yara International ASA eller datterselskaper. Godtgjørelse til Deloitte AS (Norge) for ordinær revisjon utgjorde for morselskapet Yara

International ASA, NOK 3.650 tusen (2014: NOK 3.965 tusen). For Yara International ASA utgjorde honorarer for attestasjonstjenester NOK 665 tusen (2014: NOK 565 tusen), ikke noe honorar for skatterelaterte tjenester (2013: NOK 335 tusen) og for andre tjenester NOK 46 tusen (2014: NOK 90 tusen). Konsernets honorarer til eksterne revisorer fremgår av note 36 til konsernregnskapet.

Det var 417 ansatte i Yara International ASA ved årsskiftet (2014: 361)

NOK millioner	Noter	2015	2014
Lønn og lønnsavhengige kostnader			
Lønninger		(580)	(495)
Arbeidsgiveravgift		(75)	(62)
Netto periodiserte pensjonskostnader	2	(78)	(60)
Internt belastet av lønnsrelaterte kostnader		48	43
Sum		(685)	(574)

Eksterne banker tilbyr Yara ansatte i Norge en rekke banktjenester, deriblant forbrukslån uten sikkerhet med gunstige rentebetingelser. Yara yter ingen økonomisk kompensasjon til bankene for disse tjenestene. Yara gir en garanti for de lån som ansatte hadde i Norsk Hydro ASA før fisjonen og som nå er blitt erstattet med nye lån i eksterne banker, samt for nye forbrukslån uten sikkerhet som blir tatt opp. For de fleste ansatte vil maksimumsbeløpet det garanteres for være NOK 100.000. Pr. 31. desember 2015 var totalt utestående saldo for lån som Yara garanterer for cirka NOK 990 tusen, og antall lån var 14.

Yara har videreført tilbudet til alle ansatte om å delta i et aksjekjøpsprogram for året 2015. Alle fast ansatte i Norge tilbys å kjøpe aksjer med rabatt, og det tilbys et rentefritt lån med 12 månedlige avdrag. For å håndtere denne tilbudsordningen på en optimal måte har Yara etablert en egen stiftelse for ansattes aksjer i Yara. Stiftelsen har kjøpt 26.200 aksjer i løpet av 2015. Totalt 25.242 aksjer har blitt solgt i 2015 til 854 personer, 196 personer kjøpte 18 aksjer hver og 658 personer kjøpte 33 aksjer hver. Pr. 31. desember 2015 eier stiftelsen 1.126 aksjer i Yara.

Note 4 Varige driftsmidler

2015

NOK millioner, unntatt prosent og år	Varige driftsmidler
Anskaffelseskost	
Balanse 1. januar	155
Tilgang	7
Balanse 31. desember	162
Avskrivning	
Balanse 1. januar	(50)
Avskrivning	(8)
Balanse 31. desember	(58)
Balansført verdi	
Balanse 1. januar	105
Balanse 31. desember	103
Forventet levetid (år)	4 - 50
Avskrivningssats	2 - 25%

2014

NOK millioner, unntatt prosent og år	Varige driftsmidler
Anskaffelseskost	
Balanse 1. januar	104
Tilgang	94
Avgang	(5)
Overføring	(37)
Balanse 31. desember	155
Avskrivning	
Balanse 1. januar	(49)
Avskrivning	(6)
Avgang	5
Balanse 31. desember	(50)
Balansført verdi	
Balanse 1. januar	55
Balanse 31. desember	105
Forventet levetid (år)	4 - 50
Avskrivningssats	2 - 25%

Varige driftsmidler består i hovedsak av maskiner og utstyr. Tilgangen i 2014 består i hovedsak av pilotanlegg tilknyttet Yaras Teknologisenter og kontorutstyr ved det nye hovedkvarteret i Drammensveien 131, Oslo, Norge.

Ingen driftsmidler var pantsatt som sikkerhet pr. 31. desember 2015 og 2014.

Note 5 Immaterielle eiendeler

2015

NOK millioner, unntatt prosent og år	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost	
Balanse 1. januar	397
Tilgang	144
Balanse 31. desember	540
Avskrivning	
Balanse 1. januar	(193)
Amortisering	(26)
Balanse 31. desember	(220)
Balanseført verdi	
Balanse 1. januar	204
Balanse 31. desember	320
Levetid (år)	3 - 5
Amortiseringsssats	20 - 35 %

2014

NOK millioner, unntatt prosent og år	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost	
Balanse 1. januar	218
Tilgang	141
Overføring	37
Balanse 31. desember	397
Avskrivning	
Balanse 1. januar	(176)
Amortisering	(17)
Balanse 31. desember	(193)
Balanseført verdi	
Balanse 1. januar	42
Balanse 31. desember	204
Levetid (år)	3 - 5
Amortiseringsssats	20 - 35 %

Immaterielle eiendeler består hovedsakelig av programvare og kapitalisert teknologi.

Tilgangene i 2015 var hovedsakelig knyttet til kapitalisering av IT-prosjekter.

Note 6 Spesifikasjon av poster i resultatregnskapet

Driftsinntekter

Informasjon om salg fordelt på geografiske områder

NOK millioner	2015			2014		
	Ekstern	Intern ¹⁾²⁾	Sum	Ekstern	Intern	Sum
Norge	2	95	97	7	49	56
EU	36	1.568	1.604	17	1.025	1.042
Europa utenom EU	-	4	4	-	-	-
Afrika	-	15	15	-	-	-
Asia	7	23	30	1	-	1
Nord-Amerika	10	31	41	-	-	-
Sør-Amerika	10	103	113	18	-	18
Australia og New Zealand	-	16	16	-	16	16
Sum	66	1.855	1.921	43	1.091	1.134

1) Endring av forretningsmodell relatert til IT kostnader medfører en økning både i driftsinntekter og i salgs- og administrasjonskostnader.
2) Se note 15 for mer informasjon.

Andre driftskostnader

NOK millioner	2015	2014
Salgs- og administrasjonskostnader	(1.389) ¹⁾	(792)
Leie- og leasingkostnader ²⁾	(56)	(60)
Reisekostnader	(62)	(52)
Andre kostnader	(158)	(100)
Sum	(1.665)	(1.004)
Hvorav forskningskostnader ³⁾	(138)	(140)

1) Endring av forretningsmodell relatert til IT kostnader medfører en økning både i driftsinntekter og i salgs- og administrasjonskostnader.

2) Kostnader relaterer seg hovedsakelig til leie av eiendom og leasingavtaler for firmabiler.

3) Yara har i løpet av de siste år lagt stor vekt på å rette forskningsressursene mot kommersiell aktivitet, både når det gjelder forbedring av prosesser og produkter og agronomisk rettede tiltak. Det er ikke praktisk mulig å vurdere hvilken lønnsomhet disse tiltakene vil ha for fremtiden.

Note 7 Finansinntekter og -kostnader

NOK millioner	Noter	2015	2014
Utbytte fra aksjer i datterselskaper inkludert konsernbidrag		11.534	7.016
Salg av tilknyttede selskaper		69	-
Utbytte fra tilknyttede selskaper		-	21
Renteinntekter konsernselskaper	15	627	982
Andre renteinntekter		25	59
Rentekostnader konsernselskaper	15	(142)	(150)
Andre rentekostnader		(457)	(529)
Rentekostnader på pensjonsforpliktelser	2	(30)	(47)
Avkastning på pensjonsmidler	2	23	35
Valutagevinst/(-tap)		(1.442)	(1.350)
Andre finansinntekter/(-kostnader)		(221)	(50)
Finansinntekter/(-kostnader), netto		9.986	5.989

Note 8 Resultatskatt

Spesifikasjon av skattekostnad

NOK millioner	2015	2014
Betalbar skatt	(5)	(36)
Endring utsatt skatt	70	410
Sum skattekostnad	65	374

Avstemming av norsk nominell skattesats mot effektiv skattestats

NOK millioner	2015	2014
Resultat før skatt	9.515	5.501
Forventet skattekostnad basert på nominell skattesats, 27%	(2.569)	(1.485)
Ikke fradragsberettigede kostnader	(1)	(3)
Utbytteeffekt	-	4
Endring i nedvurdering utsatt skattefordel	1	3
Av- og nedskrivning på aksjer, ikke fradragsberettiget	17	(5)
Mottatt konsernbidrag fra datterselskap, ingen skatteeffekt	2.700	1.890
Virkninger av endring i skattelovgivning	(78)	-
Andre permanente forskjeller	(6)	(29)
Sum skattekostnad	65	374

Avstemming av betalbar skattegjeld

NOK millioner	Betalbar skatt 2015	Betalbar skatt 2014
Balanse 1. januar	(20)	(39)
Innbetalinger	(5)	53
Betalbar skatt	5	(34)
Balanse 31. desember	(20)	(20)

Spesifikasjon av utsatt skattefordel/(forpliktelse)

NOK millioner	Utsatt skatt 2015	Utsatt skatt 2014
Anleggsmidler og langsiktig gjeld		
Immaterielle eiendeler	19	-
Pensjonsforpliktelser	154	148
Varige driftsmidler	(3)	(3)
Andre langsiktige eiendeler	(923)	(559)
Andre langsiktige forpliktelser	479	173
Sum	(274)	(240)
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld		
Varelager	1	2
Periodiserte kostnader	90	14
Sum	91	16
Fremførbare underskudd	1.183	1.155
Nedvurdering av utsatt skattefordel	-	(2)
Netto utsatt skattefordel	1.000	929
Endring i utsatt skatt		
Balanse 1. januar	929	508
Innregnet direkte mot egenkapitalen	2	11
Innregnet i resultatregnskapet	70	410
Balanse 31. desember	1.000	929

Note 9 Eierinteresser i datterselskap

Foretaksnavn	Eierandel ¹⁾	Eierandel eid av annet konsernselskap	Forretningskontor	Lokal valuta	Selskapets totale egenkapital 2015 i lokal valuta millioner	Selskapets årsresultat i 2015 i lokal valuta millioner	Balanseført verdi 2015 NOK millioner
Datterselskaper eid av Yara International ASA							
Yara Guatemala S.A.	100 %	-	Guatemala	GTQ	78	16	24
Yara Colombia S.A.	32,2 %	65,1 %	Colombia	COP	213.295	(61.580)	17
Hydro Agri Russland AS	100 %	-	Norge	NOK	22	-	21
Yaraship Services AS	100 %	-	Norge	NOK	20	-	1
Yara Hellas S.A.	100 %	-	Hellas	EUR	34	6	21
Yara Norge AS	100 %	-	Norge	NOK	3.027	1.173	1.303
Fertilizer Holdings AS	100 %	-	Norge	NOK	22.590	9.814	16.453
Yara Rus Ltd.	100 %	-	Russland	RUB	(84)	(14)	-
Yara North America Inc.	100 %	-	USA	USD	242	21	468
Yara Asia Pte. Ltd.	100 %	-	Singapore	USD	849	129	1.114
Yara International Employment Co. AG	100 %	-	Sveits	EUR	1	-	1
Profesionalistas AAL/Operaciones BPT	10 %	90 %	Mexico	MXN	(7)	1	7
Sum							19.426

1) Eierandel er lik stemmeandel. Flere av selskapene nevnt ovenfor eier aksjer i andre selskaper som er beskrevet i deres respektive årsrapporter. Mer informasjon om konsernets sammensetning finnes i note 2 i konsernregnskapet.

Note 10 Spesifikasjoner til balanseposter

NOK millioner	Noter	2015	2014
Andre anleggsmidler			
Overskudd på sikrede ytelsesbaserte pensjonsordninger	2	349	342
Langsiktige utlån, pantobligasjoner og unoterte aksjer 0-20%		12	23
Rentebytteavtale øremerket som sikringsinstrument	12	70	144
Andre		34	33
Sum		465	542
Varebeholdninger			
Råvarer		1	1
Varer i arbeid		7	4
Ferdigvarer		17	15
Sum		25	19
Banklån og annen kortsiktig rentebærende gjeld			
Eksterne banklån		1.619	2.121
Kassekreditt		309	86
Sum		1.929	2.207

Note 11 Garantiansvar

NOK millioner	2015	2014
Garantier o.l. (ikke balanseført)		
Garantier for gjeld i tilknyttede selskaper	-	11
Garantier for gjeld i datterselskaper	3.220	1.762
Kommersielle garantier	11.831	10.552
Sum	15.051	12.326

Som ledd i den løpende drift av selskapet har Yara International ASA gitt forskjellige former for garantier, herunder kontraktsgarantier, lånegarantier og andre betalingsgarantier. Se note 32 til konsernregnskapet for ytterligere omtale av garantier.

Note 12 Risikostyring og sikringsbokføring

Risikostyring i Yara og bruk av derivater er omtalt i note 29 til konsernregnskapet. Yara International ASA har følgende åpne derivater 31. desember 2015.

NOK millioner	2015	2014
Virkelig verdi derivatkontrakter		
Valutaterminkontrakter (eksterne)	(50)	(21)
Valutaterminkontrakter (internt i konsernet)	(166)	39
Rentebytteavtaler utpekt som sikringsinstrument (eksterne)	70	144
Balanse 31. desember	(146)	161
Derivater presentert i balansen		
Anleggsmidler	70	144
Omløpsmidler	-	42
Kortsiktige forpliktelser	(216)	(25)
Balanse 31. desember	(146)	161

Valutaterminkontrakter

Yara har forpliktelser i åpne valutaterminkontrakter som følger

NOK millioner	2015	2014
Valutaterminkontrakter (eksterne), nominelt beløp	4.556	1.838
Valutaterminkontrakter (internt i Yara konsernet), nominelt beløp	7.129	6.987

Alle åpne kontrakter pr. 31. desember 2015 har forfall i 2016. Eksterne kjøpsposisjoner er hovedsakelig i US dollar mot norske kroner. Eksterne salgsposisjoner er hovedsakelig i euro, kanadiske dollar og andre operasjonelle valutaer mot norske kroner.

Virkelig verdi-sikring

NOK obligasjonsgjeld

To langsiktige NOK rentebytteavtaler har vært utpekt som sikringinstrument siden 2011. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi grunnet endring i risikofri rente (NIBOR) på NOK 1.000 millioner obligasjonsutstedelsen fra 2009. Rentebytteavtalene har avvikende rentebetalingsdatoer (halvårlig kontra årlig), men identisk rentegrunnlag og forfall i forhold til sikret gjeld og forventes å være svært effektive.

I desember 2014 utpekte Yara en ny portefølje av langsiktige NOK rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter. Den sikrede risikoen er endringen i virkelig verdi grunnet endring i risikofri rente (NIBOR) på NOK 1.300 millioner obligasjonsutstedelsene fra 2014. Rentebytteavtalene har avvikende rentebetalingsdatoer (kvartalsvis kontra årlig), men identisk rentegrunnlag og forfall og forventes å være svært effektive.

USD obligasjonsgjeld

Pr. 31. desember 2015 er det ingen virkelig verdi sikringsinstrumenter knyttet til utestående USD gjeld.

NOK millioner	2015	2014
Virkelig verdi-sikring av USD obligasjonsgjeld		
Endring i virkelig verdi av rentebytteavtaler	-	(1)
Endring i virkelig verdi av obligasjoner	-	1
Ineffektivitet	-	-
Tap på virkelig verdi-sikring inkludert i bokført verdi av fastrentegjeld	-	-
Virkelig verdi-sikring av NOK obligasjonsgjeld		
Endring i virkelig verdi av rentebytteavtaler	8	13
Endring i virkelig verdi av obligasjoner	(11)	(10)
Ineffektivitet	(2)	3
Tap på virkelig verdi-sikring inkludert i bokført verdi av fastrentegjeld	(18)	(29)

Kontantstrømsikring

I 2004 benyttet Yara rentebytteavtaler til å sikre fremtidige kontantstrømmer på inntil USD 300 millioner av obligasjonen utstedt i desember 2004. I 2007 benyttet Yara fremtidige treasuryrente-avtaler til å sikre fremtidige kontantstrømmer på inntil USD 300 millioner av obligasjonen utstedt i juni 2009. Tap på disse kontraktene ble innregnet direkte mot egenkapitalen og blir reklassifisert som rentekostnad og utsatt skattefordel over obligasjonenes varighet. Kontantstrømsikringen av 2004-obligasjonene utløp i 2014, mens Kontantstrømsikringen av 2009-obligasjonene utløper i 2019.

I andre halvår 2014 og første halvår 2015 benyttet Yara fremtidige treasuryrente-avtaler til å sikre en fremtidig kontantstrøm fra en planlagt obligasjonsutstedelse. Utover i 2015 gjorde økt likviditet etter salg av eienheter og en gjennomgang av Yaras rentesikringsstrategi at den planlagte obligasjonsutstedelsen ble utsatt, og kriteriene for sikringsbokføring var ikke lenger oppfylt. Sikringsforholdet ble dermed avsluttet i løpet av tredje kvartal 2015 og tap på NOK 100 millioner ble innregnet i resultatet.

Rentekostnad

NOK millioner	2015	2014
Kontantstrømsikring av 2004-obligasjonen	-	13
Kontantstrømsikring av 2009-obligasjonen	5	5
2014-kontantstrømsikring av fremtidig obligasjonsutstedelse	27	(28)
Sum	32	(10)
Utsatt skatt	(8)	3
Netto effekt bokført i resultatregnskapet	24	(7)

Note 13 Antall aksjer, aksjeeiere, egenkapitalavstemming m.v.

Yara International ASA, ble stiftet 10. november 2003. Selskapet ble stiftet med en aksjekapital på NOK 108.610.470 fordelt på 63.888.512 ordinære aksjer pålydende NOK 1,70. Pr. 31. desember 2015 hadde selskapet en aksjekapital på NOK 467.641.272 fordelt på 275.083.369 ordinære aksjer pålydende NOK 1,70.

Yara eier 910.000 egne aksjer pr. 31. desember 2015. Forøvrig vises til note 22 i noter til konsernregnskapet.

Følgende aksjonærer har 1 % eller mer av selskapets totalt 275.083.369 utestående aksjer pr. 31. desember 2015 i henhold til verdipapirsentralens opplysninger:

Navn	Antall aksjer	Andel (%)
Nærings- og handelsdepartementet	99.611.727	36,2%
Folketrygdfondet	16.099.877	5,9%
Clearstream Banking (nominee)	7.813.908	2,8%
State Street Bank (nominee)	6.578.267	2,4%
FLPS - PRINC ALL SEC	4.119.200	1,5%
State Street Bank (nominee)	3.699.956	1,4%
Bank of New York (nominee)	3.138.430	1,1%
J.P.Morgan Chase Bank (nominee)	2.847.271	1,0%
State Street Bank (nominee)	2.804.783	1,0%
J.P.Morgan Chase Bank (nominee)	2.604.005	1,0%

Aksjeeieres egenkapital

NOK millioner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Balanse 31. desember 2013	588	3.149	3.737
Årets resultat	-	5.875	5.875
Avsatt utbytte	-	(3.581)	(3.581)
Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	(7)	(7)
Aktuarmessig gevinst/(tap) ¹⁾	-	(9)	(9)
Innløsning aksjer, Den Norske Stat ²⁾	(1)	(210)	(211)
Kjøp av egne aksjer ⁴⁾	(1)	(229)	(230)
Balanse 31. desember 2014	586	4.987	5.573
Årets resultat	-	9.580	9.580
Avsatt utbytte	-	(4.113)	(4.113)
Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	24	24
Aktuarmessig gevinst/(tap) ¹⁾	-	(31)	(31)
Innløsning aksjer, Den Norske Stat ³⁾	(1)	(127)	(127)
Kjøp av egne aksjer ⁴⁾	(2)	(362)	(364)
Balanse 31. desember 2015	583	9.959	10.542

1) Yara International ASA har besluttet å bruke muligheten i NRS 6A til å implementere IAS19. For mer informasjon, se regnskapsprinsipper note 1.

2) Godkjent av Generalforsamling 5. mai 2014.

3) Godkjent av Generalforsamling 11. mai 2015.

4) Se note 22 i noter til konsernregnskapet for mer informasjon.

Note 14 Langsiktig gjeld

NOK millioner, unntatt prosent og beløp i valuta	Vektet gjennomsnittrente	Beløp i valuta 2015	2015	2014
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 8,80%) ¹⁾	8,9 %	1.000	1.007	1.033
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente NIBOR + 0,70%) ²⁾	1,8 %	2.200	2.197	2.196
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 2,55%) ³⁾	2,6 %	700	705	696
Usikrede obligasjonslån i NOK (kupongrente 3,00%) ⁴⁾	3,0 %	600	604	596
Usikrede obligasjonslån i USD (kupongrente 7,88%) ⁵⁾	8,3 %	500	4.381	3.676
Utestående langsiktig gjeld			8.893	8.198
Fradrag for første års avdrag			(1.007)	-
Sum langsiktige lån			7.887	8.198

1) Fast rente til 2016. Blir sikret gjennom virkelig verdi-sikring, se note 30 til konsernregnskapet.

2) Reprising innen ett år.

3) Fast rente til 2021. Blir sikret gjennom virkelig verdi-sikring, se note 30 til konsernregnskapet.

4) Fast rente til 2024. Blir sikret gjennom virkelig verdi-sikring, se note 30 til konsernregnskapet.

5) Fast rente til 2019.

Pr. 31. desember 2015 var virkelig verdi på langsiktige lån, inkludert første års avdrag, på NOK 9.524 millioner, mens balanseført verdi var NOK 8.893 millioner. Se note 26 i noter til konsernregnskapet for ytterligere omtale av langsiktige lån.

Kontraktsmessige avdrag på langsiktige lån

NOK millioner	Obligasjonslån	Banklån	Annen langsiktig gjeld	Sum ¹⁾
2016	1.007	-	-	1.007
2017	-	-	-	-
2018	-	-	-	-
2019	6.577	-	-	6.577
2020	-	-	-	-
Deretter	1.309	-	-	1.309
Sum	8.893	-	-	8.893

1) Inkludert første års avdrag.

Note 15 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter er i hovedsak relatert til finansavdelingen og levering av konserninterne tjenester fra ansatte i Yara International ASA.

NOK millioner	Noter	2015	2014
Resultatregnskap			
Yara Belgium S.A.		1.088	896
Yara Norge AS		94	48
Yara Suomi Oy		93	17
Andre		580	130
Interne driftsinntekter	6	1.855	1.091
Yara Nederland B.V.		376	393
Yara UK Ltd		54	49
Yara Holding Netherlands B.V.		53	194
Andre		144	346
Renteinntekter konsernselskaper	7	627	982
Yara AS		(75)	(54)
Fertilizer Holdings AS		(48)	(58)
Yara UK Ltd		(6)	(4)
Andre		(14)	(34)
Rentekostnader konsernselskaper	7	(142)	(150)
Anleggsmidler			
Yara Nederland B.V.		8.942	7.978
Yara Holding Netherlands B.V.		4.397	3.698
Yara Suomi Oy		767	270
Yara Colombia S.A.		704	-
Yara UK Limited		552	1.647
Yara AB		541	483
Andre		553	484
Konserninterne fordringer		16.455	14.560
Omløpsmidler			
Fertilizer Holdings AS		10.000	7.000
Yara Australia Pty Ltd		4.981	1.223
Yara Norge AS		1.547	3.338
Freeport Ammonia LLC		941	-
Andre		3.387	8.915
Konserninterne fordringer		20.856	20.477
Trinidad Nitrogen Company Ltd.		192	312
Andre		7	7
Kortsiktig rentebærende lån til tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		199	319
Kortsiktige forpliktelser			
Fertilizer Holdings AS		(9.961)	(7.909)
Yara Asia Pte Ltd		(3.924)	(2.750)
Yara S.A.		(3.573)	(3.208)
Yara Nederland B.V.		(2.772)	(3.307)
Yara Caribbean Ltd		(2.165)	(1.727)
Yara Belgium S.A.		(1.472)	(643)
Yara Switzerland Ltd		(1.317)	(1.011)
Yara GmbH & Co. KG		(1.127)	(1.197)
Yara UK Limited		(873)	(1.421)
Andre		(5.514)	(13.916)
Konsernintern gjeld		(32.699)	(37.088)
Yara Freeport LLC DBA Texas Ammonia		275	-
Kortsiktig rentebærende lån fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		275	-

Godtgjørelse til styret og ledelsen i Yara er opplyst i note 35 til konsernregnskapet. Yara International ASA har transaksjoner med Yara Pensjonskasse (pensjonsfond). Se note 2 for mer informasjon.

Ledelseserklæring

2015

VI BEKREFTER ETTER BESTE OVERBEVISNING AT:

- Konsernregnskapet for 2015 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at
- Årsregnskapet for morselskapet for 2015 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, samt at
- Regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at
- Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Yara International ASA
Oslo, 17. mars 2016

Leif Teksum
Styrets leder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

John Thuestad
Styremedlem

Hilde Bakken
Styremedlem

Geir O. Sundbø
Styremedlem

Geir Isaksen
Styremedlem

Rune Bratteberg
Styremedlem

Guro Mausest
Styremedlem

Svein Tore Holsether
Konsernsjef

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Oversettelse fra original engelsk versjon

Til generalforsamlingen i Yara International ASA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Yara International ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av oppstilling av finansiell stilling per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling av totalresultat, oppstilling av endringer i egenkapital, oppstilling av kontantstrømmer, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og konsernsjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

side 2
Revisors beretning til generalforsamlingen
i Yara International ASA

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er selskapsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Yara International ASA per 31. desember 2015 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Yara International ASA 31. desember 2015 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for det avsluttende regnskapsåret i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 17. mars 2016
Deloitte AS

Aase Aa. Lundgaard (signert)
statsautorisert revisor

[Oversettelse er gjort kun for informasjonsformål]

Avstemning av avkastningsmål som ikke er definert i god regnskapsskikk

2015

Avstemning av driftsresultat til brutto kontantstrøm

NOK millioner	2015	2014
Driftsresultat	14.104	10.305
Andel resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	(310)	786
Renteinntekter	579	484
Gevinst/(tap) på verdipapirer, netto	5	56
Utbytte fra 0-20 % selskaper	21	11
Resultat før rentekostnader og skatter (EBIT)	14.398	11.642
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	6.933	4.678
Amortisering av merverdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	29	88
Resultat før rentekostnader, skatter og avskrivninger (EBITDA)	21.361	16.407
Skattekostnad minus skatt på netto valutagevinst/(-tap)	(2.833)	(2.308)
Brutto kontantstrøm etter skatt	18.528	14.099

Avstemning av årets resultat til brutto kontantstrøm etter skatt

NOK millioner	2015	2014
Årets resultat henførbart til aksjonærer i morselskapet	8.083	7.625
Ikke-kontrollerende eierinteresser	351	319
Rentekostnader og valutagevinst/(-tap)	3.754	1.606
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	6.933	4.678
Amortisering av merverdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	29	88
Skatteeffekt på netto valutagevinst	(624)	(217)
Brutto kontantstrøm etter skatt	18.528	14.099

Avstemning av sum eiendeler til brutto investert kapital

12 måneders gjennomsnitt

NOK millioner	2015	2014
Sum eiendeler	114.559	93.708
Kontanter og bankinnskudd	(4.430)	(5.668)
Andre likvide midler	(82)	(3)
Utsatt skattefordel	(2.677)	(2.155)
Annen kortsiktig gjeld	(17.647)	(15.654)
Akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger	42.422	35.409
Brutto investert kapital 12 måneders gjennomsnitt	132.145	105.638
Kontantavkastning på brutto investering, CROGI	14,0%	13,3%

Avstemning av EBIT til EBIT etter skatt

NOK millioner	2015	2014
Resultat før rentekostnader og skatter (EBIT)	14.398	11.642
Skattekostnad minus skatt på netto valutagevinst	(2.833)	(2.308)
EBIT etter skatt (EBITAT)	11.565	9.333

Avstemning av sum eiendeler til anvendt kapital

12 måneders gjennomsnitt

NOK millioner	2015	2014
Sum eiendeler	114.559	93.708
Kontanter og bankinnskudd	(4.430)	(5.668)
Andre likvide midler	(82)	(3)
Utsatt skattefordel	(2.677)	(2.155)
Annen kortsiktig gjeld	(17.647)	(15.654)
Anvendt kapital 12 måneders gjennomsnitt	89.723	70.229
Avkastning på anvendt kapital, ROCE	12,9%	13,3%

Avstemning av EBITDA til resultat før skatt av ikke-kontrollerende eierinteresser

NOK millioner	2015	2014
EBITDA Crop Nutrition	6.188	5.991
EBITDA Industrial	1.489	1.385
EBITDA Production	14.414	9.871
EBITDA Annet og elimineringer	(729)	(840)
EBITDA Yara	21.361	16.407
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger	(6.933)	(4.678)
Andel resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	(29)	(88)
Rentekostnad	(1.407)	(1.244)
Kapitaliserte renter	111	1
Valutagevinst/(-tap), netto	(2.463)	(698)
Andre finansielle inntekter/(kostnader), netto	5	334
Resultat før skatt og ikke-kontrollerende eierinteresser	10.644	10.035

Avstemning av driftsresultat til EBITDA

NOK millioner	2015	2014
Driftsresultat	14.104	10.305
Andel resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	(310)	786
Renteinntekter	579	484
Utbytte og netto gevinst/(tap) på verdipapirer	26	66
EBIT	14.398	11.642
Avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger ¹⁾	6.962	4.766
EBITDA	21.361	16.407

1) Inkluderer amortisering av merverdi i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

Yara har undertegnet FNs Global Compact (UNGC), og sluttet seg til dens prinsipper. UNGC er et strategisk policy-initiativ for selskaper som forplikter seg til å tilpasse sin virksomhet og sine strategier til de ti universelt aksepterte prinsipper innenfor områdene menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og anti-korrupsjon.

Global Compact
LEAD

Yara har fått medlemskap i FNs Global Compact LEAD. Denne gruppen av selskaper utgjør spydspissen som spiller en viktig rolle i å utforme forventninger om selskapers resultater innen bærekraft så vel som engasjement i bredere mål og utfordringer definert av FN. LEAD ble lansert i 2011 for å gi kunnskap og inspirasjon knyttet til avanserte aspekter av selskapers engasjement for bærekraft, og for å ta lederskap innenfor plattformer knyttet til globale utfordringer.

FTSE4Good

FTSE Group bekrefter at Yara International ASA har blitt uavhengig vurdert i henhold til FTSE4Good-kriteriene og har oppfylt kravene for å bli en del av FTSE4Good Index Series. FTSE4Good ble opprettet av det globale indeksselskapet FTSE Group og er en aksjeindeksserie som er utformet for å legge til rette for investeringer i selskaper som oppfyller globalt anerkjente standarder for bedriftsansvar. Selskapene i FTSE4Good Index Series har oppfylt strenge krav innen miljø, sosialt ansvar og ledelse og kan dra fordel av en ansvarlig forretningspraksis.

Tekst: Yara
Foto: Yara, Ole Walter Jacobsen, Leo Cittadella, Getty Images
Konsept og design: Creuna
Layout: Artbox

N-Sensor®, Megalab®, Plantmaster®, Airi® and YaraMila®
er registrerte varemerker som tilhører Yara International ASA

N-Tester™, CheckIT™, ImageIT™, DiscoverIT™, TankmixIT™, YaraMila®
WINNER™ and ZIM probe™ er Yara International ASAs varemerker

Yara International ASA
Drammensveien 131
P. O. Box 343, Skøyen
NO-0277 Oslo
Norway
Tel: +47 24 15 70 00
Fax: +47 24 15 70 01

www.yara.com